

Ant. Graff pinx. 1766. | J. Elias Haid filius sculps. 1768.

IOANNES IACOBVS HAIDIVS

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS
DICASTERII IN S. R. I. L. CIVIT. AVG. VINDEL. ASSESSOR
VIR INCOMPARABILI VTRIVSQVE ARTIS IN EFFINGENDIS EFFIGIEBVS
PRINCIPVM SVMMORVMQVE IN VTRAQVE REPVB. VIRORVM
FELICITATE NOMINIS IMMORTALITATEM CONSECVTVS
NAT. D. X. CAL. FEBR. AN. CIↃIↃCCIV. IN EISLINGA MIN. AGRI WIRTEMB.
DENATVS AVGVSTAE D. IX. CAL. DEC. AN. CIↃIↃCCLXVII.
PARENTIS OPTIMI MEMORIAE
PIETATIS TESTIMONIO AERE EXPRESSIT FILIVS
I. ELIAS HAIDIVS.

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV,
S. R. I. NOBILIS,
CONSILIARIVS, ARCHIATER, ET COMES PALATINVS CAESAREVS SE=
RENISS. MARGRAVII ONOLDINO-CVLMBACO-BRANDENBVRGICI CON=
SILIARIVS INTIMVS, ARCHIATER ACTVALIS, ET COLLEGII MEDICI
ONOLDINI SENIOR, PERILL. REIP. NORIMBERGENSIS PHYSICVS
ORDINARIVS SENIOR, COLLEGIIQVE MEDICI SENIORVM PRIMARIVS,
ACADEMIAE CAESAREAE LEOPOLDINO-CAROLINAE NATVRAE CVRIO=
SORVM DIRECTOR, REGIARVM SOCIETATVM LONDINENSIS, ET BEROLI=
NENSIS, ITEMQVE BOTANICAE FLORENTINAE SODALIS.
Nat. d. 26 Apr. A. O. R. CIↃIↃ CLXXXXV.
Denat. d. 18. Iul. CIↃIↃCCLXVIIII.
Ioh. Iacob Haid sculps. et excud. A.V.

GEORGIUS DIONYSIUS EHRET HEIDELBERGA-PALATINUS ACAD. CÆS. N. CUR. ET REG. SOCIETAT SCIENT LONDINEN-
SII SOCIUS BOTANICUS ET STIRPIUM PICTOR EGREGIUS Nat. d. Januar. 1708

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS

COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS

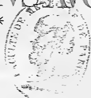
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT

D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA

IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA I.

A. R. S. MDCCLXXI.

LECTORI BENEVOLO
S. & O.
D. CHRISTOPHORVS JACOBVS TREVV.

Uæ a teneris ſumma voluptate animum affecit meum plantarum cognitio, eam pro virium & temporis ratione nunquam non augere ſtudui, eademque poſtea me officii publici curis defatigatum ſæpius recreavit & adhuc dum recreat. Quamdiu vitæ generis conditio id permittebat, itineraque præcipue favebant, nullam prætermiſi occaſionem, ex campis & hortis innumerabilis ferme horum naturæ productorum copiæ tantam acquirendi notitiam, quantam circumſtantiæ offerebant. Pedem denique Norimbergæ figens, cura ægrotorum demandata, impeditus quidem fui, quo minus fertiliſſimi agri noſtri divitias ulterius ſcrutari poſſem; ſed exoptata mihi contigit occaſio varias multasque raras in hortulo domeſtico quotannis plantas alendi. Et quemadmodum ſemper curam geſſi, plantarum acquiſitarum memoriam exemplaribus naturæ ſiccatis conſervare: ita etiam poſtmodum conceſſis a DEO propitio viribus, ad earundem vivam faciem, quæ alias facta exſiccatione evaneſcit, picturis idoneis ſupplendam animum applicui. Peropportune primum ad manus mihi fuit pictor ex Bohemia ortus & hic locorum per plures annos commoratus, D. ANDREAS IGNATIVS MAIERVS, qui mira facilitate & promtitudine plantarum imagines adeo ſaltem naturæ ſimiles effingendi artem callebat, ut citra errorem cognoſci & a congeneribus diſtingui poſſent. Paullo poſt occaſio mihi nata eſt commercium, ejusdem ſcopi obtinendi cauſa, cum D. GEORGIO DIONYSIO EHRET ineundi. Hic a patre, Sereniſſ. Electoris & Comitis Palatini Rheni hortulano aulico, topiariæ arti pariter deſtinatus & informationi D. AVGVSTI GVILIELMI SIEVERTI, celeberrimi horti principalis Carlsruhenſis olim præpoſiti, traditus ab hoc ſimul plantas pingere in parergum a ſcopo primario non alienum didicit, hocque ſtudium poſtea omni induſtria excoluit, occaſione præſertim ſingulari favente, dum forte fortuna a. 1730. Ratisbonam venit. Hic namque locorum a D. WEINMANNO, tunc temporis iconum pro edendo opere ſuo botanico colligendarum ſtudioſiſſimo, mercede conducebatur, ut per integrum annum his pingendis ſolummodo animum adjungeret; ibidemque deinde easdem occupationes per ſesquiannum adhuc continuabat, D. LOESCHENKOHLIO, mercatori & horti florentiſſimi poſſeſſori, eadem officia præſtans. Interea temporis & horis ſucciſivis ſibi ipſi quoque confecit plures plantarum, tum indigenarum tum hortenſium, imagines vivas &, quum earum collectio ad numerum 600. iam accederet, eam amicorum cuidam meorum æſtumatiſſimo vendidit, cujus benevola conceſſione obtenta, eandem ut ſupra memoratus MAIERVS imitaretur, curavi; qua facta acceſſione numerus picturarum Maierianarum mihi comparatarum ad 1700. excrevit. Sed de præſtantia laudati EHRETI certior factus, petii inſuper ab eo, ut meum etiam in uſum rariores plantas ſibi obviam factas ad ipſa naturæ exemplaria ſuper charta majore & nitidiore pingeret: cui deſiderio quum per tres ferme annos ſatisfeciſſet, atque præterea, itinere per Helvetiam, Provinciam Galliamque inſtituto, ſubinde aliquas icones, plurimas autem, Londini denique pedem figens, quotannis mittere continuaret & adhuc continuat, numerus earum 300. iam excedit. Quilibet autem facile prævidet, poſteriores Londino acceptas, & indicati numeri duas tertias ferme partes conſtituentes, reliquis longe eſſe præferendas, tum ob plantarum, quas repræſentant, raritatem, tum ob artificis, qui perpetua & indefeſſa induſtria per tot annos huic exercitio ſoli ſe denique conſecravit, perfectionem. Ad eam porro haud exiguum contulit, quod celeberrimo LINNAEO interea familiaris factus fuit ab eodemque characteres plantarum genuinos ad normam Botanicorum ſyſtematicorum repræſentare didicit: id quod ipſæ delicatiſſimæ HORTI CLIFFORTIANI figuræ plurimæ, ut & omnes hujus generis, quæ utrique tomo ſplendidiſſimi itinerarii RICHARDI POCOCKE additæ ſunt, EHRETI nomine ſubſcripto abunde iam teſtatum fecerunt; omnium autem maximæ illæ, quas ipſemet aeri incidere (nam artem hanc pari ſucceſſu felici ſimul iam diu exercet) & vivis coloribus illuſtrare ab aliquot iam annis cœpit, nunc autem continuare atque præterea junctis concinna copula in una eademque tabula pluribus plantis additisque papilionibus rarioribus exornare denuo agreſſus eſt; ceu earum tabularum octo ad meas iam pervenerunt manus. Ne autem viva facies earum quoque rariorum plantarum, quas ex ſeminibus ab amicis benevole mecum communicatis in horto domeſtico educare contigit, memoria excideret, pictorem hujus loci, D. NICOLAVM FRIDERICVM EISENBERGERVM excitavi, ut vires in hoc picturæ genere pariter exerceret, id quod eo uſque feliciter ceſſit, ut nunc in eo ſolo occupatus meam collectionem ad 150. icones adaugeret, non computatis floribus ita dictis coronariis, tulipis nempe, hyacinthis, narciſſis, ranunculis, anemonis ſimilibusque anthophilorum potiſſimum deliciis, quorum imagines ſigillatim ultra numerum 200. aſcendunt, ex quibus plurimæ ſunt imitationes earum, quas ſupra laudatus SIEVERTVS ad naturæ normam in horto Carlsruhenſi, ejusmodi quoque plantarum generibus inſtructiſſimo, olim elaboravit & amicus quidam, poſſeſſor illarum factus, mecum communicavit, nonnullæ etiam factæ ſunt ad exemplaria, quæ iam ſatis ubique celebris Virgo noſtras, BARBARA REGINA DIEZSCHIA, pinxit. Quum

autem

autem EISENBERGERVS in imitando & amplificando opere Blackvvelliano nunc potiſſimum deſudet, & propter ea non ſemper ipſi otium ſit, meis ultra curis ſatisfaciendi, excitavi porro alios hujus loci pictores, nimirum D. MAGNVM MELCHIOREM PAYERLEIN & D. GEORGIVM GVILIELMVM BAVRENFEIND, adeo felici ſucceſſu, ut hi quoque eidem ſtudio ſe nunc dicarent & venuſtas plantarum imagines pro mea collectione augenda iam pararent, ſpes vero haud vana ex ſpeciminibus plus quam 50. iam elaboratis naſceretur, ambos egregios futuros eſſe in hoc picturæ genere artifices, cumprimis quia ſatis iam comprobarunt, ſe non tam panis lucrandi quam laudis obtinendæ gratia vires ſuas intendere, idque etiam fortunæ eorum conditio permittit. Tandem duplici ex capite ſilentio præterire nequeo alium adhuc ex noſtratibus eidem ſtudio præcipue deditum pictorem, nempe D. NICOLAVM GABLERVM. Primum namque hujus dotes ſingularem attentionem merentur non ſolum propterea, quod omnino totum plantarum habitum æque, ac characteres partium fructificationis, accurate repræſentare valet, verum etiam ideo, quod huic occupationi reliquum ejus vitæ genus plane contrarium videtur, dum coriarii filius unicus eidem opificio tanquam primario ſcopo exercendo addictus eſt; deinde cum hoc quoque nunc commercium ineundi occaſio mihi facta eſt, adeoque ſpes affulget, collectionis hactenus indicatæ augmentum hujus adminiculo, Deo volente, pariter futurum eſſe.

Hæc omnia, Lector benevole, non vanæ oſtentationis gratia, ſed eum tantum in finem paullo prolixius expoſui, ut de propoſito mox indicando æquum ferre poſſis judicium. Hanc enim oculorum mentiſque oblectationem, æque jucundam ac utilem, mihi ſoli comparare vel reſervare nunquam cogitavi; in votis potius ſemper habui, ut aliquando communis fieret. Jam dudum ergo plurimas harum imaginum, easque præcipue, quæ telluris noſtræ vel etiam hortorum vulgares alumnas repræſentant, illis deſtinavi, quibus operi WEINMANNIANO ſupplementum haud ſupervacaneum addere forſan placeret; reliquas vero atque illas imagines, quæ plantas rariores atque ex his multas haud pridem ex remotiſſimis orbis terrarum regionibus in Europam translatas, ſingulari præterea artificio pictas ſiſtunt, condendo opere peculiari dignas cenſui. Accidit igitur a. 1748., ut celebris Auguſtanorum pictor atque chalcographus, D. JOANNES JACOBVS HAID, ex voto Norimbergam veniret & harum imaginum collectionem attentus perluſtraret, tandemque de pulchritudine earum certior factus conſilium caperet, ex iisdem illas, quæ vel raritate vel formoſa ſpecie præ reliquis ſeſe commendant, omnes vero laudati EHRETI manu artificioſiſſime pictæ ſunt, omni ſtudio & accuratione in aes incidendi, vivis coloribus ſuper charta maxima nitidiſſimaque repræſentandi & ſingulis ſemeſtribus intervallis decuriam in publicum edendi, hacque ratione, ſi Deus vitam ac vires conceſſerit, tamdiu continuandi, quam id ipſi ex emtorum numero commodum erit.

Ne autem ſuſpicio oriatur, hoc opus cum illo, quod D. EHRETVS ipſe modo ſupra indicato evulgaré cœpit, eſſe unum idemque, monendum duxi, ſi vel etiam quædam plantæ in utroque compariturae ſint, non una tamen eademque ratione id futurum eſſe, de quo tabulæ ejus iam editæ ſatis teſtantur; id quod pariter valet de nonnullis, quarum ſimiles iam proſtant in ſplendidis operibus IOANNIS MARTYN, MARCI CATESBY & Societatis Hortulanorum Londinenſium: omnes enim, qui hæcce opera cum noſtro collaturi ſint, facile deprehendent, illas etiam imagines, quas denuo & plerumque magis completas publicamus, haud eſſe ſupervacaneas; ut taceam, multa opera per Angliam publicata noſtris in regionibus ignota manere, vel ſaltem pretio multo majori redimenda eſſe.

Hiſce præmiſſis iungendæ nunc porro ſunt rationes, quibus hujus operis editionem, divino aſpirante auxilio, proſequi conſtitutum eſt.

I. Quum forma & magnitudo naturalis in plantarum imaginibus ſervata notionem perfectiorem reddat: ea in noſtris ſemper conſpicienda erit vel circa integram plantam, ſi chartæ normam non excedat, vel circa ejus partes, ſi contrarium obſtet.

II. Ordinem certum, ſive alphabethicum ſive ſyſtematicum, nemo expectabit, utpote in ejusmodi collectionibus nec neceſſarium, nec jucundum, nec poſſibilem, nec denique commodum. Non neceſſarius quippe eſt, quoniam, ſi per Dei gratiam noſtra collectio ad eam molem pervenerit, ut juvandæ memoriæ cauſſa alphabeti ordinem expoſcat, hic indicis adminiculo facile ſuppeditari poteſt, ſyſtematicus vero ordo ab aliis ad cujusvis lubitum jam concinnatus proſtat; non jucundus, quia & generum & ſpecierum imagines ſæpiſſime longa ſerie jungendæ eſſent minus formoſæ; non poſſibilis, quia ejusdem generis ſpecierum imaginibus poſt priorum evulgationem paratis locus præcluderetur; non commodus denique eſt, quia auctores atque emtores legibus adſtringit ſorti & voluntati humanæ mutabili contrariis. Quamvis autem omnem ordinem ſtudio neglecturus ſim, eum tamen obſervabo, ut rariores & haud ita pridem noſtris in regionibus viſæ, aut accuratius ſaltem examinatæ, reliquas præcedant, magis jam notæ vero, ceterum tamen ſingulari formoſitate ſeſe commendantes, non niſi parcius & quaſi ornamenti vel oblectationis tantum gratia compareant.

III. Characteres partium fructificationis genericos omnibus jungere plantis, ſcopus præfixus haud magis requirit. Hic namque in eo tantum verſatur, ut plantarum, quas repræſentare contigit, facies habitusque ſiſtatur naturali adeo ſimilis, ut non ſolum iis, qui miris & infinitis ferme naturæ in hiſce productis variationibus ſe delectare amant, verum etiam illis, qui de ſpeciebus generi cuidam vel iam adſcriptis vel adhuc adſcribendis certiores fieri cupiunt, ſufficere queat. Ceterum, mea quidem ſententia, labor ſupervacaneus haud eſt, ſingulis ſpeciebus characteres, ex quibus de genere earum judicium ferri ſolet, appingere: ſed quamvis lubenter iſta, majoris utilitatis gratia, in opere hoc ſemper præſtitiſſem; obſtat tamen, quod non omnes alienigenæ plantæ ſingulas fructificationis partes ubique ad perfectionem perducunt, & quod præterea earum repræſentatio in his, quas nunc producimus, ab artificis voluntate dependet. Nihilominus tamen ejusmodi characteres ſæpius reperientur, quarum delineatio ab aliis hucusque nondum facta eſt.

IV. Hiſtoria

IV. Hiſtoria ſingulis plantis commentarii inſtar addenda eandem ob rationem pariter in opere noſtro abſolute neceſſaria non eſt: & ſi etiam talem conficere voluiſſem, una tamen ex parte graviores inſtantioresque occupationes impedimento ſunt, quo minus illi debitas curas impendere valeam, & altera ex parte ad ejusmodi laborem ſuſcipiendum is tantum idoneus eſt, cui ipſas plantas vivas obſervandi & examinandi occaſio contigit, qua careo circa pleraſque in opere hoc comparituras, utpote quas noſtra tellus nondum aluit.

V. Omne ergo, quod me ſingulis imaginibus additurum, divina fretus gratia, ſpondere poſſum, eſt nominis adſcriptio. Quum vero plantas, quas repræſentant, claſſici auctores vel jam recenſeant, vel adhuc taceant, hæc etiam nomina vel jam approbata vel ulteriori ſcrutinio demum approbanda aut corrigenda ſunt. Ex illis, quæ pluribus claſſicis auctoribus iam in uſu ſunt, elegi brevitatis cauſſa ea tantum, quæ ſufficere videbantur ad indicandos auctores reliqua ſynonyma jam recenſentes, vel integram plantæ hiſtoriam, vel characteres ſaltem ejus generis exponentes, ut ſimul illis, qui plura ſcire deſiderant, fontes, unde ea haurire queant, indicarem. Quod ad nomina mihi ipſi nondum ſatis probata attinet, iis tamdiu uti liceat, usque dum accuratius plantæ examen meliora & aptiora doceat. Huc pertinent illa, quibus indicantur plantæ quædam, quarum characteres generici a nemine, quantum mihi ſaltem conſtat, hucuſque ſatis examinati ſunt, itemque illæ, de quibus dubius adhuc hæreo, num ullo nomine jam indicatæ ſint: de omnibus enim quo minus certior fieri queam, obſtant otii huic ſtudio dicati limites perquam anguſti, licet fontes forſan ad manus eſſent. Ceterum ex nominibus genericis approbatis illud ſemper primo loco poſui, quod mihi aptiſſimum videtur. Vt autem hujus delectus rationem reddam, meam opinionem de nominibus plantarum in genere brevibus declarare liceat. Singula genera, ſecundum regulas cujusvis ſyſtematis formanda, peculiari nomine diſtinguenda, & omnes plantas iisdem characteribus gaudentes ejusdem generis nomine appellandas eſſe, nemo de commodis ejusmodi ſyſtematis informatus amplius dubitat, neque eorum conatum reprobat, qui nomina a veteribus, imo etiam recentioribus, botanicis uſurpata in alia novaque mutant, quoties ipſorum regulis contraria ſunt. Id unicum tamen mihi perſuadere nequeo, diſcentium commodo fieri, ut more nunc invaleſcente plura genera, quibusdam fructificationis partium notis ſatis diſtincta, ob reliquarum ſimilitudinem indeque derivandam naturalem affinitatem ad unum idemque genus reducantur, unico propterea nomine generico comprehendantur, tanquam ſpecies vero notis ab iisdem partibus derivatis diſtinguantur. Eſt namque hæcce affinitatis inquiſitio quidem laudanda & ad methodum quandam naturalem ſtruendam neceſſaria; ſed ejusmodi methodum non niſi ſummos & exercitatiſſimos viros ex crebra attentaque generum comparatione aſſequi, recte jam monuit cl. LVDWIGIVS. Methodi ergo artificiales, quas vocant & quales ſunt omnes hucusque expoſitæ diſcentiumque præcipue cauſſa excogitatæ, a naturali diſtinguendæ ſunt; propterea vero in illis minus opportune formantur regulæ in hac tantummodo obſervandæ. Quum autem in methodis artificialibus, præcipue illis noſtro ævo approbatis, iisque ipſiſſimis, quæ ſæpius memoratam affinitatem commendant obſervandam, præcipiatur, generum notas a ſolis fructificationis partibus deſumendas, ab iisdem vero reliqui habitus notas excludendas hasque ſolummodo ad ſpecierum diſtinctionem adhibendas eſſe: ſequitur, metuendam eſſe tyronum confuſionem, niſi a notis ſpecificis viciſſim excludantur omnes illæ, a quibus genericæ deduci ſolent. Porro, ſi hæcce affinitatis norma circa omnia genera obſervanda eſſet, nonnullæ claſſes ampliſſimæ, e. gr. plantarum umbelliferarum, flore cruciato, papilionaceo, liliaceo &c. ad perpauca eſſent reducenda genera; ſed multa nomina accurate definita diſtinctæ & perfectæ notioni formandæ minus obſtant, quam pauca amplioris ſignificationis, ut propterea hic quoque valeat antiquus canon: qui bene diſtinguit, bene docet. Quoniam ergo cujuslibet methodi uſus primarius ille eſt, ut diſcentes ad facilem plantarum nondum cognitarum notitiam manu ducantur, illa ſane difficilis redditur, quæ in definitione notarum genericarum exceptiones & limitationes reſpectu fructificationis partium obſervandas injungit, ut taceam injuriam quæ nominibus accurate jam definitis eorum deletione ſine cauſſa urgente ſuſcepta infertur. Puto autem, nullam cauſſam urgere, ut plantæ nominibus genericis jam diſtinctæ fructificationis partibus differentes propterea uno nomine generico jungantur & reliqua nomina recepta deleantur, quia nonnullæ harum partium inter ſe conveniunt, ideoque mutuam affinitatem indicant: quum, licet nominibus diſtinguantur, nihilominus, manuductionis ad methodum naturalem cauſſa, maior minorve earum affinitas indicari queat, quando in ſyſtematico ordine unum genus affine proxime ſequitur alterum ſimulque affinitatis nota additur, vel claſſes ſecundum hanc affinitatem in ordines, hi autem denique in genera dividuntur. Quod ad nova nomina generica formanda attinet, ea tanto majori pretio habenda eſſe, quanto magis ſimplicia & linguæ eruditorum accommodata ſunt, omni dubio caret; ſed nomen alicujus generis diſtinctum & a claſſico quodam auctore jam receptum, præterea latinæ linguæ flexioni non penitus contrarium, propterea tantum eſſe mutandum, quia compoſitum ſit, vel linguæ hujus puritati non reſpondeat aut etymon ejus lateat, pariter nondum convictus ſum: nomina namque barbara notioni formandæ non magis obſtant, quam illa, quæ a nomine proprio celebrium botanicorum uſu approbato derivantur, vel quorum, ut ut puriſſimorum, etymon aliis commune eſt. Vt taceam latinam linguam etiam indeclinabilia non penitus abhorrere. Nomina denique compoſita, quandoque etiam hybrida, præcipue ſi cognationem cum alio genere affini indicant, potius conſervanda quam reprobanda eſſe, autumo: quia omnium nominum primarius uſus conſiſtit in ſublevanda memoria, omnes autem eorum innovationes præcipue eo in caſu, ubi priſtina nomina hiſtoriæ cauſſa nihilominus conſervari neceſſum eſt, eandem aggravant. Iisdem ex rationibus eandem quoque ſententiam teneo de nominibus ſpecificis. Si novæ occurrunt cujusdam generis ſpecies, vel etiam jam cognitæ alii generi adſcribendæ, ſpecifica nomina rectius omnino a propria qualitate vel forma, quam comparatione cum aliis, aut circumſtantiis accidentalibus, deſumuntur; ceterum vero, ut memoriæ parcamus, recepta jam nomina, niſi omni ex parte imperfecta ſint, haud excludenda multoque minus ob levem tantum notam corrigenda aut mutanda eſſe, puto: alias namque nominum horum formatio perpetuæ ferme obnoxia eſſet mutationi. Species, quæ colere aut magnitudine partium ſolummodo differunt, vel ordinariam faciem ex cauſſis occaſionalibus mutant, licet mutatam retineant, imo interdum pro-

propagent,

pagent, varietates omnino sunt: &, si species, quæ multis totius habitus partibus inter se conveniunt, uno eodemque nomine specifico conjunguntur, memoria multum levatur, præcipue iis in generibus, quæ specierum copiam habent; si vero differentia unius vel alterius partis in singulis his plantis non simul notetur & reliquis nominibus sigillatim addatur, sed omnes solo varietatis nomine indicentur, confusio facile oriri potest, & distinctum nomen varietatis citandæ deficit, ut taceam, normam, ad species a varietatibus distinguendas unam eandemque, omnibus vix applicabilem & proinde incertam esse. Nomina veteribus medicis & hodie adhuc pharmacopolis usitata esse conservanda, illis quidem concedo, qui hoc non sine ratione urgent; propterea tamen regulas systematicorum botanicorum communes negligere, necessarium mihi saltem non videtur: nam, conservato etiam nomine medicis & pharmacopolis noto, nondum tamen notio plantæ hoc nomine intelligendæ conservatur, nec error omnis evitatur illis in generibus, quæ plures hodie comprehendunt species, nisi illa medicinalis hac nota sigillatim distinguatur. Quis e. gr. inter tot Veronicæ species cognoscet illam a pharmacopolis asservari solitam propterea, quod toti generi nomen hoc conservatum est? Omnibus hinc satis fieri posse, puto, si plantæ iisdem fructificationis partibus gaudentes eodem quidem nomine generico appellarentur, medicinalis vero simul a reliquis nomine suo antiquo & simplici distingueretur: referantur ergo a botanicis omnes e. gr. Veronicæ & Becabungæ species ad unum Veronicæ genus, distinguantur etiam species medicinales æque ac reliquæ, notis suis specificis, v. gr. secundum LINNAEVM H. Clif. p. 8. ita, ut altera nominetur **Veronica caule repente, scapis spicatis, foliis ovatis serratis strigosis**; altera **Veronica foliis oppositis lævibus crenatis, floribus laxe spicatis ex alis**: addatur tantum his notis simul, quod prior sit **Veronica**, posterior vero **Becabunga officinarum.** Hoc eodem facili & nulli systemati contrario modo conservari etiam possunt alia nomina plantarum celebria: recensentur quidem illa inter synonyma ab iis, qui eadem novis suis nominibus delent; sed hac methodo longe difficilius memoriæ mandantur, præsertim ab istis, qui non, ut ajunt, ex professo rei herbariæ operam navant. Hæc autem ad normæ, quam in hisce elegi, rationem reddendam sufficiant.

VI. In selectione terminorum, approbatis auctoribus receptorum & a vaga significatione liberatorum, minus scrupulosus fui, quum accuratam distinctionem systemata tantum requirant. Neminem ergo offendat, rogo, quod floris masculini & staminei, feminini & pistillati, hermaphroditi seu androgyni & perfecti seu completi i. e. staminibus & pistillo simul instructi, pistilli & styli, calycis & perianthii, corollæ & petali, fructus & pericarpii &c. nominibus, ceu omnibus rite definitis, promisce usus fuerim. Vt calycis & corollæ distinctio sæpius dubia evitetur, lubens quidem utrumque simplici perianthii nomine salutassem secundum normam & rationes, quas in Commercio litterar. physico - thechnico medico Norimb. a 1744. p. 358. seqq. fusius exposui, præcipue quum postea cognovi, cl. WACHENDORFFIVM in horti Ultrajectini indice a 1747. publicato eosdem terminos ad condendum novum systema suum in usum vocasse: sed quum omnes innovationes absolute haud necessarias, tanquam a scopo præfixo alienas, studio præterii, hanc quoque neglexi. Ubi necessitas urgebat, novas specierum definitiones proponere, cl. LINNAEVM pressius sequutus sum, præcipue in foliorum figuris nominandis, vel saltem propterea, quod nomen ab omni dubio liberant figuræ ab ipso additæ.

VII. Quæ sub nominum collectione quandoque sigillatim monenda in mentem venerunt, quæque de nonnullis plantis singularia accepi relata, aut ipsemet observavi, ea notis adjectis indicare haud supervacaneum duxi. Ubi & in his reliquis ab aliorum sententia dissentio, id neutiquam contradicendi pruritu omnibus merito exoso, sed solummodo cogitationes libere exponendi animo nemini infenso factum, omniaque proinde rectius sentientium judicio subjecta esse, moneo.

VIII. Ubi denique mentionem feci auctorum nostro ævo meritis suis celebrium, nuda tantum eorum nomina sufficere propterea ratus sum, quod illa ipsa omnibus encomiis superiora habeam.

Jam vero nil reliquum est, quam ut huncce conatum de publica utilitate merendi cupidum sincero voto comiter. Faxit DEVS T. O. M. ut ille in ipsius gloriam amplificandam cedat, hujus studii cultoribus gratus utilisque existat, eorumque applausu ulterius provehatur.

Dabam Norimbergæ pridie Nonas Martii A. R. S. cIɔIɔccL.

PLANTARVM HVIVS OPERIS BREVIS RECENSIO.

TABVLA I.

CEDRVS foliis rigidis acuminatis non deciduis, conis subrotundis erectis.

Cedrus magna sive Libani conifera *I. Bauh. Hist. I. Libr. IX. p.* 277.

Cedrus conifera foliis Laricis *C. Bauh. pin. p.* 490.

Larix Orientalis, fructu rotundiori obtuso *Tournef. Inst. p.* 586.

Abies foliis fasciculatis acuminatis *Linn. Hort. Cliff. p.* 449. *Wachend. H. Ultraj. p.* 279.

Nota. Cedrus & Larix iisdem characteribus gaudent, quos vide apud LVDWIGIVM *defin. gen. plant. emend. n.* 884. ergo uno eodemque nomine appellantur; sed Cedrus est nomen antiquissimum & celeberrimum: rectius ergo Larix adscribitur speciebus Cedri; Cedrus TOVRNEFORTII autem hoc nomine praeter meritum exaltata est & Iuniperi speciebus recte adnumeratur a LINNÆO *Gen. plant. Ed. I. no.* 764. *Ed. II. no.* 9:7. van ROYEN *Flor. Leyd. Prodr. p.* 89. LVDWIGIO *l. c. no.* 919. *Wachend. Hort. Ultraj. p.* 295.

TAB. II.

ANANAS aculeatus, fructu ovato, carne albida Plumerii *Tournef. Inst. p.* 650. *Plum. Cat. spec. p.* 20.

Bromelia foliis spinosis, fructibus coalitis caulem cingentibus *Linn. Hort. Cliff. p.* 129. *van Royen Pr. Fl. Leyd. p.* 24. *Wachend. Hort. Ultraj. p.* 310.

Nota. Coronæ fructuum foliosæ maiores minoresve non sunt constantes, sed pro varia caldarii temperatura calida humidaque variant: eas apud nos latius, quam in Indiis, excrescere, annotavit DILLENIVS *Hort. Elth. p.* 26. sed nostris quoque in regionibus easdem sæpius parvas manere, in maioribus præcipue fructibus, ipsimet observavimus.

TAB. III.

ANANAS folio vix serrato *Boerh. Ind. alt. P. II. p.* 83. *Rand. Hort. Chels. p.* 16. *Mill. Gard. Dict.*

Nota. Ananas lucide virens, folio vix serrato *Dill. Hort. Elth. p.* 25. *tab.* 21. & 22. secundum descriptionem multum convenit cum nostra; sed RANDIVS & MILLERVS utramque sigillatim recensent. Colorem cinnabarinum fructu augmentum capiente in viridem, & tandem eodem maturescente in aureum mutatum fuisse, de sua planta annotavit DILLENIVS. Ex MARGGRAVIO *Hist. rer. nat. Brasil. L. I. cap. XVI. p.* 33. & PISONE *de re Indiæ utriusque natural. & med. L. IV. cap. XXXVII. p.* 195. discimus, colorem hunc primo cinnabarinum, tandem flavescentem, pluribus speciebus esse communem: unde colligere licet, illum accidentalem tantum esse.

TAB. IV

BOCCONIA racemosa Sphondylii folio tomentoso *Plum. N. Gen. p.* 35. *tab.* 25.

Bocconia *Linn. Gen. Ed. I. n.* 88. *Ed. II. n.* 500. *Hort. Cliff. p.* 202. *Wachend. H. Ultraj. p.* 102.

Chelidonium maius arboreum foliis quercinis *Sloan. Cat. Iamaic. p.* 82. *Itiner. I. p.* 196. *tab.* 125. sed absque fructu.

Cocoxihuitl seu Herba acris *Hernand. Mexic. p.* 158.

Character. *a.* totus flos nondum apertus, *b. b.* calycis duo folia caduca, *c. c.* stamina, quæ calyce delapso sponte sua deorsum inflectuntur, *d.* ovarium, *e.* stylus, *f.* stigma duplex, *g.* capsula seminalis, quæ, maturo semine, in duas valvas ovales concavas *h.* resolvitur & annulum ovalem *i.* relinquit cum stylo persistente *k.* continuum, qui continet unicum semen nigrum splendens *l.* substantiæ molli succulentæ rubræ *m.* innixum, &, solutis valvis, ex annulo propendens *n.*

Nota. PLVMERII figuræ citatæ nostris non accurate respondent. Secundum illas indicavit characteres LINNÆUS *Gen. Pl. Edit. I.*, eosdem quoad floris partes correxit. *Edit. II.* sed inter hos numerat petala quatuor angustissima, quorum in nostris figuris vestigium nullum reperitur, & stamina plurima (circiter duodecim) quorum hic sex tantum indicantur: an error observatoris, an varietas naturæ?

TAB. V.

ANONA fructu lutescente lævi scrotum arietis referente *Catesb. T. II. tab.* 85.

Nota. Alium, præter citatum auctorem, huius speciei mentionem fecisse, nos latet. Imaginem hanc non ad vivum exemplar, sed ad illud, quod in spiritu vini asservatum D. CATESBY ex America Londinum secum attulit, se pinxisse, D. EHRETVS ipse monuit; Catesbyanam vero figuram ad eundem quoque ductum factam esse, ex formæ similitudine facile patet: differt tamen hæc petiolo florigero & fructifero ex uno eodemque ramo simul prodeunte, floribus paullo minoribus, fructibus e contrario longioribus, superius crassioribus, inferius angustioribus, itemque colore eorum paullo viridiori (quem ante plenam maturitatem, teste descriptione, ostendunt) nec non seminis figura. Ceterum interna quoque fructus facies seminumque dispositio nostræ imagini adpicta est.

TAB. VI.

Fig. I. **ARALIASTRVM** foliis ternis quinquepartitis, Ginseng & Ninzin officinarum.

Araliastrum Quinquefolii folio maius, Ninzin vocatum, D. Sarrasin *Vaill. Serm. de struct. flor. p.* 43. *no.* 1.

Aureliana Canadensis R. P. Lafiteau, Ginseng Chinensium *Catesb. App. p.* 16.

Panax foliis ternis quinatis *Gronov. Flor. Virginic. Clayt. P. II. p.* 147. *Wachend. H. Ultraj. p.* 14.

Character. *a.* flos cum calyce nondum apertus, *b.* flos pentapetalus expansus a facie anteriori, *c.* idem a facie posteriori cum calyce, *d.* pistillum cum ovario, *e.* fructus immaturus, *f.* idem maturus ex CATESBY opere mutuatus, *g.* radix recens effossa, *i.* bina semina unius baccæ matura, *k.* unum a latere cum altero contiguo.

Nota. Panax nominatum est hoc genus a LINNÆO *Pl. Gen. Edit. II. no.* 246., unde GRONOVIVS nominis novi rationem petiit. Radix huius speciei, ob virtutem medicam in Europa quoque nostro ævo celebratissima, Ginseng & Ninzin vel Nisy nomine in officinis pharmacopolarum prostat. Quemadmodum autem Ginseng est nomen Chinense, Ninzin seu Nindsin & Nisji vero Iaponicum: ita etiam plantæ, quæ hoc nomine in China & Japonica notæ sunt, penitus inter se differunt. Radicis Chinensis seu Coreanæ & Japonicæ differentiam solide iam exposuit BREYNIVS *diss. de radice Ginsem seu Nisi &c.*; ipsas autem plantas porro etiam ut species non solum unius, verum etiam diversi generis, distinguendas esse, tunc demum innotuit, quum P. IARTOUX plantæ Chinensis (*Lettres édifiantes & curieuses &c. X. Recueil p.* 159. *& dans la description de l'Empire de la Chine &c. par le P. du* HALDE *p.* 150.) Japonicæ vero KÆMPFERVS (*Amœnit. exoticar. fasc. V. p.* 818.) exactam descriptionem & figuram cum publico communicarunt: conf. cum his, quæ leguntur in *Commerc. litt. Norimb. A.* 1742. *p.* 388. & locis ibidem citatis. His demonstratis, ulteriori probatione haud opus est, Gin-seng Chinensium & Nindsin Japonensium virtute quoque differre, adeoque consultum esse, utriusque radicem, in officinis promiscue haud raro occurrentem, secundum characterem, citatis locis sufficienter expositum, sollicite explorare. Nostra effigies est illa planta Chinensis, sed secundum plantam ex Pensylvania Londinum in hortum celeberrimum PETRI COLLINSON delatam ibique cultam facta, de qua iterum conf. *Commerc. litt. Norimb. l. c. p.* 391. GRONOVII *Flor. Virginic.* CLAYTON *P. II. p.* 147. & CATESBY *l. c.*

Fig. II. **ARALIASTRVM** foliis ternis tripartitis & quadripartitis.

Araliastrum Fragariæ folio minus *Vaill. Serm. de struct. flor. p.* 43. *no.* 3.

Aralia foliis ternis ternatis *Gronov. Flor. Virginic. Clayt. P. I. p.* 35.

Panax foliis ternis ternatis *Eiusd. P. II. p.* 147. *Wachend. H. Ultraj. p.* 14.

b. flos eius in magnitudine aucta.

TAB. VII.

PAPAYA fructu oblongo Melonis effigie *Tournef. instit. p.* 659. *Plum. Cat. spec. p.* 20.

Character. a. flos androgynus, *b.* flos femininus, *c.* fructus rudimentum discissum, *d.* calyx exiguus, *e.* semen pelliculæ suæ candidæ adhuc inclusum.

Nota. Hoc plantarum genus a LINNÆO vocatur Carica *Gen. Pl. Ed. I. no.* 719. *Ed. II. no* 913., cuius speciem recenset in *Horto Cliffort. p.* 461. illam, quæ, ut ipsemet inter synonyma indicat, est Papaya fructu Melopeponis effigie *Plum. & Tournef. l. c.*, & reliquorum consensu eadem, quam figuris repræsentarunt CLVSIVS *Cur. post. p.* 42. MARGGRAVIVS *Hist. rer. nat. Bras. p.* 103. PISO *de Indiæ utriusque re nat. p.* 159. BONTIVS *hist. nat. & med. utriusque Indiæ p.* 96. BOYM *Fl. Sinens. lit. A.* PLVKENET *Phytogr. tab.* CCLXXVIII. *fig. I.* HORT. MALABARICVS *T. I. tab.* 15. MERIAN *Insect. Surin. tab.* 40. 62. 64. & RVMPHIVS *Herb. Amboin. T. I. tab.* 50. 51 Quemadmodum autem horum omnium figuræ earumque descriptiones in eo conveniunt, quod sint hujus speciei 1.) folia frequentius & profundius divisa, eorumque singuli lobi multo angustiores atque præterea per totum ambitum insigniter serræ in modum incisi, 2.) fructus rotundiores seu ovati atque præterea coloris flavi vel ex flavo virentis, 3.) floris figura quidem eadem, sed color flavus notante MARGGRAVIO & PISONE, imo prorsus albus, monente BOYM & H. Malab. Auctore: ita ex hisce nostræ speciei differentia satis superque patet, cum qua sola PLUKENETI *fig.* 2. *tab. cit.* aliquam similitudinem, quoad foliorum saltem figuram, habet. Ceterum flos eius androgynus lit. a., hoc in plantarum genere a nemine hucusque observatus, peculiarem adhuc meretur attentionem.

TAB. VIII.

CORALLODENDRON triphyllum Americanum non spinosum, foliis magis acuminatis, flore pallide rubente Houstoun Cat. MSST. *Mill. Gard. Dict.*

An Corallodendron Americanum, foliis acutioribus Houstoun Cat. MSST. *Rand. Hort. Chels. p.* 59. *no.* 8?

Nota. Hoc plantarum genus a DILLENIO appellatur Coral *Hort. Elth. p.* 20., a LINNÆO vero Erythrina *Gen. plant. Ed. I. no.* 571. *Ed. II. no.* 688. cuius plures species, non autem nostram, recenset *Hort. Cliff. p.* 354.

TAB. IX.

MAGNOLIA Lauri folio subtus albicante *Catesb. T. I. p.* 39. *Dill. H. Elth. p.* 207. *Mill. Gard. Dict.*

Magnolia foliis ovato-lanceolatis *Linn. Hort. Cliff. pag.* 222. *Gronov. Flor. Virg. Clayt. P. I. p.* 61. *van Roy. Pr. Fl. Leyd. p.* 493. *Wachend. H. Ultraj. p.* 110.

TAB. X.

LIRIODENDRVM foliis angulatis truncatis.

Liriodendrum *Linn. Hort. Cliff. p.* 223. *Gen. Plant. Ed. I. Corollar. no.* 960. *Ed. II. no.* 545. *Gronov. Flor. Virg. Clayt. P. I. p.* 60. *van Roy. Pr. Fl. Leyd. p.* 494. *Wachend. H. Ultraj. p.* 110.

Tulipifera arbor Virginiana *Herm. Ind. Hort. Lugd. Bat. p.* 612.

Tulipifera Virginiana, tripartito Aceris folio, media laciniata, velut abscissa, *Pluck. Almag. p.* 379. *Phytogr. tab.* CXVII. *fig.* 5. CCXLVIII. *fig.* 7. *Catesb. T. I. p.* 48.

TAB. XI.

LILIVM foliis sparsis, multiflorum, floribus reflexis, fundo aureo, limbo aurantio, punctis nigricantibus, pedunculis singulis unico folio instructis.

Lilium foliis sparsis, floribus reflexis, pedunculo floris uno folio notato *Gronov.*

Nota. Convenit hæc species floris magnitudine, figura & colore cum illa, cuius effigies ad manus quoque iam est & vocatur Lilium-Martagon Canadense maius maculatum, foliis longioribus *Mill.* Sed illius pedunculi binis foliis gaudent, atque hanc præterea florum numerus, scapi altitudo, pedunculi in pyramidem digesti speciosissimam reddunt. Pro ulteriori explicatione EHRETVS ipse sequentia retulit: Hoc Lilium primum floruit mense Augusto a. 1738. in horto instructissimo PETRI COLLINSON, Botanophili egregii, ubi ipsum delineavi. Excreverat in altitudinem 6. pedum cum dimidio, caule perelleganti purpureo coniformi, a basi ima ad verticem usque circumcirca folia emittente. Planta hæc, quantum scio, necdum descripta, nec delineata est. Natale eius solum est Pensylvania, ut mihi indicavit celeberrimus GRONOVIVS, qui & rogatus datam descriptionem concessit.

TAB. XII.

MEADIA foliis oblongis serratis, floribus reflexis purpureis.

Meadia *Catesb. App. p.* 1. *tab.* 1.

Character. a. flos integer, *b.* unum segmentorum separatum, *c.* tubus cylindraceus, *d.* locus, cui segmenta corollæ adhærent, *e.* stamina conniventia, *f.* eadem diducta cum tubo concreta, *g.* filamentum breve, *h.* anthera lanceolata, *i.* ovarium e tubo protractum, *k.* stylus cum stigmate simplici, *l.* staminibus longior, *m.* persistens & augmentum capiens, *n.* calyx semiquinquefidus persistens, *o.* capsula ovata unilocularis, *p.* horizontaliter, *q.* verticaliter dissecta, *r.* placenta libera cum seminibus adhærentibus, *s.* semina.

Nota. Elegans hæc planta pariter floruit in laudato horto Collinsoniano a. 1744. mense Septembri, nata ex seminibus ex Virginia acceptis. CATESBY *l. c.* iam eius effigiem descriptionemque suppeditavit, novam inde genus constituit & a RICHARDO MEAD, Archiatro Regio & Viro de orbe litterato dudum iam optime merito, Meadiam salutavit, simulque anonymus characteres eiusdem, sed ex sicco tantum exemplari desumtos, & absque figuris, fusius exposuit. Secundum hos antheræ sunt didymæ, stylus staminum longitudine, capsula bivalvis apice dehiscens; num autem tubus sit staminum coalitus, an ad corollam pertineat, in dubio relinquitur propterea, quod in aliis deprehensa est corolla a tubo separata & diversa, in aliis cum illo arcte connexa. Secundum nostras figuras antherarum quidem structura satis distingui nequit, stylus autem staminibus longior est, & capsula in ipsa CATESBY descriptione dicitur membranacea quadrifariam in apice dehiscens, cui etiam nostra figura respondet. Quod ad tubum attinet, is omnino ex staminum coalitu producitur & corollæ segmentis fulcrum præbet. Cum hac planta penitus convenit Auricula Vrsi Virginiana, floribus albis, Borraginis instar rostratis, Cyclaminum more reflexis D. Bannisteri *Pluck. Almagest. p* 62. *Phytograph. tab.* CXXIX. *fig.* 6. quum vero flores dicuntur albi & folium figuræ additum delineatur integrum: si non pro specie distincta, pro varietate saltem agnoscenda erit. Ceterum cum his conferri quoque meretur Auricula Vrsi Myconi seu Verbascum humile Alpinum villosum Borraginis flore & folio *Tournef. Inst. p.* 147. *H. L. Bat. p.* 619. *Boerh. Ind. alt. I. p.* 228. *n.* 10., cujus historia atque effigies, sed imperfecta, prostat apud LVGDVNENSES *p.* 837. *I. B. III. p.* 689. & cujus mentionem, sed pariter imperfectam, etiam fecit CLVSIVS *App. alt. Auct. p.* 7., ut & HALLERVS *Stirp. Helv. p.* 512. *n.* 6. nec non HIST. OX. *III. p.* 558., ubi vero *sect. V. tab.* 24. falsa plane substituitur icon; naturæ propius accedit effigies MVNTINGII *Beschr. der Aardgevv. p.* 382. *Phytogr. fig.* 113. & bona reperitur in PARKINSONI *Paradis. terrestr. p.* 237. *fig.* 3., melior in PIERRE VALLET *Jardin du Roy &c. fol.* 14. cujus viliores imitationes sunt illæ SWERTII *Florileg. P. II. tab.* 4., de BRY *Antholog. seu Florileg.* & MERIAN *Florileg. renov. tab.* 38.) optima &, si floris fructusque analysin omissam excipias, perfecta nomine Saniculæ Alpinæ foliis Borraginis villosæ inter icones egregias, quas NIC. ROBERTVS & LVD. CHATILLON pararunt (de quibus vid. SEGVIERII *Biblioth. bot. p.* 167.) quarum aliquot specimina ad nostras pervenerunt manus, & citata toto habitu, flore fructuque Meadiæ characteres externa facie adprime repræsentat.

TAB. XIII.

LILIO - NARCISSVS Africanus Scillæ foliis, flore niveo linea purpurea ſtriato Milleri *Ehret. tab. V. fig.* 2.

An Lilio-Narciſſus Zeylanicus latifolius, flore niveo externe linea purpurea ſtriato *Commel. H. Amſt. I. p.* 70. *tab.* 37. *Tournef. Inſt. p.* 386 *Bœrh. Ind. alt. II. p.* 147. *Burm. Theſ. Zeyl. p.* 142. *Mill. Gard. Dict.* ſeu Amaryllis ſpatha multiflora, corollis campanulatis æqualibus, ſcapo tereti ancipiti; *van Royen Prodr. Flor. Leyd. p.* 36. *van Wachend. H. Ultraj. Ind. p.* 321.

Nota. Lilio - Narciſſus nominatur Amaryllis a LINNÆO *Plant. Gen. Ed. I. no.* 289. *II. no.* 321. In quibus plantæ indicatæ, nempe EHRETI Africana & COMMELINI Ceylanica, quoad imagines valde ſibi ſimiles, conſtanter conveniant an differant, iudicent illi, quibus utramque vivam examinandi occaſio ſuppetit. EHRETI tabula foliis caret noſtræ adpictis ſed magnitudine imminuta, ex qua iudicanda etiam eſt proportio craſſitudinis ſcapi flores ſuſtinentes, eiusque partis prope foliorum ortum prodeuntis, qui præterea ex anguſta & compreſſa baſi mox valde craſſeſcit & teres fit. Ceterum monemus, unum ex bulbis, quos hoc nomine ipſe EHRETVS communicavit cum D. IOAN. GVSTAVO SILBERRAD, J. U. D. Reip. Norimb. Advocato & curioſo Botanophilo, anno ſuperiori protuliſſe ſcapum florigerum, nosque hac occaſione obſervaſſe, floris ſtructuram plane recedere a Lilio-Narciſſi charactere, dum ex ovario, ſpathæ fundo immediate adhærente, provenit tubus longiſſimus (quem manifeſte etiam delineat COMMELINI figura citata) ſtylum ſolum continens & in amplam corollam demum ſe explicans, cuius ſegmentorum baſi, non autem ovarii receptaculo, implantantur ſtamina, quo ordine ſane hic flos convenit cum Crino Linnæi, cuius floris ſtructuram delineatam dedimus in Commercio Litterar. Norimb. a. 1744. tab. V. fig. 1. 2. Sed de his alia forſan occaſione plura.

TAB. XIV.

CEREVS altiſſimus gracilior, fructu extus luteo intus niveo, ſeminibus nigris pleno *Sloan. Cat. Iamaic. p.* 197. *Itiner. II. p.* 158. *Raii Hiſt. III. dendrol. p.* 22. *Mill. Gard. Dict.*

a. ſemen maturum, *b.* in magnitudine aucta.

Nota. Melocacti, Cerei & Opuntiæ ſpecies ſolo Cacti nomine comprehendit LINNÆVS *Gen. Edit. I. no.* 390. *II. no.* 466. *H. Cliff. p.* 181. *H. Uſp. p.* 119.; ſed non omnium applauſu. Planta, quam in horto domeſtico per aliquot annos colimus, quatuor pollices alta pariter oſtendit articulum, deinde ad ſesquipedem recta aſcendit, caſu autem in vertice læſa tum ibidem, tum ex angulis infra articulum, plures emiſit ramos ſeu ſtolones recta itidem aſcendentes. Diameter trunci craſſiſſimi ſesquipollicem vix ſuperat; angulorum numerantur ſeptem, octo & novem, ſuntque depreſſi & a recta via haud parum plerumque deflectunt; lanugo ſpinæque ſunt flavæ, quæ ſatis rigidæ ætate nigreſcunt; pellicula glauco illo pulvere, quo plures aliæ ſpecies adhuc teneræ teguntur, caret hincque ſalignea viriditate ſemper nitet. Nondum noſtra planta florem excluſit.

TAB. XV.

PAVIA *Bœrh. Ind. alt. P. II. p.* 260. *Linn. H. Cliff. p.* 43.

Nota. Elegantem huius ſtirpis iconem & characteris definitionem primus exhibuit BOERHAAVIVS l. c. Effigies picta, ſed vilior & absque fructu, proſtat etiam in Catalogo plantarum, quem Hortulanorum Societas Londini vernacula lingua a. 1730. edidit tab. 19. An Arbor pentaphyllos Virginiana floribus ſpicatis monopetalis *Raii Hiſt. II. p.* 1800. & Saamo'-una *Piſ. Ind. utriusque Hiſt. p.* 175. *Pluck. Phytogr. tab. LVI. fig.* 4. ſit eadem planta, omni dubio nondum caret.

TAB. XVI.

Fig. I. VERBASCVM caule ramoſo, ſpica laxa, foliis inferioribus petiolatis oblongo-acutis, denticulatis glabris, flore obſolete fuſco.

Blattaria folio lato vix laciniato, flore obſolete fuſco, apice piſtilli purpureo *Boerh. Ind. alt. I. p.* 226.

Blattaria flore ferrugineo *H. R. Pariſ. p.* 31.

Fig. II. VERBASCVM caule ramoſo, ſpica laxa, foliis inferioribus petiolatis oblongo-acutis dentatis glabris, flore obſolete flavo venis purpureis variegato.

Blattaria folio lato vix laciniato, flore obſolete flavo, apice piſtilli purpureo *Boerh. Ind. alt. I. p.* 226.

Blattaria obſolete flaveſcente colore *H. L. Bat. p.* 90.

Nota. Blattaria differt quidem a Verbaſco præter habitum peculiarem fructu rotundiori; nihilominus tamen, ob reliquam fructus & floris conformationem penitus eandem, a recentioribus ad Verbaſci genus recte refertur. Figuram ſecundam nomine Blattariæ flore ferrugineo miſit EHRETVS; ſed floris picti color cum nominato non conveniebat, & huius nominis genuinæ planæ imaginem nobiſcum benevole communicavit HEISTERVS ab Ehretiana non niſi florum colore differentem, quare eius ſpicam florentem illuſtrationis gratia fig. I. addimus. Utraque ergo planta eſt varietas tantum unius ſpeciei, quæ foliis etiam propius ad Verbaſci quam ad Blattariæ ſpecies accedit, adeoque externo iam habitu ſuo harum limites excedit.

TAB. XVII.

MESPILVS Caroliniana Apii folio, vulgari ſimilis, maior, fructu luteo *Miller.*

Nota. Europeæ vulgaris ſtirpis varietas fructu luteo videtur hæc Caroliniana, quam neque inter Carolinas CATESBY plantas, neque alibi, indicatam reperimus, ſi excipias ramuli imaginem ad hanc EHRETI ipſam factam, quam eodem nomine propoſitam ſiſtit opus illud precioſiſſimum, quod variorum curis papiliones Anglicos collectos ſtirpiumque iconibus decoratos exponit & a pictore BENI WILKES editum proſtat Londini hoc titulo: *the English Moths and Butterflies* 4 *reg. p.* 40. *no. VII. tab.* 83. ſeu *L. I. cap. II. Claſſ. I. ſect. b. tab.* 7.

TAB. XVIII.

MVSA caudice viridi, fructu longiore falcato anguloſo *Sloan. Cat. pl. Iamaic. p.* 189. *Itinerar. II. p.* 141.

Muſa fructu cucumerino longiori *Plum. Nov. Gen. p.* 24.

Muſa racemo ſimpliciſſimo *Linn. H. Cliff. p.* 467. *van Roy. Pr. Fl. Leyd. p.* 10. *van Wachend. H. Ultraj. p.* 322.

Muſa Serapionis *Lob. Hiſt. p.* 639. Muſa Seraphionis ſeu Ficus Indica *Herm. Muſ. Zeyl. p.* 70. *Burm. Theſ. Zeyl. p.* 164.

Dudaim *Ludolph Hiſt. Aethiop. L. I. cap.* 9. *§.* 21. *eiusd. commentar. p.* 139. *§.* 72. *Scheuchz. Phyſ. ſacr. T. I. p.* 108. *tab.* 89 --- 91.

Piſang & Pyſan *Meiſters oriental. Gärtn. p.* 80. Piſſang. *Rumph. Herb. Amboin. Part. V. L. VIII. cap. 1. ſeqq.* quæ omnino conferri merentur.

TAB. XIX.

MVSÆ fructu longiori ſpadicis ſeu racemi fructiferi verticillus primus & ex parte ſecundus tertiusque in naturali magnitudine.

TAB. XX.

MVSÆ fructu longiori flores & fructus in magnitudine naturali.

Explic. a. flos fœcundus, 1. petalum exterius ab ovario ſeparatum, ut ſtamina ad receptaculum usque appareant, 2. petalum interius ſeu nectarium. *b.* flos ſterilis a facie exteriori, *c.* idem a facie interiori ſeu ſpadicem verſus

fus, *d.* flos ſterilis monſtroſus, *e.* idem explicatus geminatis petalis & nectariis, cuiusmodi flores plures inter verticillos florum ſterilium reperiebantur, *f.* fructus ex verticillis ſterilium florum decerptus, quales ad perfectionem non perveniunt, *g.* fructus perfecti & maturi transverſe diſſecti pars inferior, *h.* pars ſuperior, *i.* dimidium fructus per longitudinem diſſecti, *k.* ſtylus perſiſtens.

Nota. Planta, ad cuius exemplar naturale hæ effigies factæ ſunt, floruit a. 1736. Londini in caldario Domini Baronetti IOSEPHI AYLOFFE, ubi ad ſummam perfectionem pervenit fructusque LXI. maturos protulit. Eodem anno Hartecampi prope Harlemum floruit eadem ſpecies, quam LINNÆVS ſub nomine Muſæ Cliffortianæ in peculiari libello delineatam & deſcriptam in publicum edidit, ſimulque accuratam huius vegetabilis hiſtoriam exhibuit, quam poſtea in Horto Cliffortiano pag. 467. ſupplevit. Quæ nos ipſi obſervavimus, cumprimis circa floris ſtructuram variam, in Commerc. Litterar. Norimbergenſi a. 1739. p. 42. 49. 106, & a. 1741. pag. 385. 393. expoſuimus & figuris illuſtravimus. Hucusque annotata ad examen revocavit BREYNIVS Act. Ac. Cæſ. N. C. Vol. VIII. app. p. 180.

TAB. XXI.

MVSA caudice maculato, fructu recto rotundo breviore odorato *Sloan. Cat. pl. Iam. p.* 192. *Itinerar. II. p.* 147.

Muſa fructu cucumerino breviori *Plum. N. G. p.* 24.

Cenorins Luſitanorum *Acoſt. cap. IX. p.* 57. *Cluſ. exot. L. IX. cap. XLII. p.* 283. *Rumph. Herb. Amboin. Part. V. L. VIII. cap. II. p.* 130.

TAB. XXII.

MVSÆ fructu breviori ſpadix floriger in magnitudine naturali.

Expoſ. a. a. pedunculus folii, *b.* ſpadix, *c. c.* involucrum ſpathas una cum floribus coërcens vi illorum diſruptum & decidens, *d. d. d.* ſpathæ revolutæ a facie interiori, *e. e.* ſpathæ flores involventes a facie exteriori, *f. f. f.* florum verticilli.

TAB. XXIII.

MVSÆ fructu breviori ſpadicis fructiferi verticilli tres priores in magnitudine naturali, cum fructibus nonnullis ex maturitate dehiſcentibus.

Nota. Hæc ſpecies a. 1739. primum in Anglia floruit in caldario Ducis de RICHMOND, ut & in horto Chelſeano eodem anno. Flores ſteriles ſeu maſculini, qui in altera ſpecie perſtiterunt, in hac deciderunt.

TAB. XXIV.

Fig. I. LYCIVM foliis linearibus, flore fructuque minore.

Lycium foliis linearibus *Linn. H. Cliff. p.* 57.

Hauſegi anguſtiſſimo folio, flore purpureo *Vaill. Cat. H. R. Pariſ. MSt.*

Rhamnus ſecundus *Weinm. p.* 216. *tab.* 864. *b.*

Rhamnus alter foliis ſalſis, flore purpureo *C. B. pin. p.* 477.

Rhamni I. ſpecies altera *Cluſ. Hiſp. p.* 66. 68. *Hiſt. p.* 109. 110. *I. B. I. p.* 32.

An Iasminoides Africanum Iasmini aculeati foliis & facie *Niſſole Ac. Reg. Sc. Pariſ. a.* 1711. *p. m.* 317. *tab.* 12. *fig. I. Dill. nov. pl. gen. p.* 159. *Mill. Gard. Dict., Mich. nov. pl. gen. p.* 224. *no.* 3.

Expoſ. a. flos integer, *b.* corollæ particula cum adhærente ſtamine, *c.* quinque ſtamina ſeparata, *d.* ovarium cum ſtylo, *e.* calyx, *f.* fructus maturus integer cum umbilico depreſſo & baccam quaſi duplicem referente, *g.* bacca a facie ſuperiori cum umbilico integro *h* in magnitudine aucta, *i.* eadem transverſe diſſecta, *k.* ſemen magnitudine auctum.

Nota. Hunc fruticem primus deſcripſit eiusque iconem exhibuit CLVSIVS l. c.; ſed fructus nullam mentionem fecit. Quæ LOBELIVS *obſ. p.* 598. *ic.* 180. DODONÆVS *p.* 754. LVGDVNENSES *pag.* 141. & IO. BAVHINVS *l. c.* de hoc frutice protulerunt, ea a CLVSIO mutuati ſunt. COLVMNA ἐκφ. *p.* 38. eundem Spinæ ſanctæ nomine deſcribens fructum rotundum parvum piſo parem definit. Effigiem noſtram ab EHRETO iam 1732. Ratisbona accepimus, ſed absque fructu, quem nos in ſeminario aſſervatum adpingi curavimus COLVMNÆ deſcriptioni omnino reſpondentem. Icon fruticis eiusque floris, quam NISSOLE l. c. accurate delineatam exhibuit, cum noſtra ſatis convenit, ſi excipiàs fructus ſeminisque magnitudinem maiorem, conf. *Dillen. l. c. tab.* 12.; ſed ipſe non niſi dubius affirmat, ſuam ſpeciem eſſe Rhamni prioris alteram Cluſii. Ceterum tam exiguam magnitudinis differentiam clima ſolummodo vel fruticis vigor producere poteſt.

Fig. II. LYCIVM foliis linearibus, flore fructuque maiore.

Rhamnus Afer ſpinis longis, cortice albo, fructu cæruleo *Boerh. Ind. p.* 246. *Ind. alt. II. p.* 212.

Rhamnus primus *Weinm. p.* 216. *tab.* 864. *a.*

Expoſ. a. corollæ diſſectæ & explanatæ interiora cum quinque ſtaminibus tubo adhærentibus, *b.* ſtamen ſeparatum, *c.* ovarium cum ſtylo filiformi eiusque ſtigmate bifido, *d.* fructus cum umbilico prominente, *e.* idem transverſe diſſectus, *f.* idem maturus & exſiccatus cum calyce perſiſtente, *g.* axis ſeu placenta, cui ſemina adhærent, *h.* ſemen maturum, *i.* idem in magnitudine aucta.

Nota. Hanc effigiem EHRETVS Londini paravit adſcripto nomine BOERHAVII iam allegato. Ex colore fructus adpicti primum quidem ſuſpicio nobis orta eſt, num ſit potius Iasminoides aculeatum, humile, Halimi minoris folio, flore maiori violaceo, fructu craſſiori per maturitatem flaveſcente *Mich. p.* 224. *tab.* 105. *fig.* 2.; ſed non ſolum huius corollæ tubus adhuc amplior & magis flexus, verum etiam fructus pentagonus eiusque umbilicus depreſſus pingitur. Omne præterea dubium movit fructus maturus a laudato EHRETO communicatus, quem omnino ex cæruleo purpuraſcentem & poſt macerationem in aqua fuſcum (fig. f. g. quas nos addidimus) deprehendimus, indeque concludimus, eius picturam eſſe factam ante plenam maturitatem, coloris differentis cauſſam. Ceterum ipſe BOERHAAVIVS dubius fuiſſe videtur, num hæc ut ſpecies, an ſaltem ut varietas, a priori diſtinguenda ſit. Poſtquam enim l. c. no. 3. Rhamni primi alteram ſpeciem CLVSII recenſuit & addidit, huic eundem vel ſane quam ſimillimum adeſſe, qui in Africa creſcit: no. 8. ſigillatim indicat eundem Afrum, eidemque idem CLVSII nomen allegatum, ut ſynonymum, iungit monens tamen, huic folia longiora floremque atro-purpureum eſſe. WEINMANNI figuræ noſtris apprime ſimiles ſunt.

TAB. XXV.

EHRETIA foliis alternis oblongis acuminatis, ſpica florum ſparſa, petalis reflexis albis.

Calaba folio Citri ſplendente Plumerii *Rand. H. Chelſ. p.* 38. *Mill. Gard. Dict., van Royen Prodr. Fl. Leyd. p.* 476. *van Wachend. Ind. H. Ultraj. p.* 103.

Expoſ. a. flos adhuc clauſus, *b.* idem expanſus a facie laterali *c.* poſteriori *d.* ſuperiori *e.* quinque ſtamina & piſtillum, *f.* calyx, *g.* fructus *h.* transverſe diſſectus, *i.* ſemen.

Nota. Elegantis huius ſtirpis effigiem a 1746. accepimus Calabæ nomine ſupra indicato, ſed character eius adpictus & cum illo Calabæ *Plum. nov. gen. p.* 39. & *tab.* 18. expoſito collatus ſtatim declarabat huius nominis errorem. PLVMIER namque, qui non niſi unicam novit huius generis ſpeciem, citato nomine ſpecifico indicatam, characteris delineatione repræſentat *calycem quadrifidum; petala quatuor, duo maiora & duo minora alternatim poſita, ex anguſta baſi ſubrotunda & ob reflexos margines excavata; ſtamina plurima; fructum pollicem craſſum, ſphæricum carnoſum, oſſiculum unicum cum ſimplici nucleo includentem.* VAILLANT *Acad. R. Sc. Pariſ. a.* 1722. *p. m.* 207. idem genus, ſed novo Kalophyllodendri nomine, deſcribens eundem characterem confirmat atque præterea addit, *ex nervo, folia in duas partes per longitudinis medium dividente, ad latera excurrere nervos ſimplices pinnis ſimiles,* ex qua eleganti compage nominis rationem petiit, quam etiam, atque ſimul *folia ex adverſo bina ſeu oppoſita,* omnino manifeſtant omnes figuræ, quas ut ſpecies huius generis citat, quarum tres recenſet: prima ipſi audit

Kalo-

Kalophyllodendron Americanum folio oblongo, cui, tanquam synonymum, iungit non solum Calabam folio Citri splendente *Plum. l. c.* (quam plantam sine dubio ex plantis Plumerianis siccis recognovit) sed etiam Anonam Americanam foliis oblongis ex adverso binis, plurimis conspicuis venis in parallelos secundum latitudinem venuste discurrentibus *Pluk. Phytogr. tab. CXXXV. fig.* 3. Secundam speciem nominat Kalophyllodendron Indicum folio subrotundo, cuius synonymum facit Punnam *H. Malab. T. IV. fig.* 38. & tertiam appellat Kalophyllodendrum Indicum folio & fructu minori, quod ipsi idem est cum Tsjerou-Punna *H. Malab. T. IV. fig.* 39. Hunc foliorum textum peculiarem, tanquam characterem hujus generis æque, ac fructificationis partium reliquos, communem etiam consideravit BVRMANNVS *Thes. Zeyl. p.* 130. dum a similitudine cum fibris cuiusdam musculi per longitudinem dissecti idem genus Inophyllum salutavit: cuius duas recenset species: prima est Inophyllum flore quadrifido, quam eleganter delineat, & non solum cum tertia Vaillantii specie & Tsjeru-Punna *H. Malab.*, verum etiam cum Calaba Plumerii eandem declarat, licet eius figuræ tum folia ab illis figuræ PLVKENETII a VAILLANT citatæ, tum floris magnitudo & ab hac H. Malabarici & ab illa PLVMERII longe recedant, ut taceam calycem, quem hic exacte delineat BVRMANNVS vero in descriptione expressis verbis negat. Altera species est Inophyllum flore octifido, quam Vaillantii secundam speciem, Punnam *H. Malab.* (ubi etiam octo petala & depinguntur & in descriptione numerantur) itemque Arborem indicam Mali medicæ amplioribus foliis Maderaspatanam *Pluk. Phyt. tab. CXLVII. f.* 3. & Bintangor maritimam *Rumph. Herb. Amb. P. II. L. III. c. XXVI.* (ubi elegans eius icon tab. 71. reperitur, sed, ut docet descriptio, & florum & foliorum magnitudine imminuta, sola fructus sigillatim adpicti magnitudine naturali servata) esse asserit. LINNAEVS *Pl. Gen. Edit. I. no.* 436. *II. no.* 511. huius generis nomen, a VAILLANTIO excogitatum, in Calophyllum mutavit & eius characterem exponens definit; *calycem quadripartitum deciduum, petala quatuor, stamina plurima; stylum simplicem cum stigmate capitato & fructum unilocularem*, cuius unicam speciem, nomine Calophylli foliis ovatis obtusis, striis parallelis transversalibus *H. Cliff.* 206. recenset, & cum specie tertia Vaillantii, prima Burmanni & ab his citata figura H. Malab. coniungit, in Flora eius Zeylanica vero no. 202. Calabam Plumerii etiam ut synonymum addit, ibidemque no. 201. speciem secundam Vaillantii & Burmanni seu Punnam H. Malab. nomine Calophylli foliis ovalibus recensens, huius quoque florem tetrapetalum, calycem vero magnitudine petalorum esse monet: conf. RVMPHIVS l. c., qui p. 211. seq. *flores* non solum illis *malorum Europæarum maiores*, verum etiam ita describit, quod *compositi sint ex* 9. *vel* 10. *albis, subrotundis, semicavatis & integris petalis, formam minoris rosæ retinentibus, quorum bina externa maxima sint, his vero opposita bina alia cruciata inque horum medio quinque vel sex alia minora extrorsum flexa* (ex quibus octo procul dubio sunt ordinaria, reliqua vero extraordinaria, qualia plures stirpes luxuriosæ excludunt) *quorum cavitas iterum erigatur &c.* quæ de staminibus, pistillo & fructu addit a communi Calabæ descriptione non recedunt. Calophylli generis definitionem retinet porro VAN ROYEN *Flor. Leyd. Prodr. p.* 476. VAN WACHENDORFF *H. Ultraj. Ind. XIII.* 103. & LVDWIGIVS *Defin. G. Pl. emend. no.* 455. qui vero Calabæ nomen revocavit.

Ut ut autem recentiores hi auctores systematici in definiendo huius generis charactere & distinguendis eius speciebus non omnes penitus consentiant: nihilominus tamen ex iisdem satis intelligitur, nostram effigiem & toto suo habitu & charactere generico ab omnibus indicatis & hucusque notis penitus differre, quo excitati ex EHRETO quæsivimus, annon in nomine adscripto error commissus fuerit? Sed respondit, hoc ipso nomine eam, non aliam, stirpem in horto Chelseano coli: unde certiores etiam facti sumus, nec illam, quam RANDIVS *Hort. Chels. Ind.* & MILLERVS in *Gardeners Dictionary* eodem nomine recensent, aliam esse, licet hic characteris definitionem ex PLVMERIO addiderit, procul dubio antequam illum ipse observare potuerit: quare & reliqua, quæ idem de eius propagatione per nuces ex Americæ partibus calidioribus venientes, de cultura in caldariis uti arboris Coffeæ perpetua, & de gummi mastichis simili (unde Anglorum vernacula *Mastick-tree* appellatur) ex hac stirpe colligendo monet, de genuina Plumerii Calaba intelligenda esse, constat. Esse autem nostram stirpem omnino aliam, observarunt iam VAN ROYEN & VAN WACHENDORFF, utpote qui, licet Calophylli speciem H. Cliff. locis citatis indicaverint, nihilominus Calabam Citri folio splendente Plumerii sigillatim recensent, & quidem hic p. 387. inter plantas nondum definitas, ille p. 534. inter stirpes vagas, claro testimonio, eandem hanc stirpem eodem nomine falso ipsis quoque oblatam esse. Quum ergo huius stirpis character nec cum illo Calabæ PLVMERII & LVDWIGII, seu Kalophyllodendri VAILLANTII, aut Calophylli LINNAEI & Inophylli BVRMANNI, neque cum alio, quantum ego quidem reperire potui, conveniat: illa novum genus novo nomine distinguendum constituit. Et quum laudatus EHRETVS eius non solum effigiem, verum etiam characterem primus in publicum produxerit, atque præterea singulari sua industria atque virtute botanicorum scholæ se diu iam commendaverit: ab eius nomine generis huius appellationem derivare minus dubitavimus. Sit ergo eius nomen EHRETIA, hoc charactere ab aliis stirpibus distinguenda:

CALIX: Perianthium regulare, monophyllum, semisexfidum, segmentis acutis *a. f.* persistens *g. h.*

COROLLA regularis, hexapetala; petala oblongo-lanceolata *d.* reflexa *b. c.*

STAMINA: filamenta sex, petalorum longitudine, antheræ oblongæ *b. c. d. e.*

PISTILLVM: Ovarium globosum *d. e.* stylus simplex *b. c. d. e.* persistens *g.*, stigma bifidum, *d. e.*

RECEPTACVLVM: ad basin ovarii, *d. e.*

PERICARPIVM: bacca globosa *g.* carnosa, tetrapyrena *h.*

SEMINA: quatuor exigua, oblonga *i.*

Ut autem plenior huius stirpis historia exstet & characteris nonnulla ab omni dubio liberentur, sequentia idem EHRETVS, a nobis interrogatus, suppeditavit. Flos est vere hexapetalus. Styli extremum seu stigma, microscopio præcipue consideratum, est duplex. Fructus deprehenditur carnosus, talis etiam permanet & non dehiscit: ille, quem delineavi, ad plenam maturitatem non pervenit. De numero seminum semper quaterno e multiplici examine certus sum. Lineam, quam per medium ductam indicat imago *b.* talem etiam sistunt naturæ exemplaria. Stirps ipsa in fruticem excrescit 4. ad 7. pedes altum, cuius habitum imminutum figura adiecta declarat; viret semper, & folia iunioris rami talem obtinent magnitudinem, structuram & colorem, qualem a facie eorum superiori & inferiori adpinxi. Per æstatem libero aeri exponitur & mense Maio floret; quandoque vero iam Martio mense in caldario, in quod brumali tempore transfertur, ibidemque fovetur eo caloris gradu, quo Aloës species conservantur. Educatus est hic frutex ex fructu, quem beatus nunc MILLAR, Chirurgus, Carthagine nova misit nomine Calabæ indicato, quo hucusque hic locorum gaudet. Ceterum frutex hic nullum fundit gummi, neque etiam cortex eius foliaque masticata ullum produnt peculiarem saporem vel odorem, quo pariter flores, quantum memini, carent.

TAB. XXVI.

PALMIFOLIA femina.

Palmæ folio planta acavlos, fructu clavato polypyreno *Houst.*

Expos. *a.* clava seu spica feminæ per axis longitudinem dissecta, ubi divisio & insertio fructificationis partium feminearum conspicitur; *b.* eiusmodi pars separata, cuius petiolus tegitur capitulo oblongo-quadrato & (ut videtur) fungoso, utrinque grano seminifero fœto, introrsum seu interiori eius superficiei adnato; *c.* clava seu spica maris pariter per axis longitudinem dissecta, ubi divisio & insertio fructificationis partium masculinarum apparet; *d.* una ex his partibus separata in magnitudine naturali *e.* aucta, ubi capitulo fungoso, pyramidali inverso utrinque adhærent plures squamulæ, procul dubio masculino polline refertæ; *f.* eiusmodi squamula separata.

Nota. Rarissimam hanc & novi generis plantam alibi iam descriptam vel depictam esse, nondum reperire licuit. Mas & femina, separatam constituit plantam, quæ utraque educata & ad fructificationis partium perfectionem perducta est Londini in Domini

 Baronis

Baronis PETRI (Lord PETERS) horto; sed quum hic peregrinis plantis refertissimus & ad easdem alendas instructissimus, post obitum Perillustris huius Viri præmaturum, triste ulterioris culturæ fatum expertus sit, hæc quoque planta periit, nec amplius nunc Londini reperitur, quare ex D. EHRETO momenta characteris plura, quam quæ figurarum harum ope nobiscum communicavit, expiscari haud potuimus.

TAB. XXVII.

PANCRATIVM foliis ensiformibus, spatha multiflora, floribus magnis candidis fragrantibus.

Pancratium Americanum floribus albis, odore balsami Gileadensis *Rand. H. Chelf. p.* 150.

Nota. Huius plantæ effigies valde similis est illi, quæ vocatur Narcissus totus albus, latifolius, polyanthos maior, odoratus, staminibus sex e tubi ampli margine extantibus *Sloan. Cat. pl. Jamaic. p.* 115. *Itinerar. I. p.* 244. seu Narcissus Americanus, flore albo multiplici, odore balsami Peruviani *Tournef. Instit. p.* 358. & Pancratium Americanum floribus niveis odore balsami Peruviani *Mill. Gard. Dict.* cuius imago prostat apud *Martyn. Plant. rar. hist. p.* 27. sed foliorum florumque figura & magnitudine multum differt.

TAB. XXVIII.

PANCRATIVM foliis amplis ovatis acutis petiolatis, spatha multiflora floribus minoribus candidis fragrantibus.

Pancratium Americanum, folio latissimo, floribus albis odoratis *Rand. Hort. Chelf. p.* 150.

An Narcissus Amboinensis folio latissimo rotundo, floribus niveis inodoris *H. Amstel. I. p.* 77. ?

Nota. Horti Amstelodamensis icon foliis multum convenit cum nostra, floris autem figura & odoris absentia minus: forsan in naturæ exemplaribus differentia tanta non occurrit. Recensetur a MILLERO l. c. Pancratium Americanum foliis latissimis, floribus niveis maioribus, odore balsami Peruviani, quod idem cum nostro erit, si nulla differentia in floris magnitudine reperiatur.

TAB. XXIX.

PODOPHYLLVM lobis foliorum truncatis & laciniatis, flore expanso polypetalo.

Anapodophyllum Canadense *Catesb. T. I. p.* 24.

An Podophyllum *Linn. H. Cliff. p.* 202. *Gronov. Flor. Virg. Clayt. I. p.* 57.

Anapodophyllum Canadense Morini *Tournef. Inst. p.* 239. *Boerh. Ind. alt. II. p.* 72. *Rand. H. Chelf. p.* 16. *Mill. Gard. dict.*

Dentaria monophyllos, Anapodophyllon Parisiensibus *Moris. H. R. Blef. auct. p.* 258.

Aconitum humile bifolium, sive Aconitifolia flore albo unico Levcoii campanulato, fructu Cynosbati *Menz. pugill. pl. rar.*

Aconitifolia humilis flore albo unico campanulato, fructu Cynosbati *Eiusd. tab.* 11.

Herbæ Paris affinis bifolia, Pomum maiale Londinensibus *Raii Hist. I. p.* 671.

Papaveri affinis montana Aconitifolia, Ranunculi nemorensis radice *H. L. Bat. p.* 478.

Ranunculi facie planta peregrina *H. R. Paris. p.* 153.

Nymphææ congener Alpina, Anapodophyllum Canadense Morini *Pluk. Almag. p.* 267.

Solanum pomiferum monophyllon umbilicifolium in sex plus minus profundas lacinias divisum Banisteri Cat. MSt. *Pluk. l. c.*

Solano congener monophyllum aut diphyllum, Aconiti folio, flore albo *Hist. Ox. III. p.* 533.

Expos. a. flos integer a facie posteriori, *b.* fructus integer maturitati proximus *c.* transverse *d.* secundum longitudinem dissectus cum placenta, cui adhærent seminum rudimenta, *e.* semen maturum a facie laterali *f. g. a facie* utraque lata.

Nota. P. MORIN in libello, cui titulus: *Remarques necessaires pour la culture de Fleurs &c. à Paris* 1667. 12. huius plantæ non nisi nudo Anapodophylli nomine mentionem facit *p.* 33. & 52. Num eius patriam alio in opere idem indicaverit vel descriptionem eiusdem dederit, nos latet. Primam eius, sed adhuc mancam, descriptionem invenimus in MORISONI *H. R. Bles. l. c.*, accuratiorem vero postea, unacum integræ plantæ primi, secundi & tertii anni (ubi demum florere incipit) omniumque fructificationis partium effigie exhibuit MENZELIVS *l. c.* secundum quem flos pendulus seu nutans est, campanulatus & hexapetalus (quem numerum nec reliquorum auctorum descriptio superat) duodecim staminibus præditus, fructus vero per maturitatem flavescit parumque rubescit. Ab hoc historiam eiusdem plantæ mutuati sunt RAIVS & BOBARTVS, Partis III. Hist. Ox. auctor, quibus adhuc accedit brevis BANISTERI descriptio a PLVKENET *l. c.* evulgata. Figuræ floris fructusque, quas TOVRNEFORT *Inst. tab.* 122. deinde produxit, cum Menzelianis proxime conveniunt, ceterum autem maiori industria elaboratæ sunt. Demum iterum comparuit huius plantæ effigies in opere Catesbiano cum brevissima & mutila eius descriptione, cui figuræ, bina tantum folia cum flore a facie anteriori ex sinu eorum prodeunte repræsentanti, prorsus similis est nostra; differt autem a Menzeliana & Tournefortiana foliorum lobis non bifidis, fructu maiori, flore pariter maiori expanso & polypetalo, itemque staminum numero, quorum 20. sæpe numeravit LINNAEVS *Gen. Pl. Ed. I. no.* 426. *II. no.* 498. Ceterum aliam speciem recenset TOVRNEFORT l. c. p. 665. nomine Anapodophylli Canadensis Ricini folio Saraceni; sed hæc cum altera eadem est, teste VAILLANT a BOERHAVIO l. c. allegato. Quum ergo flos, fructus & folia Catesbianæ & nostræ figuræ nonnihil differant ab illa Menzeliana & Tournefortiana, dubii sumus, numne constans varietas huius plantæ reperiunda, & secundum illam synonyma supra indicata distinguenda sint. Id unicum adhuc monendum est, florem ante expansionem involutum esse calyce spathiformi caduco, monente LINNAEO l. c., quem etiam, imperfecte tamen, iam adumbravit MENZELIVS tab. cit. in flore nondum aperto: huius involucri delapsi vestigium repræsentare videtur nostra fig. *a.* pone petalorum insertionem.

TAB. XXX.

CEREVS teres multangularis spinosissimus articulatus ramosus serpens, flore purpurascente diu noctuque aperto, fructu exiguo rubente.

Cereus minimus scandens polygonus, spinosissimus flore purpureo Milleri *Ehret. tab. II. fig.* 3.

Cereus minimus, articulatus, polygonus, spinosus *Boerh. Ind. Alt. I. p.* 294. *no.* 12. *H. Carlsruh. a.* 1747. *edit. p.* 15. *no.* 173.

Expos. a. flos integer, *b.* idem per longitudinem dissectus, *c. c.* ovarium, *d. d.* perianthii seu calycis segmenta ima pilosa, *e.* stylus staminibus multo brevior, *f.* eius capitulum in magnitudine aucta antherarum pulvere obsitum, *f**. idem ab hoc pulvere purgatum in naturali & aucta magnitudine, *g. h.* idem alius conformationis in naturali & aucta magnitudine, *i. i.* aliquot stamina eorumque nexus cum corolla, *k.* staminis apex seu anthera in magnitudine aucta, *l.* caulis crassitudo, *m.* novus caulis propullulans, *n.* fructus immaturus, *o.* maturus in magnitudine naturali, *p.* transverse sectus cum seminum ordine, *q.* semen separatum, *r.* in magnitudine aucta.

Nota. Quamprimum hanc Cerei speciem pinxit EHRETVS, illam etiam ipse æri incidit & vivis coloribus illustratam publicavit, a tribus vero annis eandem tabulam, additis aliis more postea cœpto plantis, operi suo continuando no. II. inseruit hac subiuncta historia ex Anglico idiomate traducta: *curiosis digna hæc planta ex horto regio Parisiensi cum horto medico Chelseano a.* 1740. *communicata elegantissimum suum florem produxit mense Aprili a.* 1745. *Perianthium compositum est ex segmentis variis ac irregularibus, flos autem constat ex duodecim petalis regularibus externe & interne egregii coloris purpurei. Ex centro floris surgit stylus pariter purpureus, copiosissimis staminibus circumdatus, quorum fila iterum purpurea, apices vero lutei sunt. Hic flos interdiu se explicat & per tres quatuorve dies apertus manet, quo a reliquis huius generis speciebus se distinguit, quarum omnium flores non nisi noctu se aperiunt & nunquam ultra octo vel decem horas vigorem suum conservant.* Hactenus ille. Ceterum quum idem singulis tribus operis sui tabulis addat aliam, qua floris fructusque partes characteristicas repræsentat, harum loco tab. IV. tres tantum huius stirpis alabastros seu floris nondum explicati globos ætatis magnitudine & figura differentes sistit. Effigies, quam nos producimus, facta est ad exemplar authenticum, ut loquuntur, seu primum picturæ, quam laudatus Auctor super membrana nitidissime repræsentavit & paullo post nobiscum communicavit, cui deinde, occasione favente, manu PAYERLINI addendas

cura-

curavimus reliquas figuras superius explicatas, Ehretianam, characteris præcipue intuitu, illustrantes. Coluit namque D. D. SILBERRAD, in expositione Tab. XIII. iam laudatus, Cerei speciem, ex horto Carolsruhano acceptam, tam optato successu, ut iteratis iam vicibus non solum flores excluserit, sed etiam fructus maturos produxerit. Hanc stirpem eiusque florem non solum cum pictura EHRETI, verum etiam cum viva planta (cuius sobolem ipse unacum effigie transmisit, quamque hucusque vegetam conservavimus) conferentes deprehendimus, utramque in essentialibus penitus inter se convenire, in accidentalibus vero paullulum differre. Stirps namque Londino accepta sibique relicta ex uno quasi caudice plurimos interea produxit caules cylindraceos infirmos, quorum longissimi pedem nondum superarunt, ita præterea quasi articulatos, ut ad palmæ circiter distantiam, singulis annis productam, digiti minimi crassitudinem acquirerent, deinde vero ad breve spatium calamum stramineum vix superarent, atque præterea ex ipsis his intervallis haud raro ramos laterales emitterent. Color illorum splendens, seu nullo polline obfuscatus, & nunc intensius viridis nunc magis flavus est. Superficies inæqualis redditur a plurimis (9--12) angulis recta excurrentibus, sed levissime tantum elevatis, qui singuli, alterno tamen ordine, ad minima intervalla exasperati sunt exiguis spinarum ex flavo rubentium & flexibilium fasciculis seu stellulis ita, ut tota stirps iisdem obsita quasi appareat. Ceterum nullum huc usque exclusit florem. Huic stirpi in omnibus annotatis respondet illa Carolsruhana, si excipias spinas magis flaventes, caulis crassitudinem *l.* & longitudinem: hæc namque quinque pedibus iam maior est, illa pollicem facile æquat. Notandum autem, cultorem ramos eius omnes radicales & laterales, ad floris exclusionem juvandam, sollicite semper removisse, hocque modo etiam voti sui compotem factum fuisse adeo, ut una stirps 10. & plures flores pedetentim verno tempore, imo æstate vergente novos adhuc, produceret, fructusque altero anno perficeret. His exploratis & cum Ehretiana effigie collatis, observavimus sequentia: 1) flores hi omnes illis Ehretianæ effigiei paullo minores erant; 2) color eorundem, tum in caldario tum sub dio provenientium, deprehendebatur magis dilutus, ceterum ex cærulescente tam amœne purpurascens nitensque, ut omni arti impossibile fuerit, eundem perfecte repræsentare; 3) color, situs & figura segmeutorum corollæ & perianthii ægre a se invicem distingui poterant, ut taceamus huius infima segmenta pilosa in figura Ehretiana non observanda; 4) staminum filamenta *i. i.* non purpurea sed pallida apparebant; 5) stylus *e.* staminibus brevior erat; 6) eius extremum longe aliter deprehendebatur conformatum, quam in reliquis huius generis speciebus; quarum flores hucusque depicti reperiuntur: in illis namque multifidum & radiorum instar expansum est (conf. tab. nostra XIV. XXXI. & XXXII.) in hac format capitulum simplex oblongum & obscure trigonum *f.* f_*, cuius vestigium in Ehretiana quoque figura apparet, ut taceamus, idem capitulum in nonnullis floribus solummodo oblongum *g. h.* repertum fuisse; 7) ovarium *c.* magis pallebat; 8) flores quoque diu noctuque per aliquot dies explicati persistebant, tandemque cadentes, ad unum omnes, relinquebant ovarium vegetum viridiorem colorem *n.* induens, quod altero demum vere, mole interea parum auctum, nova coloris viridis in flavo-rubellum *o.* mutatione maturitatem indicabat & dissectum *p.* semina perfecta *q. r.* exhibebat fusca. Leves hæ differentiæ, dummodo vel ipsæ sub circumstantiis variis constantes sint, monent, ambas has stirpes non ut species, sed ut varietates maxime affines, esse considerandas: licet namque Bœrhaviana species in RANDII Horti Chelseani indice atque MILLERI dictionario iam recensita reperiatur, antequam altera Parisiensis ut nova ibidem recipiebatur & specifico nomine distinguebatur; nostra tamen opinio confirmatur ex eo, quod in nova Horti Carolsruhani catalogi editione supra indicata citato nomini Bœrhaviano ut synonymum iungitur Cereus scandens minimus polygonus spinosus ex H. R. Parisiensi. Omne autem dubium tandem sustulit observatio superiori anno 1751. contingens. Coluit namque interea temporis laudatus D. D. SILBERRAD sobolem stirpis Londino acceptæ eodem modo, quo antea illam ex Horto Carolsruhano missam tractavit, qua ratione non solum illa huic & longitudine & crassitudine immo toto habitu caulium valde similis reddebatur, verum etiam flores protrudebat omnibus notis supra fusius descriptis respondentes adeo, ut utramque stirpem simul floribus ornatam sollicite examinantes ne minimam quidem differentiam in omnibus eius partibus deprehendere potuerimus, ex quo liquido constat, differentias seu varietates inter utramque stirpem, si quæ contingant, nonnisi ab ætate, vel cultura, vel etiam tempestate varia produci.

TAB. XXXI.

CEREVS gracilis scandens ramosus plerumque sexangularis, flore ingenti atque fragranti, calice aureo, corolla argentea, fructu ex carneo flavescente.

Cereus scandens minor polygonus articulatus. *Herm. Parad. Bat. p.* 120. *Bœrh. Ind. p.* 181. *no.* 8. *Ind. alt. I. p.* 293. *no.* 11. *Tilli H. Pis. p.* 37. *Rand. H. Chels. p.* 84. *no.* 10. *Mill. Dict.*

Cereus Americanus maior articulatus, flore maximo noctu se aperiente & suavissimum odorem spirante *Volck. Hesp. I. edit. Germ. & Lat. p.* 233. *tab.* 234.

Cactus scandens, angulis quinque *Linn. H. Ups. p.* 121. *no.* 11. pluribusve obtusis *H. Cliff. p.* 182. *no.* 10.

TAB. XXXII.

CEREI gracilis scandentis &c. flos & maturus fructus.

Expos. *Fig. I.* flos penitus expansus a facie anteriori 2. idem iam marcescens per longitudinis medium dissectus, *a.* ovarium seu fructus rudimentum, *b. b.* receptaculum seu locus, ubi ovarium cum flore iungitur, *c. c.* ovarii tubercula pilosa & foliosa, *d.* eius cavum, *e. e. e. e.* tubi calycis foliola, *f. f.* eius segmenta abscissa, *g. g.* corollæ petala, *h. h. i. i.* stamina, quorum maxima pars *h. h.* ex tubi lateribus oritur, reliqua *i. i.* eius faucibus adnata est, *k. k.* stylus ex ovarii vertice proveniens & inclinato situ ad corollæ oras ferme pertingens, *l.* eius extremum in plures fimbrias seu stigmata divisum, fig. 3. eiusdem extremi fimbriæ expansæ cum styli cavitatis orificio, 4. fructus maturus integer cum floris tubi aridi reliquiis, 5. idem fructus per longitudinis medium dissectus, ubi semina matura plurima in gelatina albicante & viscosissima nidulantia apparent, 6. 7. semina matura, 8. 9. quoddam eorum iam germinans, 10. 11. ejusmodi germinis plantula cum duobus cotyledonibus seu foliis seminalibus, singula in magnitudine naturali & aucta.

Nota. Vilissimæ huius stirpis flos ex eo tempore, quo primum in Europa se conspiciendum præbuit, non solum ob singularem suum splendorem & fragrantissimum odorem, verum etiam ob plures alias rationes omnibus semper admirationi fuit. Nec defuerunt, qui eundem & descripserunt & depinxerunt. Unica adhuc huius stirpis pars ad perfectionem perducta pro absolvenda eius historia desiderabatur, fructus nimirum maturus. Felici tandem sidere contigit, ut Gedani in horto D. D. IO. PHIL. BREYNII talis enasceretur. Is namque per 25. annos coluit eiusmodi stirpem quotannis ferme flores excludentem, sed omnes post octiduum unacum fructus rudimento cadentes; anno vero 1748. d. 27. Julii horum quidam prodiit, qui marcescens singulari fato reliquit fructum integro post anno plenam demum maturitatem consequutum. Quamprimum laudatus Vir pro amicitia ultra duo iam lustra humanissime conservata de eodem nos certiores reddidit, accuratam eius descriptionem & imaginem ut nobiscum benevole communicet, petivimus, quarum etiam paullo post nos participes fecit, quare imagines vivis coloribus repræsentatas ipso annuente huius tabulæ XXXII. fig. 4--11. in publicum producimus. Imago, quam tab. XXXI. sistit, a D. EHRETO Londini anno 1746. facta est atque repræsentat tres huius stirpis caules unacum radicibus vel claviculis in libero aëre prorumpentibus: unus horum caulium florem perfecte explicatum, secundus expansioni proximum, tertius alium adhuc imperfectiorem sustinet. Accepimus autem ab eodem iam a. 1734. mense Septembri, dum Parisiis adhuc degebat, aliam huius stirpis florentis imaginem, super charta huius norma ampliore repræsentatam, cum fructu simul adpicto, cuius imaginem Londinensi imagini adpingendam curavimus. Reliquit autem nos incertos, num hæcce imago secundum fructum maturum facta fuerit (quia neque litteris hoc testatum fecit, neque interioris structuræ imaginem addidit) usque dum ex collatione cum Breynianis imaginibus hæc cognoscere liceret. Quoniam ergo hæ Breynianæ imagines non solum externam faciem, verum etiam internam compagem seminumque maturorum & ex parte iam vegetantium figuram simul exhibent: huic laudato viro plenam nunc omnium Cerei generis characterum cognitionem debemus. Vt autem floris huius venustissimi interior etiam structura magis cognosci queat, tabulæ XXXII. iunximus figuras 1. 2. 3. quas ad naturæ exemplaria depingendas curavimus: coluimus namque pariter in horto domestico eiusmodi stirpem & plures eius soboles per 20. iam annos, unde nobis harum parandarum occasio enata est. Qui plura de hac stirpe scire avet, adeat Academiæ Cæsareæ N. C. Actorum Vol. IX. Append. p. 175. seqqu. ubi non solum sæpius laudatus BREYNIVS fructus maturi, verum etiam nos totius

stirpis

ſtirpis eiusque floris hiſtoriam & deſcriptionem variis obſervationibus & neceſſariis figuris illuſtratam, itemque huius generis characteres, fuſius expoſuimus.

TAB. XXXIII.

MAGNOLIA foliis oblongis ſubtus ferrugineis, flore ampliſſimo candido, baccis rubellis.

Magnolia maximo flore, foliis ſubtus ferrugineis *Rand. Hort. Chelſ. p.* 123.

Magnolia altiſſima Lauro-Ceraſi folio flore ingenti candido *Catesb. Tom. II. p.* 61.

TAB. XXXIV.

HVRA *Linn. H. Cliff. p.* 486. *tab.* 34. *van Roy Prodr. Fl. Leyd. p.* 232. *Van Wachend. Ind. H. Ultrai. p.* 383.

Hura, the Sand-box tree, *Hughes natural hiſtory of Barbados p.* 114.

Hura, the Sand-box tree, Iamaica Walnuts, Warnelia, Havelia *Mill. Gard.Dict. app. ſecund.edit. Germ. edit. p.* 410.

Hura AmericanaAbutili Indici folio *Commel. H. Amſt. II. p.* 131. *tab.* 66. *Rand. H. Cliff. p.* 98.

Baruce ex Hura celſa arbore *Cluſ. exot. p.* 47.

Baruce fructus ex pluribus nucibus arboris Huræ *I. Bauh. Hiſt. T. I. p.* 333. *Sloan. Cat. Pl. Iamaic. p.* 214. *Itinerar. Vol. II. p.* 186. *n. VIII.*

Qvavhtlatlatzin ſeu arbor crepitans *Hernand. Hiſt. Mex. p.* 88.

TAB. XXXV.

Fig. I. HVRAE Tab. XXXIV. floris fructusque partes.

Expoſ. a. floris maſculi ſeu ſtaminei iulus coniformis & ſquamoſus cum ſuo petiolo in naturali magnitudine & forma, qua primum prope florem femineum in conſpectum venit; *b.* idem iulus adultior cum ſquamis magis iam diſtinctis atque cum veſtigiis coccineorum corpuſculorum prorumpentium; *c.* idem iulus integer, ex cuius parte ſuperiori ſub ſquamis magis evolutis iam prodierunt hæc corpuſcula; *d.* idem iulus per longitudinis medium diſſectus, ubi ſquamarum & corpuſculorum nexus cum petiolo, ſeu potius receptaculo, apparet; *e.* ſquama cum adhærente corpuſculo ſeparata in magnitudine naturali; *f.* eadem lentis ope aucta, ut clarius appareat fabrica corpuſculi ex ſingulis ſquamis orientis cylindracei ſeu potius ovalis, duobus apicum ſeu antherarum ordinibus onuſti & in extremo bifurcati; *g.* ſquama reflexa auctæ magnitudinis interius concava; *h.* eadem ab exteriori facie viſa cum ſitu apicum in magnitudine aucta *i.* naturali; *k.* eadem ab interiori facie viſa; *l.* flos femininus integer a facie ſuperiori *m.* laterali *n.* per longitudinem diſſectus; *o.* pedunculus cum calyce; *p.* ovarium a calyce denudatum, *q.* pedunculus & calyx, remoto ovario, per longitudinem diſſectus, *.locus, ubi ovarium adhæret, *r.* ovarium transverſe *s.* longitudinaliter diſſectum, *t.* fructus maturus ex multis capſulis compoſitus a facie ſuperiori cum eius umbone perforato, *u.* capſula ſeparata a facie interiori in duas valvas dehiſcens, 1. una valva a facie interna, 2. altera a facie externa, 3. huius ſuperficies plana vicinæ capſulæ contigua, 4. margo elevatus, 5. pars libera quadantenus convexa & involucro membranaceo adhuc tecta, 6. foramen. *x.* eadem valva ſeparata, 7. eius pars convexa denudata, 8. involucrum membranaceum ſeparatum, 9. inciſura pro formando foramine ſuperiori. *y.* eadem valva a facie interna, 10. inciſura, 11. margo planus, qui cum altera valva committitur, 12. nucleus in ſitu, *z.* utraque valva adhuc coniuncta transverſe diſſecta, 13. craſſitudo partis convexæ, 14. margo elevatus, 15. latera contingentia, 16. foramen ſupremum, *α.* vaſa ſeu inſignes fibræ involucri externi ad valvarum commiſſuras, *β.* fulcrum capſularum, 1. eius corona ſuperior foramina obtegens, 2. axis, cui capſulæ adhærent, 3. corona inferior capſulis ſubiecta, 4. pedunculus, *γ.* nucleus ſeparatus, 5. eius corticis margo compreſſus, *δ.* nucleus transverſe diſſectus.

Nota. Stirpis huius rariſſimæ fructus Baruce nomine diu iam Europæis notus & a CLVSIO atque ex hoc a IO. BAVHINO ſatis apte deſcriptus atque delineatus eſt; ipſius autem ſtirpis primam deſcriptionem, ſed imperfectam, ſuppeditavit, & rami ſimul figuram, ſed valde imminutam, exhibuit HERNANDEZ absque tamen flore & fructu: hunc quidem ſatis clare deſcripſit, illius vero ne quidem mentionem fecit, gemmas tamen in icone leviter indicavit. In Europa ex nucleo enatam ſtirpem vidit, deſcripſit & delineavit CASP. COMMELINVS, ubi etiam fructus integri, utriusque putaminis capſulæ. & nuclei ſatis laudabilem figuram & exactam deſcriptionem addidit. Poſtea huius arboris eiusdemque fructus mentionem etiam fecit SLOANE, ſed ſine deſcriptione & icone. PHIL. MILLERVS unicam vidit ſtirpem florentem in horto D. Baron PETERS alibi iam laudato, ex qua procul dubio deſumſit floris feminini deſcriptionem in characteris explicatione; ſed maſculini nullam adhuc fecit mentionem. Addit porro in deſcriptione, arborem adſurgere ad 14. 16. pedum altitudinem; folia æque ac iuniores ramos ſucco lacteo turgere, patriam eius novam Hiſpaniam, inde ſemina in inſulam Barbados delata, & ex his arbores prognatas in curioſorum hortis poſtea cultas eſſe. Anno 1737. accurata eius delineatio comparuit curante LINNAEO in H. Cliffortiano, ubi etiam delineati ſunt flores feminini eodem anno in arbore 6. pedum menſe Octobri primum obſervati: additur, hanc ſtirpem ætatis provectioris aculeos aſſumere, quos etiam icon indicat. Secundum hos flores generis huius characteres definivit idem *Gen. Pl. Ed. I. n.* 933. *II. n.* 1013. ex hoc *van Royen Pr. Fl. Leyd. p.* 232. *Ludvv. no.* 1045. ſed adhuc imperfectos. Anno ſequente Londini in horto Chelſeano idem flos menſe Novembri provenit, quo ipſo anno noſtram imaginem EHRETVS paravit & nobiscum communicavit. Quum hæc, præter flores hos nullis ſtaminibus nulloque ſtylo præditos, peculiarem adhuc iulum indicaret, ſtatim nos ſuſpicati ſumus, flores hactenus obſervatos femininis acceſſuros, iulum autem maſculinos producturum eſſe, id quod etiam D. EHRETO ſignificavimus, eumque ſimul excitavimus, ut in hos æque, ac illorum ſtylum, ulterius ſollicite inquireret. Feliciter accidit, ut eadem horti Chelſeani ſtirps anno 1745. jam menſe Auguſto flores excluſerit, propterea facilius perfecerit & expectationi ſatisfecerit eousque, ut iuli flores omnino maſculinos ad perfectionem quoque perduxerit, quos pariter ab eodem depictos paullo poſt accepimus, utrosque ipſe vero ſimul in tabula Operis ſui XII. publico iam expoſuit. Tandem huius ſtirpis icon & deſcriptio inſerta reperitur operi illi, quod ſuperiori demum anno Londini in folio maiori prodiit hoc titulo: *the natural hiſtory of Barbados by* M. GRIFFIT HVGHES, *p.* 114. *tab.* 5., quæ continet iconem rami cum unico flore feminino & iulo maſculino, ut & fructus integri pariter a noſtro EHRETO, ut ſubſcriptio docet, delineatam & ſculptam, quid? quod ſecundum exemplar ab ipſo publicatum factam, omiſſa analyſi fructus & utriusque floris; cuius deſcriptio brevis pariter ex EHRETI potius quam propria obſervatione deſumta videtur. Singulare autem eſt, quod colorem floris maſculini rubeolum (*reddish*) feminini vero rubrum (*red*) definiat. Memorabile porro eſt, quod idem de celeri & ingenti augmento craſſitudinis & altitudinis huius arboris, præcipue ad locum umbroſum & udoſum plantatæ, refert & tribus exemplis illuſtrat, ceterum etiam brevium, attamen craſſorum aculeorum, quibus truncus copioſe obſitus eſt, meminit. Quod porro ad noſtram imaginem attinet, folia eius teneriora & in ambitu minus criſpa apparent, quam in tabula Ehretiana citata, procul dubio ob ætatem iuniorem, quare etiam totus caulis viridis adhuc eſt, cuius maxima pars ibidem fuſco iam cortice obducta & a reliqua herbacea parte diſtincta conſpicitur: aculei autem in neutro exemplari apparent, quos tamen Commeliniana figura ſtirpis unius anni iam depinxit, præcipue ad ſingulos petiolos foliorum, quæ in iſta figura laciniata potius quam inciſa repræſentantur. An corpuſculum, cui adhærent antheræ, primum viride ſit, ut monſtrat fig. *b. k.* deinde vero rubrum evadat ſecundum imaginem *e. f.*, ab EHRETO explicatum haud accepimus. Tres antherarum ordines indicat EHRETVS in deſcriptione, duos tantum in ipſa imagine, quot etiam numerat HVGHES, qui addit, has antheras continere farinam albidam. Femininus flos, referente EHRETO, ſolitarius provenit ex rami vertice, & prope hunc iulus, ambo absque involucro, capituli aciculæ magnitudine; gemmæ vero foliorum obductæ ſunt ſtipulis dilute ferrugineis, quarum duas prope pedunculum floris feminini provenientes indicat tab. XXXIV. Femininum florem omnes pro corolla monopetala declarant; quum vero is nullo plane ſtylo inſtructus ſit, ut certiores nos reddidit EHRETVS iterum iterumque interrogatus; tubus hic infundibuliformis, ſeu potius ſecundum TOVRNEFORTIVM hypocrateriformis, nil aliud eſt quam ipſe ſtylus, adeoque femininus hic flos apetalus. Oras eius in 12. ſegmenta diviſas definit LINNAEVS, 13. indicant figuræ Ehretianæ & 15. vel 16. numerat HVGHES in deſcriptione. Fructus capſularum numerus pariter varius videtur: MILLERVS & LINNAEVS 12. deſcribunt, 12. & plures HERNANDEZ, 13. COMMELINVS, 14. EHRETVS, cuius imago a facie ſuperiori, demta receptaculi corona ſuperiori, Commeliniana vero cum hac corona repræſentata eſt. Quum nobis

nobis ad manus fit eiusmodi fructus capfulis fuis tamen iam folutis, complementi gratia adpingendam curavimus fig. z. utramque valvam transverfe diffectam, nec non petiolum β unacum axi huiusque corona fuperiori & inferiori, quibus comprehenduntur & firmantur capfulæ. Harum putamina craffa & vere lignea fig. z. 13. 13. colliguntur membranaceo involucro eadem obducente fig. t, u. 5, x. 8, quæ, ubi contiguæ inter fe funt capfulæ, fibris nervofis & craffioribus gaudent, quarum unam pariter depictam, fig. α. addidimus,

Secundum omnes fructificationis partes nunc obfervatas characterem huius plantarum generis integrum hifce definimus:

Flos mafculinus & femininus in eadem ftirpe prope fe invicem proveniens.

Flos ftamineus feu mafculinus.

CALYX: *Julus* conicus fquamatus, *fquamæ* imbricatæ concavæ fubrotundæ, uniforæ.

COROLLA nulla.

STAM. Sub fingulis fquamis prodit *corpufculum* ovatum in extremo bifidum coloratum, duobus vel tribus antherarum ordinibus ornatum: *Antheræ* minutiffimæ.

Flos piftillatus feu femininus.

CALYX: *Perianthium* breve monophyllum canaliculatum truncatum integerrimum.

COROL. nulla, nifi ftylum pro corolla agnofcas.

PIST. *Ovarium* fubrotundum fulcatum, *ftylus* magnus infundibuli-feu hypocrateriformis coloratus, corollam referens: *Tubus* oblongus cylindraceus, ftigmata plura (12-16) foliacea obtufa æqualia brevia plano-convexa, in limbum orbiculatum collecta.

PERIC. *Nux* globofa depreffa angulofa, compofita ex multis capfulis (12-14,) communi involucro membranaceo colligatis & ad utrumque apicem coronatis; *capfulæ* totæ ligneæ, lunulatæ, extrorfum convexo-obtufæ, introrfum compreffæ uniloculares, fuperius foramine pertufæ, inferius elaftice diffilientes in duas valvas.

SEMEN: *Nucleus* folitarius, fere orbicularis magnus compreffus marginatus.

Fig. II. MAGNOLIAE TAB. XXXIII. floris fructusque partes.

Expof. 1. Floris gemma, 2. involucrum commune totam gemmam involvens cum peculiari lingula, 3. alabaftrus poft incrementum captum fpatha fua adhuc tectus, 4. idem expanfioni proximus cum fpatha iam fiffa, *a.* rami extremum, quod terminat floris pedunculus, *b.* foliorum petioli abfciffi, 5. eadem fpatha feparata a facie interna, 6. alabaftrus penitus denudatus, *a. b. b.* eadem indicant ac in 4. figura, 7 ovarium feu fructus rudimentum cum ftylis fingulorum loculorum & ftaminum axe *d.* feu receptaculo, 8. ftamen feparatum a facie interna cum duobus loculis farinaceis luteis, antherarum vices præftantibus, 9. idem a facie externa, 10. fructus maturus feu ftrobilus multilocularis cum aliquot baccis maturis adhærentibus & ftylis *c.* perfiftentibus *d.* receptaculo ftaminum & *e.* petalorum ac perianthii, 11. loculus feparatus & iam hiulcus fimplicem baccam continens, 12. alius loculus cum bacca ex filo fuo pendente, *c.* ftylus perfiftens, *f.* eius infertio ad bafin loculi, *g.* cavitatis pellicula, 13. baccæ femen ab utraque facie.

Nota. Elegantem imaginem fpeciofiffimi huius floris unacum defcriptione exhibuit CATESBY l. c., fed absque partium anatome, hac vero auctiorem & totam emendatam ærique pariter incifam & vivis coloribus illuftratam anno 1737. publicavit ipfe nofter EHRETVS, *vid. Commerc. litterar. Norimb.* a. 1738. *p.* 225. quæ ob magnitudinem inter tabulas fuas collectas non extat. Noftram imaginem propterea tamen non effe fupervacaneam ex collatione fatis patebit. Facta autem eft ad naturale exemplar, quod D. CAROLI WAGERI hortus in *Parfons Green* prope *Fulham* anno 1737. aluit & cuius mentionem etiam fecit MILLERVS l. c. Floris diametri amplitudinem EHRETVS comparavit undecim pollicibus, & petalorum numeravit decem: CATESBY reperit quandoque undecim & duodecim. Ceterum filentio præterire haud poffumus, in illa fpecie, quam nos tab. IX. iam repræfentavimus, DILLENIVM *H. Elth. p.* 207. *tab. CLXVIII.* accurate depinxiffe & defcripfiffe præter petala (octo plerumque) calycem trifolium a petalis hoc potiffimum differentem, quod eius partes pallide virides fint & poft fecundam floris expanfionem cadant, dum petala perfiftunt & arefcunt LINNÆVS *Gen. Pl. Ed. II. n.* 546. huic refpondet, excepto petalorum numero, quorum novem definit. CATESBY *T. I. pag. & tab.* 39. eiusmodi calycem pariter, ipfa vero petala claufa depingit & in defcriptione eorum caducorum fex numerat, calycis vero nullam mentionem facit. Hæc ergo calycis tria folia in noftra citata imagine iam ante delineationem delapfa & propterea non indicata, eorum tamen, feu potius receptaculi, veftigia infra petala confpicienda funt. Præterea CATESBY *T. II. pag. & tab.* 8. fiftit aliam fpeciem nomine Magnoliæ ampliffimo flore albo, fructu coccineo, cui petala decem vel undecim tribuit, ex his vero tria exteriora ita diftinguit, quod fint pallide viridia & reliqua ante floris expanfionem tegant, poft eam vero ultra longitudinis dimidium fe reflectant atque deorfum pendeant. Num ergo huius tabulæ XXXIII. fpecies petalorum parem ex colore, fitu, magnitudine, & duratione cognofcendam diftinctionem expofcat, affirmare haud poffumus, quum neque ex hac neque ex Catesbyana figura, utraque ab anteriori tantum facie repræfentata, id cognofci queat, hic etiam eiusmodi differentiam in defcriptione haud indicet. Manifeftat autem noftra imago e contrario quasdam partes, involucrum nempe illud gemmæ commune fig. 1. 2. & fpatham floris propriam 3. 4. 5., quas auctores citati filentio prætereunt, nifi quod DILLENIVS l. c. thecæ membranaceæ mentionem faciat, quæ ab initio albicans, dein ubi abfcedit fufca, tam folia quam flores, ubi primum prodeunt, obvolvit, quacum comparanda erit noftra fig. 1. 2. atque etiam gemma ferruginea fuprema tabulæ antecedentis XXXIII. folia tantum, uti videtur, includens. Quid fit fibra ifta ex loculo fig. 11. 12. *c.* furfum porrecta atque etiam ad fingulos loculos fig. 10. confpicienda, dubii fumus: fi ftylus perfiftens fit, uti primo afpectu videtur, figuræ hæ docent, eam imo loculi fundo *f.* inplantatam effe & cum fructu, qui peculiari filo alligatus ex loculo fuo, relicta hac fibra, tandem cadit, non cohærere. Illuftrationis cauffa examinavimus duos ftrobilos ficcos, quos ad manus habemus, atque invenimus non folum has fibras pari modo in omnibus loculis præfentes, verum etiam easdem duras rigidas & omnino ligneas, paullulum tamen flexiles, ceterum autem non tam ex loculis, quam ex ipfo eorum receptaculo feu axe provenientes & hinc vere continuas, id quod ftyli officio neutiquam refpondet: an ergo potius pro loculi valvarum fibula habendæ? Dolendum fane, D. EHRETVM non examinaffe & depinxiffe ftylorum loculorumque adhuc tenerorum conditionem, quam ab externa tantum facie & in nexu inter fe fig. 7. repræfentavit. Addimus his, examen hoc præterea nos edocuiffe, loculorum fubftantiam duram quidem, fed potius fungofam & fuberis cortici fimilem, quam ligneam, ipfam vero eorum cavitatem pellicula dura polita fplendente & facile feparabili veftitam effe, quam fig. 11. 12. *g.* indicat. Baccam ficcam pariter examinantes reperimus in illa contentum femen unicum durum & cortice polita atque fplendente veftitum ea magnitudine & forma, quam fig. 13. 14. ab utraque facie fiftit. Tandem ex CATESBY huius ftirpis defcriptione monemus, folia adultiora tantum fubtus ferruginea reddi, iuniora vero ab utraque facie viridia effe.

TAB. XXXVI.

ACACIA non fpinofa, flore albo, foliorum pinnis latiufculis glabris, filiquis longis glabris Houft. Cat. Mfcript. *Hort. Chelf p.* 3. *n.* 11. *Mill. Gard. dict.*

Nota. Ab aliis iam depictam aut defcriptam effe hanc ftirpem, nos latet.

TAB. XXXVII.

YVCCA foliis lanceolatis acuminatis integerrimis margine filamentofis *Gronov. Flor. Virg. P. II. p.* 152.

Yucca flore albo, foliorum marginibus filamentofis. Silkgrafs *Clayt. ibid.*

Yucca foliis ferrato-filamentofis *Linn. Spec. plant. p.* 319. *n.* 4.

Yucca Virginiana foliis per ambitum apprime filatis *Pluk. Almag. p.* 396.

Yuca foliis filamentofis *Morif. Hift. Ox. T. II. p.* 419. *fect. IV. tab.* 23. *Mill. Gard. dict.*

Yuca Americana filamentofa *Munt. Befchr. der Aerdgewv. p.* 663.

Nota. Scapum florigerum quinque ferme pedes altum produxit hæc ftirps in fæpius celebrato horto Collinfoniano. Flos decerptus & figillatim in magnitudine naturali depictus ftudio expanfus, alias, ut in reliquis fpeciebus, cymbali inftar femi-apertus eft.

TAB. XXXVIII.

LEDVM floribus bullatis confertim in fummis caulibus nafcentibus, foliis ex oblongo lanceolatis integerrimis glabris.

Chamædaphne foliis Tini, floribus bullatis umbellatis *Catesb. II.* 98.

Ciftus femper virens laurifolia, floribus eleganter bullatis D. Banift. *Pluk. Alm. p.* 106. *Phytogr. T. CLXI. fig.* 3.

Ciftus-Ledon feu Andromeda laurifolia femper virens, floribus dilute carneis, purpureis maculis notatis, extra eleganter bullatis ad infundibuli formam proxime accedentibus, inodoris, confertim nafcentibus, capfula ficca quinquefariam divifa *Clayt. Flor. Virg. I.* 21.

Azalea foliis lanceolatis integerrimis non nervofis glabris, corymbis terminatricibus *Gronov. ibid.*

Expof. a. Corolla a facie pofteriore; *b.* calyx profunde quinquepartitus fegmentis acutis erectis; *c. c.* ftamina longitudine ferme corollæ decem, ex bafi ovarii orientia eo in fitu, quo corollæ latera occupant, duplicis ordinis, quinque longiora, totidem breviora; *d.* ftylus ftaminibus longior oblique flexus, cum ftigmate obtufo; *e.* idem cum ovario; *f.* idem & calyx perfiftens cum ovario iam adaucto; *g.* pericarpium ex quinque capfulis membrana communi obvolutis compofitum a facie fuperiori *b.* inferiori *i.* laterali cum calyce *k.* transverfe fectum; *l.* capfula feparata a facie interiori, ubi dehifcit, feminibus adhuc plena; *m.* eadem vacua; *n.* involucrum feminum proprium, in ficco exemplari a capfulæ lateribus fponte fua fecedens & rugofum a facie interiori feu capfulæ rimæ refpondente *o* laterali & exteriori; *p.* unum ex feminibus perexiguis; *q. r. s.* eædem partes in magnitudine aucta.

Nota. Stirpis huius ramulum florentem eleganter quidem iam delineavit PLVKENET; fed eius imago & foliorum petiolos & florum pedunculos, immo flores ipfos repræfentat villofos: fructus deficit. Speciofiorem eius imaginem exhibuit CATESBY, quæ pariter, ac defcriptio, uti noftra quoque pictura, horum villorum nullum veftigium manifeftat. Addidit hic quoque ramulum fructiferum; fed fructus & floris partes figillatim non indicavit, unde character huius ftirpis imperfectus relinquebatur. Floris ftructuram adiunxit EHRETVS, & quum æftumatiffimus COLLINSONIVS aliquando nobifcum communicavit capfulas maturas, curavimus, ut hæ earumque partes manu BAVRNFEINDII exacte fimul repræfententur. Quod ad nomen genericum attinet, notum eft, Ledum *Michelii nov. plant. gen. p.* 224. *tab.* 106., Chamædaphnen *Buxbaumii Commentar. Ac. Petrop. T. I. p.* 241. *tab.* 8. *fig. I.* Poliifolium *Eiusd. ibid. T. II. p.* 345. *tab.* 21. Chamærhododendron *Tournef. inft. p* 604 *tab.* 373. ut & quasdam Ericæ fpecies *Eiusd.* a LINNÆO *Pl. Gen. Ed. II. n.* 426. ad unum genus Andromedæ nomine reduci, procul dubio quia numerus ftaminum & ftylorum ut & fructus partium conformatio non differt, licet, ut ipfe monet, corollæ figura varia fit. Atque omnino Ledum, notante LVDWIGIO *Def. gen. pl. n.* 139. præter calycem pentaphyllum (dummodo vere pentaphyllus eft, quia icon Micheliana duas capfulas cum calyce perfiftente repræfentat) & ftigma emarginatum, obtinet corollam rotatam profunde quinquefidam, Chamædaphne globofam oris conniventibus, Poliifolia campanulatam fegmentis leviter reflexis, & Chamærhododendron Tournefortii feu Ledum Halleri *Stirp. Helv. p.* 417. tubulatam fegmentis profundis patentibus, a quibus figuris omnibus differt noftræ ftirpis corolla, utpote quæ non folum ex angufto tubo fubito in amplam campanam fegmentis erectis definit, verum etiam, docente CATESBY defcriptione, tubum interius in decem fulcos, fingulos ftamina fingula recondentes, excavatum atque præterea exterius totidem tuberculis feu bullulis, in noftra etiam imagine confpicuis, a limbo diftinctum offert: quæ notabilis differentia iis certe, qui corollæ figuram in definiendis generibus non negligunt, pro peculiari genere conftituendo fufficere valet, id quod tamen aliis committimus. Nos interea cum fpeciebus Ledi Halleri (quod genus ab Andromeda Linnæi feparavit eique antiquum Ledi nomen reftituit) coniunximus hanc ftirpem, quia inter huius & illius corollam minor differentia intercedit. Ceterum monemus, fpecierum Andromedæ omnium a LINNÆO tum in *Flora Lapponica n.* 163 - 166. tum in *H. Cliff. p.* 162. *fequ.* recenfitarum, corollam vel cum Chamædaphnes Buxbaumii vel cum Chamærhododendri Tournefortii corolla convenire, quantum quidem ex fynonymis citatis colligi poteft; Azaleæ vero genus tum LINNAI *Gen. Pl. ed. I. no.* 151. *II. no.* 154. *Flor. Lapp. n.* 89. 90. *H. Cliff. p.* 69. tum HALLERI *l. c. p.* 416. ob ftaminum numerum altero tanto minorem differre.

Fig. II. LEDVM floribus bullatis fafciculatim ex alis foliorum oppofitis nafcentibus, foliis lanceolatis integerrimis glabris.

Chamædaphne femper virens, foliis oblongis anguftis, florum fafciculis oppofitis e foliorum alis *Catesby App. pag. & tab.* 17.

Nota. Hæc ftirps cum præcedenti penitus convenit floris ftructura; differt autem florum foliorumque magnitudine, & fitu. Imago hæc facta eft ad exemplar arbufculæ fesquipedes altæ, quæ in horto Collinfoniano anno 1744. flores produxit, cuius imaginis Catesbyana quoque imitatio eft.

His iam confignatis & prelo commiffis ad manus noftras pervenit *Vol. I. Specier. Plant.* LINNÆI, ubi *p.* 391. & *Gen. nov. n.* 1079. hæ ambæ ftirpes novum genus conftituunt, quod huic celeberrimo auctori KALMIA audit, eftque prior: Kalmia foliis ovatis, corymbis terminalibus, pofterior: Kalmia foliis lanceolatis corymbis lateralibus. Inter Synonyma utriusque fpeciei adducit nomen Catesbyanum a nobis citatum, in reliquis diffentit: nomen fcilicet Gronovianum & Plukenetianum ipfi fynonyma funt pofterioris fpeciei, prioris vero hæc, Andromeda foliis ovatis obtufis, corollis corymbofis infundibuliformibus, genitalibus declinatis *Gronov. Fl. Virg. II. p.* 160. & Cyftus chamærhododendros Mariana laurifolia, floribus expanfis, fummo ramulo in umbellam plurimis *Pluk. Mantiff. p.* 49. *Phytogr. t. CCCLXXIX. n.* 6. His denuo inter fe collatis reperimus, hanc modo citatam figuram Plukenetianam valde effe imperfectam, alteram vero omnino florum fafciculum ex ala cuiusdam folii potius prodeuntem, quam caulem terminantem fiftere, adeoque hac faltem nota ad pofteriorem fpeciem propius accedere, ceterum vero nec huius habitum, fecundum noftram & Catesbianam imaginem, effe villofum. Si Gronovianum nomen huc pertinet, genitalia potius inclinata, quam declinata, dicenda erunt, fiquidem ftamina utriusque fpeciei corollæ ambitum internum regulari fitu occupantia & non declinata, fed folummodo ftylum verfus inclinata, repræfentantur.

TAB. XXXIX.

LILIO-GLADIOLVS bifolius & biflorus, foliis quadrangulis.

Expof. a. Corolla diffecta & explanata a facie interna, *b.* eius fegmentum fupremum maximum, *c. c.* duo fegmenta lateralia, *d d. d.* tria inferiora, *e.* tria ftamina, *f.* ftylus fimplex, *g.* ftigmata tria foliacea, *b. b.* fpatha herbacea duplex, *i.* pericarpium obfcure hexagonum, *k.* idem maturum in tres valvas refolutum, *l.* femen planum & aiatum, *m.* folii quatuor anguli, *n.* bulbus valde prolifer.

Nota. Elegans hæc planta, naturali magnitudine depicta, patriam agnofcit Caput bonæ fpei & floruit anno 1745. & 1750. in horto Chelfeano. Mira deprehendebatur bulborum multiplicatio; duo tantum protrudebat folia longiffima, anguftiffima & fingularis ftructuræ quadrangulæ; caulis teres & pariter prælongus itidem duos tantum proferebat flores intervallo fatis magno &, ut videtur, ex geniculis. Absque nomine accepimus hanc imaginem: num planta ab aliis iam defcripta vel delineata proftet, nos latet: characteribus peculiaris generis eam gaudere, fequentia indicant:

CALYX: fpatha herbacea, angufta, lanceolata, perfiftens duplex ad fingulos flores.

COROLLA monopetala, liliacea, irregularis; tubus inæqualis, inflexus, ad dimidium inferius anguftus, deinde multo amplior & ventricofus; limbus patens, in fex fegmenta inæqualia ex oblongo acuminata divifus: fupremum latiffimum, profundius incifum & repandum; duo lateralia anguftiora, omnia macula fafciali purpurea fuper medio internæ fuperficiei diftincta; reliqua tria inferiora minus profunde incifa minusque repanda, infimum minimum, omnia fafcia viridefcente notata.

STAMINA tria, corollæ fauces parum fuperantia; filamenta craffa ampliato tubi ventri accreta; Antheræ longæ, erectæ, biloculares.

PISTIL-

PISTILLVM: ſtylus ſimplex ſtaminum longitudine; ſtigma triplex foliaceum; ovarium oblongum, obſcure hexagonum.

RECEPTAC. floris ad verticem ovarii.

PERICARP. Capſula trivalvis, ad ſingulas valvas duplex ſeminum ſeries.

SEMINA oblonga plana, alata.

Patet ex his, cum Gladiolo convenire huius plantæ floris corollam numero & inæquali magnitudine ſegmentorum, ut & horum maculis, ita tamen, ut ſegmenta peculiari macula ſignata in Gladiolo inferius, in hac planta ſuperius limbi dimidium conſtituant; in hac ſegmenta maiora in illo minora hanc maculam exhibeant: conveniunt porro ambo ſtaminum, ſtyli ſtigmatum, & ſpathæ foliorum numero & conformatione, itemque radicis figura; differunt vero inter ſe non ſolum totius plantæ habitu, verum etiam corollæ tali ſtructura liliaceam formam referente, unde nominis generici compoſitionem petivimus. Quibus eiusmodi nomina compoſita non arrident, illis aliud excogitandum relinquitur: & quibus nec totius plantæ habitus nec corollæ facies differens pro generis peculiaris charactere ſufficit, illis hæc planta ipſius Gladioli ſpecies & forſan Gladiolus biflorus & bifolius, flore tubulato, foliis quadrangulis dicendus veniet.

TAB. XL.

MERIANA flore rubello.

Expoſ. a. corolla diſſecta ab interiore facie, *b. b.* eius ſex ſegmenta ferme æqualia, *c. c. c.* tria ſtamina, *d.* ovarium, *e.* ſtylus, *f. f.* eius extremum trifidum, *g.* ſtigma ſingularum diviſionum bifidum reflexum, *h.* ſpatha, *i. k. l. m. n.* eædem partes in magnitudine aucta, *o.* ovarium transverſe ſectum cum tribus loculis, *p.* bulbus, *q.* iunior bulbus ex caule propullulans.

Nota. Hæc planta elegantiſſima ex ſemine pariter a Capitæ bonæ ſpei miſſo educata eſt in horto Chelſeano & flores primum ſpectandos exhibuit anno 1750. ſed fructum maturum non perfecit. Bulbus & folia iterum Gladiolo ſunt ſimilia, caulis firmus ramoſus, ex quo alterno ordine proveniunt flores copioſi. Et hæc planta recedit a generibus, nobis ſaltem notis, characteribus ſequentibus.

CALYX: Spatha herbacea oblonga duplex ad ſingulos flores.

COROLL. monopetala tubulata regularis: tubus inæqualis, leviter flexus, ad dimidium inferius anguſtus, deinde paullo amplior: limbus patens, in ſex ſegmenta ſatis æqualia & obtuſa diviſus.

STAMIN. tria longitudine corollæ: filamenta longa, parum inflexa, ex inferiori tubi parte enaſcentia: Antheræ longæ, verſatiles, biloculares, bicornes.

PISTILL. ovarium ſubrotundum, hexagonum: ſtylus inflexus, ſtaminibus longior, ad extremum trifidus: ſtigma ad ſingulas diviſiones duplex, reflexum.

RECEPT. Corollæ ad baſin ovarii.

PERICARP. capſula trilocularis - - - - -

SEMINA - - - - - - - -

Bulbus ex caule proveniens forte ne ad characterem quidem ſpecificum pertinet, ſed extraordinarie productus eſt, quemadmodum id in pluribus plantis bulboſis quandoque contingit, cuius exempla in Tulipa & Lilio albo obſervata, deſcripta & depicta reperiuntur in *Commerc. litter. Norimb. a* 1735. *p.* 212. & 410. *a.* 1741. *p.* 347. Hæc quoque planta nondum, quantum ſcimus, depicta vel deſcripta, immo ne quidem nominata eſt: nos propterea æquum duximus, ea conſervare memoriam MARIÆ SIBYLLÆ MERIAN, quæ ob picturas in lucem evulgatas non ſolum inſectorum, verum etiam plantarum, ſatis celebris eſt.

TAB. XLI.

PLVMERIA flore roſeo odoratiſſimo *Tournef. inſt.* 659. *Plum. cat. pl. Amer. p.* 20. *Mill. Gard. dict. Rand. H. Chelſ.* 160. *Hort. Carlsruh.* 48. *Bœrh. Ind. alt. I.* 315. *Ehret. tab. XI.*

Plumeria foliis ovato oblongis *Linn. H. Cliff.* 76. *van Roy.* 412. *Wachend.* 51.

Nerium arboreum, folio maximo obtuſiore, flore incarnato *Sloane Cat. pl. Iam.* 154. *Itiner. II.* 61. *t.* 185. & 186. *f. I. Ex hoc Raj. Hiſt. III. dendr.* 114.

Nerio affinis Barbadenſis arbor latifolia, flore purpureo, Iaſmini odore *Pluck. Phytol. t.* 207. *f.* 2.

Clematis arborea Americana laurinis ampliſſimis foliis, flore laccæ colore odoratiſſimo *Pluck. Almag.* 109. *Mantiſſ.* 50.

Iasminum indicum *Merian Surin. p.* & *t.* 8.

Quauthlepatli *Hern. Mex.* 67.

Tree Ieſſamin *Hughes Hiſt. Barbad.* 189.

Expoſ. a. flos adhuc clauſus, *b.* explicatus, *c. c.* calyx, *d.* ſiliqua matura externo in latere dehiſcens, *e. e.* axis, ſeu receptaculum ſeminum, *f. f. f. f.* ſemina, *g. g. g. g.* eorundem alæ.

Nota. Huius ſpecioſiſſimæ ſtirpis deſcriptionem & iconem primus, procul dubio, exhibuit HERNANDEZ, ſed valde ieiunam. PLVKENET delineavit folium artificioſe ſculptum, ut & unicum florem & ſemen; ſed omnia noſtris figuris multo minora ſunt & floris figura inſuper alia eſt. Imago, quam publicavit SLOANE, ſiſtit in naturali magnitudine ramum florentem & ſiliquam duplicem adhuc in connexione, ſed absque manifeſto geniculo, nec etiam apertam, cuius magnitudo duplo fere maior eſt noſtra. Addit etiam priori tabulæ exiguam, quaſi pinnatam, figuram; ſed ſine explicatione: forſan ſeminis ala eſt. Huius relatione conſtat, ſtirpem hanc malo arbori magnitudine parem eſſe. Ipſi olim vidimus eam florentem Pariſiis in horto regio in vaſe & caldario cultam, quæ vero exiguam fruticem magnitudine vix æquabat, an ex ætatis vel potius culturæ differentia. Elegantior imago eſt illa SIB. MERIANÆ, ſed absque fructus repræſentatione. In deſcriptione floris coloris equidem nulla fit mentio; noſtrum vero exemplar eius manu pictum omnino roſeum, inſuper lutearum macularum veſtigia indicat. TOVRNEFORT tab. 439. exactam fructus imaginem addidit, cuius ambæ ſiliquæ articulo quaſi coniunctæ & pedunculo ſuffultæ, ceterum vero una tertia parte breviores ſunt noſtra; flos etiam paullo minor apparet; unde concludere licet, omnes partes minutas eſſe. Catesbyana imago noſtræ proxime accedit, quæ eadem eſt, quam ipſe EHRETVS in tabulis ſuis iam publicavit; cuius etiam imitatio eſt illa Hugheſiana, EHRETI manu pariter, ut ſubſcriptio docet, delineata, ſed ad chartæ ſpatium multum imminuta: huic addidit ſiliquæ imaginem, cum ea, quam nobiscum rogatus communicavit, penitus convenientem, ſed adhuc clauſam, quum noſtræ & axem & ſemina adpinxit, ſimul vero monuit, exemplar huius ſiliquæ iam diu fuiſſe collectum & læſum: hinc forſan eius nexum cum pedunculo ex ingenio ſupplevit. Propterea etiam haud conſtat, num ad hanc an ad aliam ſpeciem, aut ſi mavis varietatem, pertineat: plures namque dantur, quarum RANDIVS quatuor & MILLERVS ſex iam recenſuit, inter quas ab hoc ſecunda nominatur Plumeria flore maiore, odorato & incarnato, quam præterea in deſcriptione ab altera, cuius ſynonyma collegimus, diſtinguit florum colore dilutiori & copia in maiores faſciculos collecta, quæ procul dubio eadem eſt cum tertia RANDII, ſeu Plumeria latiſſimo folio, flore maiore incarnato. Quum ergo Ehretiana imago huic deſcriptioni magis quam reliquis iconibus reſpondet, forſan hanc ipſam varietatem ſiſtit: quod vero ille tantum, cui utriusque collatio contingit, ab omni dubio liberare poteſt.

TAB. XLII.

PVLMONARIA foliis radicalibus ſubovatis caulinis oblongis glabris, ſcapo laxo, calycibus breviſſimis.

Pulmonaria calyce tubo corollæ breviore, perianthiis quinque partitis *Gron. Virg.* 20. *Mill. Gard. dict. edit. noviſſ. a.* 1752. *append. p. ult.*

Pulmonaria non maculoſa, floribus tubuloſis longis pulcherrimis cæruleis, in panicula pendula congeſtis, foliis teneris glabris latis obtuſis ad margines æqualibus, pediculis dilute purpureis inſidentibus, radice craſſa inſtar Symphyti, Mountain Covvslip *Clayd. ibid.*

Symphytum ſeu Pulmonaria non maculoſa, foliis glabris, Americana, flore patulo cæruleo *Pluk. Phyt. tab. CCXXVII. fig.* 6. *Moriſ. H. Ox. III. p.* 444. *n.* 6. *Rai. H. III.* 266. *n.* 3. *Rand. H. Chelſ.* 164.

Expos. a. Corollæ tubus a facie laterali, *b.* cum limbo quinquepartito, *c. c.* calyx, *d.* corolla dissecta ab interna facie cum quinque staminibus ad tubi ampliati fauces adnatis, *e.* stylus filiformis cum stigmate (an, ut in aliis speciebus, emarginato, ut annotavit LINNAEVS) *f.* calyx quinquedentatus, *g.* quatuor ovula, *h.* stylus & *i.* ovula in magnitudine aucta, *k.* stylus *l.* calyx persistens, & quatuor semina fovens, *m.* quatuor semina a stylo & calyce denudata, *n.* unum ex his in nexu cum stylo.

Nota. Perelegantis huius plantæ delineationem reperire potui haud aliam, quam illam PLVKENETI l. c. Habitu externo recedit quidem illa paullulum a nostra, nihilominus ambas referre unam eandemque plantam, reliquæ notæ nobis persuadent. Ceterum de genere eiusdem valde dubius fuit hic auctor: nam in Almagesto suo p. 359. nomini indicato addit: an Digitali congener, in Amaltheo vero p. 198. hæc subiunxit: an forsan Symphytum seu Pulmonaria Alpina foliis mollibus subrotundis flore cæruleo *H. R. P. schol. bot.* 107. quo loco, ut & in *Tournef. Institut.* 136. *n.* 3. & *Mill. Gard. dict. edit. prior.* nomen hoc solum occurrit; RAIVS vero l. c. utrumque sigillatim recenset, immo ab hac planta nostram calyce brevi distinguit. Satis accuratam eiusdem descriptionem iam exhibuit MORISONVS l. c. sed iconem nullam addidit. Idem nos quoque docet, eam tunc temporis iam in horto Chelseano cultam & ex Virginia allatam fuisse, quam patriam postea confirmavit CLAYTON l. c., qui nomine Anglico idiomate addito simul indicat, montium incolam esse eam; reperiri etiam eandem in extremis Siberiæ oris, annotatum legimus in LINNÆI *Amœnit. Acad. Vol. II. p.* 337. utramque vero ut species distinctas differre, docet IDEM *Spec plant. p.* 135. *n.* 3. 4. ubi Plukenetiana & Gronoviana planta supra citata vocatur Pulmonaria calycibus abbreviatis foliis lanceolatis obtusiusculis, Sibirica vero Pulmonaria calycibus abbreviatis foliis radicalibus subcordatis, caulinis ovatis, ut addit descriptio p. 136. subnexa. Plukenetiana, Morisoniana, Gronoviana & nostra planta certo certius est una eademque Virginiæ incola, cuius folia lanceolata non sunt, adeoque definitioni primæ speciei LINNÆI minus respondent. Examinavimus præterea siccatum huius plantæ exemplar, quod sæpius iam laudatus BEVRERVS nostras iamdudum a munifico COLLINSONIO accepit & nobiscum communicavit, cuius folia caulina (radicalia deficiunt) latitudine pollicem Rhenanum & longitudine pollices duos cum dimidio circiter æquant & ex angusta basi latescunt & deinde in obtusum mucronem abeunt, adeoque oblonga & Plukenetianæ pariter ac nostræ imagini similia sunt. Radicalis folii figuram MORISONVS ita describit, ut a nostra non differat. Quo usque ergo folia radicalia subcordata & subovata, itemque caulina ovata & oblonga vel lanceolata inter se perpetuo differant, ulteriori examine adhuc opus habet. Iungimus his, EHRETVM hanc imaginem ante aliquot iam annos nobiscum communicasse, sed absque charactere perfecto: rogatus & excitatus ergo hoc anno demum defectus supplevit, favente amicissimo nostro COLLINSONO, cuius hortus instructissimus & hanc stirpem colit. Differentia floris figuræ, quæ occurrit in icone integræ plantæ & eius partium, secundum citatum exemplar siccatum examinata, huius flores, exsiccatione non obstante, paullo maiores & circa eius limbum paullo magis expansos, nec in tam profunda & rotunda segmenta incisos, quam figura a. b. ostendit, se sistebant: forte recens & diu iam expansi floris figura variat.

TAB. XLIII.

CVIAVVS surculis & ramis iunioribus quadrangulis.

Cuiavus agrestis *Rumph. Herbarii Amboin. I. p.* 142. *tab.* 48. *figura bona, sed naturali minor.*

Cuiavus domestica *ib. p.* 140. *t.* 47. *eiusdem præstantiæ.*

Guaiaba *Marggr. Hist. nat. Bras.* 104. *Pis. Hist. nat. Bras.* 75. *Indiæ utriusque* 153. *cum fig. rudi. de Læt. Ind. occid. p.* 1.

Guyabo (Oviedi) pomifera indica *C. B. pin.* 437. *Ionst. dendrol.* 30. *n.* 3. *t. XIX. ex Clusio.*

Guaiabum *Aldrov. dendrol. edit. Bon.* 586. *Francof.* 419.

Guaiava *Clus. hist. app. p. CCLIV. cum fig. vili. Dalech. hist. Lugd. II.* 1836. *Tournef. Inst. p.* 660. *tab.* 443. *fig. emendanda. Bœrh. Ind. alt. II.* 250. *Merian Surinam p. & t.* 19. *ut & p. & t.* 57. *edit. Lat. fig. imperfecta, magis artificiosa, quam naturalis. Hughes nat. hist. of Barbad.* 132.

Guaiava indica *Weinm. T. III. p.* 84. *t.* 561. *figura secundum Tournefortianam efficta, addito ramulo folioso.*

Guaiava alba dulcis *Commel. H. Amst. I. p.* 121. *t.* 63. *figura satis bona Mill. Gard. dict. Rand. H. Chelf.* 91.

Guaiava alba dulcis, Pyra indica seu Granadensia vulgo *H. L. Bat.* 305.

Guaiava alba dulcis, fructu longiori *C. Commel. Fl. Malab.* 34. b.

Guaiava alba acida fructu rotundiori *Pluk. Almag.* 181. *Phytogr. t. CXCIII. f.* 4. *satis bona sed imminuta & incompleta.*

Guaiava rubra acida *H. L. Bat.* 305. *H. Amst. I.* 121. *Bœrh. Ind. alt. II.* 250.

Guaiava rubra acida fructu rotundiori *C. Commel. Fl. Malab.* 34. b. *Mill. Gard. dict. Rand. H. Chelf.* 91.

Guaiaves *Merian. Sur. p. & t.* 19. *itemque p. & t.* 57. *edit. Bat. figura eadem ac in Latina.*

Guajavas fructu pallido dulci *Mus. Zeyl.* 3. *Burm. Thes. Zeyl.* 112.

Guayava *Ger. emac. app.* 1612. *Parkins. theatr.* 1634. *utriusque fig. ex Clus. Rai. Hist. II.* 1455. *de Læt. Ind. Occid.* 357.

Guayava indica fructu mali facie *I. B. I. p.* 108. *cum fig. ex Clus. & imminuta.*

Guayavas (Monardi & Gomaræ) *Clus. exot.* 346. *Dalech. Hist. Lugd. app.* 17.

Malo Punicæ affinis pomifera, flore pentapetalo albo, fructu nullis dissepimentis instructo, ex toto esculento rubro maiori *Sloan. Cat. Pl. Iamaic.* 198. *Itinerar. II.* 161.

Malo punicæ affinis &c. fructu &c. minore albo *Eiusd. Catal.* 200. *Itin. II.* 163.

Psidium *Linn. Spec. pl. p.* 470.

Psidium caule quadrangulo *Linn. H. Cliff.* 184. *Fl. Zeyl. n.* 192. *van Roy Fl. Lugd. Prodr.* 268. *van Wachend. H. Vltraj. Ind.* 96.

Psidium ramis tetragonis *Linn. H. Vps. p.* 122.

Psidium ramis quadrangulis *Hill. Hist. of Plants p.* 450. *t.* 11. *figura floris a tergo ex Tournefortio.*

Xalkochotl i. e. Pomum arenosum *Hernand.* 84. *fig. vilissima.*

Xalcocotl seu Guyabo Ximenis *Marggr. Hist. Bras.* 105. *de Læt. Ind. occid.* 227. *cum fig. a reliquis differente, sed pariter vili.*

Cievko seu Goyava fructus *Boym. Flor. Sin. lit. E. cum fig. rudi Ionst. dendrol. mantiss.* 475. *no. VI. t. CXXXVI. ex Boym, sed multum imminuta.*

Pela seu Guayabor *van Reede H. Malab. T. III. p.* 31. *t.* 34. *figura magnitudine naturali & satis bona.*

Malacka-Pela *ibid. p.* 33. *t.* 35. *pari laude digna.*

Expos. Fig. I. ramus cum flore a facie anteriori. *a.* flos a tergo.
Fig. II. ramus adultior cum fructu, *b.* fructus transverse sectus, *c.* semina.

Nota. Stirpem hanc, ob fructum quem progenerat suavissimum, Europæis dudum iam commendarunt historiæ naturalis scriptores, ex quibus procul dubio primi fuerunt Hispani, nimirum LVDOV. OVIEDVS, NIC. MONARDES, FRANCISC. LOPEZ de GOMARA & FRANCISC. XIMENES, quorum relata referunt CLVSIVS, DALECHAMPIVS, IO. BAVHINVS, MARGGRAVIVS, IO. de LAET & IONSTONVS. Primis auctoribus accensendus quoque est FRANCISCVS HERNANDEZ, licet eius historia singulari fato multo serius in publicum prodierit: XIMENIS certe descriptio huius stirpis eadem est cum illa HERNANDESII. Post hosce Auctores, præter reliquos supra citatos, plures peregrinantes huius stirpis, vel saltem eius fructus, mentionem quoque fecerunt, quorum præcipuos nominat I. BAVHINVS & SLOANE. Præterea huc etiam pertinere Igbucamici *de Læt.* 560. ut & Agouti-treva & Caoup *Eiusd.* 611. 612. suspicatus est PLVKENET *Mantiss.* 91.; sed ex levissima horum descriptione comparationem instituere vix licet. Araca Iba autem, cuius iconem & descriptionem exhibet MARGGRAVIVS *Hist. Bras.* 105. & PISO *Hist. Ind.* 152. verosimilius pro Pela *H. Malab.* habetur a RAIO & PLVKENETO; cum qua stirpe, icone & descriptione valde etiam convenit Araca-iba PISONIS *Hist. Bras.* 74. seu Araca-miri EIVSDEM *Hist. Ind.* 151. cuius mentionem quoque facit MARGGRAVIVS *l. c.* 62., licet uterque ambas has stirpes a Guaiaba distinguat. Prioris figuram etiam sistit IONSTONVS *tab. XIX*, sed lepido ausu ex parte eius superiori ab illo fingitur Guaiaba Ximenis, & ex parte inferiori Araca-Iba. Est autem ipsius Cuiavi historia nondum eo usque absoluta, ut omnes de eadem relationes atque ime-

imagines ſuppeditatæ tam facile inter ſe comparari vel ex iisdem character genericus, & multo minus ſpecierum indubius, formari queat. Floris petala omnes deſcribunt alba immo candida: ſolus HILL. l. c. in meo exemplari picto eadem repræſentat ſaturate violacea, licet ea, æque ac alii, alba deſcribat. Affirmant porro florem eſſe fragrantem, ſi excipias Horti Malabarici & Amſtelodamenſis nec non Herbarii Amboinenſis auctorem, a quibus inodorus deprehendebatur: omnes etiam numerant ejus petala quinque, COMMELINUS vero & HVGHES quatuor, quot etiam noſtra imago ſiſtit; van REEDE in Pelæ deſcriptione quatuor vel quinque (in Malacka-Pelæ deſcriptione flos huius ſimilis ſed maior dicitur, icon vero prioris quatuor, poſterioris quinque repræſentat) & MILLERUS in characteris definitione plerumque quinque annotat, ex quibus concludimus, ordinarie eorum quinque, haud raro tamen quatuor tantum deprehendi. Calycis ſegmenta pariter quinque depingunt & deſcribunt omnes fere; Pelæ tamen imaginis pedunculus quidam quatuor tantum ſiſtit, & HVGHES totidem extus viridia intus alba numerat, RVMPHIVS vero calycem tetra- vel pentaphyllum, atque præterea craſſum & deorſum reflexum definit; EHRETVS me monuit, calycis ſegmentorum numerum haud eſſe conſtantem, ſed eum vario modo dehiſcere, prætereaque ſegmentorum unum vel alterum tantum perſiſtere, id quod etiam fig. a. oſtendit, & pedunculorum altera Pelæ indigitare videtur. Calycem porro perſiſtentem & fructum maturum æque, ac immaturum, coronantem repræſentant plurimæ figuræ citatæ; ſed ex OVIEDO iam annotat MARGGRAVIVS & Auctor commentarii in HERNANDESII relationem, coronæ huius folia facile decidere, quemadmodum etiam coronæ loco lacunam tantum exhibet figura PISONIS illaque maturi fructus & Pelæ & Malacka-Pelæ van REEDE, itemque noſtra, nec non Cuiavi domeſticæ RVMPHII, ubi vero lacuna hæc multifida meſpilorum ferme modo repræſentatur; Cuiavi agreſtis vero fructus maturus perfecte adhuc coronatus ab eo pingitur. Externam fructus ſuperficiem plurimi læuem atque politam deſcribunt; RVMPHIVS contra tuberculis inæqualem, quæ tamen addita figura haud notat, noſtra vero indicat. Fructus odor laudatur quidem ſuavis & aromaticus: nihilominus tamen non ſolum HERNANDEZ, verum etiam SLOANE affirmat, eundem cimices quodammodo olere & guſtantibus primis ingratum eſſe: RVMPHIVS illum cum fœni odore comparat, eumque gravem & ori comedentis diu inhærentem declarat. Colorem eius viridem vel luteum nominat C. BAVHINVS, ex viridi flaveſcentem MARGGRAVIVS, ex viridi albicantem van REEDE, luteum OVIEDVS, (qualem etiam pictum ſiſtit tabula Weinmanniana & Meriana 19.) dilute luteum SLOANE, ſaturate luteum COMMELINVS, aureum GOMARA & MONARDES, croceum nitentem PISO, ex luteo rubentem oſtendit figura BOYMI, rubellum (*reddiſh*) nominat HILL ſubfuſcum deſcribit de LAET & ſimilem (*ruſſet*) cum maculis rubris HVGHES, quæ differentiæ vel ſecundum clima, vel maturitatis gradum differre poſſunt. Notatu dignum tamen eſt, quod RVMPHIVS annotat, nimirum Cuiavi domeſticæ fructum eſſe primo viridem gramineum, dein ficci inſtar graminis vel pallide citreum, Cuiavi ſilveſtris vero intenſe viridem gramineum & fere nigricantem, quem etiam ſervat. Internam ſubſtantiam in quatuor cameras diviſam deſcribit GOMARA, OVIEDVS & MONARDES, quibus contradicit SLOANE additque, ne membranis quidem, uti in Granato, ſeparata eſſe ſemina, ſed nuda pulpæ immerſa. Axem ſeu ſeminum receptaculum quinquifidum repræſentat noſtra figura *b*, cuius ſeparationis veſtigium, ſed obſcurius, exhibet quoque figura RVMPHII, PLVKENETI ut & utraque van REEDE, unde forſan cameræ derivatæ ſunt. Omnium difficillime diſtingui poſſunt, quæ de fructus figura, eiusque carnis colore atque ſapore traduntur. Secundum OVIEDVM, MONARDEM & LOPEZ de GOMARA figura aliis eſt longiuſcula ſeu piriformis, aliis rotundior ſeu maliformis; pulpa aliis rubra vel punicea, aliis alba vel candida, vid. C. & I. BAVHINVS, DALECHAMPIVS & CLVSIVS. Eodem pene modo has differentias indicant PARKINSONVS, RAIVS, de LAET, & HVGHES, qui ſolus addit, eas valde leves eſſe: cuinam autem ſpeciei vel, ſi mavis, varietati hæc vel illa nota conſtans aut accidentalis ſit, ex his auctoribus haud patet. Neque etiam reliqui, qui diſtinctas Guaiavæ ſpecies propoſuerunt, ita inter ſe conveniunt, ut nullum confuſionis dubium ſuperſit. Quantum ex nominibus ſpecificis, iconibus, & deſcriptionibus colligi poteſt, fructus forma piro mediæ magnitudinis ſimilis eſt ſecundum HILL; carne quandoque rubra, quandoque alba, gaudet ſpecies prima SLOANE; fructu paullo maiori, intus albo, admodum ſucculento, non tamen adeo ſapido eiusdem ſecunda; fructu oblongo, carne rubra & dulci eſt illa MARGGRAVII, PISONIS & BOYMI, alba & dulci Pela van REEDE, COMMELINI *Fl. Malab.*, ſecunda ſpecies *H. Amſtel.* HERMANNI *H. L. B.*, prima ſpecies BOERHAVII, MILLERI, RANDII; fructu primo rotundo deinde oblongo, carne pallide albicante cydoniorum inſtar, dulci ſed in perfecte maturis minus grata, prima ſpecies RVMPHII; fructu rotundo, carne alba acida PLVKENETI, fructu rotundo, carne rubra acida CLVSII, Malaka-Pela van REEDE, COMMELINI *Fl. Malab.* prima ſpecies *eiusd. H. Amſt.*) HERMANNI *H. L. B.*, ſecunda BOERHAAVII, MILLERI, RANDII) fructu multo minori & prunum maiorem vix ſuperante, perfecte rotundo, carne duriori, ſed dulciori, coloris ad margines albi ac plerumque porro læte rubentis, ſed in plene maturis iterum evaneſcentis, ſecunda ſpecies RVMPHII: fructum & oblongum & rotundum uni ramo adhærentem carnemque rubram indicat noſtra figura. Ob hanc nondum accurate definitam differentiam ſynonyma quoque confundunt plerique, quæ nos eadem ex ratione coniunximus: quomodo autem a nonnullis diſtinguantur, vid. SLOANE, LINNÆVS & BVRMANNVS *Theſ. Zeyl.* 112. *Herb. Amboin.* 144. Sunt præterea, qui plurium adhuc ſpecierum mentionem faciunt. HERNANDEZ iam tres indicat, ſed tertiam non deſcribit & ſecundam ſolam depingit; a SLOANE additur tertia ſpecies fructu maiori albo; RVMPHIVS ut varietatem non ſolum p. 141. recenſet aliam domeſticam & p. 144. aliam ſilveſtrem, verum etiam p. 145. addit iconem & deſcriptionem alius ſpeciei, quam Cuiavillum nominat; MILLERVS denique in noviſſima Dictionarii ſui editione tertiam ſpeciem nominat Guaiavam albam fructu parvo odorato. Accuratiori ergo diſquiſitione adhuc opus eſt, quænam differentiæ conſtantes ſint, quæve a cultura vel tempeſtatis aut maturitatis gradu dependeant. HERNANDEZ ſecundam ſpeciem a prima diſtinguit ſola tantum fructus magnitudine & horridi illius gravisque odoris magna ex parte abſentia; MARGGRAVIVS & PISO nos docent, ſaporem fructus maturi, ſed nondum flavi, eſſe auſteriuſculum & adſtringentem, deinde gratum & mediæ naturæ, denique dulcem; SLOANE in tribus ſpeciebus recenſitis nullam aliam differentiam invenit, quam fructus magnitudinem eiusque carnem magis vel minus ſucculentam gratamque; RVMPHIVS annotat, Cuiavi domeſticæ alteram ſpeciem differre fructu paullo minori ac magis albenti, glabriori quoque & rotundiori, ſed multo ſuccoſiori delicatiorique & ſilveſtrem cum altera eius ſpecie convenire fructus carne, odore & ſapore, ſed hunc raro matureſcere atque minorem eſſe: ſilveſtrem præterea producere fructum odoris non adeo gravis, eamque fruticis modo creſcere, cultura in hortis vero accedente arboreſcere & tunc maiores fructus ferre delicatiores mollioresque; ceterum ſilveſtrem cum Americana eandem eſſe, ex collatione aliorum auctorum, præcipue IOSEPHI ACOSTÆ, concludit idem p. 143. MILLERVS denique l. c. in expoſitione addita inter alia hæc, latine reddita, adiungit: „ duæ ſpecies priores proferunt fructus,
„ illi Meſpili & magnitudine & figura ſimiles. Caro primæ
„ ſpeciei rubra eſt, ſecundæ alba: poſterior dulcior eſt priore,
„ quæ auſtera & adſtringens deprehenditur quodammodo Gra-
„ nati fructui ſimilis: num vero hæ ſtirpes ſpecifice differant,
„ determinare haud valeo. Tertia ſpecies ſponte creſcens
„ reperitur in omnibus inſulis Americæ, ubi frequenter inter
„ duas priores occurrit. Huius fructus eſt ferme ovalis &
„ Groſſulariæ maiori magnitudine par, coloris obſcure albidi,
„ maturus vero ſpirat odorem maxime fragrantem: ſiquidem
„ unicus fructus odore ſuo amplum conclave replet, id quod
„ nunquam obſervavi in ulla reliquarum ſpecierum, quarum
„ fructus in Anglia ſæpius ad perfectionem pervenerunt. „
Quousque hæc conveniat cum Cuiavillo Rumphii, in cuius deſcriptione odoris præſtantioris nulla fit mentio, iudicent alii. Vtut autem hactenus recenſitæ differentiæ ex cauſſis accidentalibus variare queant: annotatæ tamen reperiuntur & aliæ, quæ conſtantem & omnino ſpecificam differentiam indicare videntur. Tales ſunt Cuiavi ſilveſtris rami quadranguli, quos non ſolum LINNÆVS pro charactere ſpecifico agnovit (attamen in *Spec. Plant.* iterum dimittit) verum etiam van REEDE æque ac RVMPHIVS ſigillatim indicavit, neuter vero in additis figuris, uti EHRETVS, repræſentavit.

Addit porro RVMPHIVS, ſilveſtris flores onuſtos eſſe ſtaminibus pluribus & magis extenſis, florum tres plerumque coniunctos ex uno petiolo prodire; ſed huic ultimæ notæ nec noſtra nec H. Malabarici figura reſpondet: an propterea illa RVMPHII iterum diſtinguenda? Tandem monemus, ſecundum OVIEDVM, teſte DALECHAMPIO & utroque BAVHINO, Guaiabo eſſe nomen arboris, Guaiaba vero fructus: ceterum Guaiavæ inſulæ mentionem facit de LÆT l. c. 341. Obſcurum eſt igitur etymon huius vocis, ex qua reliquæ derivatæ videntur: hinc lubenter LINNÆI nomen ſubſtitutum, Pſidium nempe, prætuliſſemus, niſi obſtitiſſet homonymum, ψίδια enim *Nicandri*, *Virgilii & Columellæ* ſeu Pſithium *Plinii*, vitis & uvæ paſſæ, nimis ſane ab hac ſtirpe differentis, ſpeciem ſignificant.

TAB. XLIV.

HAEMANTHVS Colchici foliis, periantheo herbaceo, *Dill. H. Elth. p.* 167. *t.* 140. *Mill. Gard. Dict. Rand. H. Chelſ. p.* 92.

Hæmanthus Zeylanicus polyphyllos caule maculato Commelini *Tilli H. Piſ. p.* 79.

Hæmanthus foliis lanceolatis *Linn. H. Cliff. p.* 127. *Roy. p.* 42. *Wachend. p.* 309. *Hill. Hiſt. of plants p.* 384.

Hæmanthus foliis lanceolatis undulatis *Linn. Spec. pl. p.* 325. *n.* 2.

Dracunculoides *Bœrh. Ind. alt. II. p.* 266.

Expoſ. a. flos integer, *b.* ovarium infra florem, *c.* corolla diſſecta & explanata a facie interna cum ſex ſtaminibus tubo adcretis, *d.* ovarium denudatum, *e.* ſtylus cum ſtigmate obtuſo, *f.* bacca integra, *g.* transverſe ſecta, *h.* ſemen, *i*---*p.* idem iam vegetans.

Nota. Plantam hanc accuratiſſime iam delineavit & deſcripſit DILLENIVS, cuius cum deſcriptione conferri poteſt illa MILLERI atque BOERHAAVII. Poſterior baccam declarat monopyrenam, & talem etiam repræſentat noſtra figura *g. h.* Sed DILLENIVS monuit, baccam eſſe tricapſularem & triſpermam (cum quo conſentiunt MILLERVS atque LINNÆVS *Pl. Gen. no.* 347.) in imperfectis manifeſte conſpiciendam (quam etiam delineat) unum vero vel alterum tantum ſemen ad perfectionem pervenire. Eſt autem hoc nil inſoliti in pluribus aliis ſtirpibus ipſisque Europæis bacciferis, in quorum ſeminum numero definiendo haud raro hallucinati ſunt auctores non infimi ſubſellii, maturam tantum baccam examinantes: idem ſæpius quoque contingere in plantis ſic dictis verticillatis & aſperifoliis, notum eſt. Ceterum figura noſtra *f.* angulis ſuis plura loculamenta vacua indicare videtur. Sæpius laudatus MILLERVS præterita æſtate cum pluribus fructibus rariſſimis, ſingulari favore publice de prædicando, miſit etiam huius ſtirpis aliquot baccas ſiccas, omnes monopyrenas, quarum aliquæ chartis adhuc incluſæ vegetare cœperunt, quod iucundum ſpectaculum depictum conſervare haud ſupervacaneum duximus, ſiſtit ergo *i.* baccam ſiccam membranaceam, *k.* eius petiolum, *l.* umbilicum, cum quo adhuc cohærent ſeminis exuviæ corrugatæ *m.*, ex quarum ima parte prodiit radicula *n.* bulbum novum *o.* alens, in quo pro excludendo ſcapo veſtigia *p.* ſatis manifeſte iam diſcerni poſſunt. Num hæc ſtirps & Satyrium e Guinea delatum Robini ſit una eademque planta, ſollicite etiam inquiſivit idem DILLENIVS. Reperitur hæc figura in libro, cui titulus: *le Jardin du Roy tres Chretien Henry IV. &c. par* PIERRE VALLET, *brodeur ordinaire du Roy*, 1608. *tab.* 41. cuius cura, conſentiente IO. ROBINO, Botanico Regio & Iatrici horti curatore (qui etiam brevem aliquot rariorum plantarum, & inter eas huius quoque Satyrii, deſcriptionem addidit) hæ effigies in publicum prodierunt. Eandem ipſam effigiem citatam paullo poſt, nempe 1612. repræſentavit SWERTIVS *Florileg. P. I. t.* 62. absque auctoris nomine, imo in nominum indice addidit, hanc plantam nondum eſſe deſcriptam, quum tamen certo certius eius figura nullatenus ſit alia, ſi excipias tuberis fibras, neſcio quo conſilio, exiguis globulis terminatas. Swertianæ imaginis imitationem A. 1626. iterum publicavit *Anthologia ſeu Florilegium in officina Bryana excuſum t.* 44. (ubi turpi plagio, præter icones, deſcriptiones quoque ROBINI ſine auctoris nomine reperiuntur) ut & MATTH. MERIAN *Florilegium renov. & auctum A.* 1641. ſequutum *t.* 44. nec non A 1719. VALENTINI *Viridarium reformatum t.* 198., quæ cum illa Meriana & Bryana tabula una eademque eſt. Interea etiam hæc ipſa effigies iterum comparuit A. 1701. in OL. RVDBECKII *Camp. Elyſ. L. II. p.* 210. *t. III.* qui pedunculum cum tubere coniunxit, ſed figuram, uti omnes rariſſimi huius libri, ligno tantum inciſam exhibuit, ſolus vero ingenue faſſus eſt, ſe plantam non vidiſſe. Poſtquam huius plantæ effigiem cum ſua planta curatius comparavit DILLENIVS & differentias haud leves annotavit, tandem concludit: „ ſi figura ſit „ accurata, non poteſt eſſe noſtra planta; accuratam vero „ eſſe vix crediderim & eandem cum noſtra plantam figurari „ ſuſpicor. „ Quanquam autem in reliquis figuris tot tantosque errores haud commiſerit VALLET, id quod aſſertionem hanc dubiam facere poſſet, eandem tamen firmare videtur icon poſtea ab ALB. SEBA *Theſ. I. t. XII.* exhibita & *p.* 20. nominata Hyacintho affinis Africana, tuberoſa caule elegantiſſime maculato, foliis Colchici latiſſimis, floribus coccineis, hexapetalis, umbellatis *Hort. Beaum.* quo nomine indicatam plantam pro ſua agnovit DILLENIVS. Hæc imago differt a Robiniana & convenit cum Dilleniana & noſtra pedunculo florido non ex foliorum gremio, ſed ad eorum latus, prodeunte; florum pediculis non nodoſis aut articulatis, ſed integris; corollæ ſubiecto ovario non adeo tumido; foliorum marginibus undulatis, & radicis tubere magis conico. Differt autem eadem a Dilleniana & noſtra, propius vero convenit cum Robiniana, florum copia multo magis diſperſa, eorum tubo anguſto & cylindrico, limbo in ſegmenta anguſtiora, acutiora & ampliſſime explanata diviſo, ſtaminum filamentis longioribus & magis expanſis: inſuper radicis tuberi non inſidet novum tuber pro pedunculo florigero excludendo, illius vero fibræ multo tenuiores ſunt, quam in Dilleniana & noſtra figura. Ceterum magnitudo totius iconis multum excedit Robinianam & ſpatha penitus omiſſa eſt, quam tamen, licet in anguſtiora & reflexa ſegmenta diviſam, illa indicat. Deſcriptio addita brevis pariter, ac illa Robiniana, ad hæc declaranda minus ſufficit. Ex his omnibus probe ponderatis omnino plusquam probabile videtur, & SEBÆ & ROBINI effigiem potius haud omni accuratione, immo Robinianam nonniſi ad ſiccatum exemplar effictam eſſe, quam aliam ſpeciem indicare. Quod ad reliquas a laudato DILLENIO citatas PETIVERII & LOBELII figuras attinet, illæ tam viles & imperfectæ ſunt, ut earum comparatio difficillima ſemper futura ſit. His ſubiungimus, perianthеum equidem in noſtra imagine herbaceum non eſſe; coloris vero differentiam a ſoli ſolisque benignitate dependere, vidimus in planta hic locorum culta, cuius periantheum parum tinctum atque etiam flores coloris multo dilutioris apparebant.

TAB. XLV.

HELIOCARPVS *Linn. H. Cliff.* 211. *t. XVI. Roy. Fl. Leyd. Prodr.* 477. *Wachend.* 91. *Hill Hiſt. of Pl.* 481.

Montia arboreſcens, Abutili folio ſerrato, fructu racemoſo Houſt. *Mill. Gard. Dict.*

Expoſ. a. flos ſeparatus a facie antica; *b.* poſtica, *c.* racemus cum capſulis maturis, *d.* capſula ſeparata cum radiis ſuis, *e.* eadem aperta bilocularis, *f.* ſemina, *g. h. i.* eædem partes in magnitudine aucta.

Nota. LINNÆVS *H. Cl. l. c.* propterea mutavit nomen huius ſtirpis ab HOVSTONO ipſi adſcriptum, quia ante hunc Montiæ nomine aliud plantarum genus iam indigitavit MICHELIVS. MILLERVS non ſolum Montiæ nomen retinuit, verum etiam corollæ ſtructuram definit monopetalam infundibuliformem, cuius pars ima tubuloſa, ſuperior expanſa & in quinque partes ſecta eſt, quæ in *Linn. Gen. Pl. edit. I. n.* 444. *II. n.* 530. tetrapetala pronunciatur & in Horto Cliffortiano talis etiam depingitur. Quoniam EHRETVS in noſtra imagine floris analyſin omiſit, hæc plura non declarat, quam quatuor ſegmenta; forſan autem quinarius eorum numerus haud rarior eſt. Staminum numerum LINNÆVS in generis definitione citata ad 14. extendit, propptereaque hanc ſtirpem polyandriis adſcribit, in ſpeciebus Plantar. vero p. 448. dodecandriis adnumerat. HILLIVS characteris definitioni Linnæianæ, Anglice tantum redditæ, nihil addidit. Racemum cum capſulis depingendum nobiscum communicavit iterum laudandus BEVRERVS. qui eius exemplar inter plantas ſiccas aſſervat. Alter loculorum diſpermos obſervabatur, ex quibus binis ſeminibus vero alterum, in ſede ſua relictum, ad perfectionem non pervenit.

TAB. XLVI.

POPVLVS foliis longe petiolatis, oblongo lanceolatis, ferratis, fubtus albicantibus, mas.

Tacamahaca foliis crenatis, Sadelhout, feu lignum ad ephippia conficienda aptum *Parad. Bat. Prodr.* 379. *Plutk. Phytogr. t.* 228. *f.* 2. *Almag.* 360. *Miller. Gard. Dict. app.*

Expof. a. Iulus feu amentum mafculinum; *b.* fquama feparata; *c.* eadem a facie interna, magnitudine aucta.

Nota. Huic effigiei EHRETVS fubfcripfit hæc: „ Tacamahaca „ vulgo, Populus gemmis balfamum fundentibus. Iulus apparebat hoc anno 1748. fine foliis, & deinde iterum cum foliis, „ uti hic repraefentatur.„ MILLERVS l. c. nomine Tacamahacae fupra indicato defcribit arborem, quæ fponte crefcit in terris continentibus Americæ, ubi incolæ verno tempore vulnerant eius truncum, ad eliciendum balfamum a medicis illius regionis maxime celebratum atque etiam catalogo fimplicium infertum, cuius vero ufus nunc in Anglia exiguus eft. Aliquot huius arboris foboles ante paucos annos ex Canada in Galliam apportabantur, unde nonnulli curiofi eas in infulam *Jerfey* introducebant, in hortis propagabant, indeque Angliæ reginæ poftremæ nomine Arbre de la Reine dono mittebant. Arbor hæc fatis refiftere valet hiemali climatis noftri frigori libero fub aere &c. Flagella eius, pariter ac folia, penitus fimilia funt illis populi nigræ, & gemmæ, anno renafcente, antequam folia excludunt, tectæ funt balfamo glutinofo obfcuri coloris, quod tactum digitis adhæret gravemque fpirat odorem. Folia circa feftum Michaelis cadunt, & nova prodeunt fub finem Februarii aut initium Maii: eft namque ex arboribus, quæ verno tempore primæ regerminant. Earum plures nunc coluntur in horto Chelfeano, quæ produxerunt flores fuos mafculinos feu iulos, qui valde fimiles funt illis nucis iuglandis aut populi, hincque probabile eft, eam effe fpeciem pofterioris generis; quoniam vero fructus conditio ignota eft, & in hortis Angliæ nulla harum arborum eum hucusque produxit, genuinum genus definiri nequit. Arbor vaftis difpanfa ramis haud videtur, quantum ex iis in Anglia crefcentibus colligi poteft, ubi nec ultra 14. vel 16. pedum altitudinem nec in amplos caudices excrefcunt, ex fundo autem furfum plutes protrudunt ramos laterales feu ftolones. Hactenus ille. Si hac cum defcriptione comparatur noftra imago nomenque ab EHRETO adfcriptum: nullum fupereft dubium, quin unam eandemque declarent ftirpem; populi autem eam effe fpeciem genuinam, eo minus dubitamus, quo magis non folum huius arboris totus habitus atque balfami ex gemmis profufio, aliis populi fpeciebus communis, refpondet, verum etiam in eo convenit, quod folos mafculinos flores ferat, uti populus, quum in iuglande & mafculini & feminini flores in una eademque arbore reperiantur, & naturæ legibus, præfertim in ftirpibus fucculentis ad vires fuas perfectas absque impedimento pervenientibus, non refpondeat, ut poft aliquot demum annos feminini flores hosque fubfequuturi fructus cum mafculinis prodeant: anno nempe 1748. EHRETVS depinxit flores mafculinos & A. 1752. MILLERVS evulgavit nuperrimam Dictionarii fui editionem, quo tempore feminini nondum comparuerunt. Perfuafi ergo fumus, hanc ftirpem nunquam fructum prolaturam, fed eius femellam propriam accerfendam effe pro notis floris feminei definiendis. Populum nigram folio maximo gemmis balfamum odoratiffimum fundentibus defcribit & delineat CATESBY *natural hiftory of Carolina &c. T. I. tab.* 34. & *Seligmanniana in editione tab.* 68. quæ eft Populus foliis fubcordatis oblongis crenatis *Linn. H. Cliff.* 460. *Spec.* 1034. *n.* 4. cuius notæ fpecificæ ab illis noftræ valde differunt. An cum noftra imagine magis conveniant illæ notæ Populi foliis ovatis, acutis, ferratis *Gmel. Flor. Sibir. I. p.* 152. *t.* 33. quam & Catesbyanam pro una eademque habet LINNAEVS *l. c.* aliis diiudicandum relinquimus; huius certe foliorum figura & totius ftirpis altitudo magis refpondet noftræ ftirpis defcriptioni atque imagini, quam Catesbyanæ. Hanc noftram ftirpem & Tacamahacam P. B. Pr. & PLVKENETI effe unam eandemque, maioribus adhuc premitur difficultatibus. Auctor Paradifi Batavi prodromi dubius quidem addit: an Tecomahaca *Hernandez rer. med. novæ Hifp. Thef. p.* 55. & PLVKENET (cuius icon Hernandefianæ quoad foliorum figuram & coniugationes valde fimilis eft; flos vero & fructus neque delineantur, neque defcribuntur) absque ulla hæfitatione illam pro fynonymo agnofcit: fed HERNANDESII figura æque ac eius defcriptio fiftit fructum in poftremis ramorum flagellis crefcentem, parvum, obrotundum, fulvum ac femine nucleo perfici haud abfimili refertum; folia præterea obrotunda (feu potius, fecundum figuram, ex rotunda bafi oblonga & acuminata) mediocria, ferrata, &, quod præcipue notandum, non alterno, ut in noftra imagine, verum coniugato ordine, & quidem ad modum compofitorum fine impari. Arboris Tacamahacæ defcriptiones NIC. MONARDIS *fimpl. hift. p.* 5. & ex hoc CLVSSII *exotic. p.* 298. & IO. FRAGOSI *aromat. hift. p.* 97. b. magis adhuc mutilæ & imperfectæ funt, nec plura referunt, quam quod arbor magna fit, ut populus, admodum odorata, & fructus ruber, pœoniæ feminis modo. LINSCHOTVS *Ind. Or. P. IV. c. VII. p.* 110. hanc arborem defcribit altam, eius folia longa anguftaque, fructus prunis noftratibus magnitudine fimiles: quæ defcriptio a noftra imagine iterum quam maxime differt. Quæ recentiores auctores, C. BAVHINVS *Pin p.* 430. *n. I.* IL I. BAVHINVS *Hift. I. Libr. IX. c.* 60. *p.* 346. PARKINSONVS *Theatr. bot.* 1608. & RAIVS *Hift. II.* 1846. *n.* 11. de arbore hac protulerunt, ex auctoribus hactenus citatis mutuata funt. POMET *Traité gen. des drogues* 263. aliam quidem affert defcriptionem & iconem, fecundum quam arbor populo pariter quidem fimilis dicitur; fed folia viridia cum illis buxi comparantur, & fructus rubri nucis noftratis magnitudine defcribuntur, quibus tamen icon minime refpondet proindeque ficta potius videtur. Quæ IAC. SAVARY *Diction. univ. de Commerce p.* 911. refert, ex POMETO defumta funt. WEINMANNVS *Phytanthoz. t.* 960. *fig. a.* folia repræfentat parva, crenata, & pruno filveftri perfimilia, fructum colore fanguineo & magnitudine prunis damafcenis haud inferiorem: fed fufpicionem de hac quoque imagine non genuina habenda auget defcriptio *p.* 395. *fequ.* (ubi Tacomaree Braf. ut fynonymum perperam additur, quæ arundo faccharifera eft, vid. *Marggr. Hift. Braf.* 82. & *Pifo* 108.) ex auctoribus iam citatis tantum defumta. Si autem veri quid contineant hæ defcriptiones, id tantum probant, hanc arborem nil commune habere cum noftra, & comparationem cum populo ad folam magnitudinem, vel ad fummum etiam ad faciem externam eius, effe referendam. Neque tamen recentiffimi & praeftantiffimi auctores, e. c. DALE *Pharmacol. edit. Lugd. Bat.* 1739. 4. *p* 330. *n.* 4. IO. BOECKLERVS *Comment. ad P. Herm. Cynof. mat. med. p.* 657. NEVMANNVS *Chymiæ med. T. II. P. III. a Keffelio edit. p.* 72. & GEOFFROY *Traité de la matiere medicale T. IV. Sect. I. p.* 104. alia, quam hactenus allata funt, nos edocere potuerunt, unde palam eft, arborem, gummi tacamahacam iam dudum notiffimum & ufu probatiffimum fundentem, fecundum proprios characteres fuos omnino adhuc incognitam effe. IAC. BREYNIVS *Eph. N. C. Dec. I. a. III. p,* 516. defcribit Tacamahacam liquidam, Guiana ex provincia allatam, fed arboris, ex qua colligitur, nullam prorfus mentionem facit.

TAB. XLVII.

CROTALARIA foliis folitariis lanceolatis, lanuginofis, petiolis feffilibus, caule ramofo ftriato, flore magno aureo.

Expof. a. Vexillum; *bb.* duæ alæ; *c.* carina; *d.* ftamina & piftillum in nexu naturali; *e.* ftamina decem connata & explanata, ex quinque filamentis brevibus & antheris longis, & ex quinque filamentis longis & antheris brevibus fphæricis compofita; *f.* piftillum feu ovarium cum ftylo recurvo eiusque ftigmate laterali; *g.* calyx eiusque labium fuperius bipartitum a vexillo repando depreffum, inferius tripartitum connivens, carinam excipiens, *h.* fructus feu legumen.

Nota. Noftræ imaginis absque nomine acceptæ planta, referente EHRETO, Orientem agnofcit pro patria, & fex ferme pedum alta atque in tres vel quatuor ramos explicata, A. 1744. in horto Chelfeano floruit. Ex Crotalariæ fpeciebus hucusque depictis & defcriptis nulla propius ad noftram accedit, quam Crotalaria foliis lanceolatis, petiolis feffilibus, caule ftriato *Linn. H. Cliff.* 357. *n.* 2. ubi fimul exacte defcripta reperitur; vexillum tamen noftræ non flavum fed

fed aureum, & ftaminum conformatio peculiaris eft, quam EHRETVS non folum depinxit, verum etiam in nota addita, follicito examine repetito, admiratus eft, LINNAEVS vero non annotavit, qui etiam leguminis figuram non defcripfit. Quod ad figuras attinet, quas laudatus auctor in fynonymis l. c. additis citat, illæ omnes parum refpondent noftræ, quam procul dubio ob rationem ipfe *Spec. Plant. p.* 714. *n.* 3. unicum tantum fynonymum fervavit, fcilicet Crotalariam Bengalenfem, foliis Geniftæ hirfutis *Pluk. Almag.* 122. *Phytogr. t.* 169. *f.* 5. fed huius quoque figura cum noftra vix comparari poteft.

TAB. XLVIII.

AZALEA fcapo nudo, floribus confertis tetmina-tricibus, ftaminibus declinatis *Linn. H. Cliff.* 69. *Mill. Gard. dict. edit. noviff. app.* 5.

Azalea foliis ovatis, corollis pilofis, ftaminibus longiffimis *Linn. Spec. Pl. I* 150. *n.* 3.

Azalea ramis infra flores nudis *Gronov. Fl. Virg. I.* 21.

Ciftus-Ledon flore monopetalo rubente, caprifolio fimili, odorato, capfula ficca longa angufta, per maturitatem quinquefariam dehifcente *Clayt. ibid.*

Ciftus Virginiana, flore & odore Periclymeni D. Bannifteri *Pluk. Almag.* 106. *Phytogr. t. CLXI. f.* 4. *Catesb. I. p. & t.* 57.

Expof. a. Flos integer: *b.* calyx breviffimus; *c.* ftamina declinata, feu deorfum flexa longiffima; *d.* ftilus cum ftigmate globofo; *e.* corolla diffecta & explanata; *f.* ovarium, cui ftilus infidet & ftamina adftant; *g.* fcapus cum fructu maturo; *h.h.* gemmae foliorum florumque anni fubfequuturi & per totam hiemem iam confpicuae; *i.* fructus quinquelocularis & corona quinquifida ornatus; *k.* idem, maturus in quinque loculos facile a feminum axi fecedentes dehifcens; *l.* calyx perfiftens; *m.* loculi tegumentum fecedens; *n.* idem feparatum; *o.* transverfe diffectum quafi trigonum; *p.* fructus transverfe fectus cum quinque loculis contiguis; *q.q.q.* ftyli pars perfiftens; *r.r.* axis cum ftylo continuus, cui quinquepartitim adhaerent copiofa femina foliacea; *s. s.* femen in naturali *t.* aucta magnitudine, *u.* diffectum tenuitatem indicans.

Nota. Eleganter delineatam hanc ftirpem iam exhibuit PLVKENETVS, qui effigiem, ab ipfo BANNISTERO factam, accepit communicatam; differt autem a noftra imagine florum fuperficie pilofa & foliorum fitu ex adverfo bino: coloris in flore mentionem nullam facit. Num pilofitas (quam etiam fupra tab. XXXVIII. p. 10 a. annotavimus) ubique conftans, an climatis tantum productum fit, aliis diiudicandum commendamus: certe nec noftra, nec Catesbiana imago horum veftigium manifeftat. Eft autem hoc Catesbianum exemplar minori cura elaboratum tum floris tum feminis capfularum figurae intuitu, cuius infuper explicatio imperfecta eft. Ceterum hic atque etiam MILLERVS floris colorem varium indicat ita, ut in aliis albus, in aliis ruber, iterumque in aliis purpureus compareat: Catesbiana imago in exemplari noftro picto cum noftra penitus colore convenit. GRONOVIVS fimplicem varietatem hanc tacet; recenfet vero l. c. Azaleam ramis infra flores foliofis & ex obfervatione CLAYTONI addit, effe hanc fpeciem flore albo glutinofo odoratiori. Num haec, foliorum fitu vere differens fpecies, quae eft Azalea foliis margine fcabris, corollis pilofo-glutinofis *Linn. Spec. Pl.* 151. *n.* 4., alia fit, quam illa floris tantum colore variante, modo indicata, doceant alii. LINNAEVS in plantar. fpeciebus omnia immutat. Nomen, in horto Cliffortiano indicatum & noftram imaginem fatis apte definiens, hic non folum mutat, atque ab eo feparat nomen Plukenetianum & Catesbianum fupra citatum antea cum hac fpecie coniunctum, nunc autem ad n 4. demandatum; verum etiam ei iungit Ciftum Virginianam Periclymeni flore ampliori minus odorato *Pluk. Mant.* 49. & Azaleam erectam, foliis ovatis integris alternis, flore luteo pilofo praecoci *Cold.* 25. Quo iure hoc fecerit, noftrum non eft disquirere: Catesbiana & noftra ftirps certe eft eadem, & Londini Bannifteriano fub nomine colitur, neque vero colorem floris luteum neque ramos infra flores foliofos habet. Noftrum imaginem iam ante aliquot annos ad nos transmifit EHRETVS, fed abfque fructus repraefentatione, quam anno 1753. demum ad exemplar in horto Domini IO. ELLIS maturitatem confequutum elaboravit & nobifcum communicavit. Characterem huius generis iam expofuit LINNAEVS *Gener. ed. I. n.* 151. & pauciffimis mutatis *ed. II. n.* 154. *edit. V. n.* 195. quem iterum fola interpretatione fequutus eft HILL. *p.* 268. Ab hoc charactere recedit noftra fpecies germinis, capfulae & feminum figura. Præter hanc fpeciem plures adhuc recenfet LINNAEVS *Flor. Lappon. n.* 89. 90. *Fl. Svec. n.* 170. 171. *Spec. Plant. I. p.* 150. *n.* 1—6.

TAB. XLIX.

ANONA foliis ovatis acutis, flore albido ungue purpureo, fructu coniformi tuberofo nigricante.

AnGuanabanus Perfeae folio, flore intus albo exterius virefcente, fructu nigricante fquamato, vulgo Cherimolia *Feuillée Journ. des obf. phyf. &c. p.* 24. *t.* 17.?

Expof. a. Calyx exiguus triphyllus; *b.* flos ab anteriori facie cum ftaminum breviffimorum feu potius antherarum fafciculo & piftilli ftigmate triquetro; *c.* petalum transverfe fectum, ubi apparet eius unguis excavatus. & compages craffa triquetra; *d.* fructus ex *Feuillée*; *e.* idem a facie laterali alia, *f.* a facie poftica; *g.* idem transverfe fectus; *h.* femen; *i.* nucleus denudatus.

Nota. Anon, Anonae & Guanabani nomine dudum iam notae fuerunt nonnullae ftirpes, tefte C. B. *pin. p.* 434. *a. n.* 8. 9. 10. *p.* 439. *b. n.* 3. ad quas ab aliis etiam referuntur Quautzapotl *Hern. p.* 90. & Ate vel Ahate de panucho (quae omnino huc pertinet) *ejusd p.* 348. & 454. nec non ex BOYM *Flor. Sin. tab. D. E. M.* & *N.* (abfque dubio huc pertinet ultima Ya-ta dicta) a quibus omnibus autem non nifi obfcura incertaque tradebantur. Immortalis memoriae van REEDE *H. Malab. T. III. t.* 29. 30. 31. duas fpecies defcribendas & depingendas curavit tam accurate, ut ex his iam floris fructusque character cognofci poffit: harum fynonyma curatius adhuc conquifivit C. COMMELINVS *Flor. Malab. p.* 5. *a.* Hunc fequutus eft PLVKENETVS, qui *Almageft. p.* 31. *feqq.* (*conf. Mantiff. p.* 14.) praeter unam variatatem feptem fpecies nominat totidemque figuris delineat, quibus tamen nonnifi folia & femina ftudiofe reprefentavit. Eodem tempore prodiit SLOANE *Catal. pl. Jamaic.* ubi *p.* 203. *feqq.* octo fpecies producuntur & fynonymis fuis illuftrantur, quae iterum novis curis recenfentur *Itinerar. Vol. II. p.* 166. *feqq.* earumque fex figuris feptem quoad ramum foliofum fructumque in magnitudine naturali, nullius vero tum floris figura tum fructus ftructura interna delineantur, petala tamen fructusque facies externa, ac color fubinde defcribuntur. Figura atque defcriptio, quam deinde I. COMMELINVS *H. Amft. I. t.* 69. *p.* 133. publicavit, imperfecta eft & in notis adiectis quatuor defcribuntur fructuum tantum differentiae. Paullo poft PLVMIER *Pl. Amer. Gen. p.* 43. *& ult.* Guanabani nomine fex recenfet fpecies inter SLOANE fynonyma in Itinerario addita reperiendas, RAIVS vero *Hift. T. II. p.* 1650. *feqq.* novem collegit fpecies, & *T. III. Dendrol. p.* 77. *feqqu.* quasdam earum notis illuftrat novemque alias potiffimum ex SLOANEI recenfione fuperaddit, quarum tamen aliae charactere huius generis non gaudent, aliae etiam bis alio nomine occurrunt. Haud ita pridem in RVMPHII *Herb. Amb. T. I. t.* 45. *&* 46. iterum comparuerunt duae illae fpecies ex H. Malab. citatae, (figuris tamen non omni ex parte fimilibus, ut ipfe iam annotavit BVRMANNVS *ibid. p.* 138.) addita pariter floris & fructus ftructura, in defcriptione paullo uberius expofita. His denique acceflerunt quinque fpecierum figurae vivis coloribus a CATESBY *Vol. II. p. & t.* 64. 67. 85. 86. 97. repraefentatae, ex quibus 85. eft illa, cuius imaginem accuratiorem tab. V. iam exhibuimus, 87. autem hac non pertinet; neque dubium eft, quin plures harum ftirpium, Anonae vel Guanabani nomine hucusque recenfitarum, partim cum huius generis characteribus non conveniant, partim praeter naturam multiplicatæ fint, de quibus mox plura. Eft enim hiftoria huius ftirpis eiusque fpecierum adhuc valde obfcura potiffimum ex eo, quod vix una vel altera earum in Europa educata, & nulla adhuc ad fructum perficiendum perducta eft, auctores vero, qui eandem in patria fua obfervarunt, vel in omnibus notis genericis & fpecificis annotandis aut delineandis minus accurati, vel faltem occafione, omnes fpecies hucusque recenfitas inter fe conferendi, deftituti fuerunt. Accuratus ergo omnium fpecierum fynonymorum index nunquam forto exfpectandus eft, quod conamina PLVKENETI *Almageft.* & *Mantiff.* C. COMELINI *Flor. Malab.* RAII *Hift. T. II. & III. Dendrol.* SLOANE *Cat. Pl. Jam.* &

& *Itiner.* BVRMANNI *Thes. Zeyl.* & *Comment. in H. Amboin.* satis iam probant; ex iis tamen speciebus, quarum flores fructusque paullo accuratius descripti vel depicti sunt, id certum colligi potest, florem constare ex calyce triphyllo & corolla tripetala, fructum vero esse multilocularem, singulosque loculos unicum continere nucleum, ea tamen differentia, ut, quod ad florem pertinet, duos constituant ordines. Nimirum ordinis I. calycis folia sunt crassa, cordiformia, petalisque maiora, ipsaque petala satis etiam firma, oblonga & excavata. Ita sane sistitur 1.) Araticu ponhe *Marggr. Hist. Bras. p.* 93. & *Pison. Hist. Ind. p.* 142. ubi male quidem depingitur, sed a MARGGRAVIO sollicite hisce describitur: „ *Hinc inde* „ *provenit flos magnus, egregius, magnitudine superans florem Fritillariae, totus flavus, exterius compositus e tribus foliis cordiformibus, sesquidigitum longis, & crassis instar corticis aurantii mali, erectis, quae in sui medio continent alia tria minora & dimidiae crassitiei, quorum quodlibet semiglobum excavatum refert, tria autem haec ita composita & extremitatibus sibi imposita sunt, ut globum integrum interius cavum & magnitudine iuglandis referant &c.* „ quae brevius repetit PISO. Eadem MARGGRAVII descriptio exstat quoque in RAII *Hist. T. II. p.* 1651. *n.* 5. ubi comparatur cum Araticu prima seu simpliciter dicta *Franc. Redi Exper. nat.* (*edit. lat. Amstel.* 1675. 12. *p.* 70. & 75. *edit. Ital. Venet.* 1712. 8. *mai. T. II. p.* 45. *seqq.* utrimque cum figura in nat. magnitudine; sed tantum quoad externam faciem) & cum una eademque MARGGRAVII icone occurrit in WORMII *Mus. p.* 186. cui SLOANE iungit suam Anonam maximam, foliis latis splendentibus, fructu maximo viridi conoide, tuberculis seu spinulis innocentibus aspero *Cat. p.* 203. *Itiner. T. II. p.* 166. *n. XXIX. t.* 225. ubi vero floris delineatio nulla & descriptio non eadem, siquidem trium foliorum viridium & trium petalorum crassorum ex luteo viridescentium mentionem tantum facit. Haec autem est Anona foliis ovali-lanceolatis glabris nitidis planis, pomis muricatis *Linn. H. Cl.* 222. *Sp Pl.* 536. *n. I.* 2) Araticu pana *Marggr. ibid. p.* 94. & *Pison l. c. p.* 142. ubi MARGGRAVII descriptio declarat hunc florem eiusdem figurae ac structurae, sed minorem, pariter totum luteum, cum unguibus tamen omnium sex foliorum ad internam partem sanguineis, PISO vero, sed uti videtur oscitanter, eum describit intus luteum, extus sanguineum, qui porro *p.* 306. figuram addit, cuius flos ruditer delineatus descriptioni satis respondet, fructus vero subrotundus & laevis penitus differt a priori conico & spinoso, cui tamen, praeter magnitudinem itidem minorem, similis declaratur a MARGGRAVIO & PISONE in descriptione. Haec Araticu pana ut synonymum iungitur a SLOANE suae Anonae aquaticae foliis laurinis atrovirentibus, fructu minore conoide luteo, cortice glabro in areolas distincto *Cat. Jam.* 205. *Itin. II.* 169. *n. XXXII. t.* 228. ubi vero semina tantum delineantur, ceterum floris quoque descriptio omittitur. *conf. Rai. III. Dendr. p.* 78. *n.* 1. 3) Zuursak *Merian. Insect. Sur. t. XIV.* cuius floris descriptio & icon parum recedit a. n. 1. & in exemplari nostro picto totus dilute luteus apparet, fructus vero magis differt ab illius figura & descriptione, quam MARGGRAVIUS praecipue dedit, qui in exemplari picto obsolete viridis est. 4) Anona fructu viridi laevi pyri inversi forma *Catesb. T. II. t.* 67. quae cum icone Meriana modo citata etiam valde convenit, differt tamen flore minori, calycis colore viridi, petalis candidis & fructus superficie saturate viridi & penitus glabra, quae in Meriana spinosa est. 5) Cum hac floris compage & figura exacte quoqua conveniunt PLVMERII figurae *Pl. Amer. Gen. tab.* 10. Ordo II. e contrario manifestat calycis folia tria, pariter quidem triangularia, sed tam exigua, ut cum trium petalorum magnitudine vix comparari queant, utpote quae sunt angusta quidem, sed satis longa, coriacea, triquetra & obtuse mucronata. Ita eadem non solum repraesentat tabula nostra *fig. a. a. b. b. c.* verum etiam 6) Guanabani ex FEVILLEE citati descriptio satis exacta, licet eius icon, quam nostrae tab. fig. k. repraesentat, absque cura facta sit. 7) Attamaram *H. Malab. P. III. p.* 21. *t.* 29. ubi floris partes satis apte describuntur & delineantur. Est haec Anona indica pomo viridi Par. Bat. *Commel. Fl. Mal. p.* 5. *a.* & Pomifera indica fructu conoide squamoso viridi *Rai Hist. II. p.* 1650. *n.* 1. *T. III. Dendrol. p.* 77. *n.* 1. ibique tanquam synonymum additur Anona foliis odoratis minoribus, fructu conoide squamoso parvo dulci *Sloan. Cat. p.* 205. *Itin. p.* 168. *n. XXXI. t.* 227. ubi floris icon nulla, descripto vero sufficiens. Estque Anona tuberosa *Rumph. Herb. Amboin. P. I. p.* 138. *t.* 46. ubi floris analysis iisdem H. Mal. figuris sistitur. Est etiam Anona foliis oblongis, fructibus obtuse subsquamatis *Linn. Sp. pl.* 537. *n.* 2. 8) Anona maram *H. Mal. T. III. p.* 23. *t.* 30. 31. ubi iterum t. 30. floris partes, & quidem adhuc curatius, delineantur, in descriptione vero, eas a priori vix differre, tantum annotatur. Habetur haec pro Anona Indica fructu parvo violaceo *Herm. Cat. app.* 645. *Commel. Fl. Malab. p.* 5 *a.* & *Rai. II. p.* 1650 *n.* 2. *III. Dendr. p.* 77. *n.* 2. cum qua tamen definitione nullatenus conveniunt fructus figurae nec etiam descriptio H. Malabarici. RAIO *Dendr. l. c.* synonymum eius est Anona maxima, foliis oblongis angustis, fructu maximo luteo conoide, cortice glabro in areolas distincto *Sloan. Cat. p.* 204. cui etiam subscribit ipse SLOANE *Itin. II. p.* 167. *n. XXX. t.* 226. nihilominus tamen figura propius quam descriptio cum H. Mal. figuris convenit, minime vero HERMANNI definitioni respondet: floris descriptio imperfecta est. 9) Anona *Rumph. H. Amb. p.* 136. *t.* 45. cuius floris descriptio & delineatio, licet manca, huc referenda est. In observatione a BVRMANNO p. 138. subiuncta declaratur pro specie secunda H. Malab. sed nec floris nec fructus, neque etiam foliorum imagini respondet. 10) Anona maxima, foliis oblongis angustis, fructu maximo luteo conoide, cortice glabro in areolas angulares distincto *Catesb. T. II. p.* & *t.* 86. cuius flos exiguus in nostro exemplari totus viridis pingitur. Est haec Anona foliis lanceolatis, fructibus ovatis reticulato-areolatis *Linn. sp. pl.* 537. *n.* 3. Quod ad interiores seu essentiales floris partes i. e. stamina & pistillum attinet, horum structuram pauci attigerunt. MARGGRAVIUS *l. c.* & ex hoc RAIVS *II. p.* 1651. *n.* 5. describit stamen globosum magnitudine avellanae luteum & in stamine apicem parvulum rotundum, additque, utrumque praeditum esse tuberculis exiguis luteis, eaque videri ut poros in cute hominis algentis. SLOANE mentionem tantum facit capituli rotundi villosi (*rough*) in descriptione Anonae XXIX. p. 167. & XXXI. p. 168. HENR. van REEDE, H. Malab. Auctor, in descriptione utriusque speciei has partes quidem praeterit, tab. vero 30. quatuor figuris delineat: quum vero nullam explicationem addidit, neque etiam ullum staminum vestigium expressit, sed duos tantum orbiculos, minorem maiori impositum, repraesentavit, tam perspicuum haud est, quanam singula sigillatim significent: inferior maior orbiculus ubique aequalis, videtur ovarium, superior minor vero undique punctatus, eius capitulum staminibus forte brevissimis circumdatum. Ex PLVMERII descriptione *p.* 42. & tab. 10. figura a. cum d. collata certiora cognosci nequeunt: apparet fig. d. idem orbiculus maior eadem sub facie, minor vero coronam refert ex aliquot staminibus rectis quasi compositam, ex quibus unum cum filamento satis longo & anthera globosa separatim, plurima vero in globum collecta fig. a. apparent. CATESBY t. 67. pingit capitulum rotundum quasi fungosum aurantii coloris & circa hoc corollam seu circulum largum luteum, quibus in descriptione addit, stamina esse lutea papposa. Solus LINNÆVS *Gen. Pl. ed. II. n.* 547. *Edit. V. n* 613. *conf. H. Cliff. p.* 222. certiora adstruxit, dum in staminum definitione annotat *filamenta vix ulla, antheras numerosissimus, germinis* (seu ovarii) *lateri insidentes*, & in pistilli definitione *germen receptaculo subrotundo insidens, subrotundum, stylos nullos, stigmata obtusa.* Vtinam EHRETVS in nostra figura haec omnia clarius indicasset! Interea ex fig. *b.* hoc elucescit, stamina copiosissima circa ovarii capitulum collecta esse brevissima atque ex antheris solummodo structa, ipsum capitulum vero, multis poris instructum, esse triangulare, quod deinde forsan in rotundum mutatur, quemadmodum ex H. Malab. figuris citatis una superiorem orbiculum pariter angulosum repraesentat: nonne LINNÆVS *Gen. Pl. Ed. I. n.* 446. hanc triangularem figuram iam observavit, dum stylos tres breves annotavit? Quae denique fructus structuram declarant, ex auctorum descriptionibus & magis adhuc ex eorum figuris satis cognosci possunt. Plura semina illum continere hinc inde dispersa, omnes consentiunt; haec singula utriculis inclusa esse, monet H. Malab. p. 21; eadem vero a centro ad circum-

fe-

ferentiam fructus locari, addit SLOANE p. 169. n. XXXII. eaque porro circum circa centrum copiosa reperiri, clarius adhuc docet fructus transverse dissectus PLVMERII figura f. H. Malab. t. 29. & 31. RVMPHII tab. 46. GE. MEISTERS *Oriental. Indianischer Kunst-und Lust-Gärtner p.* 85. quam dispositionem nostra quoque figura g. manifestat, ut ut secundum fructum adhuc imperfectum facta. Hos autem loculos non simplici sed multiplici serie seu ordine per totam fructus longitudinem occurrere, apparet ex fructu per longitudinem dissecto MARGGRAVII p. 93. H. Malab. t. 31. MERIANAE t. III. & XIV. nec non CATESBY t. 67. ubi ad minimum 5. vel 7. eiusmodi ordines distinguuntur. Ex his probe ponderatis satis nunc liquet, ad Anonae characterem genericum pertinere calycis folia tria totidemque petala & fructum multilocularem, loculos scilicet plures circa centrum radiatim transverse collectos & aliquot seriebus per fructus longitudinem locatos. Num plures ANONAE seu Guanabani species hucusque recensitae, praeter illas decem, quas annotavimus, ut & Anona 4. (quam imperfecte depingit & describit CATESBY II. t. 64.) 6. 7. *Linn. Sp. Pl. p.* 537. ad hoc genus pertineant, ex earum descriptione, quae, quantum scimus, nondum prostat, demum iudicari poterit. Hoc autem vel ex floris vel ex fructus descriptione aut delineatione sufficienti certo iam compertum est, quod huc neutiquam referri possit 1) ob unicum fructus ossiculum Anona fructu squamoso pyriformi monopyreno *Rai. II.* 1653. *u.* 8. seu Baly insulae fructus aspero cortice *Clus. exot. L. II. e.* 4. *p.* 25. *seq.* & *I. B Hist. l. L. III. c.* 209. *p.* 401. cui per omnia similis est Guyanae fructus forma trochi, quemadmodum orbiculati Clus & I. B, figurae ibid. additae, Guyanae fructus squamosus rotundus BAS. BESLERI. *fascic. rarior. &c. a.* 1616. *in* 4. *obl. editor.* postea a IO. HENR. LOCHNERO *commentario illustrator. & ab eius pareute* MICH. FRID LOCHNERO *a.* 1716. *in fol. edito tab. I. p.* 4. 5. ubi Anonae speciebus eriam adscribuntur. 2) ob semina tantum duo Araticu do mato *Marggr. p.* 94. *Pis. p.* 142. *Rai. II.* 1653. *n.* 9. 3) Anona foliis subtus ferrugineis, fructu rotundo maiori laevi purpureo, semine nigro partim rugoso partim glabro *Sloan. Cet. p.* 206 *Itin II. p.* 170. *n. XXXIV. t.* 229. *Rai III. Dendr. p.* 78. *n.* 2. quae est Chrysophyllum *Linn. Sp. pl p.* 192. Chrysophyllum foliis ovatis superne glabris parallele striatis subtus tomentosis nitidis *Eiusd. H Cliff. p.* 491. 4) ob calycem hexophyllum, corollam monopetalam rotundam campaniformem &c. Anona foliis laurinis glabris viridi fuscis, fructu minori rotundo viridi flavo scabro, seminibus fuscis splendentibus fissura alba notatis *Sloan. Cat. p.* 206. *Itin. II. p.* 171. *n. XXXV. t* 230. *Rai. III. Dendr. p.* 78 *n.* 3. 5) ob fructificationis partes similes Anona maxima foliis laurinis glabris viridi fuscis, fructu minimo rotundo viridi flavo, seminibus fuscis splendentibus fissura alba notatis *Sloan. Cat. p.* 206, *Itin. p.* 172. *n. XXXVI. t.* 169. *f.* 2. *Rai. III. Dendr. p.* 79. *n.* 4. 6) ob petala sex grassa cum stylo in medio nigricante, calycem hexaphyllum & fructum mespilum referentem Anona Curassavica fructu dulci &c. *P. Bat. Pr.* 312. *Rai III. Dendr. p.* 79. *n.* 6. 7) Ob calycem tetraphyllum & corollam tetrapetalam, vel corollam tetrapetalam duplicis ordinis, stamina plurima longissima Anona trifolia, flore stamineo, fructu sphaerico ferrugineo scabro minore, Alii odore *Sloan. Cat. p.* 205. *Itin. II. p.* 169. *n. XXXIII. Rai. III. Dendr. p.* 79. *n.* 7. Tapia *Marggr. p.* 98. *Pis.* 140. *Plum. Pl. Am. p.* 22. *t.* 21. Nurvala *H. Mal. T. III. p.* 49. *t.* 42. Arbor Americana tryphylla &c. *Pluk. Phytogr. t. CXLVII. f.* 6. ubi figurae. 8) Anona foliis laurinis in summitate incisis, fructu compresso scabro fusco, in medio acumine longo *Catesb. II. p. & t.* 87. quae est Sloanea foliis oblongis integerrimis emarginatis *Linn. Sp. pl. p.* 512. *n.* 2. Praeterea excludenda etiam est. 9) Anona foliis lanceolatis fructibus trifidis *Linn Sp. Pl. p.* 537. *n.* 5. quae est Anona fructu lutescente laevi, scrotum arietis referente *Catesb. II. p. & t.* 85. ut & *nostrae t. V.* ad cuius speciei ductum Anonae characterem composuisse videtur LINNÆVS, qui calycem triphyllum, petala sex, quorum tria, alterna, interiora minora, & fructum unilocularem definit. Ipse CATESBY *p.* 85. hanc, mancam tamen, suppeditat descriptionem, quoad huc pertinet, latine redditam: „ singuli flores „ consistunt ex sex petalis ex viridi albentibus, fructus crescunt „ copulati tres & quandoque quatuor, quorum pulpae medium „ continet duobus ordinibus duodecim semina, singula tenui „ membrana divisa „ . Si autem floris icon addita accurate examinatur, adpingitur quidem non solum calyx exiguus triphyllus, verum etiam ordo petalorum exterior nonnisi ex tribus maioribus constat, sed interior ordo minora eorum plura, non tamen sufficiente accuratione distincta, repraesentat. Si cum hac figura nostra tab. V. confertur, praeter calycem tryphyllum in exteriori petalorum ordine iam quinque, in interiori vero ad minimum sex, inaequalis tamen magnitudinis distinguuntur. Fructus interiorem structuram & seminum ordinem nostra figura addita accuratius declarat, quæ omnino duos seminum ordines, utrumque ex sex feminibus secundum longiotudinem dispositis compositum repraesentat. Si denique ea conferantur, quae in explicatione huius tabulae ex EHRETI relatione *p.* 1. *b.* subiunximus, facile patet, floris delineationem debita accuratione repraesentari haud potuisse. Hoc tamen utraque icon satis declarare videtur, hanc stirpem floris fructusque charactere ab illo reliquarum Anonae specierum nimium differre, adeoque sub uno eodemque genere comprehendi haud posse. Et quum reliquis antiquum Anonae nomen merito conservatur, haec recens inventa species, alio nomine, forte Guanabani vel Cherimoliae iam usitato, distinguenda erit. Ceterum, cum huius & illius familia nil plane commune habere Guanabanum Iavensem BONTII & Africanum seu Guineensem PISONIS *Bontii hist. nat. & med. ind. oriental. p.* 155. & 156 (cuius posterioris figuram eandem nomine Guanabani folio ficulneo etiam sistit MVNTING. *Beschr. der Aardgevv. p.* 129. *Phytogr. t.* 24.) probatione haud indiget. Stirpem nostrae tabulae XLIX. ad genuinas Anonae species referendam esse, omni dubio caret; num vero iam descripta vel depicta, an nova sit, ex sequentibus patebit. Accepimus hanc effigiem hoc subscripto nomine: Guanabanus Perseae folio, flore intus albo exterius virescente, fructu nigricante, squamato, vulgo Cherimolia *Fevillée Iournal. des observat. physiques, mathematiques & botaniques &c. a Paris* 1725. 4. *p.* 24. *t. XVII.* Reperimus etiam in MILLERI Dictionarii Vol. II. a. 1740. edito, tunc iam stirpem eodem nomine Londini coli, quare idem nomen tabulae nostrae adsculpendum curavimus; collata autem postea hac effigie cum illa Fevilliana, in foliorum figura & structura deprehendimus notabilem inter utramque differentiam, & quum fructus figura atque structura in nostra imagine defuit, petivimus ex celeberrimo MILLERO, ut in his quoque cognoscendis benevole nobis sucurrat. Huic ergo humanissimo Viro referenda habemus, quae huius stirpis sufficientem cognitionem nunc declarant. Misit namque paullo post ad nos non solum novam Dictionarii sui a. 1752. editionem, verum etiam fructum ipsum & in additis litteris omne solvit dubium. Citato Dictionarii loco hanc invenimus huius stirpis descriptionem latine redditam. *Copiose colitur in Peru fructus gratia, & inde in Angliam translata sunt semina, ex quibus aliquot soboles progerminarunt. Excrescit in patrio solo in amplam arborem ramisque satis instructa est, qui ornantur foliis viridis splendentis coloris, illisque omnium reliquarum specierum multo amplioribus. Fructus figura cordi similis, exterior superficies squamosa & matura obscure purpurea est, carnem alit mollem & dulcem multis seminibus brunis mixtam. Hunc fructum Peruviani accensent delicatissimis. Haec stirps in Anglia iam produxit florem, nondum vero fructum.* Haec in litteris de 25. Ian. 1753. datis illustravit sequentibus. *Haec Guanabani species, cuius imaginem paravit EHRETVS, ante paucos annos in nostris hortis florem exclusit sed nusquam in Europa fructum produxit, nec hunc maturum unquam vidi. Mitto tibi exiguum immaturum, cum paucis seminibus, differt autem haec species ab illa, cuius figura prostat in P. FEVILLEE libro. Nomen* Cherimoliæ *Hispani referunt ad plurimas huius generis species.* Huius fructus accept, ut ut imperfecti, & seminis maturi, imaginem manu GABLERI nostratis adpingendam curavimus *fig. e. f. g. b i.* in magnitudine naturali. Vt autem huius & Fevillianeae stirpis differentia ii quoque, quibus huius auctoris liber ad manus non est, eo facilius cognoscere queant, iunximus simul tum fructum *fig. d.* tum folium a facie superiori & inferiori *fig. k.* ex eodem, magnitudine eadem, delineatum, & ex descriptione addimus, folia esse ovalis

ovalis figurae apice obtuso (*emoussée*) in utroque extremo, eaque mediae magnitudinis esse 5½. pollicis longa & 3½. lata, brevius petiolata 4 vel 5. linearum &c; floris descriptio cum nostro in omnibus convenit, exceptis unguibus purpureis, quorum nulla fit mentio; fructus pariter cordiformis, (cuius maturi magnitudo non indicatur) dicitur squamosus, sed cum depressionibus, (*enfoncemens*), unde potius tuberculorum idea oritur, qualia nostrae figurae *e f g.* manifestant; semina 8. lin. longa, 4 lata & 2. crassa, coloris Coffeæ similis iterum a nostris non differunt; maior ergo differentia inter utramque speciem derivanda est ex figura, quam ex descriptione. Ceterum cum nostræ stirpis foliorum magnitudine & figura conferri possunt Merian t. III. Catesby. t. 64. Denique monemus, Anonam, nomen barbarum, a LINNÆO *H Cliff p.* 222. mutatum esse in latinum Anonam alius & amplissimæ significationis: idem non observavit ille in generum definitione, iterum tamen in speciebus & Vta generum editione.

TAB. L.

FICVS foliis ovatis integerrimis obtusis, caule inferne radicato *Linn. H Cliff.* 471. *n.* 4. *Amœn. Acad. I.* 29. *n.* 10. *Spec. plant.* 1059. *n.* 4. *van Roy. Prodr. Fl. Leyd* 212. *n.* 4.

Ficus arborescens Bengalensis folio subrotundo, fructu orbiculato, Pipal Bengalensibus *Cat. H Beaumont.* 17. *Io. Commel H. Amst I.* 119. *t.* 62. *Raii Hist. III. Dendrol.* 15. *n.* 2. *Boerh. Ind. alt. H. Lugd. Bat. P. II.* 258. *n.* 8. The roundish-leaved Bengal Fig. whit orbicular frait *Hill History of Plants* 134. *n.* 4. *sine descriptione & icone.*

Ficus Americana latiori folio venoso ex Curacao, an Ficus Barbadensium Ligonis 69. Tsjakela (forte) H. Malab. III. 87. t. 64 *Plukenet Phytogr. t. CLXXVIII. f.* 1. Peralu (forte) H. Malab. I. 49. f. 28. *Eiusd. Almagest.* 144. *Miller Gard. Dict. edit. III. n.* 17. *edit VI. n.* 22. ubi etiam vocatur the broad leav'd American Fig. & in descriptione the Banyan-tree ut & the bearded Fig-tree.

Ficus Malabariensis folio crassiusculo maiori, fructu gemino intense rubente *Syen in notis ad H. Malab. I.* 50. *Casp. Commel. Flor. Malab.* 28. b.

Per-Alu *Reed H. Malab. I.* 49. *t.* 28.

Expos. a. a. fructus a facie laterali; *b.* anteriori; *c.* umbilicus; *d.* facies ima cum eminentia *e.* pediculi vices gerente & tribus foliolis cincta; *f.* compages interna; *g.* semen cum petiolo suo.

Nota. Eodem nomine, quo stirpem hanc insignivit IO. COMMELINVS, accepimus a. 1745. a D. EHRETO hanc effigiem, quæ Commelinianæ quoad sola secundum delineationem, & quoad fructum (cuius delineatio ibi deficit) secundum descriptionem, exacte respondet. Synonyma ex LINNÆO locis cit. collegimus, quorum tamen tria ultima ipse dubius adiecit. In PLVKENETI figura folia apicem versus omnino sunt paullo angustiora, atque illis, quæ Tsjakela habet, similiora; sed quum hæc stirps fructus proferat perexiguos & plures coagmentatos, eadem cum nostra esse nequit; fructus autem a PLVKENETO nec describuntur, nec delineantur. Per-Alu e contrario a nostra stirpe non differt, nisi foliorum costa non simplici, sed triplici, quæ nota procul dubio variat, quemadmodum id quoque ostendit figura Commeliniana; fructus vero notæ, dispositio scilicet plerumque gemina raro simplex, magnitudo, figura globosa, color intense tubescens seu incarnatus saturus, & foliola basi substrata, nostræ imagini optime respondent. RVMPHIVS *Herbar. Amboinens. P. III.* 145. *seqq.* describit & *t. XCIII.* delineat Caprificum Amboinensem, quam BVRMANNVS in nota p. 148. declarat pro eadem a LINNÆO definita & supra indicata ficus specie; sed quum illius non solum folia in mucronem abeant multo acutiorem, verum etiam fructus copiosi (in figura ab una facie 17. numerari possunt) petiolo communi, racemi instar, adhæreant; insignis hæc differentia specifica primo statim intuitu manifesta est. Ceterum auctores nondum consentiunt, an, & quousque, hæc stirps differat ab illa, quam superiori sæculo Ficus indicæ nomine & descripserunt & delinearunt botanici, quos collegit LINNÆVS *Amœnit. Ac. I. p.* 27. *n.* 6. & secundum hos sequentia huic stirpi tribuit synonyma: Ficus indica *I. B. I. p.* 145. *Aldr. dendr.* 434. *Ionst. dendr.* 48. *Clus. exot. I. p.* 1. *fig. p.* 2. *Dalech. hist. Lugd. II.* 1853. Ficus indica Theophrasti *Dal. pharm.* 312. *Comm. Mal.* 28. *Tabern. hist.* 1370. Ficus indica arcuata *Park. theatr.* 1499. Ficus indica, Arbor radicum Indiæ *Chabr. sciagr* 9. Ficus Indica, foliis mali cotoneæ similibus, fructu ficubus simili in Goa *C. B. pin. p.* 457. *n. VIII. Tournef. inst.* 663. The arched Indian Fig-tree, Arbor ex Goa seu indica *Ger. hist.* 1331. *emac.* 1514. Katou-Alou *Rheed. Mal. III. p.* 73. *t.* 57. *Rai. hist.* 1437. quibus addenda Ficus indica *Bod. a Stapel. comment. in Theophr. Eres. hist. plant. p.* 350. *b.* Ficus Indica folio mali Cotoneæ, fructu ficubus simili *Zanon. rar. stirp. hist. p.* 111. Fico dell' Indie Orientali *Id. ibid. t.* 77. Indiaansche Vygeboom *Neuhof. P. alt. p.* 141. *fig. ibid.* Ficus Malabarensis, folio cuspidato, fructu rotundo parvo gemino D. Syen *Pluk. Almag. p.* 144. *n.* 8. *Mill. Gard. dict.* ubi etiam the Malabar. Fig-or Indian God-tree (i. e. arbor deorum indica) appellatur. CLVSIVS *l. c.* eam primus descripsit & delineavit, verum non ex propria observatione, sed ex relatione, quam a FABRICIO MORDENTE, Salernitano, accepit, ad quam etiam ipsa figura tantum efficta est. Secundum hanc descriptionem arbor evadit altissima, & truncum adquirit crassissimum, quem trium virorum ulnæ vix apprehendere possent; ramos circumquaque expandit, fibras quasdam tenues deorsum mittentes, quæ, ubi terram attingunt, firmantur & veluti in novos arborum caudices transeunt, pari modo & quasi in infinitum se ita propagantes, ut unica arbor interdum mille passus in ambitu occupet densissimamque silvam efficiat, sub qua incolæ, rescissis nonnullis truncis tenuioribus, concamerationes & umbracula facere solent, quorum umbram 800. aut 1000. viros texisse, auctor relationis ipse vidit, immo terna etiam hominum millia sub tali arbore latere posse adfirmavit. Folia superne viridia inferne candicantia & lanugine pubescentia, comparantur illis mali Cotoneæ (quibus etiam subrotundis & ad apicem mucronatis secundum delineationem respondet figura & magnitudo) & fructus dicuntur extremi pollicis articuli magnitudine, colore foris & intus sanguineo, granisque pleni, uti vulgares ficus, dulces quidem & edules, minus tamen grati saporis, qui nascuntur in novellis ramis, qua parte illis adhærent folia, quemadmodum vulgares ficus. CLVSIVS porro ibidem sollicite inquisivit, num hæc stirps sit illa ipsa, cuius Q. CVRTIVS, PLINIVS, STRABO & THEOPHRASTVS mentionem fecerunt, de quo non dubitat; sed PLINIVS annotat, foliorum latitudinem peltæ Macedonicæ effigiem habere & fructum rarum esse, nec fabæ magnitudinem excedere, STRABO itemque affirmat, folia esse clypeo non minora, & secundum THEOPHRASTVM folium pelta non minus est, fructus vero valde parvus magnitudine ciceris, ficui similis, ceterum ratus; CVRTIVS vero nullum alium characterem indicat, quam caudicum multiplicationem, id quod etiam de FERD. LOPEZ Magiu & PHIL. PIGAFETA Enzanda a CLVSIO pariter citatis notandum est; ex quibus facile cognosci potest, in conciliatione horum auctorum magna adhuc superesse dubia, licet vegetandi modo omnino inter se conveniant. Quæ IO. BAVHINVS profert, iis a CLVSIO prolatis respondent, cum aliqua tamen eius censura. Hic figuram ex alio quidem auctore desumsit, sed a Clusiana parum vel nihil differentem. IO. BODDÆVS a STAPEL primo occupatus fuit in THEOPHRASTI, PLINII, STRABONIS &c. descriptione rite interpretanda, deinde disputavit contra eos, qui asserunt, hanc ficum fuisse arborem illam primis nostris parentibus vetitam, denique CLVSII descriptionem & iconem, ceterum vero nil notu dignum addit. IONSTON, DALECHAMPIVS, TABERNÆMONTANVS, GERARDVS, PARKINSON & CHABRÆVS tum quoad figuram, tum quoad descriptionem, CLVSIVM tantum sequuti sunt, si excipias ultimum, qui ex THEOPHRASTO fructus magnitudinem cum cicere comparat, & folia amplissima clypeo non minora secundum STRABONEM describit. ALDROVANDVS quidem THEOPHRASTI descriptionem adfert, sed Opuntiæ seu Tunæ (quæ pariter Ficus indica vulgo appellatur) speciei maioris iconem addit, monens, huic descriptionem THEOPHRASTI non convenire. A DALE *l. c. edit. Lugd. Bat.* 1739. 4. *n.* 3. vocatur Ficus indica Offic. cui omnia fere synonyma, quæ LINNÆVS indicavit, tribuit. C. COMMELINO *Flor. Malab. p. cit.* est Ficus indica Clusii, cui,

cui, præter Ficum Indicam *Io. & Casp. Bauh.* ut & Katou Alou *H. Mal.* synonymum facit Ficum ind. Nieuh. & Arborem de Raiz Linschoti (de quibus mox plura) & dubius addit, an sit Ficus arbor americana arbuti foliis non serrata, fructu pisi magnitudine, funiclis e ramis ad terram demissis prolifera *Pluk. Phytogr. t.* 178. *n.* 4. sed non solum huius figura monstrat folia a basi ad mucronem acutum usque æqualis ferme expansionis & figuris hactenus citatis angustiora, verum etiam descriptio in *Almagest. p.* 144. *n.* 6. addit, ea omnino esse glabra, inferne quidem albicantia, non lanuginosa; ob fructum porro piso haud maiorem potius cum Tsjakela (de qua supra iam egimus, quæque est Ficus Malabarica semel anno fructifera, fructu minimo, Tsjahela dicta *Rai. H. II.* 1435. *n.* 4. *C. Commel. Fl. Mal.* 29. *a Linn. Amœn. I.* 30. *n.* 13.) quam cum Katou-Alou (de qua mox plura) coniungendam esse statuit. Nomen a CASP. BAVHINO propositum procul dubio ad CLVSII (quem ut & reliquos auctores ab hoc allegatos citat) descriptionem formatum est, & TORNEFORTIVS alia non addit, quam quod PLVMERIVS ipsi adfirmaverit, eam ficus esse speciem veram. Katou-Alou & Per-Alou *H. Mal.* secundum figuram parum ab invicem differunt: in utraque namque fructus plerumque bini sine petiolis coniugati crescunt, & figura magnitudineque sibi & omnino articulo pollicis extremo pares sunt, foliola tamen tria fructui huius substrata in illa deficiunt, & folia prioris ovata in mucronem productiorem & acutiorem abeunt, quæ secundum descriptionem superne glabra, atro-viridia, splendentia, inferne albicantia & languinosa &c. sunt, quum in posteriori utraqua superficies tomentosa lanugine, aversa tamen densiori, obducta sit. RAIVS in Katou-Alou descriptione van REEDE sequutus est, in synonymis colligendis a LINNÆO non differt. Ficus Indica tiliæ folio, subtus albo & villoso polyrhizos seu filamentis e summis ramis ad terram missis radicosa, a Plinio Theophrasto & Strabone descripta *Pluck. Phytogr. t.* 178. *f.* 3. *Almag. p.* 144. *n.* 5. huc etiam referenda esset (reliqua enim synonyma CLVSII & C. B. illi tribuit) nisi *Mantiss. p.* 74. seipsum correxerit & figuram citatam ad malvacearum plantarum classem amandaverit, quibus tamen non obstantibus, eandem cum Ficu foliis cordatis subrotundis integerrimis conferendam esse, indicat LINNÆUS *Spec. p.* 1059. *n.* 2. Quæ apud ZANONVM in altera eius posthuma editione (quam CAIET. MONTIVS digessit, latine reddidit supplevitque) reperitur Ficus Indica, eius & complurium aliarum exoticarum stirpium descriptionem & iconem cum ZANONO communicavit MATTHÆVS a S. JOSEPHO, ille ipse, quem egregie laudat van REEDE *in præfatione ad H. Mal. T. III.* Cuius descriptio brevis hæc est: „ Bare *seu* Kivil *arbor procera, maxima colitur veneratione „ a gentilibus idolorum cultoribus. Hæc in ramis radicos ad instar „ comæ fert utrinque, quæ, ubi terram tetigere, eam penetrant, & „ ex pluribus radicibus veluti in unam collectis plantam novo caudice „ ditant. Rami quandoque maiores sunt in medio, quam in extremitate aut initio. Vbi folia erumpunt, fructus etiam exortum trahunt „* Malul *dicti: figura sunt similes malis minoribus, folia vero satis „ pinguiora sunt, quam in Lauro regia, & in parte inferiori lenugine „ vestiuntur, quod etiam fructibus accidit: interior tamen pars ficui „ persimilis, colorisque flavi, sectoque folio lac emanat.* „ cui descriptioni etiam respondet figura, ubi vero 2. 4. & 5. fructus coagmentati conspiciuntur. Commentator dubius quidem est, an sit eadem CLVSII & THEOPHRASTI ficus; addit tamen, Katou-Alou *Malab.* satis congruere Clusianæ descriptioni & eandem videri, quam laudatus MATTHÆVS descripsit. NIEVHOF *Gezantschap aan den Grooten Tartarischen Cham &c.* descriptionem suam a CLVSIO mutuavit, neque figura, quæ quidem alia est, quam hactenus citatæ, ad naturam, sed ad descriptionem facta videtur, nec debita accuratione, quam negligentiam plerumque peregrinatores botanica scientia haud instructi committere solent. Ne autem in his compilandis nimium prolixi simus, hæc sufficiant, quæ satis iam docent, plures ficus-species distinctas auctores confudisse ob solam illam per ramorum plurimos stolones mirificam propagationem multiplicationemque, quum tamen hæc qualitas per multis communis sit, atque hinc neutiquam sufficiat ad designandas plures varietates unius speciei, quam tamen sententiam fovere quoque videtur LINNÆVS *Spec. Pl. p.* 1060. *n.* 5. α. β. Probat autem hunc communem crescendi modum præprimis van REEDE variis exemplis, nempe *H. Malab. T. I. p.* 45. *t.* 26. de Itty-Alu, *p.* 49. *t.* 28. de Per-Alu (quæ est Ficus nostra Bengalensis) & *T. III. p.* 69. *t.* 55. de Itti-Arealou, *p.* 71. *t.* 56. de Tsjerou-Meer-Alou, *p.* 73. *t.* 57. de Katou-Alou (quæ a IO. COMMELINO in nota addita pro ficu indica Clusii declaratur, & a LINNÆO *Spec. p.* 1060. *n.* 5. Ficus foliis lanceolatis petiolatis, pedunculis aggregatis, ramis radicantibus appellatur) & *p.* 75 *t.* 58 de Atti-Meer-Alou. Addimus, laudatum COMMELINVM in notis ad Itti-Arealou monuisse, reliquas quoque Alou species, nempe T. I p. 43. t. 25. Atty-Alu (quæ est Ficus foliis ovatis acutis integerrimis, caule arboreo, fructu racemoso *Linn. Amœn. Ac. I.* 39. *n.* 17.) & p. 47. t. 27. Arealou (quam pagani deo VISTVM sacratam adorant, Christiani vero arborem diaboli appellant, quæque est Ficus foliis cordatis integerrimis acuminatis *Linn. H. Cliff.* 471. *Fl. Zeyl.* 177. ubi etiam eadem dicitur Boghas, Budughaha, Budughas & Arbor Zeylanica religiosa, foliis perpetuo mobilibus *Herm. Mus. Zeyl.* 42. *Burm. Thes. Zeyl.* 29) eodem modo e ramis undique diffusis tenuia quædam filamenta deorsum mittere & veluti in novos arborum caudices transire, id vero SYEN in commentario ad hunc tomum non notasse. Eorundem funiculorum ex ramis progeniem restatur etiam PLVCKENET de sua Ficu Arbuti folio (quae supra iam citata est) & SLOANE de Ficu Indica maxima, cortice nigricante, folio oblungo funiculis e summis ramis demissis & radices agentibus se propagante, fructu caprifico *Itiner. II. p.* 138. *n.* 1. *Rai. III. Dendr. p.* 15. *n.* 3. *Linn. Amœn. I. p.* 29. *n.* 8. & de Ficu Indica maxima folio oblongo, funiculis e summis ramis demissis, radices agentibus, se propagante, fructu minori sphærico sanguineo *Sloane l. c. p.* 140. *n.* 3. *Rai. l. c. p.* 16. *n.* 5. *Linn. l. c. p.* 28. *n.* 7. quæ est Ficus foliis lanceolatis intogerrimis *Linn. Spec. p.* 1060. *n.* 5. β. & secundum eundem Ficus americana arbori foliis &c. *Pluck.* iamiam citata, Ficus citri folio fructu parvo purpureo *Catesb. Carolin. App. p. & t.* 18. Tsiela *Rheed. H. Mal. III. p.* 85. *t.* 63; sed in figura Catesbyana non solum folia ad basin valde angusta &, ratione longitudinis, supra medium præcipae multo latiora, verum etiam fructus tres quatuorve coniuncti, petiolis satis longis instructi, maiores & perfecte piriformes sunt, quum Tsiela exiguos, pisiformes, sessiles & solitarios, raro binos, per ramos dispersos monstret. Neque etiam de hac utraque legitur, quod ex ramis filamenta demittant; quum vero CATESBY suam speciem & illam Theophrasti, Strabonis &c. pro una habeat, hoc facere haud potuisset, nisi ad notissimum illum multiplicationis modum peculiarem respexisset. Ceterum, quamvis van REEDE non de singulis supra indicatis speciebus, sed de sola Itti-Arealou annotaverit, quod fibræ ex ramis demissæ novos caudices & hinc unica arbor vastam silvam forment, & de Tsjerou-Meer-Alou, itemque de Katou-Alou, tantum notet, quod eodem modo, ac Itti-Areolou crescant, de reliquis vero copiosas tantum fibras ex ramis descendentes describat: vix tamen ullum superest dubium, quin hæc demum in novos caudices pariter transformentur: FABRICIVS certe apud CLVSIVM affirmat (quod supra indicavimus) caudices hos omnes multiplicatos originem suam trahere ex fibris eiusmodi tenuibus ramorum ad terram descendentibus; has vero fibras non prius, quam postquam arbor 40. vel 50. annos vixit, prodire, monuit idem van REEDE occasione Itti-Areolou: hinc facile contingere potest, ut unum observatione effugiant, quæ alter annotavit, vel aliis observanda reliquit. De Per-Alu, seu Ficu nostra Bengalensi, MILLERVS idem refert, quod CLVSIVS de sua specie & van REEDE de Itti-Area-lou, de Tsjernu-Meer-Alou & de Katou-Alou annotavit. A LINNÆO *Amœn. p.* 28. *n.* 6. producitur Ficus Malabarica fructu rotundo rubro, quam sub hoc nomine delineat HERMANNVS *M. S. f. Zeylanico* & ita describit: „ *est „ arbor prægrandis, lacte plena, ramosa, ligno spongioso, cortice virenti,. Folia rotunda, crassa, viridia, glabra, aversa parte ex „viridi*

„ *viridi cinerascentia, ad tactum mollia s. lanuginosa, nervosa, petio-*
„ *lis uncialibus. Fructus immediate ex ramis, ut in vulgari specie,*
„ *rotundi, cerasi maioris magnitudine, rubicundi, summo circumferrati*
„ *umbilicati, seminibus parvis referti. Truncus arboris spatio bra-*
„ *chiorum duorum hominum vix potest includi, videturque ex innumeris*
„ *radicibus satis crassis conflatus, demittit etiam ex suis ramis alias*
„ *radices s. ramos sine foliis & intra crasses recta terræ fundum peten-*
„ *tes. Hæc arbor latissime ramos suos dispergit, ut sub eius umbra*
„ *plura hominum millia possint tegi. Vidi sæpe sub hac arbore gentiles*
„ *macella celebrare, ibique omnium generum fructus vendere & eme-*
„ *re.* „ His LINNÆVS addit: *sed figura est perfecte speciei* 10. (quæ est Ficus Bengalensis) *an itaque hæ binæ distinctæ?* Nos ex his id tantum colligimus: si eadem est, confirmat hæc descriptio illam MILLERI, quatenus hic Bengalensi ficui eandem truncorum multiplicationem tribuit; sin alia, novum exemplum præbet huius vegetationis modi pluribus speciebus communis. HVGHES tandem *natural history of Barbados p.* 174. the bearded Fig-tree (i. e. ficus barbara a plurimis filis ex ramis descendentibus ita dicta, ficum Bengalensem describens, ab initio statim monet, varios auctores in descriptione huius stirpis errasse. Secundum suam descriptionem truncus veteranus ex multis sibi invicem coniunctis potius compositus, quam simplex & individuus est, rami inæquali distantia emittunt plura filamenta chordis panduræ maioris substantia, forma & crassitudine paria, quæ perpendiculari situ ad terram descendunt, &, quando aliquot pedum longitudinem adepta sunt, pars ramo proxima in solidum lignum abit, dum interea inferior vaga, funiculorum seu filamentorum laxe contortorum instar, deorsum pendet, &, quando terram attingit, radices agit solidumque in lignum pariter mutatur, brevique tempore in molem crescit insignem suisque cum sociis ramo, ex quo provenit, magnum incrementum affert, unde hic amplior redditur & alios ulterius tum lateraliter progredientes tum sursum erectos ramos excludit, qui, præsertim laterales, suis filamentis descendentibus novos truncos formant, & sic porro ordine successivo. Quando filamenta hæc ex ramis prope truncum proveniunt & in parva distantia ab eo radices agunt, aliqua eorum in suo incremento vegeto se coniungunt cum illo nunc ex parte, nunc ex toto, & sic enormem truncum formant irregularem. Folia dicuntur polita & virore splendentia, quinque circiter pollices longa & duos lata, margine æquali & apice valde acuto. Fructui adscribitur brevis petiolus & magnitudo parvorum cerasorum. Vtinam auctor figuram addidisset accuratem, quæ sæpius in hoc opere, ubi præ multis aliis insertis maxime utiles essent, desiderantur. Nihilominus ex hac descriptione fusiori satis patet, & fructus & folia cum illis ficus Bengalensis non convenire, & quum præterea huius speciei truncus primarius ex collectione plurium coagmentatus describitur, propius hæc species convenit cum illa, quam LINSHOTVS *Itinerario p.* 82. & *Orientalisch Indien P. IV. c. IV. p.* 34. nomine Arvore de rays i. e. Wortelboom, describit & delineat, cuius etiam fructus, qui in descriptione olivia similes dicuntur, horumque petioli & folia Hughesianæ descriptioni, quantum ex figura colligi potest, satis conformia sunt: in Atti-Meer-Alou *van Reede H. Malab. III. p.* 75. *t.* 58? quæ in descriptione pariter Arvore de rajis ladranô a Lusitanis, & Woortel-vygh a Belgis, a RAIO vero *Hist. II.* 1438. Ficus Indica fibris ex ipso trunco exeuntibus eique accrescentibus augescens, appellatur, atque etiam foliorum & fructuum horumque petiolorum figura & magnitudine, secundum iconem, & trunci compositione secundum descriptionem his satis respondet. Quoniam vero HERMANNVS in sua descriptione supra ex LINNÆO allata de caudicis compositione eadem refert, quum tamen illa stirps, foliorum & fructuum immediate ex ramis provenientium ratione longe aliam speciem declaret: probabile videtur, caudicis structuram tum regularem ex simplici trunco enatam, tum irregularem ex pluribus truncis compositam, caussis accidentalibus tantum adscribendam esse propterea que pro nota specifica haberi haud posse. Aliam præterea variationem indicat IO. COMMELINVS in nota ad Handir-Alou *H. Malab. III. p.* 77. *t.* 59. dum affirmat, hanc speciem filamenta non e ramis, sed e caudice, deorsum mittere, quæ ipsi caudici adhærentia crassissimum eum reddunt; num vero hæc fibrarum origo in aliis quoque speciebus occurrat, annotatum haud legimus. Ex his fusius hactenus expositis satis, opinamur, patet, quam plurima adhuc superesse obscura pro speciebus his perfecte distinguendis dilucidanda, atque hoc tantum a plurimis extra dubium positum esse, multas, si non omnes, species recensitas peculiarem hunc per fibras seu funiculos se multiplicandi modum inter se habere communem. Neque tamen illum huic tantum stirpium generi proprium esse, docent alia exempla: Mangle enim arboris vegetandi modus, quem ex OVIEDO describit CLVSIVS *loco sæpius citato*, idem est, quæ tamen siliquas fert & proinde iam a IO. BAVHINO *l. c. p.* 147. *a.* recte ab hoc genere separata & *ibid. L. XII. p.* 415. ad Cassiæ genus relata est. Uviferam arborem Americanam per funiculos a summis ramis ad terram usque demissis proliferam *Pluk. Phytogr. t.* 237. *f.* 5. *Almag. p.* 394. ad aliud quam ficus genus referendam esse, ex figura quidem suspicari liceret, & ex synonymis citatis omnino probari posset; quum vero hæc synonyma dubitanter tantum addita sint, atque eorum auctores hunc vegetandi modum taceant, eius genus incertum adhuc manet, uti etiam illius arboris, cuius IO. de LAET. *Descr. Ind. Occid. L. XVII. p.* 664. mentionem facit, eiusque folii fructusque iconem addit, & in descriptione refert e ramis eius pariter descendere certa filamenta, quæ, postquam terram attigerint, radices agunt & ramos veluti sustentant. Sed, ne ulterior disquisitio tædium pariat, hic filum abrumpimus.

TAB. LI.

BROMELIA foliis aculeatis, racemo laxo terminatrici *Linn. H. Cliff. p.* 129. *Roy.* 25.

Bromelia foliis ciliato-spinosis mucronatis, racemo terminali *Linn. Sp. Pl. p.* 285. *n.* 2.

Pinguin *Dill. H. Elth. p.* 320. *t. CCXL. fig.* 311.

Karatas foliis altissimis, angustissimis & aculeatis Plum. Nov. Gen. *Mill. Gard. Dict. Vol. II. a.* 1740. & *noviss. edit.* 1752. *Houst. MSt.*

Karatas foliis altissimis, angustioribus & aculeatis *Rand. H. Chelf. p.* 106. *n.* 387.

Expos. a. flos integer cum foliolo *b.* ovarium *c.* involvente; *d.* calyx trifolius non deciduus; *e.* corolla tripetala tubulatam mentiens; *f.* stamina tubi longitudine, a corolla & *g.* a calyce separata; *h.* calycis segmenta seu folia tria ab ovarii vertice abscissa & a reliquis partibus separata; *i.* petalum ad ovarii verticem seu receptaculum abscissum; *k.* stamen seu filamentum subulatum & anthera erecta sagittata filamento longior; *l.* stylus brevis cum capitulo maioris trigono seu tribus stigmatibus; *m.* capitulum transverse sectum; *n.* fructus maturus siccus; *o.* idem ex maceratione tumidior; *p.* eius transverse secti amplitudo, ubi corticis crassitudo & pulpa trifariam divisa; *q.* semina matura, *r.* in magnitudine aucta.

Nota. Auctores citatos diversis his nominibus indicare unam eandemque plantam, dubio caret, quia alia species Londini hucusque non culta est, & plusquam probabile videtur, LINNÆVM suum characterem ad DILLENII ductum formasse. Nomine a LINNÆO *H. Cliff.* huic stirpi adscripto accepimus nostram imaginem. Dilleniana imago differt a nostra scapo in ramos iam explicato, itemque floribus clausis seu minus explicatis, staminibus paullo minoribus & antheris albidis. Ille porro annotat, folia esse 2. 3. pedes & amplius longa, 1. 1½. vel 2. uncias lata, (MILLERVS folia 3. vel 4. pedes longa deorsum flexa definit) & summa coloris obscure rubri; petala non cadere, stamina petalis inferius connasci. Fructum (qui manu BAVRENFEINDII nostratis adpictus est & non ad hanc, sed aliam speciem pertinet) celeberrimus COLLINSONVS benevole nobiscum communicavit hac informatione: *aliam Pinguin producere fructum unicum multo minorem & breviorem* (qualem DILLENII figura repræsentat) *aliam maiorem & longiorem*, cuius patriam vero non addidit. Apud PLVMERIVM Karatas & Bromelia duo distincta constituunt genera. Priori *p.* 10. adscribitur flos monopetalus infundibiliformis & trifidus, qualis etiam ab illo *tab.* 33. *fig. a. a.* pingitur, calyci insidens, qui *fig. b.* methodo Tournefortiana ovarium repræsentat cum vertice vix diviso, in fructu vero maturo *fig. c.* satis conspicuus & ad basin usque ter sectus & persistens delineatur; fructus dicitur conicus carnosus in tria veluti loculamenta divisus & talis etiam *fig. c. e.* pingitur, ut & *fig. f.* semen oblongum. Additur denique, fructum contectum esse membrana in quatuor partes sessili (forte fissili) qualem *fig. d.* sed simul fructus figuram nullo modo cum *fig. c. e.* comparandam repræsentat. Staminum & styli conformatio in descriptione & figuris omittitur. Posteriori, seu Bromeliæ, *p.* 46. tribuitur flos rosaceus ex tribus pe-

petalis conſtans in orbem poſitis, quorum totidem, ſed erecta *tab.* 8. *fig. c. a.* & unicum *fig. b.* ſeparatum ſiſtit, calyci inſidens qui *fig. a. a.* repræſentat ovarium tribus coronatum foliolis, quæ ſecundum *fig. d* totum fructus ambitum quaſi inveſtiunt; fructum deſcribit ovatum, in tria loculamenta diviſum, cui vero deſcriptioni *fig. e. e.* minime reſpondet, ſemina potius longiuſcula & fere cylindracea, uti deſcribuntur & fig. *e. e. f.* delineantur, circa axin denſiſſime in orbem collecta & neque per longitudinem neque per latitudinem fructus ullo modo diviſa repræſentat, ſtylum ſimplicem erectum, corollæ ferme longitudinis, cum ſtigmate globoſo delineat *fig c.* Ex his facile patet, quam difficulter huius utriusque generis characteres & inter ſe & cum noſtra ſtirpe comparari poſſunt, niſi Bromeliæ fructus & Karatæ floris ſtructura vitioſe delineata ſit. Eadem procul dubio moverunt MILLERVM atque HOVSTONVM (ſecundum huius autographum, quod a MILLERO accepit, & transſcriptum ad nos miſit EHRETVS) ut eam opinionem alant, PLVMERIVM Caraguatæ ſuæ florem eadem tabula, qua Karatas depingitur, delineatum, huius flori ſubſtituiſſe & vice verſa; ſed poſito hoc, hic Caraguatæ flos, ob ovarium intra corollam & calycem reconditum, & ſtylum longiſſimis ſtaminibus adhuc longiorem, minus adhuc ſimilis eſt illi noſtræ ſtirpis. Ceterum, quod ex eodem HOVSTONI MSto reſcivimus, huic auctori ſynonyma ſunt Karatas foliis altiſſimis anguſtiſſimis & aculeatis *Plum.* Caraguata acango *Piſ.* & Aloe americana fructu dulci & acido pruno ſimili *Moriſ.* DILLENIVS indefeſſus ſtirpium indagator, ſuam plantam cum tribus Bromeliæ ſpeciebus a PLVMERIO delineatis conferens, in nulla earum ſimilitudinem invenit, quam in illa, quæ ab ipſo vocatur Bromelia pyramidata, aculeis nigris; ſed ſimul monet, quibus notis inſignibus e contrario differat: neque etiam in Karatæ eiusdem (cuius figura, quod ſimul notat, inter eius delineationes deſideratur) foliorum definitione & floris fructusque charactere eandem plane conformationem invenire potuit, tandemque addit, hoc tantum ſibi conſtare, ſuam plantam & Ananam Americanam ſylveſtrem alteram minorem, Barbados & inſulæ Iamaicæ noſtratibus colonis Pinguin dictam *Pluk. Almag. p.* 29. *Phytogr. t. CCLVIII. f.* 4. eſſe eandem, hanc vero ad iuniorem plantam minore quantitate & ſine floribus factam eſſe, nec ſe meminiſſe, eius aliam vel cum vel ſine floribus iconem proſtare. Id nobis etiam contigit auctores varios evolventibus. 1.) Mexocotl ſeu Maguei Prunorum *Hernand. L. VIII. c. XV. p.* 275., ſecundum deſcriptionem & iconem inter ſe collatas, habet ſuper caule tereti ſeu rotundo, brevi & craſſo folia Ananaſæ ſimilia fulva ac veluti marcida, non admodum longa, ſatis tamen lata & repanda; eorum medium occupant numeroſi fructus in amplum corymbum, quaſi hemiſphæricum, denſiſſime collecti, figuli prunis vel glandibus ſimiles, oblongi utroque extremo anguſto & ſuperiori bifido vel trifido, ex candido palleſcentes, dulces & acidi, edules & ſucco pleni grati ſaporis; ſemina ſunt principio candida, poſtea nigra obrotunda & duriuscula; radix fibrata craſſaque eſt. Eadem deſcriptio proſtat apud RAIVM *Hiſt. T. II. p.* 1200. *n.* 3. & NIEREMBERGIVM *Hiſt. naturæ p.* 301. *c. XV.* ſed figura omiſſa eſt: eandem deſcriptionem repetit quoque de LAET ex Fr. XIMENE in annotationibus ad MARGGRAVII *Hiſt Braſ. p.* 88. ut & MORISO *H. O. II p.* 418. *n.* 8. & *S. IV. t.* 22. *f.* 7. ubi nil novum, præter nomen; male autem ab ipſo nominatur Aloe America fructu dulci & acido multiplici prunis ſimili. 2.) Karouata de LAET. *nov. orb. ſeu deſcr. Ind. occid. L. XVI. c. XII. p.* 614. folia habet ulnam fere longa & duos pollices transverſos lata, Ananaſæ craſſiora, & ſcapum e medio erumpentem, cui circiter 2. palmas ſupra ſolum confertim adnaſcuntur 50. & interdum longe plures fructus digitalis longitudinis, pyramidis triangularis in modum, intus atque extus flaveſcentes, quorum ſatis recentium ex inſula Tabago acceptorum unum integrum, alterum per longitudinis medium (ſed non transverſe) ſectum, pingendum curavit, (qui deſcriptioni reſpondet) cuius interior ſubſtantia dicitur ſpongioſa plurimis ſeminibus minutis plena, optimi ſaporis & palato grati. Floris & fructus interioris conformationis nulla fit mentio. 3.) Caraguata *eiusdem L. XV. c. X. p.* 565. dicitur carduorum ſpecies, fructum ferens flavum, qui digitum longus eſt & crudus ori obiectus labia excoriat. 4.) Caraguata acanga PISONIS *Hiſt. Braſ. p.* 111. folia habet in ſpeciem gladii mucronata prælonga, utrimque ſerrata aculeisque atrocibus munita; fructus intimo gremio occultat digitum longitudine & craſſitudine adæquantes, coloris intus & extus albi ad flavum inclinantis; ſemina rotunda & nigricantia in carne ſpongioſa ſucculenta aciduli ſaporis ſoventes, & ſi uberius ſumuntur, fauces excoriantes. Figura, quæ additur, eſt vilis copulam tantum exhibens foliorum, quæ, ratione magnitudinis imminutæ, ſatis longa & anguſta ſunt. Additur fructus integri & diſſecti, naturalis magnitudinis, figura, quæ illa ipſa eſt de LAET. n. 2. qui notas in hunc librum addidit. Huius plantæ eandem deſcriptionem easdemque figuras exhibet PISO *de Ind. utriusque re med. & nat. p.* 191. ubi vero addit, proxime ad terram provenire multos flores iuxta ſe in orbem poſitos, ex cæruleo purpureos & in medio alba ſtamina habentes, quemlibetque florem, digitum longum, conſtare tribus foliis. Hac cum deſcriptione convenit quoque Caraguata acanga MARGGRAVII *ibid. p.* 88. & RAII *Hiſt. II. p.* 1200. *n.* 12. ubi folia dicuntur 7. aut 9. pedes longa, ſesquidigitum lata & fructus 5. digitos longus. Eandem recenſet porro SLOANE *Cat. p.* 118. *Itin. I. p.* 248. ubi nullam deſcriptionem iungit, ſed, addito nomine Penguins, tantum monet, ſe aliorum deſcriptioni nil notabile addere potuiſſe. Ceterum PISONIS figuram malam declarat pariter ac illam HERNANDESII, ſi eadem eſt, quam ille intelligit, ut putat de LAET, quibus ſubiungit, deſcriptionem in omnibus convenire, excepta caulis brevitate. Ab eodem *Itin. T. II. p.* 379. huic, ut ſynonymum, additur Karatas foliis altiſſimis, anguſtiſſimis & aculeatis *Plum. p.* 10. Eiusdem PISONIS figuræ foliorum (omiſſa illa fructus) in *Muſ. Wormian. p.* 193. male iungitur Caraguatæ deſcriptio, quæ cum Aloes Americanæ mucronato folio propius convenit, & nihilominus *ibid. p.* 205. *ſeq.* declaratur pro Karouata de LAET ſuperius n. 2. indicata, cuius auctoris vero nomen tacet, licet hoc loco, iisdem verbis eius deſcriptionem, a priori plane alienam, transſcripſerit. 5.) Pengvvin, Latinis Karatas HVGHES *nat. hiſtory of Barbados p.* 232. foliis gaudet 9. pedes longis & 2. pollices latis inſtructisque ad latera acutis & uncinatis ſpinis ſesqui pollicem diſtantibus. Hæc denſiſſime probe terram collecta ambiunt coronam circularem ad pedis diametrum amplam; inde excreſcit corymbus fructuum arctiſſime coniunctorum, qui ſinguli 4. circiter digitos longi & 1. lati, utroque extremo acuti, in medio quadrangulæ figuræ & exterius ex albido luteoque vireſcentes ſunt; ſemina continent innumerabilia parva plana, & pulpæ albæ ſapor acris eſt. Floris nulla fit mentio & figura, uti in plerisque aliis ſtirpibus deſcriptis, ubi utiliſſimæ fuiſſent, deſideratur. 6.) Supereſt alia Caraguata MARGGRAVII *p.* 86. quæ eâdem foliorum figurâ PISONIS ſupra n. 4. citatâ repræſentatur, licet alia plane decriptio ei iungatur, ſecundum quam caulis 2. circiter pedes longus eſt, ad quem bina & bina capitula poſita ſunt, in ſummitate autem plerumque quinque, figurâ ut Cinaræ, magnitudine nucis iuglandis, ex craſſis atque aculeatis foliolis conſtantia, elegantis coloris incarnati, quæ iisdem verbis leguntur apud RAIVM *Hiſt. II. p.* 1199. *n.* 10. Eadem deſcribi videtur a PISONE *Hiſt. Braſ. p.* 112. conf. *idem ibid. p.* 88. ut & *Hiſt. Ind p.* 196. ubique ſine figuris. Sed hæc ſtirps, ob fructus ſingularem & plane aliam conformationem, hic prorſus excludenda eſt, & convenire videtur cum illa, quæ ab alio vocatur Ananas ſylveſtris, de qua conf. PISOI. *c. ſub finem cap. XXXVII. p.* 196. Cartaguatæ altera ſpecies de LAET. *p.* 565. Nana brava MARGGR. *p.* 33. Anana ſylveſtris *Park. Th.* 1626. Ananas ſylveſtris *Munt. Phyt. p.* 28. *t.* 135. Ananas ſylveſtris Acoſtæ *Hiſt. Lugd. II.* 1871. Ananas ſylveſtris folio Aloes, fructu cupreſſino *I. B.* 111. 96. *Rai. II.* 1333. Ananas ſylveſtris Braſiliana Kerbita vulgo P. B. P. *Pluk. Alm.* 29. *Phytogr. t. CCLVIII. f.* 3. Kaida *H. Mal. T. II. t.* 1. *Rai. II.* 1442. His omnibus hactenus citatis, utut debita accuratione haud deſcriptis vel delineatis, rite ponderatis, ſalva aliorum ſententia concludimus ſequentia: 1.) Si Plumerianæ Bromeliæ fructus delineatio ſecundum eius deſcriptionem interpretanda vel emendanda eſt (quod omnino veroſimile videtur) Dilleniana & noſtra planta eſt huius ſpecies, ſed alia, quam quas PLVMERII delineationes a DILLENIO examinatæ exhibent; nihilominus tamen LINNÆI ſpecifico nomine indicato recte ſalutatur. 2.) Si Plumerianæ Karatæ flos monopetalus (qualis etiam in noſtra figura *e.* primo intuitu apparet ob

tubi

tubi ſegmentorum arctiſſimam unionem) non eſt, ſed tripetalus: haec & Bromelia, docente LINNÆO, unum idemque genus omnino conſtituunt, nec dubium movet huius fructus figura *d.* cum quatuor tegumenti partibus repraeſentata, quia, ut ſupra iam monuimus, haec figura ſuſpecta eſt & reliquis *c. e.* minime reſpondet. 3.) Quia non ſolum Caraguatae acangae ſupra n. 4. citatae flos deſcribitur tripetalus, verum etiam huius & Karouatae (n. 2.) fructus delineatio, eiusque ſecundum longitudinem, craſſitudinem figuramque deſcriptio (in quibus etiam reſpondet fructus Pen-gvvyn n. 5. ſi excipias figuram quadrangulam forte non ſatis accurate obſervatam) cum noſtro fructu *fig. n. o.* depicto penitus convenit, adeoque hic pro uno eodemque cenſendus venit; huius autem pulpa trifariam *fig. p.* diviſa eſt, hae ſtirpes ad Bromeliae genus referendae ſunt. 4.) Quia harum ſtirpium n. 4. 5. fructus plurimi ad caudicis ſummitatem in foliorum gremio, ſine ſcapo notabili, corymbi hemiſphaerici ampli in modum arctiſſime inter ſe colliguntur: oritur inde nota ſpecifica, quae eas a noſtra ſtirpe diſtinguit. 5.) Quia Mexocotl n. 1. hac nota quidem convenit, ſed fructu & foliis multo brevioribus latioribusque differt: haec iterum ut alia ſpecies, vel ſaltem ut antecedentis varietas, diſtinguenda videtur. Ceterum num hucusque ſic dictae Karatae ſpecies omnes floribus indeque prognatis fructibus in corymbum collectis ſpecifice ſe diſtinguant ab illis Bromeliae, aliis, quibus occaſio favet, diſquirendum commendamus, & hoc unicum adhuc monemus, Plumerianae Karatae foliis altiſſimis & anguſtiſſimis optime reſpondere Caraguatam n. 4. & Pen-gvvyn n. 5. foliis 7. vel 9. pedes longis & 1. vel 2. pollices latis; valde vero differre fructus figura, quae in his propter longitudinem & utrumque extremum anguſtum quaſi fuſiformis eſt, quum illa, propter longitudinem minorem & extremum inferius anguſtum ſuperius vero amplum rotundumque, conica recte dicitur.

Mantiſſa. Hactenus deſcriptio atque Hiſtoria haec calamo exarata & typis excuſa iam eſt, quum a. 1751. decuria quinta in publicum prodiit, id quod philyra antecedens p. 22. monſtrat: nunc adhuc iungimus haec pauca. 1) DILLENIVS in ſua huius plantae deſcriptione affirmat „ eam & illam, quae a PLVKNETIO vocatur „ Ananas americana „ ſilveſtris altera minor Barbados, & inſulae Iamaicae „ noſtratibus colonis Pinguin dicitur *Almag. bot. p.* 29. eſſe „ eandem; eius figuram vero *Phytogr. tab.* 258. *f.* 4. ad „ iuniorem plantam minore quantitate factam eſſe ſine floribus, „ nec aliam eius vel cum vel ſine floribus iconem proſtare „ ſe meminiſſe. „ 2) Anno 1756. prodiit cel. BVRMANNI Plantarum Americanarum faſciculus tertius, continens plantas, quas olim CAR. PLVMIERIVS detexit eruitque, atque in inſulis Antillis ipſe delineavit, ubi tab. LXII. LXIII. LXIV. tres Bromeliae figurae ſiſtuntur, ex quibus nulla omnino (ut DILLENIVS ex Architypi inſpectione iam monuit) cum noſtra figura convenit, neque etiam in reliquis tabulis Karatae eiusdem icon occurrit. 3) A. 1759. evulgata eſt cl. MILLERI Dictionarii hortulanorum ſeptima editio, ubi, ut antea, Bromelia & Karatas tanquam genera diſtinguuntur, & huius unica, illius vero duae ſpecies recenſentur, ex quibus nulla noſtrae reſpondet. Coepit quidem laudatus vir, memoratum dictionarium ſuum deſcriptionibus atque figuris plantarum ad illud pertinentium (titulo: *Deſcription of the figures of Plants adapted to the Gardeners Dictionary*) egregie illuſtrare; ſed inter illas, quae ad noſtras hucusque pervenerunt manus, plantae, de quibus nobis ſermo eſt, non occurrunt.

Atque haec ſufficiant ad declarandum, quam difficile ſit, imperfectas deſcriptiones aeque ac figuras citatas inter ſe comparare.

Ceterum monemus, nos quidem aliquot huius collectionis plantas paullo fuſius expoſuiſſe otio & animi alacritate gaudentes; poſtquam autem officiorum publicorum functiones in dies ſe cumularunt & aetas ingraveſcere coepit, occupationes has ſucciſivas per VII. Annos mittere coacti ſumus, licet decuriae ſextae tabulae omnes iam pridem paratae fuerint. Vt autem earum continuationem deſiderantibus noſtram propenſionem declaremus, iisdem nunc denuo nos accingimus, ea tamen differentia, ut tabularum ſequentium expoſitiones maximam partem ea ratione, quam primum obſervavimus, proſequamur, cumprimis quia comperimus, nec illam reſtrictam expoſitionem diſplicuiſſe illis, qui hoc opus ſibi compararunt. Eadem ratione nunc pergentibus nobis ſpes inſuper affulget, reliquas decurias, Deo iuvante, citius abſolvi poſſe, usque dum harum plantarum ſelectarum Centuria completa ſit, quarum tantus numerus iam paratus ad manus eſt.

TAB. LII.

IXIA foliis enſiformibus, floribus remotis *Linn. H. Vpſal.* 16. *ſpec.* 36. *n.* 2. *Ph. Mill. diction. edit. VII.*

Ixia Chinenſis (nomen triviale Linn. ſpec. l. c.) *Io. Gottbilf Mülleri ſpec. plantar. t.* 3.

Bermudiana iridis folio maiori, flore croceo eleganter punctato *Krauſ. Ind. plantar. p.* 25. *cum icone Eiusd. Catal. arbor. frut. & herbar. p.* 7. *n.* 134.

Balemcanda-Schularmandi *Rheed. H. Malab. XI. p.* 73. *t.* 37.

Gladioli affinis Malabarica, flore flavo, maculis rubris interſperſo *Commel. in not. ad H. Malab. l. c. p.* 74. *Eiusd. Flor. Malabar. p.* 33. *b.*

Expoſ. a. a. a. N. I. ſpathæ, *b. b. I. II.* flos apertus a facie interiore ſeu ſuperiore, *c. c. c. I. II.* tria petala interiora, exterioribus paullo longiora, latiora & teneriora (uti in omnibus ſic dictis floribus liliaceis, quod iam in *Commercio litter. Norimb. a* 1743. *p.* 286. indicavimus & ill. HALLERVS in ſuo tractatu *de Allii genere naturali p.* 5. & 17. nota *a*, confirmavit) cum maculis ſaturate purpureis ad unguem latioribus, *d. II.* flos apertus a facie exteriore ſeu inferiore, *e. e. e. I. II.* tria petala exteriora, interne ſimilibus maculis, externe vero nervo herbaceo notata, *f. I. II.* ovarium ſeu germen trigonum, *g.* idem transverſe ſectum, *h. I. II.* veſtigia petalorum abſciſſorum, *i. i. I. II.* tria ſtamina, *k. II.* ſtamen ſeparatum, nempe filamentum ſubulare cum anthera biloculari lateraliter dehiſcente a facie interiore, *l. II.* a facie exteriore, *m. n. II.* eadem in magnitudine aucta, *o. I. II.* anthera transverſe diſſecta, ut bini eius loculi filamento adhaerentes compareant, *p. I. II.* ſtylus cum tribus ſtaminibus ovario inſidens, *q. II.* idem in magnitudine aucta, *r. I.* ſtyli ſtigmata quatuor, *r. II.* ſtyli cornicula tria, *s. II.* eadem in magnitudine aucta, *t. II.* eadem a facie ſuperiore recta, *u. II.* pericarpium trigonum maturitati proximum cum reliquiis floris marcidi, *x. II.* idem transverſe ſectum eiusque tria loculamenta cum ſeminibus nondum maturis, *y. y. y. I. II.* pericarpium maturum trifariam dehiſcens, *z. II.* axis, cui ſemina adhaerent, * *II.* ſemen ſeparatum cum filamento axi adhaerente.

Nota. Hanc picturam Dn. EHRETVS a. 1743. ad nos miſit & nominavit Siſyrinchium africanum Iridis folio flore aurantio maculis purpureis adſperſo petalis aequalibus *Miller.* Sed MILLERVS in ſexta ſui dictionarii editione recenſet quidem Siſyringii quinque ſpecies, noſtra vero inter illas non occurrit, & in ſeptima editione ſolummodo noſtram ſpeciem Linnaeano Ixiae nomine adducit, a Siſyringio diſtinguit & utrique generi peculiarem characterem tribuit; addit quidem, hanc Ixiam eſſe Siſyrinchium *Comm. Hort. Amſt.*; ſed IO. COMMELINVS in prima citati horti parte tres quidem deſcripſit & delineavit Siſyrinchii ſpecies, quarum vero nulla cum Ixia noſtra convenit: CASP. COMMELINVS autem neque in altera huius horti parte, neque in ſuis Praeludiis botanicis, neque etiam in horti medici Amſtel. plant. rarior. & exot. Siſyringii ullam mentionem facit.

Quum poſt obtentam EHRETI picturam *N. I.* occaſio nobis data eſt, hanc ipſam plantam colendi, nonnullas obſervavimus differentias, quas figuris *N. II.* addidimus; ſtyli namque ſtigmatum quatuor *r. I.* loco, cornicula tria *r. II*; floris colorem multo rubicundiorem, qui flavus in H. Malabarico deſcribitur, & in imagine Ehretiana pingitur; itemque ſeminum colorem non pallidum ſed plane ex atro ſplendentem. An hæc indicent differentiam conſtantem? an maiorem vel minorem maturitatem? an varietatem ex climate aut cultura mutabilem? experientia confirmandum eſt.

Haec ipſa planta egregie iam delineata & deſcripta eſt in H. Malabarico, ſed ſecundum deſcriptionem magnitudine (quæ hominis ad altitudinem, procul dubio ex climatis benignitate, aſcendens dicitur) noſtram multum ſuperat, flores etiam in delineatione, probabiliter ſecundum omnes ſtirpis partes imminuta, maiores apparent: ceterum in omnibus convenit cum noſtra. Praecipue autem laudanda eſt figura nativis coloribus

ribus illustrata, quam P. G. MVLLERVS in sua *plantarum Decade prima*, (num plures atque etiam huius Decadis descriptiones accesserint, nos haud comperimus) *Berolini* 1757. *in fol. reg. edita*, exhibuit, quaeque nostris observationibus ratione floris feminumque coloris & stigmatum numero divisioneque respondet. Neque KRAVSII icon a natura recedit, etsi pro libri norma multo imminuta sit: in qua pariter tria tantum stigmata divisa delineantur, ut ideo vero simile sit, hanc partem exemplaris Ehretiani monstrose conformatam fuisse.

TAB. LIII.

INDIGOFERA scapo recto, foliorum pinnis oblongis, ad apicem obscure acutis incanis, florum spicis erectis, floribus confertis, leguminibus teretibus erectis glabris.

Expos. *a.* flos in magnitudine naturali a facie anteriore, *b.* posteriore, *c. d.* in magnitudine aucta, *e.* calyx, *f.* vexillum, *g. g.* alae, *h.* carina, *i.* stamen solitarium, *k.* reliquorum staminum diadelphiorum vagina communis, ex qua eorum antherae prominent, *l.* stylus brevis, seu germinis apex cum suo stigmate, *m.* legumen rectum, *n.* aliud paullulum incurvum, *o.* legumen ablata valva altera cum seminibus in situ suo, *p.* semen exemtum, *q.* valva separata a facie interiore.

TAB. LIV.

INDIGOFERA scapo recto, foliorum pinnis ovatis, ad apicem obtusis glabris laete virentibus, florum spicis erectis, floribus sparsis, leguminibus teretibus pendulis incurvis subhirsutis.

Expos. *a.* flos a facie anteriore, *b.* vexillum, *c. c.* alae, *d.* carina, *e.* calyx cum stamine solitario & reliquis diadelphiis, *f.* germen cum stylo brevi & stigmate obtuso, *g. g. g.* legumen pendulum, *h.* idem ablata valva altera cum seminibus denudatis, *i.* valva separata a facie interiore, *k. k.* semina separata.

TAB. LV.

INDIGOFERA scapo infirmo, pinnis oblongis pallide virentibus glabris, pedunculis spicae longissimis, floribus laxe dispositis, leguminibus compressis brevibus gibbosis subasperis dispermis.

Expos. *a.* flos a facie anteriore, *b.* vexillum, *c. c.* alae, *d.* carina, *e. f.* stamina diadelphia & solitarium, *g. g. g. g.* legumen compressum gibbosum, *h.* idem altera valva ablata cum binis seminibus denudatis, *i.* altera valva separata a facie interiore, *k. k. k.* semina exemta.

Nota. Harum trium tabularum LIII. LIV. & LV. picturas iam a. 1748. a Dn. EHRETO obtinuimus, sed sine leguminum figuris. Primae LIII. subscripsit nomen Providence Indigo, foliis argentei coloris, cui hoc peculiare phoenomenon addidit, quod in floribus maturis, si alarum vel carinae extremitates tanguntur, hæ illico a se invicem dissiliant staminumque vagina simul se erigat, quod iucundum spectaculum ipse saepius repetiit. Secundam picturam LIV. signavit Quatimalo Indigo foliis saturate viridibus. Tertiam LV. Indigo Caroliniense silvestre perenne. Legumina deinde nobiscum benevole communicavit Dn. MILLERVS, quae singulis his tabulis adpingenda curavimus, sed tantum coniecturantes, quia eadem alio nomine specifico signata erant. Primum scilicet inscribebatur Indigofera caule fruticoso perenni, foliolis ovato acutis incanis, floribus spicatis, leguminibus teretibus erectis; secundum Indigofera caule fruticoso, foliis ovatis incanis, pedunculis multifloris, leguminibus pendulis incurvis falcatis; tertium Indigofera radice restibili, caule ramoso, pedunculis multifloris, foliolis subrotundis glabris, leguminibus articulatis. Ex primae speciei seminibus satis prodiit planta toto habitu tabulae LIII. respondens, sed ad siliquas producendas non perveniens: reliquarum semina non germinarunt.

Laudatus MILLERVS in sexta Dictionarii sui editione tres indicavit species, 1) Anil sive Indigo Americana, siliquis in falculæ modum contortis *Marchant. Mem. Ac. Reg. Sc.* 1718. the true Indigo &c. cuius figura colorata eodem nomine occurrit inter figuras suas publicatas (quarum titulum generalem vid. supra in Mantissa notæ ad tab. LI.) ubi pro synonymo eius iungitur Emerus americanus siliqua incurva *Tourn. I. R. H. p.* 650. *t.* 418. 2) Anil sive Indigo americana fruticosa argentea, floribus e viridi purpureis, siliquis falcatis. The vvild Indigo, or Guatimalo Indigo. Coluteæ affinis fruticosa, argentea floribus spicatis e viridi purpureis siliquis falcatis *Sloane Cat. Iam. p.* 142. *Itinerar. II. p.* 37. *t.* 176. *f.* 2. ubi inter synonyma quæritur: an Colinil *H. Mal. I.* 103? & an Indigo folio rotundo, sive Indigofera rotundifolia *Munt. Aardgew. p.* 228. *Phytogr. p.* 13. *t.* 58? 3) Anil sive Indigo siliquis latis aliquantulum incurvis. Emerus indicus siliqua aliquantulum incurva, ex quo Indigo *Breyn.* (hoc nomen neque in prodromis, neque in centuria, neque etiam inter icones plantarum rariorum inveni:) in prodr. II. vero occurrit Sesban aniliferum Indicum, Coronillæ foliis, vel Indigo indica nobis, cui ut synonyma iunguntur Colutea indica herbacea, ex qua Indigo *Herm. Cat. hort.* & Nil, Anil sive Indigo Indica *Moris. Hist. Ox. P.* 2. Idem MILLERVS in septima operis citati editione quinque recenset species his nominibus: 1) Anil leguminibus arcuatis incanis, racemis folio brevioribus, caule fruticoso perenni, the Iamaica vvild Indigo, quæ ipsi est Coluteæ affinis fruticosa argentea, floribus spicatis e viridi purpureis, siliquis falcatis *Sloane Cat. Iamaic.* 142. *Itinerar. II. p.* 37. *t.* 176. *fig.* 3. 2) Anil leguminibus sessilibus arcuatis glabris foliis impari-pinnatis, foliolis ovatis obtusis, the Guatimala-Indigo, quæ ipsi est Indigo americana siliquis in falculæ modum contortis *Marchant. l. c.* 3. Anil leguminibus teretibus brevibus, foliis pinnatis quinisve, spicis florum longissimis laxis, radice perenni, the Carolina vvild Indigo. 4) Anil leguminibus pendulis lanatis compressis, foliis pinnatis. 5) Anil leguminibus horizontalibus teretibus, foliis pinnatis ternisque. A LINNAEO *Amœnit. Acad. I. p.* 408. & *spec. II. p.* 751. tres indicantur species: 1) Indigofera leguminibus arcuatis incanis, racemis folio brevioribus. Coluteæ affinis fruticosa, floribus spicatis, purpurascentibus, siliquis incurvis, e cuius tinctura Indigo conficitur *Sloan. Flor. (Catal. Iamaic.)* 142. *Itiner. II. p.* 34. *n. VIII. t.* 179. *fig.* 2.) Anil seu Nil Indorum Color *Bauh. Hist.* 2. *p.* 945. Ameri *Rheed. Mal. I. p.* 101. *t.* 54. 2) Indigofera leguminibus pendulis lanatis tetragonis. Astragalus spicatus, siliquis pendulis, hirsutis, foliis sericeis *Burm. Zeyl.* 37. *t.* 45. Katu-tagera *Rheed. Mal. IX. p.* 55. *t.* 30. 3) Indigofera leguminibus horizontalibus teretibus, foliis pinnatis ternatisque. Colutea siliquosa glabra, ternis quinisve foliis madraspatana, semine rubello. *Pluck. Almag.* 110. *t.* 166. *f.* 1. Nir-pullari *Rheed. Mal. IX. p.* 67. *t.* 36. mala.

Has recensitas Indigoferæ species ab auctoribus cum earum synonymis annotatas indicasse, sufficiat; omnium vero ut & cuiusvis synonymorum (quæ subinde variant) inter se comparationem aliis relinquimus & figurarum citatarum tantum cum nostris tabulis convenientiam aut differentiam indicamus, ut eo facilius comparatio institui, atque etiam perspici queat, quænam recte aut sinistre ut synonyma producantur.

1.Figura

1.) Figura colorata, quam MILLERVS Anil nomine exhibuit, toto habitu cum noſtra tabula LIII. convenit, ſi excipias florum colorem ſaturate ſanguineum) leguminis etiam) licet primis tantum lineis in latere additi; ſitus erectus definitioni noſtræ reſpondet. 2.) MARCHANTI figura pariter quidem non abſimilis eſt, ſed legumina delineat articulata & pendentia. Ceterum hic A. *l. c. Edit. Pariſ. p.* 92. *ſeqq.* omnium huius plantæ (quam ipſe coluit, & Indigotier nominavit) partium deſcriptionem dedit eiusque ab Emero *Tournefortii* differentiam genericam & ſpecificam fuſius expoſuit, minus tamen adcurate florem roſaceum ex quinque petalis conſtantem, & ſiliquam articulatam deſcripſit delineavitque. 3.) Emeri *Tournef. I. R. H. p.* 650. *t.* 418. legumen delineatur articulatum vel ſaltem ad ſingula ſeminum loculamenta toroſum hinc vel TOVRNEFORTIVS *l. c.* Coluteæ foliis Anil nominatum *I. B. H. I. t. XI. p.* 384. (cuius nec flores nec legumina delineantur) male ad Emeri ſui genus retulit & Emerum americanum ſiliqua incurva nominavit; vel, ſi Emeri ſpecies eſt, Indigoferæ ſpecies eſſe nequit. 4.) Coluteæ affinis argentea &c. *Sloan. Itin. II. t.* 176. *f.* 3. foliorum pinnæ & florum ſpicæ ſecundum delineationem & deſcriptionem ſatis etiam cum tabula noſtra LIII. conveniunt; ſed legumina (quæ non delineantur) deſcribuntur pariter deorſum pendentia, foliorum pinnæ quoque anguſtiores ſunt. 5.) Coluteæ affinis ſpeciei alterius *Sloan. Itin. II. p.* 34. *t.* 179. *f.* 2. (quæ a LINNEO in Amœnit. Acad. l. c. no. I. citatur) delineantur foliorum pinnæ adhuc anguſtiores, florum ſpicæ longiores ramoſæque, & legumina, quæ his adduntur, incurva ſeu falcata, nodoſa vel quaſi articulata, alia pendentia alia magis erecta. 6.) Anil ſeu Nil Indorum Color *Bauh. Hiſt. II. p.* 945. ubi figura iterum deficit. 7.) Colinil *H. Malab. I. fig.* 55. toto habitu equidem non multum quoque a tab. LIII. recedit; ſed deſcriptio atque inprimis leguminum delineatio non convenit, foliorum pinnæ etiam anguſtiores ſunt. 8.) Indigoferæ *Munt.* tres delineantur ſpecies in una tabula: prima vocatur Indigofera coluteoides, & Indigo folio cordato; ſecunda rotundifolia; tertia longifolia. Secundam foliis rotundioribus ac minoribus tantum a prima differre, additur; ſed neutra recte vocatur rotundifolia: ſunt enim folia potius pinnata ex foliolis binis coniugatis cum impari in ſummitate compoſita, ſingulis oblongis & ad apicem bifidis, (unde ſine dubio illa ab A. cordata vocantur) qua nota, dummodo figuræ genuinæ ſunt, ab omnibus ſpeciebus, quas alii recenſent, adeoque etiam ab illis, quas KIGGELAIR in Phytogr. pro ſynonymis indicavit, differunt; Legumina nec deſcribuntur nec delineantur, & florum ſpica laxa ſecundæ tantum ſpeciei adpingitur, ſed tam imperfecte, ut nemo inde generis characterem cognoſcere poſſit. Tertia valde ſimilis ſi non eadem eſt cum Xiuh Quilitl Pizahac ſeu Anir tenuifolia *Rechi apud Hernand. plantar. Mexicanar. l. IV. p.* 108. 9.) Sesban *Breynii* figura quidem caret; in altera vero Prodr. II. editione a Filio adornata in nota ſubiecta non ſolum Anil *Marchantii* pro huius plantæ ſynonymo declaratur, verum etiam floris fructusque character ex propria obſervatione additus (ubi ille MARCHANTII recte corrigitur) ſatis declarat, eam eſſe genuinam Indigoferæ ſpeciem; quænam autem ſit, haud clare patet, licet eius differentia & convenientia cum illa, quam IO. BAVHINVS Hiſt. I. t. XI. p. 386. nomine Sesban foliis Hedyſari deſcripſit & delineavit (quæ figura vero typographico errore, in antecedente pagina nomini Taxocoquamoclit addita eſt) ſollicite indicetur, & ex quibus tantum adparet, Sesban Breynii folia eſſe breviora foliolorumque in coſta coniugationes pauciores; floſculos exiles admodum Meliloti ſimiles; ſiliquas multo breviores, membranis intergerinis tenuioribus & paucioribus ſed arctioribus diſtinctas; ſemina pauciora ex tereti quadrata vel apicibus magis compreſſis & quaſi abſciſſis 10.) Colutea Indica herbacea &c. *Herm. Cat.* (*Ind. plant. H. Acad. Lugd. Bat.*) figura pariter caret. 11.) Nil vel potius Nir (quod Arabibus color cæruleus eſt) Luſitanis Anir, Indigo ſive Indica *Moriſ. Hiſt. Ox. T. II. P. II. p.* 202. delineatur *Append. Sect. II. t.* 24. *f.* 1. quæ figura, more huic A. conſueto, parva eſt, & ſiſtit foliorum pinnas ovatas cum apice acuto & flores teretesque ſiliquas ex ſpica laxa pendentes paullulumque incurvas, adeoque noſtræ tab. LIV. quodammodo ſimiles. 12.) Ameri *H. Malab. I. f.* 54. foliorum pinnis ovatis & floribus in ſpicis ſparſis leguminibusque pendulis eiusdem tabulæ figuræ etiam accedit; ſtipitis vero altitudo unius hominis & craſſitudo ligneaque durities enormiter differt, legumina item recta, non falcata vel incurva, delineantur & deſcribuntur: his non obſtantibus hanc ſtirpem ad Indigoferæ ſpecies pertinere videtur, & ſuccum quoque Indigo dictum ex foliis parari additur. 13.) Aſtragalus *Burmanni Theſ. Zeyl. p.* 37. *t.* 45. ſeu Katu tagera *Hort. Mal. IX. fig.* 30. nulli noſtrarum tabularum ſimilis eſt ob legumina valde lanata & quadrata. 14.) Nir Pullari *H. Mal. IX. f.* 36. eſt planta trifoliata; flores delineantur in brevibus ſpicis ſparſi, legumina nec delineantur nec deſcribuntur. 15.) Ervum *Breynii Prodr. II. edit. II. p.* 61, cuius ſynonymum Burmanno (*Theſ. Zeyl. p.* 77. voce Coronillæ) eſt Colutea zeylanica argentea tota *H. L. B. p.* 169. *tab. p.* 171. ſecundum hanc iconem habet ſiliquas ſeu legumina articulata, ſeu intermediis toroſis prædita, & ut frutex deſcribitur humanæ altitudinis. 16.) Coluteæ ſiliquoſæ glabræ *Plucknetii t.* 166. figura 1. delineat folia inferiora ternata ſuperiora quinata, omnia ovata; legumina magis minusve erecta, longo petiolo nunc ſolitaria nunc bina brevi pediculo adhærentia; florum ſpicæ omiſſæ ſunt. 17.) Yztacpatli figura, quam hic A. ex *Rheccho apud Hernand p.* 451. *n. IX.* citat, foliorum omnium pinnas quinatas & flores, qui dicuntur ex viridi lutei, in ſpicis longis, longiores petiolos terminantibus, denſe congeſtos monſtrat, legumina vero omiſſa ſunt.

Merx illa, Indigo dicta, & hodienum celebris, priſtino ævo iam nota fuit, præſertim Arabibus, qui Nil (vel rectius Nir) & Anil illam vocarunt, eamque non ſolum ad uſum tinctorium, verum etiam medicum adhibuerunt (vid. e. gr. *RASIS Continens interprete SVRIANO Venet.* 1509. *fol. mai. L. ult. C.* 506. *p.* 71. *col. b.* & *AVICENNA interprete MONGIO & COSTAEO ibid.* 1564. *fol. C.* 513. *p.* 439.) qui uſus medicus etiam Malabaris (vid. *H. Malab. I. p.* 102. 104.) Braſilienſibus & omnibus pene Americæ populis (*Marggrav. hiſt. nat. Braſiliæ p.* 58. *Piſo de Indiæ utriusque re nat. & med. p.* 199. *Philoſ. Transact.* 1701. *n.* 276. *p.* 1056.) notus, immo a practicis Europæis probatus eſt (vid. *Ephem. N. C. Dec. II. A. I. p.* 282. *Moriſon H. Ox. II. p.* 202. *RAII Hiſt. I. p.* 927.) raro tamen adhibetur, quia nonnulli hoc pharmacum corroſivæ & nimium adſtringentis qualitatis arguunt (vid. *DALE Pharmacol.* 144. *BOECLERI Cynoſur. mat. med. Contin. II. p.* 504. & confer. auctores ab his citati) quam malignam qualitatem forſan contrahit ex vaſis cupreis, in quibus excoquitur, præcipue non debite purgatis. Arabum interpretes latini nomen Anil verterunt Indicum (conf. *MATTH. SYLVATICI Pandectæ Venet.* 1493. *fol. p.* 19. b. voce Anil, & *SIM. IANVENSIS Clavis ſanationis, voce Nil*) unde procul dubio Indigo, vox æque barbara, orta eſt. Pluribus priſci ævi ſcriptoribus non minus notam fuiſſe hanc mercem, fuſius expoſitum legitur in Diario illo batava lingua hoc titulo edito: *Kabinet der natuurlike Hiſtorien, Wetenſchappen, Konſten en Handwercken,* 12mo *Amſtel.* 1722. *menſ. Febr. p.* 64. *ſeqq.* Vt ut autem planta, ex qua hæc merx paratur, veteribus notiſſima fuerit, eam tamen tam negligenter deſcripſerunt, ut hodie nondum certo demonſtratum ſit, quamnam intellexerint.

Maſſa tinctoria ſæpius memorata paratur quidem præcipue ex ſingulis Indigoferæ recenſitis ſpeciebus, quod auctores citati teſtantur; ex una tamen præ altera præſtantiorem produci, indicant iidem, quod non ſolum a diverſarum ſpecierum qualitatibus propriis differentibus, verum etiam a ſolo natali, cultura & parandi modo vario procul dubio derivandum eſt. Neque tamen huius generis ſpecies ſolæ eiusmodi ſucco tinctorio præditæ ſunt, aliorum quippe generum etiam plantæ ſunt detectæ ſimili qualitate gaudentes. HERNANDEZ iam l. c. L. IV. p. 108.

p. 108. seqq. duarum plantarum Mexicanarum (quæ Xiuh Quilitl Pizahac nominantur) mentionem facit, quarum succus cæruleo tingit colore, figuræ vero ab Indigofera multum recedunt. MARGGRAVIVS & PISO l. l. c. c. duas pariter producunt plantas, ex quibus fit Anil, quæ ab utroque iisdem pene verbis describuntur iisdemque figuris delineantur & a priore Herva d'Anir, a posteriori Caachira nominantur. Primæ speciei figuræ totus habitus Coronillæ nostrati quidem similis est (unde etiam a VOLKAMERO *Flor. Norimb.* vocatur Coronilla indica ex qua Anil) florum vero spicis differt & ob caules infirmos humique prostratos ad figuram tabulæ nostræ LV. magis accedit, eius flores vero in descriptione male comparantur cum cassyde aperta, ut in Hedera terrestri vel Vrtica mortua: altera species foliis simplicibus, lanceolatis, ex adverso binis, penitus differt & propius convenit cum Xiuh Quilitl Pizahac I. *Hernand.* (alterius speciei iconem hic non addidit) estque forsan Isatis indica folio Rorismarini, Glasto affinis, *C. B. pin.* 113. *n.* 111. Olim in America ex quadam Ononidis specie præparatam esse eiusmodi massam tinctoriam, annotat MILLERVS in explicatione tab. XXXIV. iconum suarum superius citatarum. De illa stirpe, cuius imaginem sequens tabula LIX. exhibet, BROWNE non dubitat, quin ex eius foliis pariter similis massa parari possit. In Decade VII. D. V. sequutura producemus Cytisi speciem, ex qua Barbadenses pariter Anil excoquunt.

Ex his liquet, plures plantas, potissimum flores sic dictos papilionaceos producentes, ad eandem mercem, licet non eiusdem præstantiæ, præparandam idoneas esse. Præ reliquis autem silentio non prætereunda est notissima illa planta Europæa, quæ Isatis & Glastum vocatur, quam ob decantatam inde dudum paratam massam, (Pastel vocatam) cum Anil plures veterum confuderunt, & de qua D. D. DAN. GOTTFR. SCHREBER peculiarem tractatum edidit hoc titulo: *Historische, physische und oeconomische Beschreibung des Waidtes, &c Halle* 1752. 4to cum accuratissimis plantæ eiusque characteris iconibus, ubi p. 98. comparatio illius massæ, quæ inde paratur, cum illa, quæ Indigo vocatur, instituitur, immo sub finem præfationis alii excitantur, ad experiundum, numne ex Isatide melius adhuc pigmentum vel tinctura parari posset, quam ex ipso Anil, dummodo debita cura adhibeatur.

Modum, quo pigmentum Indigo dictum ex Indigofera seu Anil parandum sit, omnes fere auctores hactenus citati docent, omnium vero accuratissime & prolixissime Pater LABAT (*Voyage aux Isles de l'Amerique Vol. I. à la Haye* 1724. 4to *p.* 90. *seqq.*) quam relationem in Anglicam linguam versam suo Hortulanor. Dictionario Edit. VII. inseruit multisque annotationibus illustravit MILLERVS.

Qui plura de huius mercis præparatione & bonitatis signis, eiusque plantæ cum Isatide seu Glasto comparatione confusioneque, differentia, loco natali, cultura &c. scire desiderat, evolvat, præter auctores iam citatos, IO. EVSEB. NIEREMBERGII *historiam naturæ &c. p.* 339. *C. XI.* PARKINSON *Theatrum bot. p.* 600. IO. BAVHINI *Hist. pl. II.* 945. DOMIN. CHABRÆI *stirpium icones* 82. *b.* Du TERTRE *Histoire generale des Antilles T. II.* 107. De ROCHEFORT *Histoire naturelle des Isles Antilles de l'Amerique T. I.* 237. Miscellan. *seu* Ephem. N. C. *Dec. II. A. II. ex obs. JO. HERB. de JÆGER p.* 5. Philosophical Transaction *Vol. XXII. A.* 1700. 1701. *n.* 267. *p.* 103. *& n.* 276. *p.* 1016. PIERRE POMET *Histoire gen. des Drogues P. I. L. V. p.* 151. Memoires de Trevoux 1732. *p.* 1278. Die heutige Historie oder der gegenwærtige Staat von Indostan und Ceilon &c. nach dem Engl. und Hollændischen SALMONS und van GOCH p. 199. Dictionaire univers. de Commerce par JAQ. SAVARY p. 878. The Gentleman's Magazyne &c. *Vol. XXV. a.* 1755. *p.* 201. quæ relatio germanice reddita & annotationibus aucta exstat in collectione: Oeconomisch physicalische Abhandlungen *IX. Theil p.* 171. *seqq.* & conferat SCHRERI tractatum superius citatum.

TAB. LVI.

ARVM venis albis Italicum maximum *H. R. P.* 24. *Tournef. I. R. H.* 158. *Tilli H. Pis.* 16. *Rand. H. Chels.* 23.

An Arum venis albis *C. B. pin.* 195. *n.* 1. *Phytopin.* 365. *n.* 1. *Raj. II.* 1209. *Segu. pl. Veron. I.* 252.

Arum acaule, foliis hastatis integerrimis, spadice clavato, varietas *δ & ξ Linn. H. Cliff.* 435.

Expos. *a.* spadix clavatus integer, *b.* longitudinaliter dissectus, *c.* nectaria seu cirrhi aut filamenta primi ordinis, *d.* secundi ordinis, *e.* antheræ sessiles duplici ordini cirrhorum interiectæ, *f.* ovula.

Nota. Num Arum hoc maximum illudque venis albis C. B. non nisi vario atque mutabili, an perpetuo & constanti charactere inter se differant, ex utriusque historia non satis liquet. Si prius a posteriori, sive ut species sive ut varietas, distinguendum est, eius descriptionem & figuram nemo, quantum scimus, adhuc publicavit. Vnum ab altero distinguit Auctor H. R. P. & TOVRNEFORTIVS nec non LINNEVS, attamen hic tantum ut varietatem; neque TILLI, prius recensens, posterioris mentionem facit, neque SEGVIERIVS prioris nomen posteriori adiungit. Vtrumque nomen ut synonyma coniungit MORISONVS seu potius BOBARTVS *Hist. Ox. III.* 143., cui MILLERVS *Gard. dict.* ut & ipse BAVHINVS in *Phytopin.* respondere videntur. Qui posterioris descriptiones apud auctores hic & a C. B. citatos evolvit, inveniet, huic quoque folia maiora, quam vulgari, adscribi; sed inveniet etiam, eorum paucos venarum, plures macularum tantum albentium mentionem facere: unde novum oritur dubium, num scilicet hæc species ab illa, quæ vocatur Arum maculatum, maculis candidis vel nigris *C. B. pin.* 195. *n.* 11. ulterius distinguenda sit, quam sola magnitudine, numque hæc differentia constans sit, an clima aut solum varium illam producere valeat. Haud inanis, licet difficilis, labor esset, si omnes notæ peculiares (præter illas in fructificationis partibus pro generico charactere constituendo obvias) ita simul observentur & annotentur, ut compertum sit, quæ ex se ipso, vel saltem culturæ aut climatis ope, mutabiles, quæve semper constantes sunt; unde demum certo concludere liceret, quæ ex his vel specierum vel varietatum, harumque vel constantium vel mutabilium, notis adscribenda essent. Hucusque scilicet nondum satis declaratum est, quæ notæ ad species quæve ad varietates definiendas perpetuo vel admittendæ vel excludendæ sint.

TAB. LVII.

VERBASCVM foliis lanatis radicalibus, scapo nudo *Linn. spec.* 179. *n.* 9.

Verbascum humile Alpinum, villosum, Borraginis flore & folio, *Tournef. I. R. H.* 147. *n.* 14. *Ind. plant. H. L. Bat.* 619. *Boerh. Ind. Alt. I.* 228. *n.* 10.

Auricula Ursi Myconi *Dalech. Hist. Lugd. I.* 837. *cum fig.*

Auricula Ursi Myconi villosa cærulea *I. B. III. app.* 869. *cum eadem figura.*

Auricula Ursi Myconi Lugd. Cortusa Matth. Clus. Hist. *Moris. H. O. II. Sect. V. t.* 24. *f.* 5. *cum falsa icone.*

Auricula Ursi flore cæruleo folio Borraginis *Parck. Parad. terr. II.* 236. folio & flore Borraginis *Eiusd. ib. p.* 237. *f.* 3.

Auricula Ursi Borraginoides seu folio & flore Borraginis *Munt. Aardgew. p.* 382. *c. fig. Phytbogr. p.* 23. *fig.* 113.

Auricula Ursi folio & flore Borraginis Myconi *R. Vallet Jardin du Roy &c. fol.* 14. *f.* 3. *Sweert. Florileg. P. II. t.* 4. *de Bry Anthol. t.* 38. *Merian. Floril. renov. & auct. t.* 38. *figuræ eædem.*

Sanicula

Sanicula Alpina foliis Borraginis villosa *C. B. pin. p.* 243. *n. IX. H. R. Parif. Ic. plantar. Morif. H. O. II.* 558.

Expof. *a.* Calyx & corolla a facie posteriore; *b.* corolla, cum foramine pro styli transitu remotis staminibus & stylo, a facie anteriore, *c.* corolla dissecta & explanata cum adhærentibus staminibus, *d.* stamen separatum cum filamento & anthera a facie posteriore, *e* a facie laterali, ut filamenti infertio pateat, *f.* a facie posteriore in magnitudine aucta, *g.* calyx cum ovario & stylo, *h.* ovarium transverse dissectum cum binorum loculamentorum cavitatibus, *i.* idem eodem modo in magnitudine aucta, *k.* pericarpium maturum duplex seu in duo loculamenta a se invicem secedentia divisum a facie laterali cum calyce persistente & stylo horum loculamentorum uni adhærente & simul persistente, *l.* eiusdem pericarpii duo loculamenta diducta a facie interiore seu contigua, *m.* unum loculamentum a facie interiore, ubi dehiscit, *n.* a facie exteriore, *o.* idem transverse dissectum cum eius cavo semina, eius lateribus adhærentia, continente, *p.* idem in magnitudine aucta, *q.* semina in magnitudine naturali, *r.* aucta.

Nota. Huius plantæ mentionem iam fecimus in explicatione tab. XII. superiore, ubi eadem Meadiæ congener nobis visa est propterea, quia ex citatis figuris (quæ omnes viles sunt, si excipias illam Muntingii, Parkinsoni, Valleti & imprimis H. R. P. a NIC. ROBERTO & CHATILLON repræsentatam) nulla huius ipsius plantæ floris partium omnium, & multo minus pericarpii structuram delineavit, neque Dn. EHRETVS easdem imagini totius plantæ sigillatim tunc adposuit, plantæ habitus vero illi Meadiæ valde similis est & a Verbasci reliquis speciebus hac nota longissime recedit. Postquam autem laudatus EHRETVS rogatus singularum fructificationis partium figuras nobiscum communicavit, errorem facile cognovimus, & vi characteris earundem partium persuasi nunc sumus, hanc plantam, antea nobis nunquam visam, omnino Verbasci generi adscribendam esse.

TAB. LVIII.

CORALLODENDRON foliis ternatis caule simplicissimo inermi, floribus clausis, leguminibus nodosis.

Corallodendron humile, spica florum longissima, radice crassissima *Catesby Carol. p. & t.* 49.

Corallodendron Carolinianum floribus spicatis coccineis, radice crassissima *Miller. Gard. Dict. edit. VI.*

Coral Caroliniensis, hastato folio Petiverii (*Hort. sicc. n.* 82. qui prostat *in Raii Hist. Pl. T. III. append. p.* 241. *seqq.*) *Dill. H. Elth. p.* 107. *t.* 90. *f.* 106.

Erythrina foliis ternatis, caule simplicissimo inermi *Linn. H. Cliff.* 354. *Spec. p.* 706. *n.* 1. *Roy. Prodr. H. Lugd.* 373. *Miller. Gard. Dict. Edit. VII.*

Expof. *a.* Floris calyx monophyllus ad oras levissime dentatus, *b.* corolla penitus adbuc clausa, *c.* eadem in infimo latere dehiscens, *d.* stamina ex hiatu prominentia, *e.* leguminis petiolus, *f.* legumen maturum ad singula seminum loculamenta tumidum, *g.* idem uno in latere dehiscens & semina manifestans, *h.* semen exemtum, *i.* eius hilum, *k.* semen transverse sectum, ut substantia eius patescat.

Nota. Floris structuram internam eiusque partes separatas Dn. EHRETVS huic imagini non addidit, nec nos talem florem in natura obtinere potuimus ad hunc defectum supplendum; leguminis maturi vero exemplar laudatus Dn. MILLERVS pariter nobiscum communicavit. Si figuras citatas cum nostra conferimus, levis quædam differentia notanda venit. In nostra namque foliorum partes ovatæ in mucronem extenuatum abeunt; in Dilleniana & Catesbyana vero apicem versus, & in hac ad basin etiam, magis sinuata delineantur, adeoque hastæ omnino similes sunt: ceterum hæ figuræ inter se conveniunt. DILLENIVS suæ figuræ addidit floris partes internas singulas sigillatim delineatas, quas complementi gratia nostræ adsculpendas curavimus: 1. 1. indicant ambas alas, parvas ad vexilli basin reconditas, stylum atque stamina obvolventes, convolutas teneras, coloris purpurascentis, 2. 2. sunt carinæ partes duæ eiusdem coloris, stamina & pistillum pariter cingentes, tam ad basin quam in apice incisæ & facile a se invicem secedentes, 3. 3. eædem partes divisæ, 4. stamina decem, quinque longiora & totidem breviora, medium versus a summitate coeuntia &, vaginæ 5. instar, pistillum ambientia, apicibus seu antheris parvis oblongis flaventibus terminata, 6. pistilli stylus simplex oblongus acuminatus purpureus, medium versus crassior & virescens, qui deinde fit leguminis petiolus, 7. pistilli germen seu leguminis rudimentum stylo insidens. Quia A. citatus harum partium colorem tantum descripsit, nos easdem etiam tales, quales invenimus, exhibemus. Exteriores floris partes, nempe calyx & corolla tubulosa cum vexillo reflexo, litteris *a.* & *b.* iam indicatæ sunt. Dilleniana huius stirpis imago caret leguminis seminisque figura, Catesbianæ vero imagini illa addita est tum adhuc clausa, tum hians cum seminibus in situ suo, quæ ambæ figuræ a nostris non differunt; hæc præterea radicem integram napiformem coloris flavescentis, depingit, cuius caput cum plurium caulium ex eo provenientium primordiis Dilleniana quoque indicat. Ceterum fructificationis partium omnium characterem exhibet LINNÆVS *Gen. Plant. Edit. V. n.* 762, cum quo conferri potest ille a MILLERO l. c. designatus.

TAB. LIX.

SOPHORA arborescens, foliis pinnatis, pinnis numerosissimis ovatis pilosis, caule simplici, leguminum nodis valde distinctis.

Arbori Coral affinis non spinosa, fraxini folio rotundiore, foliis & ramulis pubescentibus *Sloan. Cat. Jamaic. p.* 144. *Itiner. s. Hist. Vol. II. p.* 40. *n. XIII. tab.* 187. *fig.* 3. *Raii Hist. Dendrol. p.* 108. *n.* 5.

Expof. *a.* Flos integer, *b* calyx, *c.* vexillum, *d.* ambæ alæ, *e.* ambo carinæ segmenta, *f.* stamina & *g.* germen calyci *b.* adhuc inclusa, *h.* decem stamina & *i.* germen a calyce denudata, *k. k.* stamen brevius longiusque separatum, *l.* germen cum stylo brevi & stigmate obtuso, *m.* legumen maturum, *n.* idem valva altera ablata cum seminibus denudatis, *o.* valva ablata a facie interiore, *p.* semen exemtum.

Nota. I. Figura, qua hanc arbusculam repræsentavit SLOANE, nostræ imagini per omnia similis est; sed floris analysis in partes & leguminis (quod A. ut ipse fatetur non vidit) figura deficit. Ipsius arboris brevem descriptionem, a RAIO l. c. latine redditam, SLOANE ita concinnavit: „ Huius arboris „ virgæ cortice lanuginoso albicante integuntur; ligno est molli, „ medulla ampla, folia surculos undique cingunt 7. 8ve un- „ cias longa, pinnata, pinnis rhachi mediæ petiolo $\frac{1}{16}$ unciæ „ longo intercedente adnexis, rotundis seu ovatis, singulis in „ transversum seu diametraliter $\frac{1}{10}$ unciæ partem extensis, „ utrimque lanuginosis & albicantibus, impari costam termi- „ nante. Virgarum summitates ad 4. vel 5. dig. spatium in „ florum papilionaceorum spicas exeunt, ut in aliis congeneri- „ bus. quorum singuli calyce albo sustinentur. Semina eo- „ rumque receptacula non observavi, adeoque, quid de iis „ dicam, non habeo. In mediterraneis insulæ Iamaicæ obser- „ vavi. „ II. Galega? fruticosa foliis subrotundis pinnatis, spicis simplicibus terminalibus *Browne civil and natural history of Jamaica p.* 289. *n.* 5. *t.* 31. *f.* 1. (qui A. idem SLOANE nomen pro synonymo agnoscit) folium tantum unicum separatum, floris autem partes singulas sigillatim delineat & siliquæ etiam figuram addit. Huius stirpis flos eiusque partes cum nostra figura satis conveniunt, ut & folii pinnæ, siliqua autem per totam longitudinem signata est fascia eminente, ad seminum loculamenta minus tumet, semina separata non globosa, oblonga potius, apparent: eorum florisque coloris nulla fit mentio in descriptione. Characterem huius stirpis hic A. his verbis definit: „ 1. Perianthium „ *campanulatum, levissime dentatum, fere truncatum;* 2. Corolla „ *quasi leguminosa, pentapetala irregularis; superius subovata,* „ *lateralia oblonga æqualia, unguibus tenuibus incidentia, infima ad* „ *apices agglutinata;* 3. stamina: *filamenta* decem, *basi levissime* „ *adnata, inde libera,* antheræ *cordatæ;* 4. Pistillum: „ sustentaculum *breve,* germen *oblongum,* stylus *brevis,* stigma „ *obtusiusculum;* 5. Pericarpium: legumen *longum torosum;* „ 6. Semina *plurima oblongo-ovata.* „ Ex staminibus liberis satis apparet, hanc stirpem non ad Galegæ (ut BROWNE interrogando suspicatus est) sed ad Sophoræ genus pertinere: Galega namque habet filamenta decem ultra medietatem coalita (vid. *Linn. Gen. pl. Ed. V. n.* 770. Sophora vero, ex obs. LINNÆI *l. c. n.* 41, in omnibus cum papilionaceis & diadelphiis convenit, præterquam quod filamentis distinctis & separatis gaudeat. Stirpis descriptio hæc est latine versa: Hæc fruticosa planta crescit præcipue in locis humilibus prope mare & ascendit plerumque ad 6. vel 7. pedum altitudinem. Coloris est profunde cinerei, profert plures siliquas longas formæ

formæ rotundo-cylindricæ, sed circa semina intumescentes. Suspicor, annon folia huius plantæ præbeant bonæ notæ Indigo. Quum huius stirpis legumina seminaque (dummodo matura fuerint) pinnarum quoque color profunde cinereus a nostris figuris haud leviter differunt; nostra præterea stirps arbor est, hæc ut frutex describitur: quæritur, an una eademque sit species, an alia, an saltem varietas? III. Corallodendron folio Pseudo-Acaciæ subtus tomentoso flore luteo *Plum. Cat. ad calcem eiusd. Novor. Plantar. americanar. gener. p.* 21. Inter icones huius auctoris a BVRMANNO *Plantar. Americanar. (Plumerii) fascic. V. p.* 91. *t.* 101. publicatas, lineis tantum periphericis, ut omnes, delineatur & a BVRMANNO recte vocatur Sophora foliis pinnatis, foliolis cordatis subtus tomentosis, spica simplici. Hæc figura repræsentat pinnarum foliola ad apicem magis acuta & in basi valde incisa, adeoque omnino cordata; flores non satis distinctos nec eorum partes separatas, & legumina ad seminum intercapedines minus contracta. Etsi ergo in reliquis nostræ imagini satis similis sit, ipsique SLOANEI æque ac BROWNEI nomen ut synonymum iungatur; dubium tamen superest, annon pariter rectius, si non pro distincta specie, pro varietate saltem agnoscenda sit. IV. Phaseolo affinis arbor indica Coral dicta polyphyllos non spinosa, foliis mollibus subhirsutis *Pluk. Almag. p.* 293. *Phytogr. t.* 104. *f.* 3. Hæc arbor BVRMANNO synonymum est suæ Sophoræ; sed ipse iam annotavit, folia quinque tantum monstrare pinnas. Tota etiam figura est imperfecta: neque enim ex floribus vera eorum structura cognosci potest, neque leguminis figura addita est. V. Yztacpatli VIII. *Hern. p.* 451. (quod nomen suæ plantæ iungit PLVKNET) figura minus adhuc completa repræsentata est: caret namque & spica florigera & legumine; radicem vero napiformem & folia singula cum pinnis quinque delineat & describit, unica insuper pinna in latere, ut videtur in magnitudine naturali addita, vere cordata est.

Exemplar leguminis maturi, cuius figuram imagini Ehretianæ adpingendam curavimus, iterum benevolæ communicationi Dn. MILLERI debemus.

TAB. LX. & LXI.

CEDRVS foliis rigidis acutis perennantibus, conis subrotundis erectis.

Cedrus foliis rigidis acuminatis, non deciduis, conis subrotundis erectis *Plant. sel. Tab. I.*

Expos. Tab. LX. *a.* iuli gemma, *b.* iulus cum calyce pronascens, *c.* idem per longitudinis medium dissectus, *d.* in magnitudine aucta, *e.* iulus perfectus, *f.* eius calyx persistens, *g.* calyx separatus a facie interiore seu superiore, *h.* iulus separatus & per longitudinis medium dissectus, *i.* eius axis, *k. k* stamina aliquot separata, *l.* stamen in magnitudine aucta, cum filamento *m.* perbrevi, anthera *n.* magna, & *o.* eius extremitatis squama operculi loco inserviente, *p.* anthera transverse dissecta, *q.* iulus aridus, *r.* huius stamen a facie superiore, *s.* in magnitudine aucta, *t.* a facie laterali, *u.* inferiore, *x.* in magnitudine aucta, *y.* pars pollinis, quem continet, 1. conus iunior, 2. eius calyx, 3. calyx separatus a facie externa seu laterali, 4. interna seu superiore, 5. eiusmodi conus per longitudinis medium dissectus, 6. eius axis, 7. coni pars inferior, 8. eius axis pars denudata; 9. squamula separata a facie inferiore; 10. superiore cum binis seminum rudimentis, 11. conus paullo adultior cum calyce reflexo adhuc persistente, pedunculo cum ramo continuo & duobus foliorum fasciculis, 12. coni maturi pars inferior, cuius squamis singulis semina duo incumbunt, 13. eius axis a squamis denudatus, 14. squamarum una separata cum binis seminibus, 15. bina unius squamæ semina separata, 16. 16. seminis granum, 17. 17. eius ala amplissima.

Expos. Tab. LXI. *a.* foliorum fasciculus, thecæ communi inclusus, *b.* folium a theca separatum, *c.* idem transverse dissectum, *d. e.* conus ex monte Libano per medium longitudinis divisus a facie interna & externa, *f.* semina squamis interiecta, *g. g.* eius pedunculus ab arboris ramo avulsus, *h. i.* talis conus in Anglia natus, pari modo divisus, ab utraque facie, *k. k.* semina, *l.* pedunculus, * baculus vertici alligatus, *m. n. o. p. q.* squamæ cum seminibus minus perfectis coni in Anglia nati.

Nota. Huius arboris celeberrimæ ramum, cum cono maturo & ramorum turionibus in magnitudine naturali in tabula I. iam repræsentavimus & in explicatione huius tabulæ aliquot synonyma indicavimus, quibus sequentia adhuc iungi possunt:

Cedrus *Rauwolf. Itin. P. II. p.* 280. *f.* 33. *Bellon. observ. L. II. C. CX. cum fig. Matth. Comment. in Diosc. edit. Ven.* 1570. *p.* 108. *cum fig. Epitom. p.* 44. *c. fig. Cammer. Epit.* 57. *c. fig. Tabern. Edit. Bas.* 1664. *p.* 1352. *c. fig.* Cedrus Phœnicea *Renealm. Spec. Hist. Pl.* 27. Cedrus Phœnicia nostra & Matthioli *Lugd.* 36. *c. fig.* Cedrus Libani *Ger.* 1352. *Camer. Herb. (Kreuterb.)* 336. *c. fig. Barrel. ic.* 499. *Edwart. Ornithol. (Nat. History of Birds) P. IV. p. & t.* 188. Cedrus magna *Dod.* 867. *c. fig. Portæ Phytognom. L. IV. c. VII.* Cedrus magna conifera Libani *Park.* 1532. *c. fig.* Cedrus maior montis Libani *Matth. comment. in Diosc. Edit. Venet.* 1565. *p.* 126. *c. fig.* Cedrus Libani & Palestinæ excelsa *Lob. obs.* 630. *c. fig. Advers.* 448. *c. fig.* Cedrelate *Plin. H. N. Libr. III. k.* 58. *& Libr. XXIV. c.* 5. Cedre du Liban *de la Roque Voyage de Syrie & du mont Liban p.* 68. *seqq. c. fig.* Cedro dagli Hebrei & nelle sacre Lettere *Anguill.* 43. Aeres S. Script. *Hilleri Hierophyt. P. I. C. XLI. p.* 377. *seqq. aliorumque.* Berosch & Beroth S. Script. *Ol. Celsi Hierobot. p.* 74. *seqq.* Arz, Arzara Arabum *Sim. Januens. Clav. sanat. Matth. Silvat. Pandect.* Scerbin iidem ibid. *Ol. Celsii Act. lit. & Sc. Sueciæ Vol. III. a.* 1733. *p.* 53. Scherbin. *id. ibid. & eiusd. Hierobot. p.* 74. Scerbin, Alscerbin *Avic. Canon. I. Libr. II. tract. II. cap.* 164. Pinus foliis fasciolatis acutis *Linn. Spec. p.* 1001. *n.* 6. Larix foliis acutis perennantibus conis obtusis *Mill. Gard. Dict. edit. VII.*

Omnes hi citati auctores, qui huius arboris figuram exhibuerunt, eius ramum tantum cum uno vel altero cono repræsentarunt, nemo vero totius arboris habitum, multo minus eas partes, quæ characterem declarant, descripsit vel delineavit. LOBELIVS quidem & de la ROQVE trunci partem addiderunt, sed valde imperfecte, & plurimi conos pendentes ipsi adfinxerunt. Quum ergo compertum habuimus eandem arborem, primum ex seminibus ex ipso Libano monte petitis educatam & nunc copiose propagatam esse in Anglia, Dn. EHRETVM rogavimus, ut omnibus his nostræ curiositati satisfaciat, quibus, (iis scilicet, quas tabula LX. sistit) obtentis, ad ductum harum figurarum historiam Cedrorum Libani composuimus, & *Novorum Actor. Acad. Cæs. N. C. Tomo primo Obs. C. I. p.* 409. *seqq.* inseruimus, quam iisdem verbis & iconibus bibliopola seorsim excusam ulterius evulgavit hoc titulo: *D. CHRISTOPH. IAC. TREW Cedrorum Libani historia earumque character botanicus cum illo Laricis, Abietis Pinique comparatus. Accedit brevis disquisitio, an hæc arbor sit illa ipsa in sacro Codice præ omnibus celebrata & vel* Aeres *vel* Berosch *dicta: itemque an Græcis botanicis fuerit cognita. Cum tabb. æn. II. Norimb. impensis Wolfg. Schwarzkopfii,* 1757. 4to. In hac historia simul contra celeber. OL. CELSIVM sustinuimus, Cedrum Libani esse omnino Aeres S. S. Hic namque auctor multis argumentis *Actor. litt. & scient. Suec. l. c. p.* 50. & *Hierobot. p.* 106. demonstrare conatus est, Aeres S. S. & Ers Arabum (quæ ipsi una eademque est Arbor) non posse esse Cedrum Libani, potissimum propterea, quia 1) testimonio omnium eorum, quibus eam observandi occasio fuit, omnes in Libano hinc inde adhuc superstites caudicem tam brevem & ramos mox supra humum tam longos & crassos ostendant, ut earum trunci neque ad navium malos fabricandos, neque ad tanta ædificia (qualia, præter templum Hierosolymitanum, palatia regia aliaque fuerunt) struenda neutiquam idonei fuissent, ad quæ tamen, testantibus innumeris S. S. locis, Aeres inserviit; 2) quia Ers Arabum est Pinus. Reliqua argumenta (quæ in nostra Cedrorum Libani historia p. 18. seqq. recensuimus) hic omittimus, quia hanc controversiam hic repetendi & ulterius ventilandi nec animus nec locus est. Binis tamen argumentis memoratis, simulque Censuræ Gœttingensi (*Gœttingische gelehrte Zeitung* 1757. *n.* 123. *p.* 1169. *seqq.*) quædam harum tabularum explicationi adponere non incongruum erit. Quod ad argumentum I. attinet, in historia nostra iam asseruimus atque etiam ex auctoribus p. 15. seqq. citatis probavimus, Cedrum Libani tam brevem & a ramis tam enormibus mox ab humo difformem redditum caudicem sua natura non obtinere, sed eum pariter, ac in aliis arboribus coniferis, recta ac præcelsa meta ascendere, nisi causæ accidentales id impediant, licet illæ quoque Cedri, quæ teste MILLERI Dictionario a. 1683. tres tantum pedes altæ circa alveum horti Chelseani hinc inde plantatæ (ex quibus unius maioris habitum, quo a. 1748. gaudebat, tab. LX. monstrat) eandem monstrositatem exhibeant.

Noto

Noto notius namque est, Pinum e. gr. nostratem (quæ est Pinus silvestris vulgaris Genevensis *J. B. I. p.* 253. & *Tournef. I. R. H.* 586.) si in silvis densis, nostræ regionis frequentibus, senescit, caudice gaudere recto atque tam alto, ut Batavi sæpius tales pro navium malis ædificiorumque sudibus seu pedamentis inde petierint; eandem vero, si solitarie procrescit, quales pariter apud nos ad vias & silvarum margines haud raro occurrunt, in caudicem irregularem, ramis crassis & longis ab imo ad cacumen usque cinctum, abire Cedris monstrosis, pari modo crescentibus, omnino similem. Ratio etiam est in promptu: si enim eiusmodi arbores confertim nascuntur, densitas illarum impedit, quo minus rami inferiores incrementum capere queant: in caussa potius est, ut hi rami sponte sua, teste experientia, arescant & omne stirpis nutrimentum in caudicis augmentum impendatur; neque vero idem contingit, si harum arborum solitariarum rami inferiores studio amputentur, (quod MILLERVS de Cedris duabus Chelseanis adducit, quæ post talem purgationem vix dimidiam magnitudinem reliquarum adeptæ sunt), quia vulneratus caudex multum nutrimenti sui perdit, potissimum vero ob cicatrices vulnerum in cortice (per quem solummodo augmentum arboris succedit) succi nutritii progressus turbatur. Quis autem probare poterit CELSII *Hierobot. p.* 125. sententiam, hodie Cedros in Libano non reperiri nisi paucas rarasque, ergo nec illas, a mundo condito pronatas, ante SALOMONIS tempora & Saracenorum devastationes ibidem crevisse copiosiores densiusque consitas? Vt autem omne dubium tollatur, numne Cedrorum iuniorum caudex aliter iam dispositus sit, quam in Pinu; denuo rogavimus Dn. EHRETVM, ut nobiscum etiam communicet delineationes aliquot earum variæ ætatis, id quod pro humanitate sua etiam a. 1759. præstitit, ex quibus adultiorem tab. LXI. sistit, cuius habitum ad ductum duarum Cedrorum 20. circiter pedes altarum (quas in prædio Bulsdrode Ducis Vindelis Portland invenit) repræsentavit. Qui ergo huius Cedri habitum absque præiudicio considerat, inveniet, eius caudicem ab illo Pini nullatenus differre, &, si mutatur, id ex caussis tantum accidentalibus indicatis, forsan etiam ex aliis in libero äere iniuriis, contingere posse. Quod ad alterum argumentum attinet, certum est, Aeres Hebræorum, & Ers Arabum significare Pinum; non minus autem certum est, iisdem vocibus etiam indicari Cedrum, quia non solum Arabum interpretes barbari supra citati, SILVATICVS & JANVENSIS, Arz interpretati sunt Cedrum, verum etiam P. a. S. T. (Pater a S. Trinitate *Orientalische Reisebeschreibung Francof.* 1671. 8vo *L. III. c. 2. p.* 168. ut & GABR. BREMOND (*Viaggi fatti nell' Egitto superiore & inferiore &c. Opera del Sign. GABRIELLE BREMOND, Parisiese, da lui scritta in francese &c. in Bologna* 1680. 8vo min. lib. II. c. XXIII. p. 317.) testantur, incolas hodie adhuc Cedrum vocare Ars, id quod etiam de voce Aeres, iisdem incolis non ignota, testatur SCHVLZIVS in Historia nostra p. 19. sub finem citatus. Insuper amicus quidam Dn. G. W. BAVRENFEIND, Norimbergensis (socius itineris litterarii, quod MONARCHA DANIÆ munificentia vere regia in orientales regiones, ad investigandas res quoque naturales, easque præcipue, quæ nonnullis S. S. locis dubiis lucem quandam afferre queant, institui haud ita pridem iussit) in litteris Cairo d. 8. Julii 1762. datis ex ore Dn. Professoris FORSSCAAL laudati itineris pariter Socii & Botanici, nos certiores fecit, extra dubium positum esse, Ers vel Arz, quod secundum Arabes Auctores uni tantum arborum generi proprium est, veram esse Salomonis Cedrum, quia huius nomen Hebraicum idem est, & affinitas linguæ Hebraicæ atque Arabicæ probat, hanc affinitatem haud esse accidentalem. Ex his patet, vocem Ers & Ars vel Arz minime esse nomen specificum sed genericum plurium arborum resiniferarum seu coniferarum; hinc etiam CELSIVS *Hierobot. p.* 107. concedit, τὸν Ers Arabibus esse nomen generale. Neque absonum erit, si vocem Germanicam Hartz, & Hartzbaeume (quæ pariter plures arbores resiniferas comprehendunt) ab eadem voce Arz deducamus, & forsan rectius, quam a voce Germanica Hart (quæ silvam altam significat) vel Græca ὕλην, ut docet IO. LEONH. FRISCH *Teutsch - Latein. Wœrterbuch, Berolin.* 1741. 4to voce Hartz: notum namque est, seculo præcipue XIII. stirpium nomina arabica in Germania quoque facta fuisse notiora. *

Variam vocis Aeres significationem ipse CELSIVS *Hierobot. p.* 126. docet, dum ex BVXTORFIO adducit, Rabinos 20, Talmudicos vero 10. duntaxat numerasse Arasin species, cum quo conferatur HILLERVS *l. c. p.* 379. ubi refert, Rabinos septem earum fingere species, additque, eos illis Pinum, Piceam, Abietem & Cupressum adnumerare, qui præterea p. 378. nomen Hebraicum Aeres & Arabicum Araza, vel Azara aut Arzon ab uno eodemque etymo derivat & docet, hoc nomen quamlibet denotare arborem coniferam. Nemini hinc mirum videbitur, S. Codicis interpretes LXX. nomen τοῦ Aeres æque ac Berosch, reddidisse nunc Cupressum, nunc Pinum, Abietem, Juniperum, nunc solummodo lignum Libani, quæ loca singula indicavimus in nostra historia sæpius citata p. 19.

In genere notamus, veteres omnium nationum in determinanda vocum, præcipue rerum naturalium, certa significatione, maxime fuisse incurios, unde etiam l. c. p. 28. asseruimus: stirpium historiam ex veterum monumentis ad nostra usque tempora conservatis petendam tam ieiunam & densissima caligine involutam esse, ut verus nominum usus atque significatus adhucdum incognitus sit, si pauca illa excipias, quibus aliqua saltem vel ipsius stirpis vel eius constantis characteris descriptio addita est. Quare etiam l. c. p. 20. monuimus: „ si „ ullibi Aeres de alia arbore, quam de Libani Cedro, ex„ plicari potest, id certe de illa EZECH. c. XXXI. nequit. „ Ibi enim Propheta, Pharaonis majestatem adumbrans, eam „ arboris cuiusdam (quam Aeres montis Libani v. 3. 8. vocat) „ præ reliquis excellentis imagine repræsentat, quacum nulla „ alia arbor, certe ex coniferis hucusque cognitis, ramorum „ copia, crassitudine & inprimis longitudine, ut & frondium „ densitate pulchritudineque, nec non umbra amœnissima æque „ ac amplissima convenit, quam Libani Cedrus, quæ omnibus „ illis attributis l. c. v. 3 - 8. decantatis uberrime respondet, „ cuius habitus recensitus tam peculiaris est, ut ab omnibus „ stirpibus, ipsisque aliis coniferis, & sigillatim a Berosch „ (cuius rami illis τοῦ Aeres haud comparari posse l. c. v. 8. „ expressis verbis additur) absque ulla hæsitatione distingui „ queat. „ Si quis producere poterit Abietem vel Pinum cum illa descriptione in omnibus convenientem, sententiam nostram mutabimus. Licet ergo AVICENNA aliique Arabes Cedrum vocarint Serbin vel Scerbin, hoc nomen considerandum tantum est ut specificum, quo illam ab aliis τοῦ Ers vel Aeres speciebus distinxerunt: illo enim ævo haud insolitum fuit, tum diversas species diverso charactere præditas uno comprehendere nomine generico, tum veras species unius generis diversis signare nominibus. Ipse ABVL FADLI (cuius historiæ Pini CELSIVS totam suam sententiam novam & omnibus contradicentem superstruxit) interprete CELSIO *Hierobot. p.* 107. *seqq.* non solum docet, Arsan esse arborem Zanavbar eiusque tres esse species, marem nempe & feminam maiorem minoremque (ex quibus, secundum CELSIVM, mas est Pinus vulgaris seu Genevensis; femina maior Pinus sativa seu Italica; & femina minor Cembro Italorum) verum etiam addit, feminam minorem vocari quoque Tannub; cur ergo per Sherbin & Seerbin non etiam intelligi potest alia τοῦ Arson species? Neque Hebræi & Arabes tantum hoc vitio obscuritatis laborabant, ut unum idemque genus diverso nomine, verum etiam species unius generis diversis nominibus genericis designaverint, sed etiam alii populi, imo ex his pariter illi, qui stirpium recensioni ex professo, ut aiunt, operam dederunt. Qui de his certior fieri cupit, vel saltem consulat CASP. BAVHINI Pinacem, ubi in om-

nibus

* Ceterum de cognatione plurium vocum diversissimarum linguarum conferri meretur OLAVI RVDBECKII fil. *specimen usus linguæ Gothicæ in eruendis atque illustrandis obscurissimis quibusdam S. S. locis, addita analogia linguæ Gothicæ cum Sinica, nec non Finnonicæ cum Vngarica. Vpsaliæ* 1717. *in* 4to.

ribus fere paginis huius aſſertionis exempla inveniet & ſigillatim obſervabit, non ſolum p. 490. Cedro coniferæ ſeu Libani hoc nomen datum eſſe, ſed etiam p. 488. Thuyæ ſeu Arbori vitæ, ſtirpi peculiaris plane generis, & p. 487. ſtirpibus bacciferis, quas alii Oxycedri, aliique rectius Juniperi nomine diſtinxerunt; ſic etiam alia Pini ſpecies dicebatur Pinaſter, alia Picea, alia Mugo, aliaque Taeda *ibid.* Vt ſpecies eiusdem nominis generici diſtinguerent, ſæpe eas ſine ſufficiente ratione in mares & feminas diviſerunt, frequentius autem notam a patria vel loco natali deſumtam petierunt. Hinc Cedrus conifera appellebatur quoque Cedrus Libani, Paleſtinæ, Syriæ; Cedrus baccifera vero Phœnicea & Lycia, quo epitheto LOBELIVS Thuyam quoque ſalutavit. De Pinu l. c. p. 491. pariter conſtat, eius ſpecies diſtinctas fuiſſe in urbanam, ſativam, domeſticam, Italicam, ſilveſtrem, Genevenſem, montanam, maritimam, Idæam &c. unde patet, ſæpius laudati SCHVLZII diſtinctionem noſtræ Hiſt. p. 23. in Aeres ſimpliciter ita dictam & Aeres Libani ſatis ſuperque fundatam eſſe: videturque Ψ XXIX. v. 5. idem indicare, dum ibi legitur: vox Domini confringit Cedros, immo Dominus confringit Cedros Libani. Nemo ſane ante CONR. GESNERVM & ANDREAM CAESALPINVM (qui ſæculo XVI. vixerunt) de certis atque naturalibus generum æque ac ſpecierum notis propriis cogitavit, & ne hos quidem mox alii ſecuti ſunt, immo hoc ſæculo demum ſtatutum eſt: quemadmodum non convenit, ſtirpes, iisdem characteribus gaudentes, diverſis ſignare nominibus genericis, ita etiam non convenire, ſtirpes characteribus differentes uno comprehendere nomine generico, quibus addendum, pro nominibus ſpecies diſtinguentibus nunc etiam certas regulas præſcriptas eſſe.

Ceterum in hac controverſia haud quæritur, an Æres Libani vocari poſſit Abies vel Pinus, ſed quænam ea ſit huius vel illius ſpecies, illa ipſa arbor, quæ a SALOMONE ad templi aliorumque palatiorum conſtructionem ex Libano petita fuerit? Eam eſſe Cedrum vulgo ſic dictam, absque ambagibus probari nobis ſaltem videtur ex eo, quod τὸν Æres Libani SALOMO e regione alius territorii petierit & magnis ſumtibus e longinquo afferri curaverit, quum tamen τὸν Aeres ſimpliciter ſic dictum, ſeu Pinum, e proprio territorio vel ſaltem longe propius reperire potuiſſet: teſte namque ipſo CELSIO l. c. p. 125. 126. 127. & 132. non ſolum ubique, verum etiam in ipſa Judæa p. 127. 133. proſtant pineta. Ad hoc argumentum ſententiam novam tenentes reſpondere quidem poſſent, in monte Libano vetuſtiores & hinc grandiores tunc temporis reperiundas fuiſſe, quam in aliis regionibus: ſed an hoc probari & ad hanc controverſiam tollendam ſufficere poſſit, aliis diiudicandum relinquimus. Spes eſt, peregrinatores illos Danicæ ſocietatis ſupra laudatæ, aliquando hanc quoque controverſiam obſervationibus ſuis ſoluturos eſſe.

Conſiderato fructificationis partium charactere, nemo negabit, Cedrum & Pinum (ad quam LINNÆVS *Gen. Plant. edit. V. n.* 956. & *Syſt. Nat. edit. X. p.* 1274. Laricem & Abietem quoque retulit) iulorum ſeu florum ſtamineorum charactere omnino inter ſe penitus convenire; ſed negandum eſt, in reliquis partibus nullam patere differentiam. Vt enim taceamus, foliorum diſpoſitionem & coni figuram eſſe plane aliam, coni quoque ſtructura notabiliter differt: in Cedro & Larice coni ſquamæ ſunt tenues, ſimplices & planæ vel ſaltem parum excavatæ; in Pinu equidem etiam ſunt ſimplices, ſed craſſæ & angulares; in Abiete alba & rubra vero ſunt eæ iterum quidem tenues & planæ vel leviter excavatæ, ſed duplices, quas differentias in *Actis Ac. Cæſ.* & *noſtra Cedrorum hiſtoria* figuris illuſtravimus. Solum ergo modo Cedrus & Larix foliorum diſpoſitione & coni figura atque ſtructura eadem gaudet. Hinc TOVRNEFORTIVS Cedrum Laricis generi adſcripſit, nos vero putamus; ſi coniungandæ ſint, Laricem rectius vocandam eſſe Cedrum, quia nomen hoc antiquius & magis celebratum eſt.

Quæ ad probandam noſtram ſententiam allatis ſuperaddere poſſemus, reſervamus auctiori D. V. noſtræ Cedrorum Libani hiſtoriæ editioni vel ſupplemento, ubi etiam aſſertum noſtrum de Pini vulgaris, vel confertim vel ſolitarie creſcentis, habitu vario, figuris iam paratis illuſtrabimus, ſimulque demonſtrabimus, & pariter figuris ad ipſam naturam factis probabimus, DAPPERI relationem (*Syriæ deſcr. edit. Bat. lingu. Amſtel.* 1678. *p.* 45. *b.* & *Germ. lingu. ibid.* 1681. *p.* 38. *b.*) de Cedri Libani radicibus debilibus per terræ ſuperficiem diſperſis & plerumque nudis, intelligendam eſſe tantum de radicibus ſummis & lateralibus, non autem de inferioribus in profundum deſcendentibus (quas obſervare haud potuit) eodem plane modo, ac in Pinu & Abiete formatis, unde illud quoque CELSII argumentum, quod ex comparatione radicum harum arborum p. 116. & p. 118. formavit, robur ſuum amittit.

TAB. LXII. & LXIII.

MAGNOLIA foliis ovato-oblongis, ad baſin & apicem anguſtis, utrimque virentibus.

Magnolia ampliſſimo flore albo, fructu coccineo *Catesb. Car. II. p. & t.* 80.

Magnolia foliis ovato-lanceolatis *Linn. H. Cliff.* 22. *Spec.* 536. *varietas.* δ.

Magnolia foliis lanceolatis, petalis exterioribus dependentibus *Linn. Syſt. edit. X. T. II. p.* 1082.

Expoſ. Tab. LXII. *α. α. α.* petala tria exteriora, *β. β. β.* plura interiora, *γ.* fructificationis partes in ſitu.

Expoſ. Tab. LXIII. 1. 1. 1. 2. 2. Gemmæ involucrum, 3. 3. poſt huius involucri caſum ſe manifeſtantia duo puncta elevata ſeu glandulæ petioli folii, 4. his punctis adhuc adhærens gemmæ involucrum, a folii petiolo ſolutum, 5. idem involucrum a petiolo ſeparatum, 6. gemma nondum aperta, 7. floris alabaſtrus denudatus, 8. 8. floris ſpatha, 9. ſpathæ adhæſionis veſtigium, 10. 10. puncta alba pedunculi floris, 11. floris alabaſtrus expanſioni proximus, 12. 12. 12. floris petala tria exteriora calycem mentientia, *a.* ovarium ſeu pericarpium ovatæ figuræ cum *b. b.* ſtaminibus & *c. c.* piſtillis, *d.* ſtamen ſeparatum a facie externa, *e.* a facie interna cum duabus antheris *f.* lateraliter adhærentibus, *g.* ovarium verticaliter diſſectum, *h.* piſtillorum axis, *i. i.* puncta ſeu veſtigia ſtaminum delapſorum, *k. k.* duo piſtilla ſeparata, *l. l.* eorum ſtyli, *m.* germen transverſe, *n.* verticaliter diſſectum, *o. p. q.* eædem partes, ut *k. l. m. n.* lente optica auctæ, *r.* ſeminum ſeu baccarum rudimenta, *s.* fructus ſeu ſtrobilus maturus cum baccis. Huius tabulæ expoſitio conferenda eſt cum ipſius D. EHRETI deſcriptione notæ ſequenti inſerta, in qua tamen quædam, ad floris ſeu eius gemmæ involucrum pertinentia, nobis videntur obſcura, quæ aliter exponere non auſi ſumus.

Nota. Arborem hanc, quæ ſpecioſiſſimo flore ſuperbit, floresque ſuos in Anglia d. 31. Maji 1760. primum curioſorum ſpectaculo exhibuit, Dn. EHRETVS invenit in Dn. IAC. GORDON, hortulani curioſiſſimi, horto in Mile End haud procul a Londino ſito, cuius deſcriptionem cum floris fructusque partium expoſitione nobiscum communicavit hisce verbis latine redditis: Hæc arbor habitu ſuo ovatam figuram referens, inter 7. 8ve pedes alta, in imo 6. circiter digitos circumferentiæ craſſa, totaque ab humo ad cacumen usque ramis inſtructa eſt, quorum 13. florigeri erant. Primus ramus, ad pedem ſupra humum egreſſus, unum proferebat florem, ſecundus ſeptem, tertius tres, quartus iterum tres, quintus quatuor, ſextus, ſeptimus, octavus, nonus, decimus & undecimus, ſinguli unum, duodecimus duos, decimus tertius ſeu ultimus, ex latere cacuminis ortus, iterum unum, in ſumma 27. flores, omnes ramum terminantes. Rami veſtiti ſunt cortice ex bruno ruffeſcente, hinc inde albis punctis conſpurcato. Lignum in ramis abſciſſis aromaticum ſpirat odorem ſaporemque habet Myrto non abſimilem, & medulla gaudet magna albaque. Folia, quæ hieme cadunt, omnia ex ramorum proveniunt extremitate, variæ magnitudinis; maximorum quorundam longitudo quindecim & latitudo ſeptem ferme ſuperabat digitos. Eorum figura ex oblongo ovalis & petiolum verſus anguſtior eſt; medium percurrit coſta inſignis, ex qua multæ egrediuntur venæ laterales, quarum in uno latere a petiolo usque ad apicem viginti ſex numeravi: omnia folia hieme cadunt. Vt floris omniumque eius partium characterem obſervare & accuratis ſiſtere potuiſſem figuris, bis intravi hunc hortum. Prima vice die 27. Maii 1760, quo tempore florum globi tantum apparebant. Sciendi cupidus, quomodo hi globi membrana exteriori ſeu gemmæ involucro veſtiti ſint, omnia hæc gemmæ involucra iam delapſa inveni, unico globo excepto, cuius gemma hoc tegmine adhuc tecta erat, quem *fig.* 1. repræſentat. Omnes reliqui rami, nullis florum globis præditi, tales offerebant gemmas, quales

fig. 2.

fig. 2. oſtendit. Hæ, quando dehiſcunt, primum a petiolo tantum ſe ſeparant, & quando cadunt, in petiolo relinquunt duo puncta *fig.* 3. glandulis ferme ſimilia. *Figura* 4. repræſentat eiusmodi gemmam a petiolo ſolutam, ſed punctis adhuc adhærentem. *Figura* 5. oſtendit delapſam & *fig.* 6. nondum apertam gemmam. Hac gemma delapſa demum adparet ipſe floris alabaſtrus *fig.* 7. quem ambit involucrum ſeu ſpatha, quæ oblongo-ovatum folium refert, alabaſtro tumente ſe ſolvit, cadit & ferme gemmæ formam habet, uti *fig.* 8. docet. Hoc involucro delapſo, eius veſtigium *fig.* 9. reliquum manet. Omnes florum pedunculi albis punctis *fig.* 10. denſe congeſtis obſiti ſunt. *Figura* 11. repræſentat floris alabaſtrum perfectum & paullulum iam explicatum. Hi alabaſtri tribus gaudent petalis externis, quæ tripartitum quaſi conſtituunt calycem coloris ex rubente viridique mixto amœni: hæc petala non, ut docet D. LINNAEVS *Pl. Gen. n.* 610. (quam notam vero in *Syſt. Nat. ed. X. p.* 1082. omiſit) cadunt. His meas abrumpebam obſervationes & diſquiſitiones ulteriores usque ad d.31. Maii., quo tempore hanc arborem denuo adii & duodecim penitus explicatos flores ſimul reperi, quorum unius imaginem mitto. (*vid. tab. LXII.*) In his floribus novem - duodecim & plura numeravi petala, a quibus calyx colore facile diſtingui poteſt (*vid. tab. LXIII.* 12.) Diameter perfecte expanſi floris novem, immo in nonnullis decem & undecim digitis reſpondet. Propius adſtanti interdiu afflant hi flores odorem gratum, qui veſpere ſuperveniente pedetentim augetur ita, ut ad viginti pedum diſtantiam fortiter perſentiretur: tunc temporis aura erat tranquilla, alias ulterius adhuc percipi potuiſſet. Odor ſimilis eſt magnæ copiæ Liliorum alborum.

Vt plenum huius floris characterem examinare potuiſſem, Dn. GORDON ramum florigerum abſcindebat, quem lætus domum portabam & ſequentia obſervabam. *Tab. LXIII. a.* repræſentat ovarium ſeu pericarpium ovale, floris medium occupans (*conf. tab. LXII. c.*) in quo octoginta ſtamina *b.b.* & quinquaginta piſtilla ſeu capſularum ſeminalium germina *c.c.* numerabam. Duo ſtamina ſeparata, unum *d.* a facie externa, alterum *e.* a facie interna, oſtendunt, & in hoc, antherarum loco, duos longos tractus laterales *f. f.* qui farinam ſeu pollinem continent. Ovario ſeu pericarpio *g.* a vertice ad baſin diſciſſo, omnia confundebantur ita, ut nihil diſtincte obtulerint, quare ſingula piſtilla ſeparabam ab axe *h.* qui axis coniformis eſt, ſuperius paullulum acuminatus. Inferiori eius parti, punctis *i. i.* ſignatæ, inſerta erant ſtamina, quæ omnia flore accreſcente cadunt; *k. k.* ſunt duo capſularum rudimenta ſeu piſtilla cum ſuis ſtylis *l. l.* & germinibus *m. m.* ſeparata; unum horum germinum *n.* ſuperius ad capſulæ initium transverſe, unumque *o.* perpendiculariter diſſectum depingitur. Sunt hæc germina non carnoſa, ſed interius cava, ſeminumque primordia *p.* adhærent eius parti ſuperiori, quorum quatuor diſtincta reperi. Multas pari modo examinavi eiusmodi capſulas, ut de ſeminum numero certus fierem, & ſemper inveni eundem. Has ipſas partes lente optica auctas ſiſtunt *q. r. s. t. v. x.* quibus antea expoſitæ clarius repræſentantur, uti etiam ſtylus aſſurgens & lateraliter reflexus, multis punctis ſeu globulis ſplendentibus & cryſtalli quaſi in modum pellucidis obſitus. His iungo, quando hæ capſulæ ſeminiferæ in latere ſtyli per capſulæ dorſum *t.* leniter deorſum diſſecantur, tegumentum earum facile extendi poſſe & quatuor ſeminum rudimenta perſpicue adparere. Fructum maturum ſeu ſtrobilum obtinere haud potui; repræſentat autem illum Dn. CATESBY in ſua hiſtoria, cui titulus: *the natural Hiſtory of Carolina, Florida and the Bahama Islands Vol. II. t.* 80.. Hactenus Dn. EHRETVS.

Haud incongruum erit, ex citato Dni CATESBY opere iungere hiſtoriam eiusdem ſtirpis, quam in eius patria ſeu loco natali *p.* 80. annotavit his verbis latine redditis:

Hæc arbor (Anglice Umbella Tree nominata) altitudine aſcendit ad ſedecim vel viginti pedes, cuius truncus raro 5. digitos craſſitudinis ſuæ diametro excedit; cortex albus eſt, lignum molle & ſpongioſum, folia plerumque triginta digitos longitudine & quinque circiter digitos in latitudinis medio æquant, circuli in modum ita diſpoſita, ut umbellam quandam repræſentent. Ex medio eiusmodi foliorum circuli provenit flos, qui eſt albus ex decem vel undecim petalis compoſitus, ex quibus tria exteriora ſunt pallide viridia, &, antequam flos explicatur, reliqua petala includunt; flore autem penitus explicato dependent modo, hic (*tab. noſtræ LXIII. fig. y.*) repræſentato unde LINNAEVS huius ſpeciei nomen formavit. Structura ovarii, capſularum ſeminalium &c. adeo conveniunt cum iisdem partibus Magnoliæ altiſſimæ, (*vid. noſtram tabulam XXXIII.*) ut mihi videantur figuræ taliter, qualiter hic (*tab. noſtræ LXIII. fig. z.*) ſiſtuntur, ſine prolixiori deſcriptione ſufficere, ad ideam inde formandam. In Virginia nullibi vidi plures, quam duas vel tres harum arborum in uno loco creſcentes; in Carolina autem frequentiores reperiuntur, in ſolo pinguiori (*in rich Land*) provenientes: adpropinquante hieme folia deiiciunt.

Qui Dn. EHRETI & CATESBY deſcriptiones & figuras inter ſe confert, deprehendit notabiles differentias in corticis colore, foliorum magnitudine, & floris petalorum trium exteriorum colore ſituque.

Vt hæc magis perſpicua fiant, Ehretianæ tabulæ LXIII. addimus figuram Catesbianam tum floris, tum fructus maturi ſeu ſtrobili: illius *fig. y.*, huius *fig. z.* cum baccis partim cellulis adhuc incluſis, partim ab illis ſolutis & ex filis ſuis pendentibus, de quo conferatur noſtræ *tabulæ XXXV. fig.* 2. & deſcriptio *p.* 9. illius ſpeciei, quam CATESBY ſuperius citat in ſua hiſtoria. Ehretiana floris figura *tab. LXII.* multum recedit a Catesbyana, ſecundum quam hæc ſtirps a LINNÆO *Syſt. Nat. edit. X. p.* 182. *D.* vocatur Magnolia foliis ovato - lanceolatis, petalis exterioribus dependentibus, & nomine triviali tripetala, quo nomine eam iam antea *Plant. Spec. p.* 536. inter Magnoliæ foliis ovato-lanceolatis varietates 3 recenſuit.

Tertia hæc eſt Magnoliæ folio ovato lanceolato ſecundum LINNÆVM varietas (*conf. tab. ſuper. IX. & XXXIII.*) dummodo ſtirpes conſtantis characteris ſpecifici appellare decet varietates. Huius præterea folia oblongo-ovata & in utroque extremo paullulum tantum acuta ſunt.

TAB. LXIV.

MONARDA floribus capitatis & verticillatis, caule acute angulato, foliis lanceolato-ſerratis, glabris *Büttn. Enumer. Plantar. Horti Cun. p.* 226.

Monarda floribus capitatis ſubdidynamis caule acutangulo *Linn. ſpec. p.* 22. *n.* 2. *Mill. G. Dict. Ed. VII.*

Monarda caule-acutangulo capitulis terminalibus *Linn. H. Cliff.* 495.

Expoſ. *a.* Flos ſeparatus, *b.* eius calyx, *c.* corollæ tubus, *d.* limbus ringens, *e.* labium ſuperius integrum, anguſtatum, erectum, ſtamina & ſtylum obtegens, *f.* duo ſtamina, æqualia, corollæ tubo longiora, *g.* ſtylus longitudine ſtamina ſuperans, *h.* eius ſtigma bifurcatum, *i.* labium inferius reflexum, *k.* labium ſuperius ſeparatum, a facie interiore, ob latera revoluta concavum, in apice emarginatum, *l.* labium inferius ſeparatum & explanatum a facie interiore, trifidum, lacinia media longiore, anguſtiore in apice emarginata, laciniis lateralibus brevioribus latioribus & obtuſis, cum binis ſtaminibus tubo adhærentibus, *m.* ambo ſtamina a tubo ſeparata, cum antheris ſubdidymis ſibi invicem contiguis in magnitudine naturali, *n.* aucta, *o.* unum ſtamen cum antheris ſubdidymis, *p.* in magnitudine aucta, *q.* cum antheris iam hiantibus & pulverem ſeu ſemen explodentibus, *r.* calyx ſeparatus cum ſtylo ovario adhuc inſiſtente, *s.* idem calyx verticaliter diſſectus & explanatus, cum quinque denticulis ſuis, uno ſuperiori maiori, quatuor lateralibus minoribus, *t.* ovarium fundo calycis adhærens, *v.* ſtylus ſeparatus ab ovario, *x.* ovarium a calyce ſeparatum, *y.* quatuor ovarii ſemina, duo perfecta totidemque abortiva in magnitudine naturali, *z.* aucta, 1. transverſe diſſecta, 2. ſemen perfectum & maturum a facie exteriore, 3. interiore, 4. verticillus calycum perſiſtentium, 5. eiusmodi calyx ſeparatus.

Nota. Elegantiſſima hæc planta Virginiæ ſeu Americæ ſeptentrionalis indigena eſt, ubi incolæ foliis (quæ trita gratum reficientemque ſpirant odorem) utuntur loco Theæ, quam Osvvego Tea appellant, quo nomine vero etiam ſalutantur folia alterius ſpeciei, Origani Canadenſis nomine nota. Radix eſt perennis caulis annuus, ut MILLERVS *l. c.* docet. Laudatus BUTTNERVS in Catalogo citato indicat, cl. GRONOVIVM hanc plantam, ex Penſilvania acceptam, Europæ alumnam reddidiſſe, eamque in eius horto 1739. primum floruiſſe: quibus addit eundem Auctorem illam aliasque plurimas, quas nondum vidit curioſa Europa, in nova Floræ ſuæ editione deſcripturum eſſe; ſed altera Floræ Virginianæ editio Lugd. Bat. 1762. in 4to recuſa, non continet memorata, immo ne quidem inter Monardas huius & prioris editionis a. 1743. in 8vo excuſæ

excisæ occurrit nomen specificum nostræ conveniens. Post acceptam EHRETI picturam n. I. hanc ipsam plantam ex semine in libero äere educavimus, quæ autem floris colore insigniter differrebat, quare huius partem adpingendam, simulque fructificationis partium structuram addendam curavimus. Num color floris notabiliter distinctus climati an culturæ tantum adscribendus, an constantis varietatis character sit, aliis diiudicandum relinquimus. MILLERVS describit flores coloris intense rubri, BVTTNERVS vero plantam splendidissima sua purpura elegantem dicit, qui etiam Monardam flore albo, bracteis ex albo & viridi variis addit.

TAB. LXV.

SOPHORA foliis ternatis sessilibus: foliolis subrotundis glabris *Linn. Spec.* 373. *n.* 5. *Mill. Gard. D. ed. VII. Gronov. Floræ Virg. edit. alt. p.* 64.

Cytisus foliis fere sessilibus, calycibus squamula triplici auctis *Linn. H. Cliff. p.* 355. *n.* 4. *Clayt. & Gronov. Fl. Virg. Edit. I. p.* 82. *Miller. Gard. Dict. Ed. VI. n.* 23.

Cytisus procumbens Americanus, flore luteo, ramosissimus, qui Anil suppeditat *Pluk. Almag.* 129. *Phytogr. t.* 86. *fig.* 2. *Ehret. tab. I. & III. fig.* 3.

Expos. a. Flos integer separatus cum calyce, *b.* vexillum, *c. c.* alæ, *d. d.* carinæ partes, *e.* calyx cum germine & staminibus sigillatim receptaculo insertis, *f.* stamen separatum, *g.* calyx cum germine aucto, ubi, uti in *fig. a.* & *e.* ad calycis fundum eius squamula triplex *b.* quodammodo indicatur.

Nota. Hæc est illa Cytisi seu rectius Sophoræ (conf. tab. LIX.) in explicatione speciei, cuius supra t. LV. p. 26. mentionem fecimus. Brevem eius descriptionem dat laudatus MILLERVS *l. c.* his verbis latine redditis: Huius plantæ natale solum est Virginia & Pensilvania: ex utraque hac regione accepi eius semina. Ex eadem planta aliisque olim in America pararunt mercis illius, Indigo dictæ, speciem vilem, antequam vera Indigofera planta ibidem introducta fuit. Radix est perennis, varios excludens caules pedem circiter altos, qui ramorum tenuium magnum numerum spargunt, quos investiunt folia ex tribus lobis ovalibus glabrisque composita, petiolo coniuncta, uti alia trifoliata, arcte ramis adhærentia. Flores mense Julio proveniunt in ramorum extremitatibus in brevi spica, (secundum EHRETI citatam & nostram figuram potius laxe seu sparsim dispositi) ex genere papilionaceorum lutei, quibus sæpe succedunt siliquæ breves tumidæ, quæ æstate fervida maturitatem adipiscuntur in Anglia: rami ad radicem usque pereunt autumno. Plantam hanc genuinam Sophoræ esse speciem, non solum testantur LINNÆVS atque MILLERVS itemque GRONOVIVS locis citatis, verum etiam nostræ tabulæ figura *e.* id probat, cui EHRETVS illustrationis gratia hæc subscripsit: „ distinguunt „ hanc plantam a congeneribus stamina, quæ omnia ad recepta- „ culum libera sunt. „ De hoc charactere generico peculiari conf. explicatio t. LIX. p. supe. 27. LINNÆVS H. Cliff. l. c. hanc plantam inter Cytisi species recensens plura collegit & exhibuit eius synonyma, quæ hic repetita forent supervacanea, idque adhuc magis, quoniam A. ipse postea *Spec. p.* 739. *n.* 3. horum synonymorum plantas separavit & ad Cytisi species remisit, nostram vero *p.* 373. *n.* 5. Sophoræ speciebus adscripsit & nomina tantum ex PLVKNETIO, GRONOVIO atque EHRETO citata ut synonyma retinuit. His adhuc addimus, neminem ex his quoque citatis auctoribus describere vel delineare siliquam per intercapedines tumidam, seu ad semina nodosam, qualem tamen LINNÆVS *Gen. Plant. p.* 175. *n.* 456. inter Sophoræ characteres indicat & nostra quoque tabula *LIX. fig. m. n. o.* repræsentat. PLVKNET ipse siliquam, quam suæ figuræ iunxit, eadem figura & eadem tantum magnitudine delineat, quæ in nostra apparet: sed hoc fructus discrimen in systemate Linnæano, soli flori superstructo, genus non mutat. D. GRIFFIT HVGHES in sua historia naturali insulæ Barbadæ (*Natural History of Barbados Lond.* 1750. *fol.*) huius plantæ nullam facit mentionem, sed *p.* 203. tantum indicat the Indigo-Weed (Weed denotat Anglis plantam silvestrem & Zizaniam) quam vero non describit nec delineat, cuius rationem dat his propemodum verbis: in huius insulæ mercaturæ infantia merx indigo, ex hac herba parata, usu venibat; sed postquam sacchari mercatura reddebatur quæstuosior & vicini nostri Galli, mercem Indigo viliori pretio divendebant, hæc mercaturæ pars abolita fuit, quare e quadraginta circiter retro annis indigo hic locorum non amplius præparabatur, hinc necessum baud duxi, hanc plantam & mercis indeparandæ methodum describere. Hoc confirmat CLAYTON. *l. c.* hac nota: „ tentarunt, ex hac planta smegma Indigo dictum confice- „ re, verum successus minime respondebat. „ Addit præterea hoc synonymum: „ Spartio affinis trifoliata ramosa, „ foliis parvis subrotundis glaucis: flore flavo; „ caulibus glabris lentis flavescentibus, ad finem „ foliis destitutis; siliqua brevi tumida, duo vel „ tria semina reniformia continente; radice „ perenni, vere turiones Asparagi instar emit- „ tente. „

TAB. LXVI.

RHODODENDRVM foliis nitidis ovalibus, margine acuto reflexo *Linn. Spec.* 392. *n.* 3.

Ledum lauro-cerasi folio *Eiusd. Amœnit. Acad. II.* 200.

Chamærhododendron, Lauri folio, sempervirens, floribus bullatis corymbosis *Catesb. Car. III. p.* 17. *t.* 17. *f.* 2.

Expos. a. Perianthium quinquepartitum, quod in hac imagine non, nisi aliqua ex parte in alabastris seu floribus nondum apertis, in conspectum venit, sigillatim vero non repræsentatum est, *b.* floris corolla, penitus expansa, monopetala limbo patente, in quinque segmenta rotundata divisa, *c. c. c. c. c.* stamina decem corollæ segmentis breviora, ad singula corollæ segmenta bina, cum filamentis filiformibus lateraliter inflexis & antheris ovalibus filamentis insistentibus, *d.* pistilli germen orbiculatum retusum cum stylo filiformi, pariter inflexo, staminibus paullulum breviore & stigmate *e.* globoso obtuso, *f.* capsula seminalis ovata, subangulata cum stylo & perianthio persistentibus, *g.* eadem transverse secta, quinquelocularis, *h.* semina numerosa minima.

Nota. Elegantem & ferme eandem huius stirpis florentis imaginem iam exhibuit CATESBY *l. c.* in nostra tamen omnes partes, præcipue capsulæ seminalis, maiori cura repræsentatæ sunt. Descriptionem huius stirpis ille addidit sequentibus verbis latine redditis: Arbor hæc ad sedecim circiter pedes ascendit, folia producens semper virentia, figura illis Lauro-cerasi similia profunde viridia atque splendentia. Flores proveniunt in corymbos seu fasciculos collecti, quorum nodi seu gemmæ, autumno comparentes, teguntur perianthio (potius involucro) squamoso-conico, materia repleto viscosa, quæ illud defendit contra severum hiemis frigus. Verno tempore ampliatæ hæ gemmæ dehiscunt & excludunt viginti pluresque flores monopetalos in quinque segmenta divisos, singulos pediculo dimidium pollicem longo insistentes. Hi flores explicati apparent albi, propius autem considerati pallide rubent, qui color in floribus cadentibus magis adhuc pallet. Vnum ex quinque his segmentis seu petalis longius & magis concavum est reliquis & ex maculis flaventibus, viridiscentibus & purpurascentibus mixtis varium, quæ maculæ formantur a materia quadam viscosa super extremitatibus tenuissimorum pilorum expansa. Convexa facies eorundem petalorum etiam mixta est colore ex viridi flavescente. Pistillum surgit ex floris centro, capitulo scarlatino ornatum & decem staminibus circumdatum, quorum tria longiora, septem breviora sunt, quorumque farina exit ex apertura parva rotunda in eorum summitate. Elegans hæc arbor ornamentum est regionum maxime occidentalium & a Pensilvania remotissimarum, & crescit in solo valde sterili, vel in declivitatibus rupium montiumque ut & ad rivorum littora, in locis maxime umbrosis. Plures eiusmodi arbores iuniores ex Pensilvania missæ sunt a D. BARTRAM, qui illas primus detexit; sed nulla earum flores produxit, &, licet ab aliquot iam annis plantatæ fuerint, exiguum tamen ceperunt augmentum, videnturque solæ ex stirpibus Americanis, quæ nostro solo climatique adsuescere recusant.

Hinc procul dubio MILLERVS hanc speciem in Dictionarii sui editione VII. penitus omisit. In sexta quidem n. 5. recenset Chamærhododendron Americanum semper virens,

virens, floribus dilute carneis, purpureis maculis notatis: sed plura non addit, quam quod huius speciei aliquot plantæ nunc crescant in horto Ducis ARGYLL in *Whitton* prope *Hounslow*.

TAB. LXVII.

PETIVERIA *Linn. H. Cliff.* 141. *H. Upſ.* 91. *Actor. Stockholm.* 1744 *p.* 287. *t.* 7. *Mill. G. D. Ed. VI. & VII. Burmann in expoſ. icon. Plumerianar. p.* 213. *Hill Hiſtory of Plants p.* 393.

Petiveria foliis oblongo-ovatis, ſpicis longioribus terminalibus *Browne civil and natural Hiſtory of Jamaica p.* 274.

Petiveria Solani foliis, loculis ſpinoſis *Plum. gen.* 50. *Icon. a Burm. edit. p.* 213.

Verbenæ aut Scorodoniæ affinis anomala, flore albido, calyce aſpero, Allii odore *Sloan. Cat. Jamaic.* 64. *Itiner. I. p.* 172. *Rai. Suppl.* 287.

Expoſ. *a.* Flos perianthio adhuc incluſus, *b.* explicatus, uterque in magnitudine naturali, *c.* in magnitudine aucta a facie interiore, *d.* exteriore & laterali *e. e. e.* calyx ſeu perianthium. *f. f. f. f. f. f. f. f.* petala uon caducæ ſed perſiſtentia, *g. g. g.* ſtamina ſex cum ſuis antheris ſimplicibus, *h.* petalum ſeparatum cum duobus ſtaminibus adhærentibus, *i.* piſtillum ſeu potius eius germen, *k.* fructus a corolla ſeparatus in ſtatu mox poſt floris explicationem, *l.* fructus maturior, *m. n.* maturus uterque in magnitudine naturali, *o.* aucta cum capſulæ ſeu involucri cornibus hamatis, *o.* fructus maturus, unicum continens ſemen, *p.* ſemen denudatum compreſſum in ſummitate emarginatum, *q.* ſeminis nucleus denudatus.

Nota. Planta hæc vilis, neque ob venuſtatem neque ob uſum ſingularem commendata, locum in hac collectione tantum obtinuit ob raritatem ſuam & characterem peculiarem. In India occidentali quidem, præcipue in Iamaicæ & Barbatæ inſularum regionibus, valde communis, immo zizaniæ inſtar moleſta eſt; in Europa vero non, niſi in curioſorum botanophilorum hortis culta reperitur. Totius plantæ deſcriptionem dedit SLOANE *Hiſt. ſeu Itin. I. p.* 172. quam RAIVS latine redditam ſuæ *plantar. hiſtoriæ Supplemento* ſeu *tomo III.* inſeruit, LINNAEVS vero hinc inde emendavit in Hort. Cliff. & Vpſal. item in Actis Stockh. de quibus Actis notamus, eadem ex Suecica lingua in Germanicam ab ABRAH. GOTTH. KAESTNERO verſa proſtare hoc titulo: *der Kœniglich. Schwediſch. Academie der Wiſſenſchaften Handlungen &c.* ubi Vol. VI. p. 289. ſeqq. & t. IX. reperiuntur, quæ de hac planta agunt. Cum horum auctorum deſcriptione conferri poſſunt MILLERVS, BVRMANNVS, BROWNE, HILL locis citatis. Docent hi, omnes huius plantæ partes validum & ingratum Allii odorem ſpirare, ipſam plantam perennare & ſemper virere, immo tempeſtatum ſiccitati adeo reſiſtere, ut, quando aliæ plantæ a ſolis fervore comburuntur, hæc vegeta perſiſtat, unde beſtiæ, alio pabulo deficiente, ea veſci coguntur, quæ vero illarum carnes, & vaccarum lac, tam ingrato fœtenteque odore inficit, ut ad uſum culinarem plane inſervire nequeant. Hinc, quia eius qualitates ad intimas animantium partes penetrant, LINNAEVS ſuſpicatur, ex hac planta parari poſſe remedium penetrantiſſimum; ſed BROWNE obſervatio monet, cautiſſime eius uſu procedendum eſſe: annotat enim l. c. omnium eius partium minimam particulam maſticatam, os tanto ardore afficere, ut lingua inde nigra, arida aſperaque reddatur eodem modo, quo in febribus malignis adparet. Figuram foliorum atque ramorum, tum florigerorum tum ſeminiferorum, publicavit BVRMANNVS inter icones Plumerianas tab. CCXIX. eædem vero partes maiori cura delineatæ ſiſtuntur in *Actor. Stockh. tabula* IX. citata, nemo autem, quantum ſcimus, easdem vivis coloribus illuſtratas repræſentavit. Characterem primus notavit & nomen genericum adſtruxit PLVMIER *novor. generum plantar. Americanar. p.* 50. *t.* 39. ſed imperfecte; accuratius autem illum definivit LINNAEVS *Gen. pl. n.* 417. & emendatum *in Actis Stockh. l. c.* ubi etiam ſingulas partes, characterem formantes, exhibuit delineatas, ex quibus *figurar.* noſtras *i. k. l. n. o.* mutuavimus, ab ipſo EHRETO (ut in earum explicatione ibidem notatur) delineatas, in noſtra vero imagine omiſſas: conferri meretur characteris definitio MILLERI, atque BVRMANNI. Characterem BROWNE l. c. his verbis (quæ, quum hoc opus non omnium verſatur in manibus, transſcribere haud ſupervacaneum duximus) indicavit: „ Perianthium: Perianthii ſeſſilis vicem „ ſupplent ſquamæ tres, lineares, erectopatentes, laterales. „ Corolla: ſquamas inter & ſpicam emergit flos tetrapeta- „ lus, perſiſtens: petalis lanceolatis, anguſtis, iuventute albi- „ dis, erecto - patentibus, ſenectute erectis, virentibus. „ Stamina: *filamenta* ſex, quorum duo ceteris breviora ſunt „ & oppoſita; *Antheræ* ſubrotundæ. Piſtillum: *germen* „ ſubhirſutum, breve, obtuſum; *ſtyli* quatuor, tenues, ſetacei, „ reflexi, *ſtigmata* acutiſſima. Pericarpium: *capſula* coria- „ cea, oblonga, obtuſa, compreſſa, unilocularis, bicornis; „ ſingulis ſetis binis, rigidis, reflexis, munitis. Semen: „ unicum oblongum, ad apicem appendicula ligulata reflexa „ inſtructum. „ Ceterum nec harum partium, nec ipſius plantæ iconem addidit. Præter fructificationis partes depictas & deſcriptas citati auctores indicant quoque germinis ſtylos quatuor. LINNAEVS *Gen. pl.* l. c. deſcribit illos ſubulatos, in linea recta poſitos, ſtigmatibus perſiſtentibus præditos; & in *Syſt. N. ed. X. n.* 417. recenſet Petiveriam inter hexandrias tetragynias, ſemine uncio apice aculeis reflexis, & in *Act. Stockh. l. c.* ex propria obſervatione definit piſtilli germen rotundum piloſum quatuor ſtylis inſtructum, & pericarpium appellat capſulam inferius anguſtiorem oblongam, ad latera burſæ paſtoris inſtar compreſſam, intus cavam & in ſummitate quatuor uncos reflexos exhibentem; hi autem ſtyli uncique, quoad differentiam & figuram accuratiore diſtinctione, deſcriptione delineationeque adhuc egent, (dicuntur namque apices, & perianthii & ſtylorum, reflexi, piloſi præterea germinis atque ſtylorum exiguorum delineatio in magnitudine aucta multum lucis adfuſura eſſet) quod nos præſtare haud poſſumus, quia floris vivi examinandi occaſio nobis nondum contigit. JACQVIN in ſua nuperrime edita *ſelectarum ſtirpium Americanar. hiſtoria p.* 101. his verbis indicat „ Petive- „ riam (octondram) floribus octandris: Planta fru- „ ticoſa, tripedalis, odoris alliacei, Petiveriæ alliaceæ, nunc in „ hortis botanicis ſatis vulgari, adeo ſimilis, ut nihil, quod ad- „ dam, habeam; ſi non, eſſe flores octandros omnes ſtaminibus „ inæqualibus; & corpus penicilliforme, quod germini adſidet, „ in hac eſſe rubrum, in alia album. Habitat frequens in Marti- „ nica aliiſque Caribæis. Floret fere integrum annum. „ Figuram non exhibuit.

TAB. LXVIII.

LYCIVM, foliis oblongo-lanceolatis, ſine ordine, floribus ſolitariis petentibus alaribus ramorum ſpinis rarioribus.

Expoſ. *a. a. a* corolla explicata patens, *b.* calyx bifidus ſeparatus cum quinque denticulis, uno maiore, & quatuor lateralibus minoribus, cui inhæret ſtylus, *c.* corolla a calyce ſeparata a facie interna longitudinaliter diſſecta, *d. d. d.* corollæ tubus brevis, *e. e. e. e. e.* quinque corollæ ſegmenta, ſingula ungue albo notata, *f. f. f. f. f.* quinque ſtamina cum ſuis filamentis tubo adnatis atque antheris, *g.* germen in fundo tubi ſitum, *h.* ſtylus ſimplex corolla longior cum ſtigmate globoſo, *i.* corolla a facie externa, *k.* ſtamen cum ſua anthera didyma in magnitudine aucta, *l.* idem ſtamen cum anthera biloculari transverſe diſſecta, *m.* germen, *n.* ſtylus & *o.* ſtigma in magnitudine aucta, *p.* germen maturius transverſe, *q.* longitudinaliter diſſectum, *r.* ſeminis reniformis rudimentum, ſingula in magnitudine aucta.

Nota. Duas Lycii ſpecies iam tabula XXIV. ſuperiore expoſuimus, quarum character conferri poteſt. Huius ſpeciei imagini EHRETVS ſubſcripſit: Lycium. *Linn. Gen.* Iasminoides Sinenſe Halimi folio & facie *Act. Pariſ.* & ſequentem iunxit deſcriptionem. Inveni apud DV HAMEL *Arb. p.* 306. figuram, quæ cum hac valde convenit, & Dn. MILLERVS deſcribit etiam in ſeptima ſui Dictionarii editione quandam ſpeciem, quam Lycium foliis ovato-lanceolatis, ramis diffuſis, floribus ſolitariis patentibus alaribus, ſtylo longiore vocat. Deſcriptio ſua de huius ſtirpis creſcendi modo bona eſt: id tantum adnoto, hanc, quam ego ſiſto, in ramis hinc inde, rarius tamen, aculeis munitam & folia meæ ſpeciei, in ſtirpe adhuc tenera, altero tanto maiora eſſe, quam ea, quæ mea imago repræſentat: folia namque tunc, quando rami flores producunt, minora evadunt. Flores huius ſtirpis amœniſſimo colore purpureo ſuperbiunt, & in eorum centro adparet ſtella candida pentagona; *fig. a. c*, a facie externa vero *fig. i.* corolla pallide rubet & ſplendet. Calyx monophyllus & bifidus eſt, ad oras in unum ſegmentum maius & duo minora diviſus *vid. fig. b. Figura c.* monſtrat corollam apertam & expanſam, cum quinque ſtaminibus tubi late-

lateribus adcretis. Staminum filamenta omnia ad basin suam villis dense obsita sunt, *vid. fig.* k. *l. in magnitudine aucta.* Germen seu Pericarpium *fig.*.*m. p. q.* in magnitudine aucta repræsentatum, subrotundum & biloculare *fig. p.* est, multaque continet semina reniformia *r.*

Recensetur a DV HAMEL l. c. (*Traité des arbres & arbustes Tome I. p.* 306. *n.* 3. Iasminoides Sinense Halimi folio & facie *Act. Acad. R. Paris.* & *n.* 4. Iasminoides Sinense Halimi folio longiore & angustiore, & *tab.* 121. utriusque addit figuram ligno excisam, quarum prior eadem est, quæ in Act. Paris. *l. c.* occurrit, floris fructusque vero partes delineatæ sunt a sinistris peculiaris tabulæ æneæ parvæ, fronti huius generis præfixæ, quas suo Lycio Sinensi n. 3. (ut explicatio huius tabulæ p. 305. docet) tribuit, cuius nomen in Actis Paris. citatis, ad annum usque 1757. evolutis, invenire haud potuimus. Num huius A. quartæ speciei nomen & icon alibi prostet, nos pariter latet: eius figura, quam citata t. 121. a sinistris eiusdemque floris & fructus partes in frontispicii tabula ænea a dextris sigillatim delineat, multum a priori differt, neque vero cum illis nostræ tabulæ convenit: folia namque multo angustiora & vere lanceolata sunt; corollæ limbus quidem patet, sed tubus multo longior est, præcipue autem calyx delineatur & describitur tantum bifidus, fructus itemque delineatur cylindrico-conicus & semina rotundiora. In Actis Paris. (*Histoire de l'Acad. Roy. des Sc.*) *année VIII. edit. Paris. p.* 318. indicatur Iasminoides Africanum Iasmini aculeati foliis & facie, quibus additur: an Rhamnus alter fol. salsis flore purpureo *C. B. Pin.* 477. Rhamni prioris altera species *Clus.* cuius figuram sistit tabula 12. cum omnibus floris fructusque partibus separatis & sigillatim repræsentatis in magnitudine maiori, quarum explicatio reperitur p. 317. Hæ icones omnes ab illis nostræ tabulæ multum differunt & similiores sunt istis, quas nostra tabula *XXIV. fig.* 2. repræsentat, si excipias baccam, quæ in nostris tabulis simplex, in Actis citatis gemina adparet. Eam Lycii speciem, supra ex MILLERI Dictionario citatam, laudatus A. Ed. VII. n. s. indicat & his describit verbis latine redditis: hæc species sponte sua crescit in China, unde eius semina haud pridem in Angliam venerunt, plantæ vero ex illis educatæ nunc in variis hortis coluntur, quas nonnulli agnoverunt pro Thea. Crescit ad magnam altitudinem infirmis, irregularibus, diffusisque ramis, qui fulcimento opus habent, sine quo super humo repunt: mensuravi aliquot horum ramorum, qui uno anno ad duodecim circiter pedes longitudine pervenerunt. Infima folia longitudine quatuor digitos superant & in medio tres digitos lata sunt, læte viridia & teneræ consistentiæ, situata sine ordine ubique in ramis; dum surculi longitudine augentur, magnitudo foliorum diminuitur & superiorem partem versus unum digitum longitudine & quartam eius partem latitudine non excedunt, ramisque ubique arcte adhærent. Flores proveniunt solitarii ex omnibus iuncturis in superioribus ramorum partibus, exilibus brevibusque pedunculis insistentes; sunt coloris saturate purpurei & brevi gaudent tubo, limbus patens latius se expandit, quam in omnibus antecedentibus (scilicet quas A. recenset) speciebus, & stylus multo longior est floris tubo. Floret hæc species mense Augusto, Septembri & Octobri. Durabilis est hæc stirps & folia sua retinet usque in mensem Novembrem. Facile propagatur radicibus suis serpentibus, quæ in magna distantia spargunt turiones & resectæ stirpis partes sub terra tam facile emittunt radices, quam illæ Salicis. In hac descriptione spinarum seu aculeorum nulla fit mentio.

Ex his inter se collatis liquet, nostram plantam, si non pro specie, peculiari pro varietate tamen agnoscendam esse: nam a Milleriana differt spinis, & a Parisina foliis, quæ in illa secundum Actor. Gallic. & du HAMEL figuram sunt valde angusta, qualia pariter se sistunt in utraque figura nostræ tabulæ XXIV. Ceterum, quum nullam descriptionem iconemve cum hac nostra stirpe accurate convenientem invenimus, synonyma addere haud potuimus.

TAB. LXIX. & LXX.

LAVRVS foliis integris trilobisque *Linn. H. Cliff.* 154. *n.* 1. *Mat. med.* 65. *n.* 193. *Spec. I.* 371. *n.* 10. *Syst. N. ed. X. p.* 1010. *n.* 10. *Gron. Fl. Virg.* 46. *Ed. II.* 62. *Roy. Lugd. B.* 227. *n.* 6. *Wachend.* 259. *n.* 7. *Colden. Noveb. seu Act. Vpsal.* 1743. *p.* 119. *n.* 94. *Mill. Gard. Dict. ed. VI. n.* 11. *ed. VII. n.* 10. *du Hamel Arb. I.* 350.

Laurus flore a fructu remoto in eadem planta, foliis integris & trilobis *Kram.* 141.

Cornus odorata folio trifido, margine plano, Sassafras dicta *Pluk. Almag.* 120. *Catesb. Car. I. p. & t.* 55. *Mill. G. Dict. ed. III--V.*

Sassafras *Monard. simpl. med. p. m.* 355. *Rai. Hist. II.* 1568. *Ger.* 1525. *Park.* 1607. *Cæsalp. p.* 59. *Herm. H. L. B.* 537.

Sassafras arbor Monardi *Dalech. H. Lugd.* 178. *b. Pluk. Phytogr. t.* 222. *fig.* 6.

Sassafras arbor ex Florida ficulneo folio *Bauh. Pin.* 431. *b. Munt. Aardgew. p.* 110. *fig.* 110.

Sassafras sive *lignum Pavanum Bauh. Hist. I.* 483.

Sassafras, Sassepes & Sassifragia *Jonst. Dendr. p.* 218.

Saxafras *Pomet. Hist. gen. des drogu.* 110.

Xylomarathrum *Zorn. Botanolog. p.* 608.

Pavame Indorum Sassafras Gallorum *Monard. l. c.* 356. & Palameh Floridanorum *Collect. Itinerum edit. Germ. Vol. XV. p.* 21.

Palame Floridanorum *Charlevoix Hist. de la Nouv. France T. I. p.* 29.

Anhuypitanga & Anhuiba seu Sassafras maior *Pis.* 146. Winauk *C. B. pin.* 431. *b.* Winauk Virginiensibus *Jonst.* 218. & Winanke *Parkins.* 1606.

Expos. Tab. LXIX. repræsentat arbusculæ vel fruticis huius habitum omnem, & a latere in magnitudine naturali *a.* folium integrum *b.* bilobatum & *c.* trilobatum.

Tab. LXX. sistit in magnitudine naturali ramulum florentem, flores & fructus. *a. a. a.* est folium integrum a facie superiore, *b. b.* inferiore, *c. c. c.* folium trifidum a facie superiore, *d. d.* inferiore, *e. e. e. e.* squamæ seu stipulæ gemmæ floriferæ, *f. f. f.* foliolum lineare, *g.* flos masculinus seu stamineus cum sex petalis seu potius corollæ segmentis & novem staminibus, *h.* eiusmodi flos cum totidem segmentis atque staminibus & præterea cum stylo *i.* & stigmate vario sed sine germine, *k.* idem stylus (an potius stamen monstrosum) a flore separatus, *l.* novem stamina a corolla separata, *m.* duo stamina separata cum suis antheris ab utraque facie, *n. n. o.* glandulæ filamentis staminum adnatæ, *p.* ejusmodi glandula separata, *q.* alia glandula cum brevi filamento proprio, *r.* flos femininus seu pistillatus a tergo, cum pedunculo suo proprio, *s.* idem a facie anteriore cum quinque segmentis, totidem staminibus & pistillo perfecto, *t.* eiusmodi flos cum sex segmentis, totidem staminibus, glandulis & pistillo perfecto, *v.* pistillum separatum cum germine, stylo & stigmate, *x.* glandula separata cum brevi filamento proprio, *y.* racemus pedunculorum cum fructibus maturis recentibus, *z.* cum fructibus siccatis, 1. 1. bacca recens, 2. 2. eius calyx seu cupula, 3. cupula siccata, 4. talis a bacca separata a facie laterali, 5. a facie interna cava baccam excipiente, 6. bacca siccata separata, 7. eius nux, 8. nucis putamen dimidium a facie interna cum nucleo, 9. a nucleo liberatum, 10. nucleus separatus.

Nota. Observatio de arboribus Sassafras dictis Londini cultis earumque floris charactere, quam Dn. EHRETVS cum Academia Cæsarea N. C. communicavit, quamque hæc in Novor. Actor. suorum Tomo II. Nro LXXXII. p. 326. publicavit, occasionem nobis dedit, non solum in scholio ibid. p. 327. addito illa iungendi, quæ in siccis foliis novellis floribusque huius stirpis ex patria sua allatis ipsi notavimus, verum etiam conscribendi eiusdem stirpis præstantissimæ æque, ac in Europa rarissimæ, historiam generalem, ex observationibus plurimorum auctorum dispersis collectam, quæ eiusdem Tomi appendici p. 281 -- 317. eiusque epitome p. 318. insertæ sunt; ex quibus

bus potiora iisdem pene verbis hic repetimus, & figuris coloratis illustramus; ceterum illos, qui plura scire desiderant, ad Acta citata ablegamus.

Stirps hæc indigena est plerarumque Americæ meridionalis æque ac septentrionalis regionum: e. gr. Floridæ, (ubi integræ eius silvæ) Brasiliæ, Canadæ, Carolinæ, Virginiæ, & valde copiose Novæ Franciæ, Luisianæ, Pensilvaniæ, Novæ Jersey, Novæ Georgiæ & Coldenhamiæ in provincia Noveboracensi. Crescit in locis maritimis & solum amat macrum sabulosumque, parum humidum.

Europæis illam primus circa annum 1569. notam fecit MONARDVS, Hispalensis medicus, cuius simplicium medicamentorum ex novo orbe delatorum, quorum in medicina usus est, historiam ex Hispanico sermone in latinum transtulit CAROLVS CLVSIVS, Antvverpiæ variis annis & formis editam (*vid. Act. cit. p.* 281. *sequ.*) MONARDVS etiam huius stirpis descriptionem & iconem, sed utramque imperfectam, publicavit & docuit, Floridæ Insulæ incolis antiquitus notum fuisse huius arboris ligni usum medicum, ab iisdem eundem etiam didicisse Gallos & postea ab his Hispanos, qui deinde idem lignum, ut mercem quæstuosam, in Europam transferre cœperunt. Curiositatis gratia hanc ipsam stirpem in Europa Grœningæ 1655. primus, quantum scimus, coluit sed mox iterum perdidit MVNTINGVS, nunc autem in variis hortis Angliæ ad floris usque perfectionem colitur, & quidem tam copiose, ut Dn. EHRETVS in solo horto Dn. GORDONI, hortulani curiosissimi doctique, ultra quinquaginta invenerit; nulla autem harum arborum in Anglia cultarum hucusque fructum perfecit.

Descriptionem & figuram, quam MONARDVS tradidit, solummodo repetierunt auctores, qui post eum huius arboris mentionem fecerunt, quare eius, per sesquiseculum ferme ob usus egregios iam celebratæ, historia parum emendata fuit, si excipias C. BAVHINVM, de LAET, PARKINSONVM, P. HERMANNVM, IONSTONVM & PLVKENETVM, qui singuli vel quædam de floris figura atque structura indicarunt, vel foliorum figuram accuratius delinearunt, quæ additamenta singula in Actis sæpius citatis app. p. 300. sigillatim indicavimus. Tandem a. 1737. Dn. HENR. CATESBY l. c. perfectiores omnium huius stirpis partium descriptiones & figuræ, vivis coloribus illustratæ, in publicum prodierunt.

In variam magnitudinem crescit hæc stirps, sine dubio pro climatis solique diversitate. Magna fit arbor in Florida, Virginia & Canada, unico trunco nudo Pini mediocris forma ascendens ramosque in cacumine expandens. Reperiuntur tamen in ipsa Florida etiam minores, ut MONARDVS ipse monuit, quid? quod MILLERVS affirmavit, eam fruticibus potius esse accensendam, quo pari modo EHRETI figura (*tab. LXIX.*) eam, & quidem duplici caudice atque præterea ab imo ad summitatem ferme ramis instructo, delineat, quorum uterque duodecim tantum pedes altus erat & crassior duodecim digitos circumferentia sua explebat (*vid. eius obs. cit. p.* 326.) Ne quis autem cogitet, hanc stirpem extra patriam tantum manere nanam, CHARLEVOIX (*Histoire de la nouvelle France T. II. P.* 2. *p.* 9.) asserit, hanc stirpem non valde altam esse, eamque nunquam supra radicem diametro pedem superare, fruticem potius tantum manere, seque ad littora fluvii S. Josephi vidisse plenos agros iisdem obsitos: addit tamen, easdem forte fuisse stolones arborum cæsarum. Radices longe lateque se extendunt & solum haud profunde penetrant. Sunt illæ pro stirpium magnitudine nunc tenues, nunc crassæ brachiatæque, paucis fibris donatæ, & permultos protrudunt stolones. Radix trunco præstantior est virtute medica, & cortex præstantior ligno. Folia semper virent, secundum nonnullos vero auctumno cadunt, suntque odora, præsertim sicca. Color illorum est viridis obscurior *tab. LXX. fig. a. c.* quem alii lucidum dicunt; inferior superficies albicat *fig. b. d.* Suffulta sunt petiolis longis & ordine alterno ramis adhærent. Novella sunt integra, ovalia, in extremitate obtuse mucronata seu elliptica *tab. LXIX. fig. a.* illa ligni veterioris bilobata *b.* & trilobata *c.* omnia glabra ad margines integerrima & tribus nervis seu costis plurimisque venis lateralibus instructa.

Ad ramorum extremitates verno tempore proveniunt florum gemmæ, quarum involucri partes seu stipulæ *fig. e. e. e.* cadunt, quod involucrum nonnulli commune floris involucrum tetraphyllum perperam appellant. Ex alis foliorum novellorum ut & infra illa oriuntur florum pedunculi longi ramosique, qui racemum constituunt. Cuilibet horum ramulorum adhæret foliolum lineare angustum fig. *f. f. f.* & ramulis insident flores parvi lutei exigui pentapetali nec raro hexapetali, vel potius monopetali quinquies vel sexies profunde fissi *g. h. r. s. t.* in fundo tamen integri, id quod non solum monstrat *fig. r.* verum etiam experientia probavit, dum in his floribus siccatis & in aqua maceratis segmenta nullatenus solvebantur, nec sine laceratione separari poterant.

De Plantarum genere, cui adscribenda sit hæc stirps, primus cogitavit PLVKENET, qui illam appellavit Cornum: sed LINNÆVS, floribus accuratius examinatis declaravit, eam Lauri speciebus adnumerandam esse, idque omni iure eum fecisse, nos demonstravimus *Act. cit. p.* 339. Vt autem minus aberremus, non solum, oblata occasione optata, Lauri vulgaris seu ita dictæ regiæ characteres omni accuratione possibili examinavimus & *Act. p.* 331-338. exposuimus figurisque illustravimus, verum etiam (quum, ut supra indicavimus, in Anglia fructus haud perficitur) a celeberr. COLLINSONO tales in stirpis huius patria collectos, expetivimus atque etiam obtinuimus, eosque in *tab. LXX. fig. t.* 3 -- 9. * delineandos curavimus, & insuper, quia hi fructus exsiccatione quoad figuram & colorem valde mutati fuerunt, eorundem statum naturalem ex CATESBY opere *fig. y.* 1. 2. depictam addidimus, & denique *Act. app. p.* 344-406. recensuimus quindecim Lauri species genuinas, quas ab aliis indicatas invenimus. Lauri vulgaris stirpem esse diœciam (id est cuius individuum alterum flores tantum masculinos seu stamineos, alterum tantum femininos seu pistillatos, vel potius hermaphroditos i. e. pistillo & staminibus instructos, profert) alii quidem annotarunt, sed nostris observationibus & figuris id demonstravimus *Act. app. p.* 332-338. Quod autem Sassafras arbor pariter ad hanc stirpium classem pertineat, Dn. EHRETVS demum invenit, figurisque demonstravit *Act. citat. obs. p.* 326, atque MILLERVS *Dict. edit. VII.* confirmavit.

Eiusmodi Sassafras florem stamineum repræsentat Tab. LXX. *fig. g. h.* & pistillatum *r. s. t. v.* Vterque instructus est staminibus, quorum filamentis in fundo interfertæ iisque brevissimo filamento affixæ sunt glandulæ *n. o.* incerti numeri, quarum unam separatam sistit *fig. p.* & cum brevissimo filamento suo *q. x.* In masculinis stamina plerumque novem *fig. l.* (ubi a corolla separata) in femininis vero semper sex reperit Dn. EHRETVS (*vid. eius obs. cit. p.* 326. & 327.) & in femininis simul pistillum *fig. s. t.* quod separatum cum stylo, stigmate & germine ostendit *fig. v.* In masculinis equidem pariter invenit stylum, sed sine germine & cum stigmate vario *i. k*; qui vero stylus stamini monstroso similior nobis videtur.

Floribus marcescentibus foliola angusta *f. f.* cadunt & fructus seu baccæ succedunt. Tunc pedunculi horumque ramuli valde elonganturrubrumque seu miniatum colorem induunt *fig. y*, quorum extremitas, cum fundo floris concreta, ampliatur *fig.* 2. 3. & pro excipienda bacca excavatur *fig.* 5. adeoque cupulam format, simulque rubra fit *fig.* 2. Baccæ primum virides sunt, deinde vero cærulescunt *fig.* 1. & continent nucem simplicem ovato acuminatam & leviter compressam *fig.* 7. nucleo albo bilobato & amaro eiusdem figuræ *fig.* 8.* fœtam.

Sunt, qui aliquot Sassafras species vel varietates indicarunt, nempe 1. foliis crenatis seu potius dentatis, & in tres partes profunde ad petiolum usque divisis; 2.) foliis parvis angustis & tenuibus; 3.) folio Lauri seu minori; 4.) plures ratione saporis, odoris texturæque ligni tantum differentes, de quibus varietatibus videantur HERNANDVS (*Rerum medicar. Novæ Hispaniæ thesaurus p.* 58.) PISO (*de Medicina Brasiliensi tract. IV. p.* 98.) IO. BAVHINVS (*Hist. plantar. T. I. p.* 483.) MVNTINGIVS (*Waare Oefening der Planten p.* 21. *Beschr. der Aardgew. p.* 110. *Phytograph. fig.* 19. PAVL. HERMANNVS (*Cynos. mat. med. ed. Henning. p.* 105. *edit. Bœcler. p.* 222.) MICH. BERNH. VALENTINI (*Museum*

ſem. muſeor. p. 264.) PETIVER (*Gazophyl. nat. & artis Dec. V. p.* 95.) & conferantur, quæ ſuper iisdem annotavimus *Nover. Actor. citator. T. II. Append. p.* 323. Quum vero harum ſtirpium omnium deſcriptiones nimis imperfectæ & obſcuræ, nec illis figuræ, & præcipue nulli generis characteres additi ſunt, de illis plura commemorare ſuperſedemus. Præter has citatas ſtirpes a CATESBY T. II. t. & p. 28. deſcribitur & depingitur Cornus foliis Salicis Laureæ acuminatis, floribus albis, fructu Saſſafras, quæ ſtirps, ſi foliorum figuram & floris colorem excipias, non ſolum baccis earumque cupulis & petiolis, verum etiam floris figura penitus convenit cum Saſſafras. Floris ſexum non indicat A. procul dubio ipſi haud cognitum, & baccas deſcribit depingitque virides, forſan nondum maturas: ceterum ligni qualitates tacet & ſolummodo addit, hanc arborem ordinarie ultra 26. pedes non aſcendere, folia eſſe alterna, eorumque petiolos pollicem longos.

TAB. LXXI.

I. PVNICA foliis lineari-lanceolatis, caule arboreſcente, flore maiore *Mill. Gard. Dict.*

Punica *Linn. H. Cliff.* 184. *Vpſ.* 122. *Mat. med.* 37. *n.* 223. *Spec.* 472. *n.* 1. *Syſt. N.* 1056. *n.* 544. *Roy. Lgdb.* 267. *Hill. Hiſt.* 451.

Punica, quæ malum granatum fert, *Cæſalp.* 141. *Tournef. I. R. H.* 636. *Boerh. Ind. II.* 250. *Till. Hort. Piſ.* 140.

Punica ſylveſtris *Cord.* Hiſt. 184. a. *Garid. Pl. d'Aix.* 383. *Mich. Cat. Pl. H. Cæſ. Flor.* 77. *Segu. Plant. Veronenſ. II.* 310.

Punica ſive Granata malus flore ſimplici *Heiſt. Ind. II.* 24.

Punica mala *Blackwell Herbal. t.* 145.

Punica malus *Dalech. H. Lugd.* 303. & Punica mala *Cord. Hiſt.* 83. *b. Ruell.* 239.

Malus Punica *Geſn. Hort.* 267, *a. Matth.* 193. *Dod. Pempt.* 794. *Cam. Epit.* 130. 131. *I. B. Hiſt.* 76. *a. Magn. Char.* 325.

Malus Punica flore ſimplici *H. Eyſt. æſtiv. arb. & frut. Fol.* 7. *f. I.*

Malus Punica ſativa *C. B. pin.* 438. *Parck. Th.* 1510. *Parad.* 428. *n. I. Magn. H. R. Monſp.* 130.

Malus Punica ſylveſtris *C. B. pin.* 438. *Gerard.* 1450. *Magn. Botan. Monſp.* 173.

Malus Punica ſpinoſior agreſtis *I. B. Hiſt. I.* 78. *b.*

Malus Punica ſive Granata *Park. Parad.* 428.

Malus Granata ſive Punica *Gerard.* 1450. *Tabern. ic.* 1033.

Malus Granata *Stapel in Theophr.* 393. *Parck. Th. p.* 1511.

Malus granatus *Dorſt.* 141. ſimplici flore *Parck. Parad.* p. 429. *fig.* 4.

Malum Granatum, Delima *Rumph. Amb. II.* 94. *t.* 24.

Malum Punicum *Lob. Hiſt.* 563. adverſ. 419. icon. 11. 130.

Granada *Heiſt. Syſt.* 15. *Rupp.* 165.

Granata, Punica mala *Blackwell Herbal. t.* 145.

Granatus flore ſimplici *Heuch. Ind.* 21.

II. PVNICA flore pleno maiore *Tournef. I. R. H.* 636. *Boerh. Ind. II.* 250. *Garidel Pl. d'Aix.* 383. *Mich. Cat. Pl. H. Cæſ. Flor. l. c. Linn. H. Cliff.* 184. *var.* β. *Hall. H. Goett.* 112 *Zinn. H. Goett.* 144.

Punica Balauſtifera *I. B. Hiſt. I.* 82. *a.*

Punica ſterilis, ſed peregrina in Italia *Cæſalp.* 141.

Punica ſive Granada malus flore pleno *Heiſt. Ind. H. A. Jul. I.* 26.

Malus Punica flore pleno *R. R. P. H. L. Bat.* 404.

Malus Punica ſylveſtris maior, ſive Balauſtium maius *Park. Th.* 1511. *Rai.* II. 1463.

Malus Punica ſylveſtris ac ſterilis, cuius flos Βαλαύστιον nominatur *Dod.* 794.

Balauſtia *Tabern. ic.* 1033. *H. Eyſt. Aeſtiv. arb. & frut. Fol.* 8. *f.* 1.

Balauſtia, ſive pleniflores Granati ſylveſtris *Ger.* 1450.

Balauſtia Hiſpanica *I. B. Hiſt. I.* 82.

Balauſtia flore pleno maiore *C. B. pin.* 438. *Boerh. Ind. II.* 250.

Balauſtium *Lob. ic. II.* 130. *H. Eyſt. l. c. deſcript.*

Balauſtium maius ſive Cyprinum *Park. Parad.* 429. *fig.* 6.

Balauſtio orientale *Caſt. Dur. edit. Rom.* 1585. & *Ven.* 1617. *p.* 59. ibid. 1684. *p.* 60.

Granatus flore pleno *Heuch. Ind.* 21.

Granata, Punica mala *Blackw. Herbal. t.* 97.

III. PVNICA foliis linearibus, caule fruteſcente, flore minore *Mill. Gard. Dict. n.* 2.

Punica Americana, nana ſeu humillima Lign. *Tournef. I. R. H.* 636.

Expoſ. *a. a.* Cytinus ſeu flos adhuc clauſus, *b. b.* Perianthium ſeu calyx ſemiquinquefidus a facie externa, *c.* corolla a facie externa, *d.* a facie interna, *e. f.* calyx verticaliter diſſectus, *g. g.* corollæ petala quatuor calycis ſegmentis adhuc inſerta, a facie interna, *h.* petalum quintum ſeparatum a facie externa, *i.* eius dorſum elevatum, *k. k.* ſtaminum inæqualis longitudinis faſciculus extra calycem ex parte prominens, *l. l.* idem faſciculus parietibus calycis adnatus, *m.* ſtamen ſeparatum in magnitudine naturali, *n.* aucta, ubi filamentum & anthera didyma, *o.* ovarium, calycis ima parte comprehenſum, *p.* ſeminum ſeu granorum rudimenta *q.* ovarium verticaliter diſſectum, *r. r.* ovarii operculum orbiculare ſeu germinis vertex convexus, *s.* ſtylus brevis ſimplex cum ſtigmate capitato, *t. t.* ovarium calycis ſegmentis coronatum in fructum ſeu malum ſenſim ſenſimque magnitudine auctum excreſcens, *u. u.* duo tales fructus maiorem perfectionem conſequuti, *x.* malum perfectum ſeu fructus maturus, *y.* talis ex ſumma maturitate ſponte ſua crepatus, *z.* & ⊙ talis verticaliter diſſectus, ubi 1. calycis ſegmentorum ſeu coronæ facies interior cum ſtaminum reliquiis aridis, 2. 2. piſtilli ſtilus ſeu tuba perſiſtens, eius pars inferior ſeu germinis vertex, ovarii operculum orbiculare & ſuperius convexum formans, 4. 4. eiusdem piſtilli per fructus medium ad petiolum usque continuatio, quæ in varias lamellas ſeu pelliculas dividitur, 5. eiusmodi lamella ſemipellucida, ſuper granorum loculos expanſa, horum loculorum ſingulos inveſtiens ipſisque granis ſe intergerens, 6. lateris oppoſiti loculi cum ſuis granis denudatis, ☽ talis fructus horizontaliter diſſectus, 7. 7. loculi novem vel decem & in ſingulis duplex granorum ſeries, ♂ iidem loculi evacuati, 8. ſeparatum granum involucro ſuo ſucci pleno adhuc involutum, 9. grani ſemen ſeu acinus denudatus, ☿ flos punicæ ſeu Balauſtiæ maioris plenus ſeu petalis multiplicatis, ♃ talis verticaliter diſſectus, 10. petala multiplicata ex ſtaminum transformatione orta, 11. Piſtillum cum ſtylo, ſtigmate & germine ſeu ovario, ♀ Punicæ nanæ flos a facie laterali & ſuperiore, uterque in magnitudine naturali.

Nota. Hanc imaginem Dn. EHRETVS pinxit, Monte Peſſulano, ubi uti in pluribus Galliæ Narbonenſis atque Italiæ regionibus hi frutices arboresve ad vias in ſepibus arvisque frequentes inveniuntur, id quod etiam PETR. MAGNOLVS *Bot. Monſpel. l. c.* (ubi de Punica ſylveſtri agit) teſtatur his verbis: „ recte I. B. Monſpelii in ſepibus provenire dicit; ea ſiquidem „ utimur etiam pro vinearum ſepimentis. „ & GARIDEL plantas regionis Aquarum Sextiarum recenſens, de Punica rariter ſylveſtri agens hæc addit latine reddita: „ reperitur „ ubique in via *Tholonet* verſus ad quartam milliaris partem „ ab urbe, ad arvorum margines, quos *Ribos* appellant, atque „ aliam infra arva *de Monte, au Devens, Molieres* pluribusque „ in aliis locis; plantatur etiam pro ſepibus ſtruendis ut & in hortis pariter ac prope prædia. SEGVIERIVS l. c. de eadem Punica refert: „ in ſepibus omnibus frequens eſt, cum „ in urbis viciniis, tum in aliis locis ab illa diſſitis „ & Mercator per Galliam Narbonenſem negotium gerens mihi affirmavit, easdem etiam ſatis frequentes eſſe *Budiſſæ* in Luſatia ſuperiore tum in hortis, tum horum ſepibus. Dum hanc ſimplici flore arborem in horto quodam noſtratium florentem inveni, floris partes ſigillatim delineandas curavi; &, ut fructus quoque ſtructura pateat, tales maturos a mercatore ſupra memorato procurandos petii & inter illos unum ſponte ſua iam hiantem, qua occaſione ab illo didici, eos ab arbore iam ſeparatos non amplius dehiſcere, ſed cum arbore adhuc iunctos ex ſumma maturitate indeque granorum ſucci turgeſcentia. Partes quædam floris fructusque olim propriis inſignitæ ſunt nominibus. Cytinum iam produxi, quo tum flores adhuc clauſi, tum eius calyces notabantur; flores Punicæ ſylveſtris a botanicis æque ac medicis vocabantur Balauſtia vel Balauſtiæ,

quo

quo nomine adhuc in officinis pharmacevticis veneunt, sed ibi ordinarie colliguntur flores Punicæ pleno flore &, quæstus largioris caussa, petala una cum cytino siccantur, quæ pares vires obtinent. Fructus cortex nomine Malicorii, aliis cum DIOSCORIDE Sidii, (Σίδια) aliis, corrupto Græco nomine Psidiæ (*vid. I. B. p. 78. b.*) veniebat, vel quia olim, uti Rhus coriariorum, ad coria perficienda adhibebatur (*I. B. ibid.*) vel, quod probabilius, quia eius substantia corio similis est. Pellicula loculos granaque investiens a VARRONE dicta est Cicus & Cicum, notante IO. BAVHINO *l. c. p. 78. b.* Distinguuntur vulgo mali Punicæ in sylvestres seu agrestes, & sativas seu hortenses, quarum priores asperiores dicuntur & spinosiores. Quemadmodum autem hæ arbores illis in regionibus calidis, ubi silvestres sunt, in hortis quoque, procul dubio venustatis & utilitatis caussa plantantur (quod auctores citati & MAGNOL *Hort. Reg. Monspel. p.* 130. docent), ita in regionibus rigidioribus necessitatis caussa, ne ex frigore pereant, hoc observatur: si vero inde habitus earum paullulum mutetur, & mitior reddatur, hoc ad speciem designandam non sufficit, quare etiam LINNÆVS l. c. utramque pro una eademque specie merito declarat. Notabile est, quod RVMPHIVS l. c. de hac arbore his verbis a BVRMANNO translatis indicat: „ Granatæ arbores in India tantum frutescunt, immo plerumque „ breviores sunt quam in Europa, sese in varios tenues di„ spergentes truncos, ac vix ita dirigi possunt, ut unam tan„ tum gerant stipitem: Ceterum tam forma quam fructibus „ conveniunt cum Europæa „ heu quanta climatis vis! Punicam flore pleno seu Balaustiam culturæ productum & sylvestris sobolem pariter tantum quidem esse, nemo negabit, cui notum est, in floribus sic dictis plenis stamina tantum in petala mutari, *vid. fig.* ♃. id quod VALLIANT *Serm. de struct. flor. p.* 12. *sequ.* iocoso explicat stylo; quia vero hæc transmutatio perpetua manet, merito varietatibus constantibus annumeratur. Ceterum, quia hac mutatione staminum filamenta transformantur, hæc vero antheras seu feminis prolifici loculos abiiciunt, eiusmodi flores inde redduntur steriles, si excipias quosdam, e. gr. Papaveris, qui nihilominus fructum semenque perfectum relinquunt, quia horum staminum degeneratorum haud pauca antheras suas servant. Differunt autem Balaustiæ flores insigniter ratione magnitudinis. Valde speciosæ omnesque eædem sunt eorum imagines, quas sistunt LOBELIVS, PARKINSONIVS, GERARDVS, TABERNAEMONTANVS, IO. BAVHINVS, quas æquant, si non superant illæ Horti Eystettensis, imo CAESALPINVS *l. c.* hos flores comparat cum Rosis centifoliis. Nostra imago *fig.* ♂. ☿. multo minor est (eandem magnitudinem enim non omnes flores consequuntur) neque tamen propterea confundendus est cum Balaustio flore minori Romano *H. Eyst. l. c. fol.* 9. *fig.* 2. seu Balaustia flore pleno minore C. B. p. 438. n. IV. & Balaustio Romano fig. 5. minori *Park. Parad.* 429. seu 430. *n.* 3. utpote qui frutex secundum additam H. Eyst. descriptionem differt foliis atrovirentibus & calycibus crassioribus durioribusque, florum minorum tristiore saturata purpura punicantium magis sylvestrem genium referens, & PARKINSONII frutex describitur maiori humilior, foliis saturatius virentibus, ramis minus purpurascentibus & non spinosis, floribus minoribus, non adeo plenis seu multiplicatis, ex aurantio saturatius rubentibus, seu coloris ravi (anglis *tavvny*, germanis Loh-Farb) calycibusque eiusdem coloris, nihilominus tamen a LINNÆO varietati β. tantum adscribitur. Aliter sentiendum est de Punica nana, (cuius florem *figura* ♃. sistit), quam ipsemet per aliquot annos in testa horti mei colui & eosdem characteres specificos observavi, quos MILLERVS *l. c.* annotavit. Distinguuntur porro Punica mala ratione saporis, qui in aliis acidus, in aliis dulcis est: addunt nonnulli saporem vinosum seu ex acido & dulci mixtum aut medium, quem nonnulli, græcam vocem μεσον corrumpentes, lepide dicunt muzum (I. B. *p.* 78. *b.*), quales fructus Monspelienses, *Mussenques* nominant teste MAGNOLIO, qualesque RVMPHIVS *l. c.* describit Amboinenses Ex relatione memorati mercatoris certior factus sum, Granata mala, dulcissima provenire ad lacum Benacum (*Lago di Garda*) agri Veronensis, circa Budissam vero colligi maximam partem acida, cuius indolis teste MAGNOLIO quoque sunt Monspeliensia silvestria; propterea vero ex his species distinctas formare, fundamento carere & potius hanc differentiam a soli solisque benignitate produci mihi quidem videtur, præcipue quia CÆSALPINVS *l. c. p.* 142. iam annotavit, acida in Aegypto converti in dulcia, & I. B. *p.* 76. *b.* affirmat, ex dulcibus acinis prodire viles, & ex enucleatis, dura & plerumque acida scilicet mala. Punica Aegypti & Ciliciæ, mutato solo, meliora redduntur. Quod ad nominis etymon attinet, nullum quidem est dubium; illud a colore puniceo, seu phœniceo, quo flos & fructus grana superbiunt, derivari posse; num autem nomen coloris puniceum e contrario ab hac arbore derivandum sit, quia secundum PLINIVM tales arbores laudatissimæ olim copiose crescebant in vicinia famosæ urbis Carthaginis, (Aldrov. dendrol. Ed. Bon. 591. Francof. 423.) æque perspicuum non est: sic etiam Malum granarum quidam a Granada seu Granata urbe vel Hispaniæ regione ex pari ratione derivare amant, quod vero alii cum LACVNA rident, quia malum granatum hoc nomine CATONIS & VARRONIS tempore notum iam fuit (*I. B. p.* 77. *b.*) & potius etymon quærunt in plurimis granis, quibus hæc mala scatent. Qui plura ad Mali granati historiam pertinentia, ex veterum Monumentis petenda, scire amat, evolvat collectanea uberrima VLYSSIS ALDROVANDI *Dendrol. edit. Bonon. p.* 586. *seqq. Francof. p.* 419. *seqqu. & I. B. l. c.*

TAB. LXXIII & LXXIV.

FICVS foliis palmatis *Linn. H. Cliff.* 471. *Vps.* 305. *Mat. Med. n.* 478. *Amœn. Acad. I.* 215. *Spec. pl.* 1513. cognomine Caricæ. *Roy. Lugdb.* 211. *Gouan. Monsp.* 521.

Ficus foliis palmatis fructu maiori *Brovvn. Jam.* 109.

Ficus *Trag. Hist.* 1050. *Cord. Hist.* 184. *Matth. Diosc.* 207. *fig.* 211. *Cam. Matth.* 101. *ic. b. Epit.* 182. *Lobel. Obs.* 612. *Adv.* 442. *Ic.* 197. *Cæsalp. plant.* 87. *Dod. Pempt.* 811. *f.* 812. *Dalech. Hist.* 335. *f.* 336. *Tabern. IC.* 975. *Gerard. Hist.* 1327. *emac.* 1510. *I. B. Hist. I.* 128. *Chabr. Sciagr.* 9. *Aldr. Dendr.* 427. *Rai. Hist.* 1431.

Ficus communis *C. Bauh. Pin.* 457. *Magnol. Monsp.* 97. *Boerh. Lugdb. II.* 258.

Ficus sativa *Fuchs. Hist.* 754. *f.* 755. *Jonst. Dendr.* 46. *t.* 24.

μ Ficus sativa fructu maiori violaceo oblongo, cute lacera *Tourn.* LINN. *Amœn. acad. I.* p. m. 215.

Nota. Ficum ex antiquissimis esse arboribus, quæ semper in usu fuerunt, maximique æstimatæ, ex sacri Codicis variis locis, veterum rei rusticæ scientiæque naturalis Scriptis, & Poetarum figmentis satis superque patet; hinc non mirum, quod tam sollicite semper fuerit culta, & in alias regiones, ea destitutas, translata. Interim tamen eius fructificatio, quamvis in omnium oculis & manibus esset, Historiæ naturalis cultorum & curiosorum oculos, intra receptacula recondita, calide subter fugit. Neque enim, qui in COLVMELLA *de re rustica l. V. C. X. ed. Gesner.* 558, ubi varias recenset ficus, occurrunt flosculi, pro veris flosculis sunt habendi; sed potius secundum Notarum Autoris sententiam, pro *prima ficus erumpentis cyma.* Tandem vero CORDVS, in Botanices emolumentum natus in Grossorum cavitate primus flosculos pistillatos detexit, uti *ipse* in Hist. III. 124. a his verbis testatur: *Flores ut omnes hactenus tradiderunt* non fert, *sed statim parva fructuum rudimenta, quos grossulos aut grossos latini vocant, piso aut fabæ æqualia, ea paulatim increscunt, donec piri mediocris figuram ac quantitatem consequantur, cum ad mediam magnitudinem pervenerint, intra se flores (quod fortasse mireris) concipit figura confertis staminibus similes, colore in condido purpurascentes undique e carne exeuntes, atque ad mediam fructus cavitatem se dirigentes, quibus singula minutaque succedunt semina, colore flava, quodammodo compressa, milioque similia, unde etiam cenchramides a græcis dicuntur.* Hactenus Cordus. Ex his satis liquere puto, Cordum vere flores pistillatos in ficubus domesticis conspexisse, nec immerito pro vero eorum detectore

semper

semper fuisse habitum; praesertim, cum Botanicorum scripta, eius aetate superiora, flosculorum memoratorum nullam faciant mentionem. Quapropter IOH. BAVHINVS in *Hist.* I. p. 129. & RAIVS itidem in *Hist.* p. 1432. nulli dubitaverunt, quin ipsissima Cordi verba in scripta sua locis citatis transferrent & propria experientia, quod in primis de IOH. BAVHINO valet, confirmarent. Iisdem vestigiis TOVRNEFORTIVS quoque Botanicorum sua aetate Coryphaeus institit, cum in *Instit. Rei. herb.* p. 662. characterem genericum inde efformaret, & in tab. 420. receptacula & integra & dissecta, matura & immatura, uti videtur, calyces pulposos in sinu obliquo semina continentes ab utraque parte, & semen ipsum exhiberet. *Sic* etiam MALPIGHIVS in *Anat. Pl.* p. 15. t. 27. f. 156. Ficus foeminae receptaculum immaturum dissectumque cum flosculis foemineis & foliolis umbilicalibus, altero exteriori, altero interiori, repraesentavit. Post *de la* HIRE *iunior* in Ficus domesticae receptacula incidens, quae infra floribus foemineis, supra circa umbilicum masculis referta essent, talis receptaculi, florum utrorumque, quin etiam eorum partium in *Actis Parisinis* 1712. accuratam dedit p. 275-278. descriptionem & t. 15. delineationem. Tum PONTEDERA in libro, qui *Anthologia* inscribitur, itidem in fructificatione Ficus extricanda desudavit, & quum veterum de caprificatione Ficus sibi sumeret explicandum aenigma, non solum quaecunque hic inde disperse occurrunt loca undique corrasit, sed etiam eadem mente in ficubus domesticis & sylvestribus accuratas instituit observationes, quibus edoctus tria Ficus constituit genera, suum cuique attribuens nomen & proprium de receptaculis fructificationis, varie constitutis, desumtum characterem. Idem pari ex ratione insectorum ficariorum (*Psenum Veterum*) & amplam descriptionem, & in tab. XI. f. 2. quantum videre est, sat accuratam delineationem, iconibus grossorum Ficus & Caprifici, eorumque partium, seorsim delineatarum, interseratam exhibuit. Demum LINNÆVS Botanicorum facile Princeps, quaecunque de Ficu eiusque fructificatione constabant, collegit, & per HEGARDTVM in dissertatione *de Ficu*, quae Eiusdem *Amoen. Acad. Vol.* I. inserta est & a pag. 213. ad 243. pertingit, ordine concinno disposita promulgavit. Ibidem aenigma de *caprificatione* Ficus, veterum reliquias & TOVRNEFORTII observationes, noviter in *insulis Ægeis* & PONTEDERÆ in *Italia* factas, comparans digerensque haud invita Minerva explicare tentavit. Idem ex diversis Ficus foeminae partibus, sibi aliisque in primis HIREO visis, characterem genericum, suo more concinnatum, in *generibus Plantarum*, classi *Cryptogamiae* addicens primo exposuit. Dein paucis mutatis in dissertationem supra citatam, indeque in noviora *plantarum genera* transtulit, & in his tandem, loco *Cryptogamiae*, *Polygamiae trioeciae* adsignavit. Pari modo & novissime *beatus* TREWIVS imagine de Ficu foemina eiusque fructificatione sibi ab EHRETO missa, quam idem in monte Pessulano, ubi indigena est, delineavit, cogitare coepit, qua ratione & icones & observationes de Ficus domesticae receptaculis, maturis immaturisque, eorumque floribus, cum nostrae regiones destituantur Ficu sylvestri seu Caprifico, adaugere posset. Ea igitur mente beatum LEDERMüLLERVM, dum Norimbergae adhuc viveret, adiit, ut microscopio, quod illi erat *Wilsonianum* seu *Milchmeyerianum*, adiutus, Ficus foeminae receptacula a primis rudimentis ad eorum maturitatem perquireret investigaretque, ille, comite ubique TREWIO, negotium in se susceptum, plura centena eum in finem dissecans flosculosque inprimis circa umbilicum perdiligenter perquirens, mascule explere tentavit: sed in cassum, quamvis enim nec ficubus nec operae parceretur, nihilominus tamen nullus talis flosculus in conspectum venit, hinc & TREWIO & LEDERMVLLERO in animum venit, an forte *de la* HIRE esset deceptus, praesertim cum nec antea nec postea alius quisquam, propriam afferens experientiam eorum mentionem fecerit, & praeter haec in ficulis, quorum flosculi adhuc clausi erant, animadverterent, quod flosculorum illorum facies speciem Staminum, a *de la* HIRE depictorum, perfecte referret, iidemque adhuc tenelli succo glutinoso, in cavitate receptaculi exuberante, pediculis compingerentur conglutinarenturque, (uti in figuris 55 & 56. T. LXXIV. videre est) ita ut visui se obtruderent, quasi ex unico pediculo essent enati, & in plures dispescerentur flosculos, seu potius flos essent duobus, tribus seu pluribus compositus staminibus, accuratius vero explorati investigatique, absque negotio, aqua inprimis intincti, separari poterant, patienterque microscopio inspecti, sensim sensimque segmentis calycis dehiscere conspiciebantur. His denique non contentus b. TREWIVS L. B. de GLEICHEN petiit, ut & *ille* ficus microscopio, ipsi *universali* dicto, florum masculorum gratia investigaret; verum & eiusdem irriti fuerunt conatus. Hac fraudatus spe, sibi potissimum curae cordique esse sivit, ut; quaecunque in ficubus ab earum infantia ad maturitatem conspicienda essent, accuratissime delinearentur. Hinc in T. LXXIV. ficulos pusillos, 1-4. in magnitudine naturali & 6. aucta, situ & magnitudine varios una cum involucro exteriori, seu si mavis caliculo, squamarum semiovatarum serie duplici, singula ex tribus composita, constante ut & pedunculo, vel absque utroque 11, umbilico 5. eiusque foliolo exteriori 7, nec non involucro cum pedunculo 8. 9. rursus seorsim & a diversis plagis exhibito, depingi curavit. Quo minus vero exterior tantum superficies, sed & interior cum contentis in conspectum caderet, inde & ficulos transverse dissectos, & naturali 12. a. b. & aucta magnitudine 13. 15, interna superficie adversa, sisti iussit. Neque id sibi sufficiebat, sed ut foliola quoque superiorem f. umbilicalem regionem undique obtegentia, & flosculi foeminei inferiorem f. peduncularem ubique occupantes, solitarie conspicerentur, inprimis meditabatur; hinc & foliolum tale 14. & flosculos tenellos, alios adhuc clausos 16. 17, alios hiantes 18-20, alios iam plane apertos 21-24, singulos & naturali & valde adaucta magnitudine, delineari curavit. Sic idem portiunculam placentulae ficuli naturali 27. & aucta magnitudine 28, flosculis tenellis & squamis foliaceis, prioribus interstratis, foetam, nec non receptacula duo adultiora 28. 29. verticaliter dissecta, ab interiori facie exhibita, una cum particula ficus maturescentis secundum longitudinem exsecta, uti nudo 30. & armato 31. conspicitur oculo, repraesentari voluit. Eidem pari ex ratione 25. 26. 32 foliola illa calycina umbilicum occupantia, & squamas floribus interstratas, nec non flores aetate & magnitudine differentes, una cum pistillo 34. 35. α. β., vel absque eo 33, pistillum adultum rursus seorsim 36, quemadmodum & semen ipsum absque 38 & cum involucro 37, singula in magnitudine admodum adaucta partim & naturali, designari placuit. Quo minus vero quicquam fructificationi inserviens, hic terrarum non obvium, praetermissum videatur, hinc omnem defectum, ex aliorum delineationibus hic & illic dispersis, transferendo in Tabulam nostram LXXIV. de *fructificatione Ficus*, supplere tentavit. Quo factum est, ut, ficum dimidiatam 41, a *de la* HIRE in *Actis Parisinis* (*Histoire de l'Academie Royale des Sciences*) a. 1712. p. 275-278. descriptam & t. 16. depictam, eiusque flores masculos, unum nondum expansum 42, alterum explicatum 43, nec non stamina 44 eorumque pollen 45 seorsim, quemadmodum ab Autore in citata tabula designantur, accuratissime denuo in aes incidi & Tabulae nostrae LXXIV, inprimi, fuerit solicitus. Eadem mente ab interiori facie grossum caprifici 46 fere dissectum, supra in aaaa floribus masculis, infra in bbbb foemineis, ab insectis ficariis corruptis, feracem, & a PONTEDERA in *Anthologia* t. XI. f. 2. exhibitum, cum flore masculo 48, ex staminibus quinque composito, stamine solitario α, embryone 49, ab insectis depravato, insectis ficariis f. psenibus 50, situ variis α. β γ, & ficus domesticae squamis umbilicalibus 47, altera exteriore α, altera interiore β, eidem Tabulae inferendum mandavit. Praeterea de suis insuper lac Ficus ex omni eius parte sauciata manans, ut nudo 39 & armato 40 conspicitur oculo, semina 57 involucro uno post alterum remoto abcd; in Tabula LXXIII. tale plane denudatum 58, ab utraque facie α β, idem 59 in suas duas cotyledones fissum ab interiori facie; dein in eadem tabula ficus exsiccatas f. passas, integras C. D. E. & dissectas N. O., earumque semina naturali 1. 3. & aucta magnitudine 2. 4. 6., facie insuper in 4. & 5. mutata, & unico 6. dissecto, tandem & seminum receptacula ipsa 1. 1. 1. quibus inhaerent, iterumque seorsim semina addenda sibi visum est. Quem vero in finem fig. 51 & 52. Tab. LXXIV. adiecerit hactenus definire vix ausus sum, quum ne verbulo quidem nec TREWIVS nec LEDERMVLLERVS aut in pictura originali, ut dicitur, aut alibi suam expresserint mentem, nec ego sciscitando quicquam comperire potuerim. Quo minus vero easdem plane praeteriisse videar, hinc paucis tantummodo memorabo, me figuram 52 pro monstro, & 53 pro eiusdem superiori dimidio habere, praetereaque ficuli 52 amplum hiatum vel insectis, vel fibris recta ad umbilicum tendentibus, rigidis factis attribuere.

His

His igitur præmiſſis, iam inſtituti noſtri ratio requirit, ut fructificationis negotium, quoad eius in præſentiarum fieri poterit, dilucidemus. Veteribus fructificationem Ficus plane incognitam fuiſſe, ſupra iam eſt monitum, quamvis negotium, quod ſub titulo Caprificationis deſcripſerunt, non ignorarent; qua de re PLINIVS, THEOPHRASTVS, ARISTOTELES & PLVTARCHVS evolvi merentur. Sic *iidem* varia ficus individua diſtinxerunt, dum ſuum cuique addicerent nomen, & *Ficum ſativam* ſeu fœminam proprie *Ficum*, *ſylveſtrem* vero (Græcorum Ἐρινεὸς) nuncuparent *Caprificum*; quibus *Pontedera* tertiam inter ſativam & ſylveſtrem mediam, *Erinoſycen* dictam, addidit. At quod eiusdem ſpeciei ſint invidua, & quid unaquæque ad fructificationem ficus conferret, & eosdem & *Pontederam* fugiebat. Quamvis cæteroquin non neſcii eſſent, Ficum ſylveſtrem ad ficuum maturitatem promovendam quam plurimum valere, interim tamen modum ignorabant, quum ſibi in animum inducerent, quod groſſus, prius defluens, quam maturuerit, putreſcere incipiat, putreſcendoque gignat inſecta, quæ, cum Ficus fœminæ groſſos petant, & crebriori morſu hic & illic perforent, intromittant aerem & radios ſolares, qui abſumendo ſuccum lacteum abundantem, promoveant eorum maturitatem. In quam ſententiam præcipue venere, quum Ficos domeſticas, vel in ſolo macro aquiloniove poſitas, vel ad vias frequentes plantatas, fructus ſuos absque prægreſſa caprificatione maturare animadverterent. Huius aſſertionis PLINIVS potiſſimum eſt Autor, qui in *Hiſt. Nat.* L. XV. C. 19. explanate ea de re egit, & idcirco præ aliis legi meretur. Cui ſententiæ & PONTEDERA in *Anthol. Lib.* II. C. XXXV. ſuffragatus eſt. Nec TOVRNEFORTIVS in *Relatione itineris in Orientem*, Vol. II, epiſt. 80, p. m. 23 - 26. negotium caprificationis deſcribens, cuius *ipſe* fuit ſpectator, ab eadem nimis longe receſſit: dum caprificationis neceſſitatem in ſucci nutritii ſeu potius lactei abundantiam transferret, & ſibi perſuaderet, inſecta vulnerando Ficus groſſos, vaſa nutritia nonnulla incidere, quæ, plorando ſuccum lacteum ſuperfluum, medeantur plethoræ. Quamvis aliam adhuc ſubeſſe cauſſam ſuſpicaretur, putans inſecta, cum ova ſua intra ficus ſubſtantiam recondunt, una cum iisdem emittere ſuccum peculiarem, qui ficus ſucco admixtus, provocet leniſſimam fermentationem, qua caro eius teneſcere & miteſcere incipiat. Quam in opinionem potiſſimum adductus eſt, cum ficus, in Gallia provenientes, pertuſas feſtucis oleo olivarum imbutis, nec non fructus alios (e. g. pyra, pruna) ab inſectis punctos, & citius matureſcere & melioreſcere cum animo cogitaret. At LINNÆVS, cum cuncta hæc probe penſitaret, & tot tantisque periculis vegetabilium fructificationis certus eſſet, præcipue vero cum ex PONTEDERÆ *Anthologia* cognoſceret, quod Caprifici groſſi meris fere floribus maſculis conſtent, quum fœminini, infra occurrentes, & ab inſectorum ficariorum ovulis inhabitati, indeque corrupti, pro veris floribus fœmininis haberi non poſſint, prætereaque cum ſua aliorumque multiplici experientia eſſet edoctus, quod Ficus ſativæ receptacula meris floſculis fœmineis gaudeant, cum Ficus a *de la* HIRE delineata, una & maſculis & fœmininis floribus intus referta, per raro reperiatur, potius aliam ſuſpicatus eſt cauſam & *Ficum ſylveſtrem* ſ. *caprificum*, *marem*, *Ficum ſativam*, *fœminam* eſſe, ſtatuit. Præter hæc vero *Pſeni cupidinis* vices iniunxit, cum nulla eſſet via, qua pollen ad piſtilla, intra calycem communem, ſquamis clauſum, deliteſcentia, pervenire poſſet, & ex *Veteribus* & *Neotericis*, inprimis *Tournefortio* & *Pontedera* intelligeret, inſectum ficarium Fico tantum, ut alia aliis, eſſe dicatum, inhabitareque Ficum ſylveſtrem neque prius avolare, niſi groſſus ſit pulvere maſculo ubivis referta: Porro cum ſecum reputaret, idem pulvere undique obductum evolare, petere & penetrare fructum fœminæ, ubi piſtilla, undique exſtantia, non poſſit non contingere, & abſterſo pulvere imprægnare. Nec ſibi obſtaculo erat, quod Ficus ſativæ absque ſylveſtris groſſis & cupidine haud raro maturarent fructus, revocans in animum, *Fragariam*, *Morum* & *Blitum* itidem ſæpius fructum ferre, etiamſi ſemina non maturent.

Interea tamen non fruſtra eandem peragi ex TOVRNEFORTIO colligebat, utpote qui in *Itinere orientali* l. c. expreſſis verbis referebat, Ficus caprificatas non caprificatas, quales in Gallo-provincia eſſe ſolent, fructu decemplici & quod excedit, exſuperare. Sic idem ſententiæ ſuæ enunciatum CAMERARII, qui ex Ficus ſemine nihil produci ſtatuit, non repugnare perhibuit, quum CAMERARII ſententia non in univerſum, ſed tantum de ficubus non caprificatis valeat, quales in Germania, Gallo-Provincia & alibi, ubi caprificus non exiſtit, eſſe ſolent. Longe aliter vero rem ſe habere cum ficubus, ex Oriente & Italia allatis, ubi caprificus indigena eſt, ex Eiusdem propriis periculis ſatis ſuperque patet: quippe qui ex dictarum ſeminibus, terræ & caldario mandatis, plantulas produxit, Ficum caricam in totum referentes. Nec legibus Naturæ adverſari ipſe puto, organa & media, fructificationi dicata, a reliquarum vegetabilium hic plane abludere, quum Deus rerum omnium conditor non unico, ſed pluribus & variis mediis & organis, ad eundem obtinendum finem, ſit uſus, & ſæpiſſime, quæ nobis ante oculos & ad manus ſunt, quam maxime condiderit, quo homo rerum abſconditarum curioſiſſimus ad idem accuratius inveſtigandum perpellatur, &, re detecta, Creatoris ſapientiam celebret admireturque. Quibus enim longior cum Natura interceſſit conſuetudo, haud ignotum eſſe poteſt, Deum & multiplicando & variando individua & variaſſe & multiplicaſſe tam organa quam media, in plantis inprimis, fructificationi ſervientia. Nec mirabitur inſectis hic uti, cum inſecta plurium plantarum fructificationi, pollen autherarum ſtigmatibus applicando, miniſtrent, & Idem voluerit, ut, quod ab altero fructum capit, eidem rurſus revergat in commodum. Sic quædam Animalia, dum vegetabilium ſeminibus & pericarpiis veſcuntur, eadem diſſeminare, vel ſtercore impinquando terram fodiendove, eorum lætiori incremento & largiori proventui anſam præbere, eſt res expertiſſima. Cæterum *Linnæanæ* ſententiæ inprimis favere puto, quod Deus Ens omnium ſapientiſſimum Pſeni aſſignaverit habitaculo Caprifici groſſum, nec itidem Ficus fœminæ receptaculum, aut alium folliculum quempiam; tum, quod embryones in receptaculo Ficus agreſtis præſentes, & nidum Ichmevoni præbentes, infimam partem teneant, maſculi vero flores ſuperiorem occupent, umbilico proximam; dein quod Pſen non prius exitum paret, niſi receptaculum ſit pulvere maſculo, ab antheris exploſo, ubique obductum; poſt quod potiſſimum id temporis e domicilio ſuo egrediatur, cum groſſi Ficus ſativæ in flore ſint conſtitutæ; denique quod Deus non aliis inſectis idem commiſſerit negotium: inſectum enim, in *Scolymo Chryſanthemo* C. B. habitans, quodammodo tantum in locum culicis, groſſorum Caprifici incolæ, ſubſtitui poſſe, prætereaque adhuc eſſe incertum, an non idem ſit Pſen, ex TOVRNEFORTIO præcipue liquet.

Etſi hæc recenſita argumenta imprægnationi, quæ fit ope culicis ficarii, cumprimis faveant; attamen dubitari poſſet, an inſecta ficaria polline, ſibi inhærente, piſtilla, in receptaculis ficus ſativæ habitantia, vere imprægnent, quum eadem intrare haud poſſint, niſi morſu crebriori ſibi paraverint viam, corpuſculo forſan anguſtiorem, indeque permeantibus fieri non poſſit, quin pollinem ſibi adhærentem abſtergant: præſertim cum ſuccus lacteus ex vaſculis ſauciatis undique affluens eundem abluat, inſuperque in ſummitate ficus ſint piſtillis foliola calycina, & in lateribus ſibi ipſa piſtilla inferiori ſua parte, imprægnationi minus accommodata, prævia. Quare ab inſectis, in receptacula primo penetrantibus, imprægnationem vix expectandam eſſe, credo. An vero idem ab iisdem, denuo groſſos Ficus ſylveſtris repetentibus, indeque ad ſativæ remeantibus, aut ab aliis, relictis modo receptaculis Caprifici, noviter appetentibus, & foramina, ab aëre & ſole iam ſiccata, indeque dilatata, intrantibus perhiberi non poſſit, minus dubito. Præter hæc vero ad florum piſtilliferorum imprægnationem, non nihil aërem, polline gravidum, conferre autumo. Quapropter & ficubus ſativis, in ſolo macro poſitis, caprificatione non eſſe opus, potiſſimum auguror, cum receptacula earum, hic & illic ſua ſponte iuxta Plinium hiantia, aëri, polline fœto, non denegent ad interiora aditum.

Pari modo & in dubium vocari poſſet, an Caricæ caprificatæ, quæ ex Oriente afferuntur, ſi comminuuntur & terræ mandantur, poſſint ſuæ ſpeciei proferre iuvenes plantas, cum ex TOVRNEFORTII relatu liqueat, incolas inſularum Ægæarum easdem prius aëre, inde furno ſiccare, quo diutius durent, nec ſitu nec vermibus corrumpantur, unde vero præſumi poſſet, ſeminum corcula calore furni deſtru-

ctum iri; nisi forsan furni calor sit temperatior, quam qui eadem destruere possit. Verum idem de ficubus absque igne siccescentibus, quales ex Italia & Orientis forsan aliis regionibus apportantur, ubi Caprificus aeque existit, valere nequit, quod pericula Linnaeana abunde evincunt.

TAB. LXXV.

LAMIVM (garganicum) foliis cordatis pubescentibus, corollis fauce inflata, tubo recto, dente utrinque gemino. *Linn. Spec.* p. 808.

Lamium garganicum subincanum, flore purpurascente: labio superiori crenulato. *Till. Pis.* 93. t. 34. f. 2.

Lamium villosum, catariae folio, flore dilute purpurascente. *Isnard. Act. Paris.* a. 1717. p. 272. t. 9.

Nota. Plantae imaginem, ab EHRETO delineatam & transmissam, in tabula LXXV redditam, b. TREWIVS ideo dignam censuit, quae reliquis suis plantarum selectarum iconibus insereretur; quum iconibus, inde hactenus evulgatis, & nitiditate & accurata expressione, uti vel ex Linnaeana infra subiungenda descriptione colligere est, praestet, insuperque sit coloribus vivis quam accuratissime dilucidata, & ad naturalem magnitudinem, quantum fieri potuit, exaequata.

MICHAELEM seu potius MICHELIVM, hanc nostram in monte Gargano prope Castrum S. Angeli, sponte crescentem, nec alibi inveniendam, primum detexisse, & in *Actis Parisinis*, & in TILLI *Catalogo horti Pisani*, ll. supra c. c. perhibetur. Eius vero ipsius speciatimque fructificationis partium cum primam descriptionem tum accuratam delineationem, utramque ad exemplar, in horto Regio Parisino altum, confectam, exhibuit ISNARDVS in *Actis*, a Regia Scientiarum Academia, quae Parisiis floret, publicatis, a. 1717. p. 272-274. t. 9. Eundem sequutus est TILLI, qui eandem in *Catalogo plantarum horti Pisani*, qui Florentiae in folio minori a. 1722 prodiit, una cum alia lamii specie, LINNAEO *Orvala* dicta, in Act. Paris. pariter & descripta & delineata, tabula 34, hanc modo recensitam figura, illam nostram 2. designans, repraesentavit, & nomen eius specificum, a MICHELIO inditum, supra iam recensitum, cum ISNARDI Synonymo & loco natali p. 93 exhibuit. Tum LINNAEVS eandem speciebus suis plantarum, secundum editis, p. 808. generi *Lamio*, nomine & charactere specifico supra enumerato, accensens inseruit, &, adiectis synonymis, descriptione brevi & pressa illustravit, quae cum ad nostram imaginem in totum quadret, hinc mihi temperare non potui, quin eandem coronidis loco ponam: *Caules* sunt *pubescentes. Folia obtusiuscula, sublobato-serrata, pubescentia, non scabra. Verticilli multiflori. Corollae tubi recti, nec ad basin ut in reliquis curvati. Limbi faux inferne albida, striis purpureis* intermixtis, praedita *utrinque duobus dentibus, qui huic sunt proprii.*

TAB. LXXVI.

THEOBROMA foliis serratis. *Linn. H. Cl.* 379. *Roy. Lugdb.* 47.

Theobroma foliis oblongo cordatis, serratis, ab altero latere maioribus; fructu minore scabro. *Browvn. Jam.* 306.

Guazuma arbor ulmifolia, fructu ex purpura nigro. *Plum. Gen.* 36. t. 18. a. *Burm. Plum. Americ.* 134. t. 144. f. 1.

Cenchramidea jamaicensis, morifolia, fructu ovali integro, verrucoso, intus in quinque cellulas, granula ficulneis similia includentes, dispertito, Balsamum olente. *Pluk. Almag.* p. 92. *Phyt.* t. 77. f. 2.

Alni fructu, morifolia arbor, flore pentapetalo flavo. *Sloan. Jam. Cat.* 135. *Hist. II.* 18. *Rai. dendr.* 11.

Nota. Plantam, cuius imaginem T. LXXVI sistimus, in insula Jamaica, ubi in campestribus locis sponte provenire solet, in arborem haud exiguae magnitudinis excrescere SLOANE in Historia naturali Jamaicae, infra recensenda, inprimis autor est. Eius PLVKENETIVS in *Almagesto* suo p. 92. nomine supra exposito, mentionem fecit, & in *Phytographia* t. 77. f. 2. delineationem exhibuit. Tum *Hans* SLOANE sibi in solo natali crescentem visam, in *Catalogo plantarum Jamaicensium*, Historiae praemisso, tantisper nominetenus tantum p. 135 recensuit; dum eius consummatam descriptionem in Historia, infra citanda, adornandam tradere potuerit. Hunc sequutus est RAIVS, qui nostram in *Dendrologiam* suam p. 11. nomen a SLOANE impositum retinens transtulit. Non longe post PLVMIERVS in *novis plantarum Americanarum generibus*, a se constitutis, eius fructificationis partes t. 18. seorsim delineatas & p. 36 descriptas, nominibus, generico & speciali, supra enumeratis, exhibuit. Rursus *Hans* SLOANE in *Historia naturali Jamaicae*, quae 1725 Londini in folio prodiit constans duobus Voluminibus, Vol. II. p. 18 & 19. eius proposuit synonyma, concinnavit descriptionem sat accuratam, indicavit solum natalem & usum, incolis Jamaicae haud parvi ducendum. Dein Eques *de* LINNE Hort. Cliff. p. 379. eius non tantum immutavit nomen, verum etiam a ect descriptionem, plantae quam optime congruentem, unde inprimit claret, fructificationis partes Cacao, Theobromae generi adscripto, esse congeneres, quare & eandem generi Theobromae, a Cacao foliis serratis, eidem integerrimis distinguens, adsignavit, & post dicto sub nomine generico, differentia specifica pariter indicata, nec non nomine speciali Guazuma noviter superaddito, tam in Systemate naturae, quam in Speciebus plantarum pluries iam editis exposuit.

BROWNIVS itidem Historiae naturalis ergo insulam Jamaicam ipse aggressus, in *Historia civili & naturali Jamaicae*, Londini 1756. in folio publicata, nomine supra indicato, Linnaeano quoad differentiam specificam non admodum dissimili, addit ausus compendiaria descriptione, eius mentionem fecit. Sicetiam BVRMANNVS hanc nostram cum fructificatione in *Iconibus Plumerianis*, a se publicatis, quas AVBRIET Pictor Regius a PLVMIERI originalibus, quae in Bibliotheca Regia Parisina servantur, depinxit, BOERHAAVIVS olim possessit, ipse auctione publica haud exiguo pretio nactus est, & Publico in aes accuratissime incisas, descriptione brevi & Synonymis inde cognitis ornatas, & in fasciculos collectas 1755. sensim communicare coepit, fasciculo VI, qui 1757 prodiit, Tab. 144. f. 1. repraesentavit & p. 135, enumeratis synonymis, descriptione & observatione illustravit. Praeterea quoque a HOVSTONO character eius fructificationis nitide delineatus est, quem EHRETVS e tabula eius aerea sedulo depinxit & nostrae imagini, mox memorandae, inseruit. Tandem TREWIO, imaginem Guazumae, ab EHRETO pictam & communicatam, edere & iconibus suis selectis adiungere placuit; praesertim cum ex collatione iconum inde hactenus evulgatarum perspiceret, nullam adhuc exstare iconem, quae nostrae aequiparari possit. Nam & PLVMIERI delineationes, quamvis reliquis praecellant, cum & plantae ipsius ramum floribus & fructibus foetum, ad haec & seorsim fructificationis partes repraesentent, nostris tamen esse longe inferiores, ex primo intuitu iam patet. Nec enim ramulus fructum & florem ferens, nec organa fructificationi dicata, naturam exacte referunt, praecipue vero flos, cuius vel petala seta bicorni insignia, vel setae tantum una cum foliolis nectarii plane praetergressa esse videntur. Idem vero de nostra icone perhiberi haud potest, cum & ramulus florens, & character fructificationis seorsim exhibitus, auctus *Houstoniano*, qui itidem naturam non pessime exprimit, & deficientem fructus interiorem structuram supplet, naturam, quantum ex LINNAEI & BVRMANNI descriptionibus colligi potest, perbelle referant. Quamvis vicissim negari non possit, quod stamina non omnino dictis descriptionibus respondeant, cum non in 5, sed in 2. tantum, totidem antheris ornatos, findantur radios. Haec in praesentiarum sufficiant. Qui plura scire cupit, adeat recensitos Scriptores, qui l. l. c. c. eius descriptionem & usum avtopsia edocti tradiderunt; quibus & MILLERVS, qui in *Dictionario*, dum plantam describeret, eius cultum quoque enarravit, addi meretur.

TAB.

TAB. LXXVII.

VERATRVM scapo fistuloso squamoso, spica stricta. *Ehret.*

Veratrum racemo simplicissimo, corollis patentibus, staminibus longioribus. *Mill. Diction. n.* 4. *Ic.* 18. *tab. CCLXXII.*

Nota. Veratrum, cuius imaginem tab. LXXVII. delineandam curavimus, cum b. TREWIO ab EHRETO, qui idem depinxit, nomine proprio iconi subiuncto, sit missum, & ipse in litteris, 1759. d. 4. April. ad b. TREWIVM datis, significaret, sibi non ingratum fore, si icon nomine, ipsi indito, retento evulgaretur, hinc in planta adhuc dubia morem gerere haud dubitavimus.

Quantum ex citatis EHRETI litteris hac de reconsultis perspicere, & iam ante coniecturis assequi porui, Veratrum nostrum est quartum MILLERI, in *Dictionario hortulanorum* nomine supra exposito recensitum & descriptum, atque in iconibus rarioribus, per plagulas editis, tabula CCLXXII. a. 1758. d. 22. Dec. publicata delineatum. Qua in sententia adhuc magis confirmatus sum, cum ex EHRETI expositione iconi addita, & ex MILLERI descriptione iconi pariter adiuncta, perspicerem, utramque plantam in Pensylvania sponte provenire & Utrumque eandem a COLLINSONIO, in cuius horto botanico floruit, obtinuisse; quamvis & MILLERO eadem præter COLLINSONIVM a BENSELIO, præcipue vero a BARTRAMIO iuniori, qui hanc nostram circa Philadelphiam Pensylvaniæ urbem primus detexisse fertur, cum eius icone ab Eodem in solo natali exarata communicata est. Nec impedit, quo minus easdem pro una eadem declaremus planta, quod Milleriana a nostra racemo breviori, densiori, magis ovato, floribus rubicundioribus, staminibus longioribus, antheris cœruleo-purpureis, (nostræ cœruleo-flavis,) foliis colore minus lucido tinctis, nervis minus conspicuis, foliolis caulem ambientibus maioribus recedat: cum sint in foliis, repugnante propria descriptione, color viridis male, nervi vero plane non expressi, & ego reliquam iconis utriusque differentem speciem sic conciliari posse arbitrer. Dum, prætergressis Chalcographis & Pictoribus, qui forsan ex parte culpari possent, racemi diversam faciem tempori, quod eundem iuniorem contractum, adultiorem vero elongatum sistit, tribuo; florum dissimilem colorem, vel e solo natali, vel e climate, vel e diversa floris ætate, vel ex aliis cognitis caussis eundem vel diluentibus vel intendentibus, quinimo sæpius immutantibus, explico; staminum diversam longitudinem e corolla, durante flore & incipiente iam fructu, adhuc increscente, & staminibus eiaculato polline, non solum non increscentibus, sed & decrescentibus, unde ab initio corolla longiora, dein eidem æqualia, tandem & ipsa breviora videntur, ortum ducere suspicor; & antherarum denique differentem colorem, ex antheris ipsis purpureo-cœruleo colore tinctis, intus polline flavo fartis, vel clausis vel apertis, derivandum esse statuo.

His præmissis iam alius est discutiendus scrupulus, an forsan Veratrum racemo simplicissimo, foliis sessilibus *Linnæi*, in speciebus plantarum ed. alt. tanquam tertium recensitum, ibidemque luteum cognominatum, sit idem, an plane a nostro distinctum. Quem in scrupulum potissimum incidi, cum Linnæanam descriptionem in dictis *speciebus plantarum* pariter occurrentem nec non eiusdem characterem specificum cum nostra icone conferrem, præterea & GRONOVII *Florum virginicam* novissime editam evolverem, & tam Synonyma ab ipso & aliis exhibita quam descriptionem Claytonianam subiunctam itidem compararem, unde nihil LINNÆI *luteo* appropriatum nostro, non congruum, præter floris diversam colorem animadvertere potui. Accedit ad hæc, quod Millerianæ descriptiones ab utraque in *Dictionario* publicatæ, mihi non satis distinctæ viderentur, plurima enim eius potiora signa, quæ in rubedine floris, longitudine staminum, radicis bulbo, & nervis foliorum minus conspicuis, ponuntur, ab icone nostra maxima ex parte infirmantur, quod & TREWIVM fortasse ad hanc nostram edendam exstimulavit. Dein & mirum mihi videbatur, quare LINNÆVS *Milleri* iconum alioquin pernoscens, & plantarum ignotarum curiosissimus & attentissimus, iconis Veratrum nostrum exhibentis, comitatæ eius descriptione, nec in *speciebus plantarum* nec in *Systemate Naturæ* meminerit, cum eandem ipsi animadversam non fuisse, sit vix credendum; sed potius augurandum, eundem dubium, quid de eadem sit statuendum, eam silentio plane præteriisse. Hæc dum mecum reputem, vix in cogitationem incidere non potui, quin nostrum *luteum* haberem, nisi me MILLERI autoritas non omnino spernenda, diversa patria attentione aliqua itidem digna, dein *lutei* facies nec ex planta ipsa vel viva vel sicca, nec ex icone nota, & ad utramque plantam vel disiungendam vel coniungendam inprimis necessaria, eandem amplecti sententiam retinerent. Præterea & cogitatio apud me invaleret, num forte Veratri americanarum specierum par sit ratio, quam europæarum, quæ sibi sunt persimiles, ab americana vero specie, tertia Linnæi, toto fere habitu aberrare videntur. Et hæc est præcipua caussa, quare hac in re vix certi quicquam statuere audeam, sed potius alios exhortari cogar, ut velint, si ipsis luteum ad manus, comparando utrumque inquirere, an pro distinctis speciebus, an pro varietatibus tantum, sint censenda.

Cæterum adhuc monendum putavi, masculos flores in MILLERI icone seorsim delineatos, hic prætermissos, nequaquam, quod in hac specie deficiant, depictos non fuisse: sed potius quod Ehretus, dum delinearet plantam, obiter tantum in eosdem inquirens, ipsos non animadverterit: Characterem vero *Veratri flore subviridi Tournef*, *albi Linn.*, idcirco subiunctum esse, quo L. B. conferendo utrumque perspicere possit, in quo conveniant vel discrepent.

TAB. LXXVIII.

URTICA foliis alternis, cordato-ovatis, serratis; cymis dichotomis: masculis inferioribus, nudis.

Nota. Urtica, cuius iconem Tabula LXXVIII exhibuimus, quantum tum ex EHRETI relatione & litteris, ad b. TREWIVM missis, tum ex libris botanicis novissimis, plantas Americanas & in solo natali crescentes & in Anglicis hortis cultas recensentibus, præcipue vero ex Pinace Linnæana hucusque colligere potui, a nemine nec indigitata nec delineata est. Unde b. TREWIVS forsan permotus est, ut eandem æri incidendam curaverit, quo Decadi suæ octavæ insereretur. Idem vero & me, generis eiusque nominis, ex charactere fructificationis, in tabula citata & delineato & descripto, certum, incitavit, qui plantæ proprium adcommodarem characterem specificum, nostram a reliquis iam cognitis speciebus distinguentem. Quo aptiorem vero constituerem, hinc tam EHRETI ad TREWIVM transcriptam brevem relationem & explicationem, quam imaginem ipsam ad nativam effigiem expressam, sedulo consului.

Prius vero, quam ipsas significem caussas, quæ me potissimum permoverunt, ut talem ipsi adornarem differentiam specificam, qualem iam supra exhibuimus, & in icone fere subiunximus, necessum duxi EHRETI de planta relatus, 1760 communicatos, præmittere. Qui sic se propemodum habent,

:Hæc planta, quæ est Urticæ frutescens species, paucis abhinc annis ab Equite WILLET, ex Insula St. Christophori, ubi sponte crescere solet, in Angliam translata, & ab Eodem in *Dorsetchire*, ubi ipsi est hortus rarioribus plantis instructus, & cuius in Caldario eandem reperi florentem, culta est.

Eadem in fruticem 5 pedum altitudine excrescit, dispartiturque ad modum figuræ minoris, totam plantam sistentis, in ramos plures, cinereos, tetragonos. Ubi folia defluxerunt, prodeunt flores, vel masculi vel fœminei: floribus fœmi-

fœmineis ramorum superiorem, masculis inferiorem occupantibus locum. Cæteroquin pedunculi flores sustinentes sunt dichotomi, folia obscure viridia, permultis tenuibus pungentibus aculeis obsita; etiamsi eadem attacta levem tantum excitant dolorem: Hæc EHRET.

Cum iam ex multoties citati EHRETI descriptione & delineatione animadversu non sit difficile, plantam nostram a reliquis cognitis eius congeneribus speciebus potissimum differre: quod pedunculi, sæpius se dispescendo in duos minores divaricatos, qui in summitate tandem absque ordine solvantur in minimos, sustentantes flores superficie fere æquali, efforment cymas, flosculorum vel masculorum tantum, vel fœmineorum feraces: quæ, quum sint masculæ, teneant inferiorem ramorum locum foliorum plane expertem, fœmininæ vero superiorem, foliis: iisdem interfertis, quodammodo tectum: Hinc & characterem specificum desumere, nullus dubitavi, insuper addens foliorum figuram & situm mutuum, nec non serratam marginem, quo inter congeneres species suo in loco locari possit.

TAB. LXXIX.

CROTALARIA foliis ternatis lanceolato-ovatis, caule lævi herbaceo, racemo terminali, LINN. H. *Cliff.* 499. *Spec.* 1006. *Roy. Lugdb.* 375.

ANONIS caroliniana perennis non spinosa, foliorum marginibus integris, floribus in thyrso candidis *Mart. rar.* 44.

Nota. Crotalaria nostra carolinæ est incola, cuius delineationem & quidem coloribus vivis ornatam, plantæ perbelle respondentem, exhibuit MARTYN in *Historia Plantarum rariorum* (quæ prodiit Londini 1728.) p. 44. in tabula proxime adstante, quum p. c. eius nomen iam supra recensitum, & descriptionem tam plantæ ipsius, quam culturæ, sisteret.

Eques de LINNE eius in *horto Cliffortiano*, dein in speciebus plantarum ed. alt., Classi *diadelphiæ*, Ordini *Decandriæ* & Generi *Crotalariæ* adscriptæ, differentia specifica supra exposita, cognomento *albæ*, mentionem fecit. Eandem & ROYEN in *Prodromo horti Lugdunobatavi*, nomen genericum & specificum, a LINNÆO inditum, retinens & leguminosis suis irregularibus accensens, recensuit.

Cum iam a MARTYNO eius imago & quidem ad nativam effigiem fuerit designata, nostræ certe ab EHRETO ante plures iam annos communicatæ non fuisset adornata publicatio, nisi nostra icon Martinianam adhuc præcelleret, & character fructificationis illic, si siliquam & semina excipias, omissus, fuisset hic exacte & seorsim repræsentatus; etsiamsi in nostro adhuc desiderari possit, quod petala corollæ non fuerint solitarie exhibita, præsertim cum iuxta MARTINVM in Vexillo corollæ ad unguem flavicantem sint punctula purpurascentia conspicienda, præterea & carinam dipetalam esse oporteat, quum Corolla a dicto MARTYNO describatur pentapetala. Quod Martiniana vero nostra sit inferior, non solum ex charactere fructificationis, maxima ex parte deficiente, sed etiam ex coloribus, vivam plantæ faciem referentibus, colligi inprimis potest. Nam tum perianthium ex viridi albo & rubro variegatum, tum folia supra læte viridia, infra glauca, tum legumen extus cœrulescens, intus roseum eiusque semina flavicantia minus accurate in eadem exprimi, est facile visu; quamvis & insuper ex ipsius inspectione & comparatione cum nostra pateat, in plantæ imaginem ipsam eiusque partes nitide exprimendas, tantum operæ & curæ, quantum in nostram, non fuisse insumtum.

Cæteroquin nec reticendum puto, quod stamina in nostra sint filamentis nequaquam, uti in classe & genere alias fieri solet, coalita, sed potius secundum EHRETI observationem & delineationem ab exortu discreta; tum quod calix non sit trifidus sed quadrifidus, uti a MARTYNO & EHRETO tam descriptus quam delineatus est; dein quod vexillum corollæ sit profunde incisum, quod Martinianæ descriptioni & delineationi est itidem conforme; tandem quod & legumen sit longiusculum & ad rhombeam figuram non nihil accedat. Unde generis Crotalariæ cum Ononide, ab eodem perianthio quinquepartito, filamentis in cylindrum integrum connatis, legumine rhombeo, villoso, sessili, seminibus reniformibus recedente, perspicitur affinitas & Naturæ ad variandum proclivitas.

TAB. LXXX.

BYTTNERIA scabra? *Læfl. It.* 313. *Linn. Spec.* 284. *Jacq. Hist. Amer.* 76.

Nota. Planta, cuius delineationem ab EHRETO designatam tabula LXXX. exhibuimus, est Americæ incola, cuius vero regionis me fugit, cum ab EHRETO in icone originali non fuerit indicatum, & litteræ Eius huc pertinentes fuerint amissæ.

Quantum ex brevi relatione, imagini adscripta, intelligere potui, eadem florens a dicto EHRETO, plantarum rariorum caussa singulos celebres perquirente hortos, in Caldario horti lib. Bar. de PETER, plantarum rariorum, inprimis americanarum, quarum erat amantissimus, instructissimi, reperta, ibidemque depicta est.

Quamvis in plantæ huius icone examinanda, cum in eruendo eius structuram & characteres inde petendos, tum in conferendo cum aliis iam cognitis plantis haud vulgarem locavimus operam, nullam tamen offendimus, quæ nostram exacte referret: Nec mirum, cum ex litteris a b. TREWIO conceptis ad EHRETVM datis, & ex aliis schedulis ab ipso relictis haud difficile fuerit intellectu, quod ipse ignorarit, an cognitis iam, an incognitis sit accensenda; qui tamen haud vulgari plantarum cognitione præditus esset, & cæteroquin libris botanicis omnis generis, quorum erat pergnarus, circumflueret.

Interim tamen, quum de hac planta, ad semitas forsan, aliarum sarmentacearum more, posita, nec adeo parva, sit vix credendum, quod a Botanicis neotericis, plantas americanas in solo natali conquirentibus, fuerit prætervisa, & Angliæ alumna facta, a Botanicis eiusdem non animadversa: hinc incidi in opinionem an forte *Byttneria scabra* esset? Quam LOEFLINGIVS primo per Regis Hispaniæ americanas ditiones iter faciens detexit, & nomine supra recensito descripsit, descriptione eius *Itineri hispanico*, a LINNÆO post mortem ipsius edito, app. ult. p. 313. inserta. Quam dein IACQVIN 1760. in Enumeratione systematica, sistente plantas americanas vel plane novas vel non satis cognitas, in Insulis Caribæis vel Americæ continente visas, *Chætææ aculeatæ* nomine, p. 17. exhibuit, in *Historia* vero, quam posthinc edidit, cum prius resciret, quod LOEFLINGII *Byttneria scabra* esset, cuius antea fuerit nescius, nomine eius adoptato, suo misso, denuo accuratissime descripsit una characterem fructificationis accuratius, quam a LOEFLINGIO factum est, extricans. Unde & LINNÆVS characterem genericum in genera plantarum novissima transsumsit, nomen genericum & specificum a LOEFLINGIO inditum tum in dictis *generibus*, ubi genus exhiberet, tum in *speciebus*, ubi speciem indicaret, tum in *systemate Naturæ* novissime edito, ubi utrumque sisteret, retinens.

Ideo vero in hanc potissimum adductus sum opinionem, cum ex memoratis scriptoribus perspicerem, quod nostra ab ipsius habitu, magnitudine & fructificatione non multum abluderet. Nam ad trium pedum & aliquot unciarum altitudinem, in Caldario alta exsurgit. Sarmentosarum more caule & ramis gaudet angulatis, sulcatis, aculeis brevibus, recurvis, undique muricatis. Rami prodeunt alternatim foliis laterales. Folia sunt glabra, ovata, acuta, ad apicem subserrata, petiolata: petiolis & foliorum costa media dorsuali aculeatis. Axillæ fulciuntur aculeis (vel stipulis) duobus sursum arcuatis. Pedunculi unus, duo, forsan & plures ex axillis foliorum seu ad eorum latera, & uti

&, uti videtur, ex ramorum fummitatibus proveniunt, divifi in plures minores, qui bafi cinguntur foliolis inftar umbellularum, & qui gerunt flores, quorum Character fructificationis iuxta EHRETI delineationem & defcriptionem fic fe habet.

CAL. *perianthium* quinquepartitum, fubcoloratum: laciniis patentibus, lanceolatis.

COROLL. vel nulla, vel coalita cum filamentis.

STAMIN. *filamenta* lata, brevia, conniventia, apice obtufa; *retrorfum* terminata in *fetas* purpurafcentes fubcraffulas, erecto patentes, calyce fere longiores; *antrorfum* in *antheras* duas f. quatuor, bifidas, purpureas.

NECTAR. monophyllum quinquepartitum: laciniis fagittatis.

PISTILL. *Germen* fubrotundum, pentagonum. *Stylus* brevis. *Stigma* acutum.

Unde potiffimum cuique, noftram cum fupra citatis LOEFLINGII & IACQVINII defcriptionibus conferenti, liquebit, noftram imaginem ab Eorundem defcriptionibus potiffimum differre: quod aculei illi maiores, axillis adftantes, tantum in noftra adfint, petala defint, ftamina, præfertim eorum antheræ, & nectaria, horum defcriptis minus refpondeant, loco pedunculorum plurium & aggregatorum animadvertantur unicus, ad fummum duo, & hi non racemorum, ut IACQVIN afferit, fed ut LOEFLINGIVS putat, umbellarum more fubdivifi; & quæ funt reliqua difcrimina. Unde propemodum, & in genera diftingui debere, videri poffet. At vero hæc memorata difcrimina etiamfi noftram a dicta dirimere videantur, tamen eius defcriptionibus aliquatenus conciliari poffe & debere autumno: & quidem debere, cum nulla huic propinquior adhuc fit cognita, præterea & totus habitus nec non floris ftructura, fingulari Byttneriæ analoga, id fuadeant: itemque poffe, cum plurima & maximi momenti difcrimina in floris minoribus partibus obveniant, & hæ dictæ partes ob floris intricatam ftructuram eiusque parvitatem & nexum difficile iam poffint difplicari, difficilius vero adhuc depingi. Nam præfertim petala, nectaria & ftamina, quæ fingula perparva funt, fic inter fe cohærent, ut LOEFLINGIVS, ad id probe inftitutus, in iisdem defcribendis hallucinatus effe videatur, quid inde mirum, fi EHRETVS in iisdem depingendis offendiffet, ut petala & ftamina pro ftaminibus tantum delineaffet? Nec ideo difcrimen, quod ab antherarum numero, ut videtur, multiplicato defumi poffet, attendendum effe cenfeo, quum dictæ antheræ cum aliis partibus, quibus cohærent, ut per lentem vitream confpiciuntur, fint delineatæ indeque magnitudine adauctæ, & propterea, quamvis harum binæ tantum fingulo infideant filamento, tamen, quum hæ rurfus ex defcriptione IACQVINII fint bifidæ, & accedat, quod fint rotundæ, quatuor quin plures, cum partes rurfus in plures forte loculos difpefcantur, videri poffent. Et hinc pariter illud forte difcrimen, quod a nectarii diverfa figura peti poffet, ortum duxiffe putandum eft, quod itidem ut microfcopio confpicitur, fit delineatum, unde aliam prorfus induere potuit figuram, oculis nudis ob parvitatem non agnofcendam. Quanquam id, quod facile fateor, nondum introfpicere potui, quomodo a ftaminibus feparari potuit, ut ftamina petalis incumbentia permanerent, cum eius laciniæ funt his mediantibus ad dimidium usque concretæ. Adeftne hinc forfan præter vulgare defcriptum adhuc aliud minus figura noftrum referens: an differt hæc noftra planta ab altera defcripta, quod abnuere plane non vellem, fpecie? Idcirco vero fetulas illas duas, maioribus in fummitate adnatas, quæ in noftra icone deeffe videntur, & unde itaque itidem differt, plane omitto, quod facile potuerint, propterea quod fint reflexæ & forfan maioribus appreffæ, prætervidi, aut ob varias caufas nondum adeffe, vel plane deeffe, unde & a LOEFLINGIO, ut opinor, memoratæ non funt. Nec hæreo de iftis duobus aculeis, foliorum axillis adftantibus furfumque flexis, quorum apud IACQVINIVM & LOEFLINGIVM nulla fit mentio: Quod poffint forfan, cum tota planta minoribus horreat, & ipfi in iunioribus plantis fint minores, demum ætate ad hanc magnitudinem adcrefcentes, minus incurrere oculos, vel idcirco omitti, quum fuerint ftipulæ lineares, erectæ, patentes, quales in *Rubo Cæfio L.* confpiciuntur. Quod pofterius mihi porro exinde probatur, cum his analoga foliola flores adhuc tenellos nondumque evolutos, quales in fummitatibus ramulorum confpiciuntur, fepiant, quæ, iisdem evolutis, defluere videntur. Multo minus adhuc angor de reliquis difcriminibus, quæ ex Byttneriæ defcriptionibus & noftra figura inter fe collatis advertuntur, ob id, quod maxima ex parte referri poffint vel ad *ætatem*, quæ plantam, ut ex foliis patet, mirifice mutare videtur, vel ad *culturam*, cum noftra in folo alieno, a patrio, ut facile perfpicitur, toto cœlo differente alta, & calore ignis intra Caldarium fota, adoleverit, & tandem eruperit in florem; unde itidem fuam nonnihil mutare potuit faciem.

TAB. LXXXI.

MELANTHIVM (VIRGINICVM) petalis unguiculatis. *LINN. Spec.* 482. *n.* 1.

MELANTHIVM foliis linearibus integerrimis, longiffimis; floribus paniculatis. *GRONOV. Virg.* 59.

ASPHODELO affinis floridana, ramofo caule, floribus ornithogali obfoletis. *PLVK. Almath.* 40. *t.* 434. *f.* 8.

Nota. Planta, cuius imaginem, ab EHRETO delineatam, & ab eodem b. TREWIO transmiffam, in tabula LXXXI. exhibuimus, haut dubie MELANTHIVM Virginicum eft, quamvis nomen, ab EHRETO imagini adfcriptum, huc referri non poffit; nam pro Ornithogali fpecie habuit: Verum quod dictum MELANTHIVN fit PLVKNETI icon, nomina, defcriptiones & aliæ circumftantiæ, infra uberius explicanda, fatis fuperque probant.

Huius haud fpernendam delineationem PLVKNETIVS in *Phytographia* t 434 fig. 8. nomine fupra indicato, primus dedit, exhibens caulem floridum, aliquantum fupra radicem abruptum, noftri, quantum videre eft, non diffimilem. Terminatur enim in plures racemos unum maximum terminalem, & alios laterales minores, quorum pedioli funt rectangulares proportionaliter magni, diftantes, fulti bracteis parvis, lanceolatis, acuminatis. Flores, qui his folitarie infiftunt, funt patentes; Petala lanceolata; & horum ungues attenuati: Sed foliola caulina, quorum aliquot tantum ob parvitatem caulis delineantur, quæ funt verfus bafin & in medio hinc inde contractiora, quemadmodum & caulis, qui modo craffefcit, modo gracilefcit, ea noftræ figuræ minus fimulant. Hanc dein GRONOVIVS ex *Virginia* ipfa a *Claytonio* nomine: *Nigella flore obfolete flavo, femine alato, foliis gramineis* acceptam, l. c. nomine fupra propofito, tanquam eius regionis incolam indicavit. Inde LINNAEVS eandem in *fpeciebus plantarum*, differentia fpecifica & nomine triviali fupra nominatis, exhibuit. Cuius modo dictam differentiam fpecificam etiam GRONOVIVS, in *Floræ fuæ virginicæ editione fecunda*, quæ prodiit per filium (*Laurent. Theodor.*) 1762. proprium feponens nomen ufurpavit.

At vero cum horum nullus hactenus nec alius quisquam, quantum novi, eius accuratam dedit vel defcriptionem, vel delineationem; hinc non erit, quod excufem, cur iconem hanc noftram non peffime, ut videtur, delineatam, publici iuris facere decreverim; quinimo fperare poffim, me eo apud Botanophilos initurum gratiam.

Cum

Cum supra iam promisimus, nos rationes amplius explanaturos esse, quare Melanthium Virginicum esse autumemus: iam nostrum erit hoc exequi. Prius vero quam proferam rationes, quæ me perpulerunt, ut Melanthium Virginicum putaverim, dicenda est ratio, quare Melanthium habuerim. Cui in totum quidem supersedere possem, nisi LINNAEVS nectarium, quod singulis petalis inesse solet, cuius alioqui sedulus fuit indagator & accuratus descriptor, & unde *hic ipse* sæpius characterem essentialem desumsit, tam in charactere generico, quam extra eundem. puta in observatione, quam in id sæpius annexit, ut suppleret, quæ in charactere ipso prætermittenda erant, omnino reticuisset, & nisi EHRETVS in icone sua tale indicasset nomen, unde in verum eius concludere non liceret. Ideo vero pro Melanthio habui, cum nullum aliud reperire potui genus, cuius Character melius in nostrum quadret, & accedat ad hoc, quod quamvis in generibus plantarum dicti nectarii ne verbo quidem iniiciatur mentio, tamen idem tale, quale fere in nostra est, in descriptione & delineatione M. Sibirici, quarum utraque in *Amœnit. Acad. Volum. II. p.* 320. *n.* 11. *t.* 4. *f.* 11. *a.* exstat, ab eodem exhibeatur, & taliter etiam in ipso Virginico ab HILLIO, qui eius characterem genericum in *Historia plantar. universal. p.* 391. stetit, describatur. At nunc itidem mihi exponendæ veniunt rationes, quare Virginicum putem, etsi & huic supersedere possem labori, dummodo ungues petalorum, quibus a Sibirico distinguitur, clarius in oculos incurrerent.

Rationes vero, quæ mihi hoc probant, præcipue sunt: primum, quod ungues, etiamsi minus elongati & attenuati delineari videantur, tamen non desint; ut ex icone nostra attentius inspecta iam constat, & ex staminibus & nectariis, non basi petalorum, sed laminarum, seu supra ungues insertis, porro patet. Dein, quod PLVKNETII figura cum nostra non pessime congruat; unde eandem iam supra ample descripsimus. Tum quod character genericus, ab HILLIO de hac planta exhibitus, a nostro, exceptis unguibus, minus abludat: præcipue vero GRONOVII descriptio brevis, quam in Flora Virginica dedit, optime cum nostra icone, conveniat: nam nostræ quoque sunt Folia perlonga, graminea figura tritici vel hordei; præterea tenuia, debilia, integerrima stricta. Caulis culmo analogus, pedalis. Flores paniculati sive potius, quantum ex nostra icone & illa PLVKENETIANA perspicere puto, composite racemosi. At quod Flores sint sexu distincti, ut ab eodem perhibentur, nostræ iconi minus respondet, ubi omnes pinguntur hermaphroditi, nisi hi sint pro femininis habendi, quod ex HILLIO l. c. præcipue colligo, qui titulo fœmineorum nullos alios descripsit, quam nostros hermaphroditos, inde vero, alia planta mere masculos ferens ut exstet, necesse est.

Iam subiungere placet descriptionem plantæ totius, quam ad iconem nostram delineavimus, ut ulterius constet, quibus notis a Sibirico, ipsi valde affini, distinguatur.

RADIX? Herba graminea. CAVLIS strictus, pedalis, nonnumquam bipedalis, simplex, gracilis, cylindraceus lævis. FOLIA graminea, linearia, ensiformia, sessilia, carinata, stricta, in acumen subulatum desinentia. Radicalia conferta, ut plurimum decumbentia, fere longitudine caulis. Caulina rara, alterna, fluitantia, amplexicaulia, quo altiora, eo minora. Modus florendi composite racemosus. RACEMI plures: unus terminalis maximus: alii laterales, patentes, breviores. Pedioli parvi, patentes, magnitudine, & distantia proportionata, uniformi. Bracteæ parvæ lanceolatæ, lineares, acuminatæ, coloratæ, pediolis singulis subiectæ. FLOS egregie liliacearum coronariarum. COROLLA hexapetala, nivea, erecte patens: Petalis obovatis, unguiculatis. Nectarium unicum in singulo petalo a tergo staminis, cordatum, humido luteo splendicante madidum. STAMINA sex, petalis supra ungues inserta, arcuatim erecta, (persistentia) petalorum magnitudine. Filamenta subulata. Antheræ luteæ, subrotundæ. PISTILLI Germen trigono-ovatum. Styli tres, recurvi. Stigmata simplicia. PERICARPIVM? SEMINA?

Unde iam clarum erit, nostrum præcipue a Sibirico foliis sessilibus, longioribus, confertioribus, decumbentibus, Caulinis pluribus, Floribus composite racemosis, Petalis unguiculatis, Staminibus persistentibus (autore LINNAEO, in observatione Sibirico subiuncta) & ut ex HILLIO & GRONOVIO colligo, Floribus polygamis differre.

TAB. LXXXII.

PERIPLOCA (Cynanchum) foliis cordato-oblongis.

CYNANCHVM (acutum) caule volubili, foliis cordato-oblongis glabris. *LINN. Hort. Cliff.* 79. *Upf.* 54. *ROYEN Lugdbat.* 409. *HILL. Hist.* 310.

PERIPLOCA Monspeliaca, foliis acutioribus. *TOVRNEF. Inst.* 93. *BOERH. Lugdb. I.* 315.

PERIPLOCA prior DODON. *Pempt. p.* 408.

ASCLEPIAS (APOCYNVM) scandens, foliis convolvuli, purpurascente flore *Hort. Carlsrub. FABRIC. Helmst. p.* 255.

APOCYNVM III. latifolium *CLVS. Hist. I. p.* 125.

APOCYNVM latifolium amplexicaule *BAVH. Hist. II. p.* 135.

VINCETOXICVM volubile, foliis acutioribus. *RVPP. Ien.* 28.

SCAMMONIAE, monspeliacæ affinis, foliis acutioribus *BAVH. Pin.* 294.

SCAMMONII monspeliaci varietas. *LOB. Hist.* 341.

Nota. Huius plantæ prima, ut puto, icon apud DODONAEVM in *Historia* sive *Pemptatibus Stirpium* nomine Periplocæ prioris exstat, quæ cum nostra convenit, nisi quod eius floribus sit foliolum adpictum, quod neque in planta ipsa nec in icone nostra conspicitur; cæterum radices, caulis, folia, sed nondum aperti, vel denuo clausi, non male exprimuntur. Tum dicta icon a LOBELIO in *Historia Plantarum* vel *Stirpium* (pag. supra citat.) exhibita est. Dein a CLVSIO, l. c., qui ipsi nomen indidit Apocynum III latifolium & accomodavit descriptionem haud inconcinnam, primam de hac planta hoc titulo dignam. Unde transiit cum descriptione in IOH. BAVHINI *Historiæ Plant. univers.* Tom. II. pag. 135 nomine supra indicato. Plantæ porro HERMANNVS, TOVRNEFORTIVS & BOERHAAVIVS l. l. supra cc. & nominibus ibidem enumeratis, meminerunt. Post LINNAEVS eandem in *Horto Cliffortiano* p. c. memoravit nomen proprium, & genericum, & specificum illi indens, quod utrumque in *Horto Upsaliensi* & in *speciebus Plantarum* retinuit. Utrumque etiam ROYENVS, dum in *Prodromo Floræ Leydensis* dictam plantam enumeraret, tum HILL. & MILLER, dum uterque, prior in *Historia Plantarum universali*, alter in *Dictionario hortulanorum*, characteri generico præmisso ipsius descriptionem adnecterent, adoptaverunt. Eam insuper in *Catalogis* suis SIEVERT & FABRICIVS, prior sub nomine generico Apocyni, alter Asclepiadis, uterque eodem specifico narrarunt, cui *posterior* partium fructificationis amplam subiunxit descriptionem.

Verum

Verum enim vero cum ex his præmissis constet, quod eius nullæ aliæ adhuc extenticones, præterquam illæ, quas publicarunt DODONÆVS, LOBELIVS, CLVSIVS & IOH. BAVHINVS; & hæ omnes pro una tantum sint habendæ, cum trium illorum, quos prius nominavimus, icones exiverint ex Typographia *Plantiniana* ad eandem sculptam imaginem sive archetypum factæ, & illa BAVHINI, quem ultimo memoravimus, sit ad ectypum, quod Clusius sistit, imitatione expressa, unde penitus inter se conveniunt; præterea vero & hæ, quamvis sperni non possint dum habitum plantæ belle referant, tamen cum breviores & rudiores sint, quam ut plantæ partes, præcipue minores, rite inde cognosci possint, præter hæc nec coloribus vivis pictæ, nec character fructificationis seorsim exhibitus: hinc nec inutile nec superfluum putavi, nostram promulgare imaginem, quæ etiamsi totam non sistat plantam, sed tantum ramulum, tamen præter eum & seorsim exhibeat pedunculum, flores explicatos ferentem, itemque folia solitaria, utraque nisi in magnitudine adaucta, tamen e planta vulgari maiori, (forsan e tali, quæ quatuordecim pedum altitudinem attigit, quod in eadem planta nonnumquam fieri, EHRET refert;) quibus porro, quod omnium caput est & attentione præprimis dignum, fructificationis character, præter fructum, secundum omnes suas partes nitidissime & verissime, uti florem plantæ vivæ examinando didici, delineatus accessit, & id quidem, ut partium floris intricata compages earumque vera structura non solum clare inspici possint, quapropter etiam partes minimæ oculo fere subterfugientes, per microscopium auctæ, exhibitæ sunt, sed etiam ut præconceptam de eodem ideam corrigat ac emendet, cum non illum Cynanchi, sed alius, &, ut ego puto, Periplocæ vel eius valde affinem repræsentet. Nam EHRET iam probe perspexit, quod flores nostræ plantæ, pro Cynanchi specie habitæ, cum eius charactere generico, a LINNÆO in generibus plantarum dato, minus congruant, quare etiam hanc totam pinxit imaginem, & in delineandis & extricandis floris partibus tantam adhibuit diligentiam & accurationem. Ipsum vero, ut statueret quod Cynanchi generis non sit, potissimum permovere glandulæ illæ quinque, Stigmati insidentes, pro antheris ob similitudinem, & quod veras cassas putaret, ipsi habitæ, unde eandem LINNÆI Gynandris potius quam Pentandris accensendam existimavit, & inde itidem dignam, quæ novum constitueret genus; præsertim cum plurimæ reliquæ floris partes iisdem Cynanchi non respondeant. Et hæc varians floris structura iam b. TREWIVM, ut puto, perduxit, ut iconem seponeret, nos vero, ut præ aliis seligeremus, quo his selectis iconibus intermisceretur; equidem non ea mente, quasi novum constituere genus putaremus, sed potius quod eius Characterem fructificationis non Cynanchi sed Periplocæ affinem intelligeremus. Quo nostram vero ea de re magis diludicare possimus sententiam, hinc Characterem fructificationis seu potius floris, cum fructus desit, qualem nostra icon exhibet, & qualem ex plantæ vivæ floribus cognovimus, nunc delineabimus.

CALYX seu *Perianthium* parvum, planum, quinquepartitum: laciniis linearibus, subacutis.

COROLLA monopetala, rotata, plana, quinquepartita: laciniis lanceolato-linearibus, subacutis

Nectarium parvum, basi Corollæ circummatum subcylindraceum, quinquedentatum: dentibus utrinque uno minori, & ex adverso & ab intus alio cuspidato præditis.

STAMINA ex basi nectarii quinque. *Filamenta* crassiuscula, arcuata, Stigmati appressa. *Antheræ* duæ, membranaceæ (laterales, ut puto): apicibus inflexis, summitatem Stigmatis fere obtegentibus.

PISTILLI *Germina* duo, oblonga. *Stylus* vix ullus. *Stigma* unicum, capitatum, quinquangulare; in *ambitu nectariolis* quinque coloratis, antherarum analogis, oblongulis, bifidis; *in medio apiculis* duobus, (qui sunt, ut opinor, vera Stigmata) præditum.

Iam vero ex charactere floris, quem modo dedimus, patere puto, quod omnino eius fructificationis Character propius ad illum, a LINNÆO de Periploca datum, quam ad hunc, ab Eodem de Cynancho exhibitum, accedat; cum nec calyx nec corolla admodum abludant, nectarium sit persimile, stamina non dissimilia, & pistilla analoga, præcipue vero stigma, in hoc genere singulare, mihi loco characteris essentialis, admodum respondens: puta orbiculato-quinquangulare, glandulis quinque subpetiolatis, oblongulis obsessum; præterea nec penitus desint filamenta illa quinqne incurva, intra nectarium locata, a staminum filamentis distincta & laciniis Corollæ alterna, quum vicem gerant cornicula illa 5, e basi nectarii exserta, situ dictis respondentia, forsan in eiusdem generis aliis pluribus speciebus itidem taliter constituta. Unde nunc porro rationem liquere puto, quare eiusdem nomen genericum, a LINNÆO ipsi inditum, sed definitioni eiusdem minus respondens, cum dicto, cuius character propius ad nostrum accedit, permutare coacti simus.

Ill. FABRICIVS, quem olim Præceptorem venerabamur, nunc Fautorem ac Amicum, iam itidem perspexit, quod planta, cuius imaginem stetimus, neutiquam ad genus Cynanchi, sed ad aliud pertineat, unde eidem in *Enumeratione Stirp. Hort. Helmst.* p. c. aliud nomen genericum imposuit, & amplum floris subiunxit descriptionem: Verum non generi Periplocæ sed Asclepiadi adnumeravit; ob id potissimum ut puto, quod antherarum inflexos & inter se fere contingentes apices pro corpusculo truncato, antheras duplices membranaceas arcte stigmati incumbentes prosquamis rimis fatiscentibus, nectariola spatiolis, iisdem interiectis, non numexserta pro veris antheris, & nectarium corollæ, ob parvitatem difficile extricatu, & ob apiculos illos multum cum corpusculis illis auritis, corniculum exerentibus, affinitatis alentibus pro iisdem haberet. Unde perfacile fuit dicto genere confundere, & propemodum autoritate VIRI exactissimi permotus, meam abiecissem sententiam, & ad Eiusdem abiissem, præsertim, cum siccata planta eius assertioni mire verificaretur, nisi ex plantæ vivæ flore adhuc pernovissem, quod fructificationis Character ita se haberet, quemadmodum in icone nostra depicta est.

TAB. LXXXIII.

PONTEDERIA foliis cordatis, floribus spicatis. *LINN. Spec.* 412. *MILL. Dict.*

Pontederia floribus spicatis. *LINN. Hort. Cliff.* 133. *GRONOV. Virg.* 37. *ROYEN Lugdb.* 37. *COLD. Noveb.* 69.

GLADIOLVS lacustris virginianus cœruleus, Sagittariæ folio. *PETIV. Gazoph. I. p.* 4. *n.* 12. *t.* 1. *f.* 12.

SAGITTARIÆ similis planta palustris virginiana, spica florum cærulea. *Banist.* MORISON. *Hist.* 3. *p.* 618. *f.* 15. *t.* 4. *f.* 8.

PLANTAGINI aquaticæ quodammodo accedens, foliorum auriculis amplioribus retusis, floribus cæruleis hyacinthi spicatis. *PLVK. Mant.* 152. *t.* 349. *fig. ult.*

Nota. Botanici, qui huius Plantæ imaginem in scriptis suis exhibuerunt, fuerunt PLVKNETVS, MORISONVS, & PETIVERIVS, qui omnes eandem H. supra cc. non pessime expresserunt; si excipias quod singulæ icones sint iusto minores, & illarum, quas PLVKNETVS & PETIVERIVS adornarunt, folia angustiora floresque ad totam figuram grandiores. Inde nullus eius publicavit imaginem, sed plures eius in libris suis mentionem fecerunt, dum vel regionis alicuius incolam, vel horti alicuius alumnam sisterent, aut in charactere nominibusque condendis essent occupati. Inter quos posteriores præcipue eminet Illust. LINNÆVS, qui in generibus plantarum eius characterem genericum exhibuit ipsique proprium & novum adaptavit nomen a Pontedera Botanico, tum ob plura laude digna quæ ediderat scripta, tum quod in Gymnasio Patavino multo cum applausu Botanicam ipsam profitebatur, de Botanica bene merito, desumtum. Præterea vero & eidem in *Hort. Cliff.* p. c. nomen specificum a florescendi modo petitum, quo a congeneribus speciebus distingueretur, imposuit, quod dein in *speciebus plantarum* addita foliorum figura, in diversis eius speciebus alia, ampliatum est. Singuli fere, qui eundem insecuti sunt, Botanici, dum in libris suis huius plantæ meminerunt, utroque eius nomine, tum generico, tum specifico, sunt usi. At LOEFLINGIVS dum in *Itinere hispanico* Americanas Regis Hispaniæ ditiones visens, Barcellonæ in paludibus eandem crescentem inveniret, & pro novo haberet genere, proprium ipsi indidit nomen: Phrynium, cui adiecit amplam descriptionem, unde mihi cum LINNÆO constat, quod Phrynio suo Pondeteriam cordatam indicet, ipsi hoc & alio quovis nomine ignoratam. Quem in errorem ut incideret, ipsi fuit fere inevitabile, cum tria tantum in quovis flore animadverteret stamina, nimirum hæc, quæ trium inferiorum laciniarum basi inserta sunt, iisque respondent & extra tubum corollæ eminent; nam illa tria, quæ intra tubum latent eiusque basi sunt inserta, vel ut præterviderit, vel ut ipsa abfuerint, fuit necesse, cum nullam eorum faciat mentionem. Item iam ante LINNÆVM HOVSTONVS eandem dignam censuit, quæ novum constitueret genus, cui nomen MICHELII, Botanici eximii, imponere, indeque MICHELIAM dicere, in animo habuit: Sed quum phtisi consumtus, præmature, quod vehementer dolendum! morti occumberet, unde propria inventa adnotamentaque Publico communicare non potuit, eiusque manuscripta a MILLERO hactenus fere inedita servata sunt, ab altero interim nomen accepit, ipsius ad aliam plantam translato.

Cum ex præmissis iam pateat de planta ipsa nullas adhuc exstare icones, quam quas MORISONVS, PLVKENETVS & PETIVERIVS exhibuerunt, quum reliqui Scriptores botanici, quos memoravimus, vel plantam tantum nominarint, vel descripserint, vel definiverint, nequaquam vero delineaverint; & eædem icones, quamvis sperni non possint, sint tamen perparvæ, præterea nec coloribus vivis pictæ, nec charactere fructificationis ornatæ: inde actum agere nequaquam putavimus, dum nostram publicaremus, a b. TREWIO in id iam sepositam, quamvis nonad vivam plantam, quæ tunc temporis in Anglia obtineri non potuit, sed ad siccum at bonum exemplar sit confecta; nam est dictis maior nitidiorque, ad hæc coloribus vivis decorata. Nec desideramus ut in reliquis citatis figuris Characterem fructificationis, qui hic, excepto fructu, quem EHRET, omni data opera, obtinere non potuit, accuratissime & magnitudine tam naturali quam aucta adpictus est.

Planta vero ipsa, cuius delineationem dedimus, quantum ex descriptionibus, quæ inde exstant, & ex icone nostra colligere est, sequentem in modum se habet: Nimirum est pedis fere longitudine. Radix perennis fibrosa, unde succrescunt nonnumquam unus, subinde duo vel tres Caules, subrotundi, crassitie digiti. Horum unicuique est folium unicum, sagittato-cordatum: angulis s. auriculis subrotundis dimidia fere totius plantæ longitudine eiusque pene latitudine, carnosum, striatum seu nervosum: nervis e basi undique excurrentibus; alioqui integrum, nisi in basi ut memorat MILLERVS profunde serratum, villosum, subacutum, insistens petiolo, subrotundo, rubente, fibroso, basi caulem vaginæ instar obvolvente, supra, ubi a caule abscedit, dehiscente: unde exit Pedunculus rotundus, longus, rubicundus, bi-vel tri-uncialem sustinens Spicam cylindraceam, densam, quæ antequam efflorescit, intra spatham longitudinaliter dehiscentem, strictam, luteam, latet. Flores qui ipsi insident, sunt nudi, neque bractea suffulti, neque Perianthio cincti, sublabiati, geminati ut asserit BROWNE, cærulei vel rubicundo-cærulei. Corolla monopetala, imperforata: Tubus angulatus, striatus, subcylindraceus, parum incurvatus: Limbus bipartitus, cuius labium superius est erectum, tripartitum: laciniis subæqualibus, media macula lutea insignita; inferius itidem tripartitum, æquale, reflexum. Staminum numerantur in singulo flore sex, quorum tria extra tubum Corollæ eminent: filamentis basi trium laciniarum inferiorum insertis iisque situ respondentibus; tria vero reliqua intra tubum latitant, basi eiusdem inæqualiter inserta; & hæc bis tria antheris gaudent oblongis, incumbentibus. Pistillum corollam longe supereminet, & eius germen est oblongum; Stylus simplex, apice incurvatus; Stigma crassiusculum: unde fit Fructus seu Capsula carnosa, conica, triangularis, trilocularis, cuius loculis insunt Semina plura, subrotunda.

Hæc, quam modo descripsimus, planta paludibus & vadis Americæ inhabitat, nec adeo raro occurrit, cum in *pluribus eius regionibus*, præcipue *borealibus*, reperiatur. Sic enim reperitur in *Virginia*, ut GRONOVIVS, MILLERVS & PETIVERIVS testantur. In *Marilandia*, *Carolina meridionali*, ut PETIVERIVS asserit. In *vera Cruce*, ubi collegit HOVSTONVS, autore MILLERO. In *Jamaica*, quemadmodum ex BROWNII Flora Jamaicensi patet, ubi proprium ipsi adaptavit differentiam specificam, & ample exposuit eius characterem fructificationis, nostræ non male respondentes, nisi quod folia Iamaicensis describantur subrotunda quæ nostræ sunt cordata, quod discrimen ex figura eorum male intellecta ortum fuisse autumo. Porro reperitur in *Barcellona*, ubi detexit LOEFLINGIVS. Rursus in *Provincia Noveberacensi*, ubi legit COLDEN. Item in *Nevv-York*, unde accepit ELLIS, ex quo obtinuit EHRET, & secundum quam nostram pinxit iconem.

TAB. LXXXIV.

PHYLLANTHVS (*grandifolia*) caule arboreo, foliis ovatis obtusis integerrimis *LINN. Hort. Cliff.* 440. *Spec.* 1392. *MILLER Diction.*

NIRVRI arborescens, foliis latis subrotundis & subtus incanis, fructu maximo HOVSTON. MSS.

Nota: Plantæ imago, quam Tab. LXXXIV. exhibuimus, ab EHRETO, qui eandem delineavit, b. TREWIO nomine: Telephioides arborescens foliis latis, subrotundis & subtus incanis, fructu maximo Randi missa est. Quam vero idcirco potissimum publicavimus, quod nulla adhuc, quantum scio, alia exstet icon, nec planta ipsa perquam frequenter hortos Europæos incolere possit, cum nemo, quantum mihi constat, præter LINNÆVM & MILLERVM, eius mentionem fecit, nam Randium, ob id quod plantam tantum nominetus indicaverit, studio omitto, quin & hi, dum eandem in Libris suis, prior primum in *horto Cliffortiano*, inde in *speciebus plantarum*, alter in *dictionarii hortulanorum variis editionibus*, & in eius *abbreviationibus*, memorarunt, eius talem non dederunt descriptionem, quæ plantam secundum omnes suas partes cognitam redderet: nam ille, cui siccum tantum exemplar fuit, a MILLERO communicatum, in rite denominanda planta suam præcipue collocavit operam, pauca tantum de foliis adnotatamenta subiungens; & alter quamvis in nomine eius, cuius proprium primo condidit, dicens ANDRACHNEN foliis ovatis obtusis subtus incanis, caule arboreo, quod expost cum LINNÆANO permuta-

mutavit, non subsistit, tamen eius imperfectam exhibuit descriptionem. Unde tantum colligere est: esse *arborem mediæ staturæ*, eandem in solo natali ad viginti pedum altitudinem excrescere; Truncum esse crassum, lignosum, dispesci in plures ramos; his alternatim insidere folia ovata, integra, supra splendide viridia, infra incana seu potius glauca; ex horum axillis prodire flores sexu distinctos, brevibus pedicellis insidentes ac infra folia dependentes; Fructum, qui ex his nascitur, esse nucis basilicæ magnitudine, intumescere in tres loculos, quibus insunt semina singularia; horum duo sæpius esse marcida, quin etiam dum specie fœcundata referunt, tamen detracto cortice, reperiri absque germine seu potius corculo. Sed hæc non solum verum etiam & alia plura ex icone nostra patent, quæ nunc subiungere placet: nimirum quod ex ramulis quovis anno noviter protrusis nasci videantur folia, quæ sunt, ut LINNÆVS in *horto Cliffort.* iam annotat, palmaria, sed non ovata & obtusa, ut idem asserit, potius subrotunda & breviter acuminata; quod his foliis sint petioli parvuli, subrotundi, crassiusculi; quod subter illos in iunioribus collocentur stipulæ lanceolato-lineares, acutæ; quod ex axillis foliorum non unicus sed plures prodeant flores nutantes, campanulati, flavicantes, parvuli, pedicellis simplicibus vel distinctis adfixi, & quod denique flores fœminini, dum masculi non sint adpicti, adhæc & fructus sequentem in modum se habeant.

PERIANTHIVM hexaphyllum, s. sexpartitum: *foliolis* l. laciniis erectis, coloratis, lanceolatis, subacutis.

PISTILLI *germen* subrotundo-trigonum, basi *margine polygono* cinctum. *Styli* tres recurvato-patentes, in summitate bifidi, *Stigmata* obtusa.

PERICARPIVM seu *Capsula* subrotunda tricocca trilocularis: loculis bivalvibus.

SEMINA ovata hinc convexa, inde angulata, vertice obtuso ut videtur hilo prædita.

Hæc cuncta igitur ultra ex icone nostra perspiciuntur, quorum aliqua EHRETVS propriis suis adscriptis adnotationibus confirmavit. Unde iam satis superque clarebit, quare MILLERI descriptionem imperfectam dicere, coacti sumus, sed exinde itidem patebit, quare huic iconi præ aliis inter has selectas icones locum assignaverimus; nempe quod nonsolum raritate & elegantia, sed etiam accuratione aliis præstet. Quæ nostra posterior assertio quamvis per se iam liqueat, tamen adhuc magis clara fiet, dum L. B. vel iconem ipsam vel eius, quam dedimus, descriptionem, cum iis, quæ dictorum virorum opera de planta innotuere, præcipue vero fructificationis characterem in quantum delineatus est, & in quantum hinc itidem describi potuit, cum LINNÆANO, in generibus dato, comparare non gravabitur. Et optandum tantum esset, ut, quemadmodum flos fœmineus explicatus & magnitudine auctus fuit seorsim exhibitus, sic & masculus esset delineatus, præterea planta proportionaliter diminorata adpicta, quo icon omnibus numeris fuisset perfecta.

Iam vero mihi adhuc in caussas inquirere incumbit, quare in icone nostra foliorum figura illi a LINNÆO & MILLERO descriptæ non respondeat, inde enim perfacile quisquam in cogitationem adduci posset, quasi non esset accurate delineata, aut planta, quam diximus, non esset. At quod sit non tantum fructificationis character satis superque declarat, verum etiam nomen ab EHRETO iconi adscriptum, hinc cum *Andrachne arborea* MILLERI, olim quarta nunc tertia specie, confundi nequit, etsiamsi huic sit valde adfinis, eiusdem conterranea, & quantum ex HOVSTONI nomine specifico, olim a MILLERO memorato, colligo: foliis latioribus. Inter caussas vero præcipuas, quæ foliorum huius arboris figuram immutare potuerunt, refero ætatem, unde mirifice sæpius transfigurantur, sic, ut sibi sint plane dissimilia, quæ prius enata sunt, & quæ post enascuntur, quorum plura insignia exempla proferre possem, nisi talia plura unicuique Botanico incognita esse non possint, huic addo culturam, quæ mirum quantum omnes plantæ partes, præcipue folia variare potest, ut taceam alias, quæ minus forsan hic locum habent.

Cæterum hæc planta, uti ex MILLERO constat, in Campechia sponte crescit, ubi HOVSTONVS eandem & Andrachnen arboream MILLERI primum detexit, & unde quoque Capsulas seminales Angliam misit, quorum ex seminibus, quamvis maxima ex parte fuerint cassa, tamen aliquot enatæ sunt plantæ.

TAB. LXXXV.

ACER foliis quinquelobis subdentatis subtus glaucis, floribus pedunculatis simplicissimis rare aggregatis dioicis.

ACER (rubrum) foliis quinquelobis subdentatis subtus glaucis, pedunculis simplicissimis aggregatis *LINN. Spec.* 1496. *GRONOV. Virg.* 161.

ACER folio palmato-angulato, flore fere apetalo sessili, fructu pedunculato corymboso. *Fl. Virg.* 41. *COLD. Novebar.* 85.

ACER virginianum folio subtus incano, flosculis viridi-rubentibus. *HERM. Parad. p.* 1. *t.* 1.

ACER virginianum, folio maiore subtus argenteo supra viridi splendente. *PLVCK. Alm.* 7. *t.* 2. *f.* 2. *CATESB. Carol. I. p.* 60. *t.* 62. *MILL. Icon. p.* 6. *t.* 8. *f.* 1. *du HAMMEL. Arb. p.* 28.

ACER occidentale, folio minore subtus incano supra atrovirente *RAI. Hist.* 1701.

ACER floribus rubris, folio maiori supra viridi subtus argenteo splendente *Clayt.*

a. ACER rubrum floribus hermaphroditis *du ROI Obs.* 60.

TAB. LXXXVI.

ACER foliis tri- vel quinquelobis serratis subtus glaucis, floribus distinctis confertim aggregatis monoicis.

ACER americanum, folio maiore subtus argenteo, supra viridi splendente, floribus multis coccineis *MILLER. Dict.*

ACER floribus rubris, folio maiori superne viridi, subtus argenteo splendente Clayt. *du HAMEL. Arb.* 28.

Nota. Plantæ hæ duæ, quas tabulis LXXXV. & LXXXVI. exhibuimus, sunt Aceris valde affines species, ita ut a MILLERO, qui utriusque plantæ in *Dictionario hortulanorum* novissimis editio-

editionibus, & in Iconibus mentionem fecit, tantum pro varietatibus einsdem speciei, LINNÆO A. rubrum dictæ, sint habitæ; licet in prioribus huius dictionarii editionibus easdem in veras distinxerit species, proprias ipsis aptans differentias specificas, quarum alteram sua sub specie indicavimus. Sed in eo, quod hanc priorem suam miserit sententiam, & alteram amplexus sit, hactenus suffragari non potui, cum in his duabus plantis, ex iconibus nostris iudicans notas haud paucas nec viles animadvertam, quibus in duas veras distingui possint species: scilicet, quod prior sit planta dioica, altera monoica; dein quod prior gerat folia quinqueloba dentata, altera triloba? serrata; tum quod gemmæ in priore sint minores imbricatæ, quales etiam vel facta efflorescentia persistere videntur, in altera maiores, pro more generis compositæ ex duabus squamarum paribus, adauctæ ad basin aliquot minoribus, quorum maiores, dum expanduntur, sunt sibi fere æquales, cruciatim recedunt, apicibus & marginibus retractis, ita ut calycem tetraphyllum patentem referant, unde florum fasciculi prodeunt. Porro quod fasciculi florum in priori sint pauciores & rariores, in posteriori copiosiores densiores, ita ut nonnunquam de ramulis ipsis, quibus supercrescunt, præ eorum frequentia & densitate vix quicquam conspici possit. His adde quod pedunculi in priore sint longiores subnutantes, in altera minores & magis erecti; dein quod prioris fœminei flores possideant calycem seu Perianthium monophyllum, persistens, iidem vero alterius polyphyllum, deciduum; tandem quod alæ in priore sint maiores & magis arcuatæ, in altera breviores, rectiores.

Hæc cuncta, quæ modo adduximus discrimina fiunt maxima ex parte ex iconibus nostris clara & perspicua, &, quæ ex iisdem minus clare cognosci possunt, aliorum de Acere rubro iconibus & effatis supplentur. Quæ posterior nostra assertio potissimum de illo primo discrimine valet, quod inter utramque plantam intercedere diximus: puta quod prior sit dioica vel diphyta, altera monoica vel monophyta. Etiamsi enim id, quod de altera asseruimus, ex icone sua satis superque clareat, tamen idem, quod de priori perhibuimus æque clare ex sua non cernitur, cum in eadem ramus florum mere hermaphroditorum ferax, sed non alius masculorum tantum fœtus, exhibeatur. Unde ambigimus an huic sint præter hermaphroditos alii masculi, & dum sint, an eundem cum iisdem inhabitent truncum proprios tantum segregati in ramos, an habeant diversum truncum? Rursus, num forsan hi masculi iam defloruerint cum icon esset confecta, an nondum effloruerint? At cum in LINNÆI *speciebus plantarum*, ubi nostra suo in ordine enumerata est, in fine annotatum legimus, quod sit planta dioica, idemque a DV HAMELIO, *Tractatu de Arboribus*, ubi loco citato nostram plantam memoravit, & qui ipse propriam arborem masculorum tantum feracem aluit, unde & flores delineandos curavit, affirmari advertimus, præterea a *Catesbyo* & ramulum hermaphroditorum florum seu potius fructuum, & alium masculorum fœtum, delineatum conspicimus, & id denique novissime ab Amico, in paucis caro, D. *du ROI in dissertatione inaugurali observationes botanicas sistente*, habita Helmstadii MDCCLXXI. d. XXXI. Octobr ulterius cortoborari legimus, tum amplius ambigere non possumus, sed tantum dolemus, quod non ramus masculus perinde ac alius androgynus fuit exhibitus.

Quo pauciores sunt botanici, qui huius alterius nostræ plantæ meminerunt, præter enim MILLERVM, qui varietatis loco habuit, & præter DU HAMELIVM, qui pro vera & distincta habuit specie, neminem novi; eo numerosiores vero sunt ii, qui prioris mentionem fecerunt, & haud pauci, qui eius delineationem adornarunt. Primus, qui huius mentionem fecit, fuit sine dubio PLVKENETVS, qui l. c. nomine supra exhibito hanc primum indicavit, & eius aliqualem, sed tantum ramuli absque floribus & fructibus, dedit delineationem. Hunc subsecutus est HERMANNVS, qui fœminæ haud spernendam exhibuit figuram, & plantæ huius amplam & haud inconcinnam descriptionem; unde tantum colligere est, ipsi fuisse individuum rudimenta fructus non in duo sed tria vel quatuor stigmata desinentis gerens, & arborem suam, licet quovis anno læte floruerit; numquam tamen maturasse fructus: Quod sine dubio duritiæ climatis tribui nequit, cum in Anglia hæc & altera species suos ad maturitatem perduxerint fructus. Proin ut alia subfuerit causa necesse est, & hanc suspicor fuisse absentiam maris. Proximus a memorato HERMANNO fuit CATESBY, qui eius tam ramum fructiferum quam alium parvulum masculorum florum feracem, nomine a PLVKENETO indito, stetit, addens pauca historiam plantæ concernentia. Hic igitur fuit primus, qui præter ramulum, a trunco florum hermaphroditorum desumtum, alium, ab altero masculorum petitum, delineavit & unde assertio, quod flores fructificationi dicati, qui sunt vel masculi, vel fœminei seu potius hermaphroditi, proprios segregentur in truncos, aliqua ex parte verificatur.

Ab hoc exstitit GRONOVIVS, qui l. c. eius mentionem fecit. Non multo post COLDEN eandem, cum plantas Coldinghamias ex Provincia Noveboracensi proprio in Catalogo sisteret, qui Actis Upsaliensibus A. 1742. insertus est, nomine GRONOVII memoravit, propriam ipsi, methodo LINNÆANA concinnatam, subiungens descriptionem. Ex qua elucet, sibi fuisse arborem fœmineam, cuius flores calycem non monophyllum sed polyphyllum habuerant, si fides habenda est eius descriptioni, unde, si masculorum iniecisset mentionem, colligendum fuisset, suam descriptionem pertinere ad hanc nostram alteram. Post MILLERVS in *Iconibus* l. c. fœminæ stetit iconem, sed reliquis hactenus publicatis non meliorem. Cui adiunxit historiolam plantæ, ubi alterius nostræ nomine Aceris Caroli WAGERI mentio fit, & quæ in variis *Dictionarii hort.* editionibus itidem exstat. Hi dicti scriptores hactenus arboris fœminæ tantum, non æque maris meminerunt: sed DV HAMEL, qui post ipsos *Tractatum de Arboribus* scripsit, & LINNÆVS in *noviore Plantarum Indice*, atque novissime & quam maxime expresse *du* ROI l. c. & trunci mas dicendi, & alterius fœmina nuncupandi, meminerunt. Inter quos DV HAMMEL, quem primum nominavimus, propriam coluit arborem marem, cuius flores adhuc tenellos & iam adultos, ut intra gemmas continentur, aut ut solitarie conspiciuntur, delineandos curavit. Præter dictam vero, alteram adhuc coluit, quæ ex ipsius sententia fuit fœmina, quamvis dum hæc scriberet nondum floruerit, quod vero exinde suspicatus est, quum a Canadensibus Botanicis fuit edoctus dari huius speciei duo individua, quorum alterum flores fœmineos, alterum masculos ferat, sic etiam D *du* ROI, quem ultimo nuncupavimus, quum *Harbeccæ* (Harbke), pagi Helmstadio viciui, in Perill. a VELTHEIM arbores & frutices americanas, quarum perplures & rariores colebat, inquireret, utramque arborem, puta marem & fœminam, & quidem in flore, videre & observare obtigit. Unde vero LINNÆVS idem perhibuerit, an propriis edoctus fuerit observationibus, an aliorum avtoptarum Americæ provincias peragrantium, an idem cum nobis ex CATESBEI figuris & DV HAMELII effatis & figuris collegerit, nescire me facile fateor. Cæterum hic idem in concinne denominanda & definienda planta nec non in colligendis synonymis suam præcipue commodavit operam, quare & ipsi iam in horto Upsaliensi propriam adaptavit differentiam specificam, quam dein in speciebus plantarum novioribus immutavit, inflorescendi modo in auxilium vocato: sed eandem rursus ampliare coacti sumus, ut alteram nostram speciem ab eadem distinguere potuerimus, cum ipsi sit idem inflorescendi modus, talis foliorum divisio & idem color quoad folia & flores, (unde potissimum LINNÆANÆ petitæ sunt notæ specificæ) nec cætera admodum differant, attamen sit distincta uti, ex discriminibus supra enumeratis patere puto.

Addendum denique adhuc putavi has plantas, præcipue dioicam, in Americæ Provinciis, ubi sponte crescunt, ab incolis ad varios usus converti: ex succo enim ex arboribus, primo vere ad lignum usque inforatis, destillante, confici saccharum, Syrupum, ut obiter COLDEN & KALM, & accuratius & plenius DV HAMEL indicarunt; præterea, ut KALM in *itinere Americano* ultro memorat, ex ligno tornari & fabricari varia utensilia, quæ sunt coli rotatiles, orbes, scapi, pedes, quibus lecti, sedilia insistunt, præcipue vero ex illo marmorato fieri varia scriniariorum opera, carius quam e vulgari venientia; ex cortice porro aqua incocto, addito Chalcantho. patari colorem obscure cœruleum; quo tinguntur lana & Linteamina, & ex eodem tandem Atramentum.

TAB.

TAB. LXXXVII.

VIBVRNVM foliis cordato-orbiculatis glabris serratis plicatis. *GRONOV. Virg. (ed. alt.) p.* 46.

VIBVRNVM foliis ovatis dentato-ferratis plicatis. *LINN. Spec.* 384. *n.* 4.

VIBVRNVM foliis ovato-orbiculatis profunde serratis venosis. *MILL. Dict.*

Nota. Viburnum, cuius imaginem, ab EHRETO delineatam, tabula LXXXVII. stetimus, est idem, quod GRONOVIVS a *CLAYTONO* e Virginia nomine VIBVRNI floribus in umbella candidis, foliis articulatis profunde & eleganter serratis accepit, & in Floræ virginicæ altera editione p. 46. nomine præmisso indicavit. Huius porro LINNÆVM l. c. mentionem fecisse, vero non absimile est, cum eius nomen specificum, quod supra enumeravimus, ab illo Gronoviano perparum differat, nec referat neutrum alterius nomen indicasse, quod alioqui sedulo factum est, quum utrique alterius nondum innotescere potuit, ob id, quod in nova demum librorum suorum editione publicarent, & hi libri, denuo editi, sint sibi mox insecuti, unde posterior prioris, cum suum edendum pararet, nondum habere potuit. Sed quod horum virorum nomina unam eandemque indicent speciem indeque pro synonymis sint habenda, hinc præcipue colligo: quod utraque Virginiam inhabitare perhibeatur; porro quod altera cum altera foliis plicatis, id quod huic speciei proprium videtur, & marginibus serrato-dentatis conveniat, nec altera ab altera discrepet nisi figura, quæ variare potuit; præsertim, cum inter ovatam & cordatam perparum sit discrepantiæ, & una sæpius in alteram transmutetur, aut eadem etiam talis sæpe numero sit, ut nec perfecte ovata nec cordata dici possit. De eo vero, quod alter folia non simpliciter cordata sed cordato-orbiculata, alter vero tantum simpliciter ovata dixerit, non admodum angor, quum & hoc sibi non constare potuit, & re vera sic esse, hinc præcipue colligo, quod GRONOVIVS præter suam speciem: foliis cordato-orbiculatis, & varietatem indicaverit: foliis superioribus tantum cordatis. Præterea & MILLERI nomen supra indicatum huc quoque pertinere sentio, cum nec nomen nec descriptio, huic subiuncta, abludant, nec id, quod folia *nervosa* non *plicata* descripserit impedimento esse possit, cum sub nervosis haud dubie plicata intellexerit.

Quod ad plantam denique attinet, ea ex icone nostra propemodum sequentem in modum se habet: nimirum Caulis & Rami rotundi, cortice cinereo, lævi, gemmulis parum exasperato tecti. *Surculi* tetragoni virides. Folia orbiculato-cordata, glabra, plicata, serrato-dentata, opposita, rectangularia s. horizontalia, petiolata. *Petioli* breves, foliis quinquies minores, canaliculati, crassiusculi. Flores in umbella supra decomposita absque involucro. Eorum Calyx s. *Perianthium* brevissimum, quinquedentatum. Corolla monopetala, rotata, quinquepartita. Stamina quinque, Corollæ inserta & eadem maiora. *Filamenta* subulata, erecto-patentia. *Antheræ* subrotundæ. Pistilli *germen* subrotundum. *Stigmata* tria? Fructus baccatus: *Bacca* succulenta, monosperma, umbilicata. Semen subrotundum.

TAB. LXXXVIII.

CHELONE foliis petiolatis lanceolatis serratis: summis oppositis. *LINN. Hort. Cliff.* 492. *Syst.* 408. *GRONOV. virg.* 93. *FABRIC. helmst.* 411.

CHELONE acadiensis, flore albo *TOVRNEF. Act. Gall.* 1756. *BOERH. Lugdb.* 1. *p.* 240.

CHELONE flore albo, in summo caule disposito foliis longis in acumen desinentibus, ex adverso absque pediculis binis. *Clayton.*

Nota. Primam huius plantæ mentionem fecit TOVRNEFORTIVS l. c. nomine supra indicato, cum fructificationis partium descriptionem & delineationem daret, quarum utraque non pessime facta est. Inde BOERHAAVIVS eandem nomine Tournefortiano usus, l. c. memoravit. Hanc dein LINNÆVS in *Horto Cliffortiano*, Classi *Didynamiæ* & ordini *Gymnospermiæ* addens, nomen genericum a TOVRNEFORTIO inditum retinens, & novum specificum ex legibus præscriptis aptans, primum indicavit Tum vero & in Indicis Plantarum universalis variis editionibus & in iisdem Systematis Naturæ, suo in ordine, nomine specifico cum editionibus tantum nonnihil immutato, memoravit. Unde denique varii Botanici, dum eius in libris suis meminerunt, nomina mutuarunt. Talis est amicissimus FABRICIVS, qui, dum plantam hanc in *Enumeratione methodica Plantarum horti medici Helmstadiensis* indicaret, dicti viri nomen specificum tunc temporis novissimum usurpavit, & quem ob id potissimum nomino, quod floris partium accuratam & nitidam dedit descriptionem, iis nostræ non male congruentem. Unde potissimum notari meretur, quod perianthium non sit pentaphyllum, sed octophyllum, & eius foliola quasi imbricatim sibi incumbant, quale in nostræ iconis prima figura conspiciendum se præbet & a TOVRNEFORTIO iam l. c. exhibitum est. Ipsum enim quasi ex duplici calyce constare videtur, quorum alter exterior est triphyllus, alter interior pentaphyllus. Præterea & singulare illud, ab ipso itidem annotatum, puta quod stamen quintum mutilatum sit foliaceum, memoratu adhuc dignum esse censeo: sed quæ de Corolla, de Staminum curvatura & pubescentia, nec non de Pistillo sunt ab eodem dicta, cum charactéri Linneano sint maxima ex parte conformia, reticenda putavi.

Alios Botanicos, qui plantæ nominetenus tantum meminerunt, & ad eandem dilucidandam nil contulerunt, studio omitto. Suffecerit ex iisdem tantum nominasse GRONOVIVM, ex cuius Flora virginica liquet, eandem esse Virginiæ incolam, & ex Claytoni nomine ibidem relato, eandem inhabitare paludes: præterea & MILLERVM, qui in Dictionario hortul. eius descriptionem dedit, loca natalia & culturam indicavit, & eandem ab altera specie, LINNÆO in speciebus Plantarum pro huius varietate putatam, distinxit.

TAB. LXXXIX.

SIDA foliis subrotundo-cordatis sublobatis, pedunculis umbellatis, capsulis multilocularibus.

Nota. Plantæ imaginem, cui nomen modo indicatum indidimus, idcirco potissimum dignam censuimus quæ his iconibus selectis inseratur, cum *Sidam*, quam sistit, non male exprimere videatur, & hæc ipsa nisi sit inter Botanicos plane incognita, sit certe minus cognita. Quod itidem EHRETO sic visum est, unde iconi originali, ab ipso depictæ, subdidit se ignorare, an hæc Abutili species iam sit cognita an incognita? Unde vero nos hanc *Sidam*, eamque incognitam habuimus, iam nostrum erit indicare. Quo melius vero id fieri possit, placet descriptionem plantæ, ad iconem nostram factam, præmittere. Quæ nunc sequitur.

CAVLIS angulatus, ramosus, erectus.

FOLIA alterna, subrotundo-cordata, sublobata, obtusiuscula, serrata, palmaria, venosa, villosa, petiolata: *Petiolis* angulatis, foliis dimidio brevioribus, dependentibus.

Stipulae laterales, magnae, lineari-lanceolatae, acuminatae, patentes.

PEDVNCVLI petiolis laterales iisdemque maiores, singulares, umbelliferi: *Pedicelli* parvi, saepius 5, uni-flori.

PERIANTHIVM monophyllum, semiquinquefidum, angulatum, persistens.

COROLLA pentapetala: *petalis* basi coalitis, obcordatis, oblique praemorsis, patentibus.

STAMINVM *filamenta* numerosa, unguibus corollae inserta, inferne in cylindrum coalita, superne soluta. *Antherae* subrotundae.

PISTILLVM intra vaginam staminum. *Germen* subrotundum, orbiculatum. *Stylus* cylindraceus, multifidus. *Stigmata* capitata.

PERICARPIVM subrotundum, turbinatum, hirtum, multiloculare, in loculos triquetros, compressos, retrorsum acuminatos, introrsum unciatos & dehiscentes, polyspermos solubile.

SEMINA plura, subrotunda, pedicellata.

Ex descriptione modo exhibita nunc rationes non tantum perspici posse autumo, quare eandem LINNÆI generi Sidae, & quidem ordini multicapsularium, alioqui Abutilon dicto, adcensuimus, videlicet quod ipsi sit calyx simplex, angulatus, & stylus multipartitus, praeterea fructus multi-capsularis, numerum capsularum 5 excedens, cuius capsulis insunt semina non singularia, sed plura. Verum etiam ex eadem iam rursus liquere arbitror, quare eandem pro incognita vel minus cognita habuimus, nimirum quum pedunculos singulares, umbellatos gerat & folia subrotundo-cordata; quibus coniunctim sumtis a singulis LINNÆANIS *Sidae* speciebus ex ordine multicapsularium, praeterea vero & ab aliis, a MILLERO aut aliis Botanicis indicatis, differre videtur.

TAB. XC.

MALACHE *scabra*

ABVTILON foliis ovato-cordatis acuminatis rugosis, floribus in thyrso terminalibus. *MILL. Abridg.(ed.* 5.)

ABVTILON americanum palustre, spica florum pyramidata, flore parvo exalbido. *PLVM. Spec.* 2?

ALCEA fruticosa, aquatica, folio cordato scabro, flore pallide luteo *SLOANE Catal.* 97. *Hist. I.* 221. t. 139. f. 2.

Nota. Planta, quam tab. XC. iuxta EHRETI imaginem, ad siccum exemplar factam, delineandam curavimus, ob id publici iuris facere decrevimus, cum eius nulla adhuc exstet icon, unde planta vere cognosci possit, & tamen sit planta cognitu praeprimis digna, cum sub generibus, quibus hactenus accensa est, locum suum tueri non possit, nam proprium genus constituere videtur, uti postea perspicuum facere annitar.

Hans SLOANE fuit haut dubie primus, qui in *Catalogo Plantarum Jamaicensium* p. c. eius mentionem fecit, idemque fuit itidem primus, qui dictae plantae propriam eamque nitidam in *historia*, quam post Catalogum promulgavit, l. c. concinnavit descriptionem, unde nostram postea addendam maxima ex parte decerpsimus, idque inprimis, dum melior nondum exstet, caeterumque sit admodum adcurata. Praeterea vero & in dicta Historia eius iconem, racemum floridum terminalem & alium lateralem huic insertum sistentem, dedit, quamvis non optimam & perfectam, tamen a nostra non abludentem. Ab hoc MILLERVS eandem in Epitome *Dictionarii Hortul.* nomine supra indicato, enumeravit pariterque eius, sed brevem, subiunxit descriptionem. Praeter hos vero, qui eius meminerit, neminem novi.

Iam vero Plantae ipsius descriptionem, iuxta istam SLOANI factam, subiungere placet, ut primum clarum fiat, quomodo ipsa sit comparata, dein, quare eandem nec Sidis vel Abutilis, nec Alceis, nec Althaeis adnumerari posse autumem. Partes vero ipsae plantae iam describendae: quae est frutex & e grege Malvacearum, quod praemonendum duxi, sequentem in modum se habent. Radix filamentosa. Caules plures, 5 pedes alti, digitum crassi, stricti, albicantes, laeves. *Rami* plures supra foliosi. Folia cordata, basi rotundata, acuminata, serrata, hirta, quarta parte longiora quam latiora, luteo-viridia, venosa: venis radiatis; petiolata: petiolis foliis quarta parte brevioribus.

Flores racemosi, terminales. Calyx sive *Perianthium* duplex, persistens, aequale, corolla brevius: *exterius* decaphyllum; foliolis linearibus patentibus: *interius* quinquepartitum campanulatum; laciniis ovatis acutis. Corolla pentapetala: petalis calyce duplo longioribus, erecto-patulis, oblongis, subintegris: unguibus ut videtur longis & infra forsan coalitis. Stamina coalita? Pistillum, ut memorat SLOANE, pistillo analogum: hinc *Germen* subrotundum, *Stylus* cylindraceus, *Stigma* capitatum. Perianthium l. *Capsula* subrotundo-quinquangularis, turbinata, obtuse quinquecornuta, quinquelocularis, solubilis in *loculos* clausos. Semina singularia obovata.

His praemissis, iam nostrum erit rationes reddere, quare ex hac nostra planta novum condere genus non addubitavimus. Incitavit inprimis Calyx, qui hic est *duplex* & quorum *exterior* est *decaphyllus*, alter vero *interior monophyllus*, *semiquinquefidus*; praeterea vero & *capsula*, quae dissolvi videtur in 5 *loculos clausos*, cui unicuique inest *semen unicum*. Unde nulli hucusque cognito *columniferarum* generi adnumerari posse autumo. Ob calycem equidem variis generibus, puta *Althaeae*, *Alceae*, praecipue vero *Hibisco*, accenseri posset, nisi impedimento esset fructus singulariter constitutus. Forsan vero & impedit Pistillum, cuius stylus, ut suspicor, non dirimitur in lacinias, sed est simplex. Rursus, dum ob hunc & fructum *Stevvartiae* addere volumus, praepedimur duplici calyce. Unde necesse videtur proprium inde condere genus, cui antiquum nomen *Malache*, olim plantae e tribu Malvarum iam inditum, imponere placet.

TAB. CXI.

ACER (Platanoides) foliis quinquelobis acuminatis acute dentatis glabris, floribus corymbosis. *LINN. Fl. suec.* 303. 924. *Spec.* 1496. *MILL. Dict.*

ACER foliis palmatis acute dentatis, floribus corolla speciosis corymbosis. *LINN. Hort. Cliff.* 143. *ROY. Lugdb.* 459.

ACER foliis quinquangulis, acutissimis, raro dentatis. *HALL. Helv.* 422.

ACER platanoides *MVNT.* Phytogr. f. 11. *TOVRN. Inst.* 615. *VAILL. Paris.* 2. *RVPP. Jen.* 148. *WEINM.* t. 15. & 17.

ACER

ACER montanum, orientalis platani foliis atrovirentibus. *PLVK. Alm. p. 7. t. 252. f. 1.*

ACER acutioribus foliis, *RAI Syll. ext.* 49.

ACER montanum tenuissimis & acutissimis foliis C. B. *Pin.* 431.

ACERIS maioris multis falso platan: altera varietas. *I. BAVH. Hist. T. I. P.II. p.* 168.

ACER maior. *CAM. Epit.* 63. (us) germanicum. *ZWING. Theat.* 189.

ACERI congener altera in frequentior. *LOB. Adv.* 443. *Ic. II. p.* 199. *f.* 1.

ACERIS genus oxyphyllum, Lynbaum *GESNER. Fasc.* (edente *Schmidelio*) *p.* 15. *t.* 7. *n.* 17.

ACERIS species montana, vulgo Lynbaum. *GESN. Hort.* 289. b.

LEYNE CRAMER T. 7.

Nota. Primus, qui huius plantæ dedit iconem, nec pessimam, fuit sine dubio CAMERARIVS, tum in MATTHÆOLI *Epitome*, tum in eiusdem libro, qui inscribitur *Kræuterbuch*, utroque ab ipso accurato, & Gesnerianis maxime & propriis plantarum nitidis iconibus aucto. Icon vero ipsa, quam C. GESNERO debemus, & quæ ramulum foliis aliquot præditum, præterea & fructum utrimque alatum sistit, non pessime, ut iam diximus, delineata est. Eamdem & ZWINGERVM in *Historia* sua, e MATTHIOLI *Epitome* maxima ex parte concinnata, exhibuisse, eandemque pariter & I. BAVHINVM in *Historia* iconi *Lobelianæ* adposuisse, unicuique utriusque cum ista Camerarii conferenti patebit. Plantam rursus delineavit LOBELIVS, sed peius, tum in *Adversariis* p. 443. tum in *Iconibus* (II. p. 199. f. 2.) Delineavit eam porro MVNTINGIVS l. c. satis nitide; nisi id forsan sit reprehendendum quod ramum florigerum & foliis, & fructu, medio corymbi florum pedicello innato, iam maturo ornatum, depictum dederit, cum & fructus & folia post flores demum apparere soleant. PLVKNETVS l. c. aliam eius denuo, sed pro more parvam, accuravit iconem, quæ sistit ramulum floridum, folia satis bene, (nisi quod sint iuniora, & hinc quoad lobos nondum excreta,) & flores cæteris dictis melius & accuratius exprimentem. Eam rursus depictam dedit WEINMANNVS, & quidem, ut videtur, in diversis tabulis, nempe 15 & 17, & sub diversis nominibus, cum utramque aliam Aceris speciem putaret: ob id potissimum lapsus, ut suspicor, quod icones suas non iuxta plantam ipsam, sed alteram saltem ad illam Muntingii delineaverit. Aliam denuo iconem dedit MILLERVS in *Iconibus* tab. 8, pro more coloribus vivis ornatam, sed nec comtam nec accuratam. Noviorem, licet antiquissimam, quæ adhuc exstat, accuravit Ill. SCHMIDELIVS, Fautor & Amicus noster perbenevolus, dum *Gesnerianarum iconum* vivis suis coloribus pictarum, quas b. TREWIVS servabat & communicabat, *primum* ederet *fasciculum*, hinc noviorem dicere potui, etsi antiquissima sit, cum secundum prototypum C. GESNERI, Principis Botanicorum sui temporis, sit factum, unde CAMERARIVS iam, qui olim eam cum reliquis Gesnerianis possidebat, suam diminoratam, in MATTHIOLI *Epitome* exhibitam, desumsit. Novissimam denique, quam novi, publicavit CRAMER in libro, cui titulus est: *Anleitung zum Forstwesen*, tab. 7; quam vero videre nondum obtigit.

Reliqui, quos citavimus vel citabimus, Botanici, dictam plantam vel tantum tanquam Floræ suæ civem indicarunt, vel in nominibus eius ponendis, vel in describenda eadem, suam potissimum commodarunt operam. Inter quos præcellunt LINNÆVS, HALLERVS, &, quem iam nominavimus, SCHMIDELIVS, nec non novissime Amicus noster *Du* ROI: LINNÆVS, cum in *horto Cliff.* ex propriis legibus huic aptaret nomen, quod in *Flora suecica*, ubi incolam eius regionis sisteret, abbreviavit, cum *specierum* plantarum vero *altera* editione immutavit & melioravit, tale transferens in dictæ Floræ *alteram* editionem, ubi eius usum oeconomicum copiose, sed breviter, quem aliquando amplius in *Flora oeconomica* n. 303. exposuerat, adnexit: HALLERVS, cum in *Enumeratione stirpium helveticarum* eius iam proprium exhiberet nomen, quod in *Historia* dictarum stirpium plane immutatum & correctum reddidit dum plantam nostram nuncuparet: ACER foliis quinquelobis, dentibus acutis, intervallis lunatis, racemis erectis; ubi & foliorum & floris amplam & accuratam, in *Catalogo Gœttingensi* ex parte iam datam, exhibuit descriptionem: SCHMIDELIVS, quem idcirco repetimus, quod n. 17, ubi commentatus in GESNERI figuram de hac planta, & in eam ipsam, dederit floris bonam descriptionem & n. 18, ubi aliam Aceris speciem illustravit, iuxta Gesneri imaginem itidem delineatam, eam foliorum, quo hæc ab iisdem alterius comparando distingueret: tandem *du ROI*, cum in libro, qui inscribitur: Harbkische wilde Baumzucht p. 11, nomine noviori Halleri, nonsolum flores & folia, sed etiam semina, surculos, gemmas durante hieme quoad colorem, eiusque indolem, cultum & usum oeconomicum cum solo, cui supercrescere cernitur, describeret.

Iam vero ex his, quæ memoravi, tantum sequi puto, huius plantæ iam plures exstare icones & descriptiones, ut unam vel alteram denuo dare superfluum fere videatur: sed ex priorum comparatione inter se, has plures propterea in pauciores reduci posse, cum haud paucæ ad eandem imaginem sint factæ, &, dum spectes accurationem & plenitudinem, vel hac vel illa deficere, ita ut ipsa Muntingii, quæ reliquis speciosior est, accurate delineata non sit, cum in ramo florido folia, iam excreta, & in medio racemi fructum, iam adultum, exhibeat. Nec meliorem Cramerianam esse, licet eamdem nondum conspexerim, ex eo præcipue colligo, quod *du ROI* icones citatas ex dignitate locare pollicitus, hanc Millerianæ postposuerit. Unde supervacaneum videri omnino non possit eius novam dare, præsertim si, quæ desiderantur in prioribus, per eandem suppleantur corriganturque. Et inde præcipue est, quod nostram publicaverim, quæ sistit ramulum floridum, sed absque foliis, ut naturæ consentaneum est, & alium foliosum fructiferum, nec non seorsim fructum, sed non itidem singulatim flores, in partes suas solutos, quos supplere studuissem, si pictor ad manus fuisset, & nisi racemi flores sic ex parte fuissent depicti, ut tota eorum structura sed staminibus & petalis parum luxuriantium, perspectu iam facilis esset; præterea nisi totus fructificationis character a *du HAMELIO Tractatu de Arboribus* T. I. p. 27. in tabella, generi præmissa, fuisset accuratissime delineatus, isque sic, ut illum nostræ speciei quam proxime referat. Nec dubito propriam eius dare descriptionem, etiamsi eius itidem plures iam a Celeberrimis Botanicis sint datæ, quod totam plantam sibi non sumserint describendam, sed eius tantum nobiliores partes, quin & ipse *du ROI*, qui plenius eam descripsit, propria annotata in plurimas plantæ partes communicans, aliqua adhuc reliquerit monenda. Hinc meam nunc subiungam in eam collecturus, quæ a dictis celeberrimis Viris iam sunt de eadem annotata.

Nostrum Acer, ut plurimum in mediocrem arborem, quantum ego & alii animadverterunt, excrescit. Truncus eius est simplex, subtotundus, strictus, albicans, lævis, licet parum rimosus. Eius *lignum* albidum, leve, compactum, tenerum, sed minus quam A. *Pseudo-Platani*, & eodem magis tenax & fibrosum. Hic idem Truncus supra in *ramos* dispescitur virgulatos, ramulosos, læves, albicantes, undique proportionate se spargentes, ascendentes: ramis & ramulis *gemmis*, per hiemem rubicundis, terminatis. *Hæ* sunt foliiferæ & florigeræ, &, dum vere expanduntur, dehiscunt in 5 ut plurimum squamarum paria, florescentia peracta vel iam ante deflua. Quorum intima duo sunt reliquis maiora, oblonga, rubicunda & externe sericea, lente vitrea inspecta ceu pellicea, (qualiter & sequens nonnumquam esse solet,) & dum decussatim locentur & reclinentur, referunt fere *calycem* tetraphyllum, cuius basin circumsident siccarum, coriacearum, subrotundarum squammarum alia tria paria, calyculum eiusdem constituentia & ipsum arctantia, quæ sunt reliqua paria. Ex his gemmis primo vere enascuntur Flores *racemo* pluries parti-

partito & stricto supernati. Flores ipsi sunt ex HALLERI, SCHMIDELII, propriaque animadversione sequentes. *Calyx* monophyllus, ex luteo viridis, quinquepartitus, patens, persistens. Eius *basis* plana, ampla *Laciniæ* oblongæ, obtusæ l. rotundatæ, subintegræ, subvenosæ. *Corolla* pentapetala, luxurians hexapetala *Petala* subcolorata, ovato-oblonga, unguiculata, patentia, parum calyce longiora, venosa, receptaculo inserta. *Receptaculum* magnum, orbiculatum, medio perforatum, balsamiferum, flavum, splendicans, gerens *Stamina* ut plurimum 8, nonnumquam & 10, circa fingula, ipsi immersa, intumescens. Horum *filamenta* ascendentia, subulata. *Antheræ* subrotundæ, didymæ, incumbentes. *Pistilli germen* compressum, fere cordatum, utrinque extuberans, in scrobem receptaculi demersum. *Stylus* primum nullus, tempore demum excrescens. *Stigmata* duo, tenuia, reflexa. Flores masculos nec ego hactenus cum HALLERO animadverti, sed LINNÆVS eosdem in specierum altera editione annotavit. Florescentia maxima ex parte peracta excrescunt confertim Folia ex iisdem gemmis, & sunt ex Botanicorum noviorum meaque observatione ut plurimum quinqueloba, rarius septilobata, palmata, acuminata, raro dentata: spatiis intermediis lunatis; supra glabra & fere splendida, infra glabra & venosa; petiolata. Fructus, qui flores consequuntur, sunt magni, utrinque alati: alis membranaceis, rigidis; infra gravidi, cum ibidem ipsis insint *Semina* solitaria, subrotunda.

Ex libris supra citatis ex parte iam clarum esse, idemque ex aliis citandis ulterius corroborari puto, hanc arborem *Europæ* plurimas *frigidas* & *temperatas* regiones inhabitare. In *Sueciæ* multis locis reperiri ex LINNÆI *Flora Suecica* constat. In *Ingria* ex GORTERI Flora *Ingrica*; forsan in aliis adiacentibus Russiæ Provinciis? In *Polonia* ex GLEDITSCHII *Manuscripto* ex citatione du ROI. Circa *Dantiscum* ex REYGERI *Flora Gedanensi*. Circa *Francofurtum* ad *Oderam* ex BERGERI *Flora Francofurtana*. Prope *Halam Saxonum* ex BVXBAVMII & LEYSERI *Floris*. In Ducatus *Magdeburgensis* & *Brunsuicensis* Sylvis ex *du* ROI *lib. cit.* & speciatim circa *Helmstadium* ex FABRICII *Enumeratione stirp. helmst.* Prope *Gottingam* ex HALLERI ZINNII & MVRRAY *Catalogis*, plantas eius loci & hortenses & ex parte sylvestres indicantibus. Circa *Giessam* ex DILLENII *Catalogo Giessensi*. Circa *Ienam* ex RVPPII Flora *Ienensi*. In Agro *Norico* prope *Graevenberg* in silvestribus montibus, ex relatione Ill. OELHAFEN de Schœllenbach, Sylvæ Noricæ a Sebaldo nominatæ Præpositi, & ex M HOFMANNI Flora *Altorfina*; modo eius est *Acer foliis acutioribus Gesner*. In *Austria* ex KRAMERI *Elencho Vegetabilium &c.* & IACQVINII *Enumeratione stirp. spontanear. Viennens.* In *Stiriæ* montibus ex RAII Catalogo plantarum *exterarum*. Circa *Tubingam* novissime ex I. F. GMELINI, Amici, Enumeratione *stirp. Tubingens.* spontan. plantis etiam rarioribus ditissima, ubi & eius usum oeconomicum pleniffime collegit. In vicinia *Argentorati* ex MAPPI horto *Alsatico*. In *Helvetia* ex HALLERI iam Enumeratione Stirp *helvet*, nunc copiosius ex *Eiusdem Historia*. Item in *Italia* nempe in *Sabaudiæ* Alpibus ex RAII *libr. cit.* In *Gallia* porro: singulatim circa *Parisios* ex TOVRNEFORTII Enumeratione plantarum circa *Parisios* nascentium & DALIBARDI Prodromo Floræ *Parisiensis*, in propinquo *Montis Pessulani* ex SAVVAGESII & GOVANI Floris *Monspeliacis*. Pariter in *Anglia*, ubi hospes potius, quam civis habenda ex sententia BARRINGTONI, *Transact. Philos. Vol. LIX.* Nec dubito, quin in aliis locis indigena sit, quorum Floræ mihi ad manus non sunt, vel nondum exstant. Præterea ex singulis fere patet montosas sylvas incolere, & ex SCHREBERO solum arenoso - argillosum præcipue amare, nonnumquam vero & hospitari locis humilioribus paludosis; præsertim in *Polonia*, ut testatur GLEDITSH l. c.

Quibus denique adhuc subiungimus usum Aceris nostri oeconomicum, ex EHRHARTO, GLEDITSHIO, SHREBERO, LINNÆO aliisque supra citatis, mutuatum, sed breviatum. Cuius *totius* & *vivi* est ex dictorum Virorum testimoniis ad *ambulacra* & ad *sepes vivas*, quibus posterioribus ob id, quod non facile fruticet, ineptius duco. Tum ad *silvulas*, quæ in id ipso conseruntur, ut, dum fruticet, sit pro *ligno secundario*, dum arborescat, pro *primario*. Quemadmodum & alius *partium* est: ut *ligni* sæpius *variegati & nodorum & radicum crispatarum* ob pulchritudinem & alias supra dictas dotes ad *Scriniariorum* varia *opera*, & ad alia *tornando* paranda; *foliorum tenerorum* pro *acetariis*, *adultiorum* pro *pabulo*; *succi* ex ipsis hieme l. primo vere sauciatis stillantis pro *saccharo* conficiendo, & *florum receptaculi* balsamiferi l. melliflui apibus pro *melle*.

TAB. XCII.

HELICTERES (Isora) decandra, foliis cordatis serratis, fructi toto contorto. *LINN. Syst. XII. T.* 2 *p.* 601. *n.* 2.

HELICTERES (Iamaicensis) foliis cordatis, serratis; floribus decandris; fructu composito, integre contorto *IACQ. Americ p.* 235. *t.* 179. *f.* 99.

HELICTERES villosa & fruticosa; foliis cordato-acuminatis, serratis. *BROWN. Iam.* 330.

HELICTERES (arborescens) caule arboreo villoso, foliis cordatis crenatis nervosis subtus tomentosis, fructu ovato contorto villosissimo. *Mill. Dict. VIII. n.* 3?

HELICTERES arbor indiæ occidentalis, fructu maiore. *PLVKN. Alm.* 182. *t.* 245. *f.* 3.

ISORA althææ foliis, fructu breviori & crassiori, *PLVM. Gen.* 24. *t.* 37. *f.* 2.

ABVTILO affinis arbor althææ folio, cuius fructus est styli apex auctus, quatuor vel quinque siliquis hirsutis, funis adinstar in spiram convolutis. *SLOAN. Cat.* 97. *Hist. I. p.* 220.

Nota. Helicteris Iamaicensis, cum nulla adhuc, quantum scio, exstet icon, præter unicam florum, nostris persimilium, a PLVMIERO, & aliquas fructus ab EODEM & PLVKENETO & IACQVINIO l. l. supra c. c. datas: hinc nostram superfluam non fore existimo; præsertim cum LINNÆI *memoratæ speciei prima varietas*, in *speciebus plantarum lit.* α indicata, quemadmodum cum aliis suspicor, non sit varietas, sed vera & distincta species. Nam quæ in *Horti Malabarici Tom. VI. tab.* 30. & in RVMPFII *Herbarii Amboinensis Tom. VII.* vel *Auctuario* potius, tab. *XVII. fig.* 2. delineatur & in illo *pag.* 55. & in hoc *p.* 32. describitur, a *jamaicensi* multum differre videtur; cum hac quidem foliis, sed non penitus, caule, petiolis villosis, (quales & rami iuniores in nostra esse solent,) rursus fructibus in totum contortis, congruere animadvertitur: at non itidem floribus, iam brevius & discrete pedunculatis, maioribus duas uncias longis, latioribus unciam unam latis; ipsorum calyce, ut RVMPFIVS memorat, alio minori triphyllo cincto; petalis situ & proportione aliis, nec albis sed luteis, & nigricantibus maculis conspersis; item ne fructu quidem, licet toto contorto, tamen maiori, uncias duas & dimidiam longo, graciliori, maturato pediculo non recte insistente sed transverse incumbente; & quæ sunt alia discrimina, quibus hanc a jamaicensi specie diversam puto. Sed iam mihi incumbit rationes exponere, quare plantam, in icone nostra depictam, pro *jamaicensi* habeam. Id quod eo magis necessarium duco, quod imagini nostræ originali præter nomen Plumerianum nil sit adscriptum; quod dictæ plantæ nulla adhuc extet figura, nec talis descriptio unde in eius veram concludere liceat faciem; quod plures eius analogæ species per noviora tempora innotuerint; tandem, quod propter duplicem fructum, a diversis speciebus iconi nostræ appictum, sit dubium, ad quem ramus floridus referri debeat. Atvero quod dicta sit, ex eo potissimum colligendum esse censeo, quod cum *duplicis* generis vel fructus *jamaicensem* vel *bravensem* indicare oporteat, (nam *alter A.* de quo dubitare possis, iam ob suam brevitatem & crassitiem LINNÆI *dictæ speciei varietatem primam*, & ob faciem plane diversam eius *secundam*, puta

jama-

Jamaicensem JACQVINII, inde & ob fructum contortum & apices hiantes, licet magis curvos, aliam quam *posteriorem*, nempe *bravensem*, indicare nequit,) inde vel *hæc* vel *illa* sit necesse sit, hæc vero ex descriptione & figura JACQVINII iam ob florem esse non possit, hinc illa sit oporteat. Quod nostrum porro assertum SLOANI descriptio cum nostra icone, in quantum fieri potuit, collata, ex parte confirmat, quæ huic quoad folia, in nostra tantum maiora, calycem viridem hirtum, petala alba conformis est. Idemque ex PLVMIERI figura liquet, floribus & fructu, ob quem *jamaicensem* iudico, nostræ persimili. Nec aliam esse MILLERI *arborescentem*, ipsi tertiam, arbitror; licet suam *breviorem*, ordine secundam ex *Jamaica* ab HOVSTONO obtinuisse referat, illam vero arborescentem ex *Carthagena*, unde brevior potius hæc, arborescens vero alia esse videatur. Potissimum vero ea de causa *jamaicensem* habeo, quod huius non illius fructus sint villo dense obtecti, jamaicensis proprium, præterea & reliqua descriptio fere in totum, excepto quod folia an vere? describantur crenata non serrata, cum nostra icone conveniat. Sed quod in arborescenti pro loco natali Carthagenam, in altera vero breviori Iamaicam indigitaverit, puto fuisse in caussa, quod vel jamaicensis itidem in Carthagena & brevior iuxta hanc jamaicensem in Jamaica crescat, vel quod semina aut fructus utriusque plantæ, quæ de utraque forsan eodem tempore ab HOVSTONO acceperit, fuerint sive ab hoc sive ab ipso permutata, vel quod arborescentis suæ descriptionem ex sicco exemplari ipsi cum fructibus ex Carthagena transmisso, & brevioris ex recenti planta, in Anglia educata, ob clima minus perfecta, confecerit. Verum quum hoc ultimum, cæteris veri dissimilius, fuisset, & hoc inde colligi posset quod fructus noster A. quem bravensis esse diximus, sit forsan idem jamaicensis minus perfectus; cui vero coniecturæ ob supra enumeratas causas assentiri nequeo: potius credens hunc esse a dicta bravensi, & breviorem MILLERI cum hac unam eandemque.

Ex dictis igitur nunc tantum patebit *nostram iconem* referre H. *jamaicensem*, & illam *arborescentem* MILLERI esse *eamdem*, huius *breviorem* vero pro *una eademque* cum *bravensi* habendam, & *fructum* A. *iconis nostræ* ad *hanc* iterum referendum. De *jamaicensi* vero ipsa *nullam* hactenus exstare *iconem plantæ ramum*, vel *totam*, exhibentem, quam eam, quam modo dedimus; nec dictæ plantæ eiusmodi *descriptionem*, unde in veram eius faciem concludere liceat. Nam a PLVKNETO, PLVMIERO, BROWNIO, LINNÆO nulla, a JACQVINIO, qui arborem eius tantum fructibus gravidam, floribus vero quin & foliis iam orbam, vidit, quoad visas partes aliqua, & a SLOANO & MILLERO, qui eius pleniorem, (præcipue posterior, dummodo de eadem ut suspicor est) dederunt, non perfecta data est. Unde iuxta iconem nostram, nonnulla ex iis præcedentium mutuans, propriam, itidem non completam, sed tamen dictis perfectiorem, accurare decrevimus: iam sequuturam.

Planta *arborea*, pedum circiter 12 l. 14 altitudine, suberecta: caule reclinato. Caulis rotundus, crassitie femoris, cortice bruno tectus, mox subramosus. *Rami* cauli similes, terminatim alios minores, iuniores, virides & pubescentes, (pube forte glandulosa) vel potius specie hirtos, quibus insident folia cordata, supra glabra infra tomentosa, serrata, acuta, nervosa, petiolata: *petiolis* parvis, itidem incanis; stipularia: *Stipulis* subulatis. Flores axillares, longe pedunculati. *Pedunculi* solitarii, subumbellati, itidem hirti, ascendentes, divisi in tres, quatuor minores, inæquales, sæpius incurvatos, alioqui maioribus similes, & in basi aliquot subrotundis depressis *glandulis* præditos, nisi fuerint *bracteolarum* delapsarum cicatrices. His insistunt *flores* adhuc immaturi intra calycem suum globati, maturescentes & expansi cernui, infra hiantes & sequentes. *Calyx* campaniformis, hirtus, coriaceus; ore obliquo, inæqualiter quinquedentato. *Corolla* pentapetala. *Petala* receptaculo inserta, calyce longiora, oblonga, fere æqualia. *Receptaculum* genitalia sustollens filiforme, permagnum, e rima floris ascendens, incurvatum. Cuius in summitate *Germen*, desinens in *Stylum* subulatum, & *Stigma* quinquedentatum? Circa idem *Antheræ* circiter 10, fere sessiles. Fructus qui florem consequitur, est magnus 4 l. 5 capsularis, subovatus, penitus contortus, acutus, villosissimus, *Semina* parva.

TAB. XCIII.

ARCTOTIS (acaulis) pedunculis radicalibus, foliis lyratis. *LINN. Spec.* 1306. *MILL. Dict. VIII. n.* 6.

ANEMONOSPERMOS africana, folio plantaginis, flore sulphureo. *COMM. rar.* 35 *t.* 35.

Nota. Planta, cuius imaginem ab EHRETO pictam tab. XCIII. exhibuimus, ista est, quam COMMELINVS in *Iconibus plantarum rariorum* primus t. c. delineavit & p. c. descripsit, & quam dein LINNÆVS l. c. nomine supra memorato a congeneribus speciebus distinxit, & quam itidem MILLERVS in *Dictionarii hortulanorum octava editione* nomine LINNÆANO indicavit, ubi & ipsi descriptionem aliquam & culturam subiunxit. Ipsa vero, dum ex icone nostra iudicamus eamque cum COMMELINI descriptione & delineatione componimus, sequentem in modum est comparata.

Radix brevis, difformis, crassa, filamentosa. Folia radicalia, lyrata, prostrata, iuxta COMMELINVM longius petiolata, supra pubescentia, infra tomentoso-incana. Pedunculi radicales, plures, erecti, uniflori, subrotundi, glabri ex icone nostra, at subhirti ut COMMELINVS refert & delineat, ante anthesin nutantes. Flores efflorescentes erecti, compositi, magni. Calyx communis patenti-imbricatus, subrotundus; squamæ inferiores appendiculatæ: appendiculis reflexis; reliquæ ovatæ; singulæ subcoloratæ. Corolla composita, radiata: radio expanso, maximo, chrysomeliano, subtus atro-purpurascente: umbone s. disco convexo, nigricante. Flores radiati fœminei, ligulati, lanceolati, tridentati; disci tubulosi: limbo quinquefido. Antheræ connatæ, sulphureæ. Semina, testante COMMELINO, oblonga, tomento obvoluta.

TAB. XCIV.

CEANOTHVS (americanus) foliis trinerviis *LINN. Spec. p.* 284. *MILLER. Dict. T.* 86. *du HAM. Arb. p.* 138. *t.* 51. *GRONOV. virg. II. p.* 32. *FABR. Helm.* 233. *du ROI Harb. I.* 135.

CEANOTHVS corymbis folio longioribus *L. Hort. Upf.* 51.

CEANOTHVS *L. Act. Upf.* 1741. *p.* 77.

CELASTRVS inermis, foliis ovatis serratis trinerviis, racemis ex summis alis longissimis. *L. Hort. Cliff.* 73. *GRONOV. Virg. l.* 25. *ROY. Lugdbat.* 435.

EVONYMVS novi Belgii, corni fœminæ foliis. *COMM. Hort. I. p.* 167. *t.* 86. *RAI. Dendr.* 69.

EVONYMVS iuiubinis foliis, caroliniensis, fructu parvo fere umbellato. *PLVK. Alm.* 139. *t.* 28. *f.* 6.

EVONYMOIDES caroliniensis zizipbi foliis. *ISNARD. Act.* 1716. *p.* 369.

Nota. PLVKENETVM iam in *Phytographia t.* 28. *f.* 6. Ceanothi huius dedisse iconem, eamque in *Almagesto* p. c. nomine supra enumerato indicasse, ex icone constat. Ipse vero ramum delineavit, foliis suis vestitum, & ex horum axillis pedunculos singulares, alios florigeros, alios fructiferos emittentem, cui fructus dehiscens, naturali, ut videtur, maior, & semina seorsim adpicta sunt. Eundem dein COMME-

MELINVS l. c. nitide depictum dedit, ipsi accomodans descriptionem, nisi optimam, tamen non plane spernendam. Post MILLERVS & *du* HAMEL ll. cc. eius adornarunt iconem, sed dicta COMMELINI non meliorem, potius viliorem, dum spectes nitiditatem, id tamen MILLERIANA prae COMELIANA praecipuum habet, ut sit coloribus vivis decorata, & *illa du* HAMELII, ut in tabella, descriptioni & iconi totius plantae praemissa, fructificationis partes maxima ex parte nitide exprimantur. Hactenus nullus alius, quantum novi, praeterquam dicti, eius aliam dedit iconem. Quare permoti sumus hanc nostram, ab EHRETO delineatam, publicare; praesertim cum non tantum sistat ramum floridum, sed etiam alium fructiferum, & utrumque coloribus suis nativis pictum, quin etiam taliter fructificationem seorsum, secundum omnes suas partes, nitidissime & accuratissime, & in naturali & aucta magnitudine, delineatam, ita, ut melior, nitidior & plenior eius vix dari potuisset icon; his accedat ut planta sit cognitu prae aliis digna, quum ut raritate, sic & praecipue se commendet utilitate: *decocto radicum Canadensibus*, teste KALMIO (*Act. Suec.* 1750. *p.* 296.) quasi specifico contra foedam illam Syphilidem, & *foliis siccatis* loco *Theae*, in usu. Restat ut memorem, eius & fructificationis varias iam exstare descriptiones. Talem sed adhuc incompletam dedisse COMMELINVM; aliam & MILLERVM & *du* HAMELIVM, sed pariter nondum perfectam; rursus aliam *du* ROI; & *hunc* & proxime *praecedentes* fructificationis insuper plenam. Huius vero primam, concisa auctoris plenitudine commendabilem, accurasse LINNAEVM in *Actis Upsaliensibus* l. c. ubi proprio primum dignam censuit nomine generico nuncupans Ceanothum, quod ipsi hodicdum est: post in *Generum plantarum diversis editionibus*; in reliquis vero suis scriptis, ubi eundem memoravit, in ponenda eius differentia specifica & nomine triviali tantum fuisse occupatum. Sed ex his denique & partim icone nostra liquere, *plantam* hanc in *Americae septentrionalis* regionibus plurimis esse *domesticam* & valde *crebram*, *fruticari* & ex *radice* statim, multiplici, longa, crassa & rubicunda plures edere *cauliculos* teneros, frigoris intensioris impatientes, tres ad quatuor pedes, altos, perramosos &, quemadmodum ex siccata planta colligo, subrotundos, villosos. His esse *folia* ut plurimum alterna, ovata, trinervia, laevia, luteo viridia, infra subincana, serrata, acuta, petiolata: petiolis parvis, pilosis. Denique ex *horum superiorum axillis* prodire *pedunculos* longos, rectos, ipsis longiores, rubentes, graciles, rotundos, *flores* perpusillos, niveos, subrubentes, confertim & fasciatim Corymbi compositi in modum gerentes, qui sunt cum *fructibus* subsequis, ut delineantur in *icone nostra* & describuntur in LINNAEI *charactere generico*.

TAB. XCV.

MIMOSA (sensitiva) aculeata, foliis coniugatis pinnatis: partialibus biiugis: intimis minimis *LINN. Spec.* p. 1501. n. 13.

MIMOSA caule aculeato, foliis geminatis: partialibus tetraphyllis, foliolis intimis minimis. *ROY. Lugdb.* 471.

MIMOSA altera spinis horridiuscula & sensitiva magis H. R. P. *TOVRN. Inst.* 606.

ÆSCHYNOMENE spinosa prima, s. brasiliana latifolia siliquis radiatis *BREYN. Cent.* 31. t. 16.

Nota. Planta, quam tab. XCV. depictam dedimus, a BREYNIO iam l. c. satis accurate delineata est, qui eius exhibet ramum, satis magnum, at parum diminoratum, quoad partium proportionem, figuram, situm & armaturam fere in totum iconi nostrae & ipsius descriptioni respondentem, & praeter pedunculos floirgeros etiam unum fructiferum producentem, ut haec BREYNIANA icon bonis idcirco accenseri iam mereatur; praeterea etiam ob id sit magni facienda, quod sit prima, &, quantum novi, hactenus unica de hac planta. Nec propemodum nostram ideo publicassemus, nisi, ut hanc plenitudine & accuratione aequat, sic rursus partium naturali magnitudine, facie nitidiori & vividiori, quum sit coloribus suis vivis picta, praestet. Quemadmodum & propriam non addidissemus descriptionem, propterea, quod BREYNIVS iam eius itidem amplam & plenam, & MILLERVS in *Dictionario hortulanorum* non malam, dedit, nisi illius concisiorem & genio praesenti magis accommodatam, & huius auctam observatis, collatam cum utraque icone, nostra & sua, reddere animus fuisset. Quare non displiciturum spero.

Planta vero ipsa ex dictorum descriptione est Frutex, pedem septem l. octo altitudine. Eius Caulis & Rami pallidi, quadrangulares, fragiles, medulla nivea referti, angulis aculeati: aculeis parvis, recurvis, luteis. Folia coniugato-biiugia, supra glabra & nitida, infra tomentosa & glauca: *partialium intimo* minimo, ovali; *reliquis* magnis, oblongis, margine interiore arcuatim cavatis, superius latescentibus. *Petioli* magni, protensi, agitati se sponte demittentes, itidem angulares, aculeati, supra bifidi, foliiferi, terminati spina, puto, inermi. Flores aggregati & densati in capitula globosa, pedunculata: *Pedunculis* subhirtis, in basi utrinque *bracteola* praeditis, vel axillaribus vel terminalibus, communi, saepius pedali, alternatim insidentibus, nec solitariis, sed pluribus, tribus, quatuor ut plurimum, iunctis. Flores porro rubicundi, interstincti *bracteolis* s. squamulis pallidis, spinosulis; ex observatione LINNAEI apetali & pentandri; infra & circa circum *masculi*, plurimi; supra vero & in medio, ut suspicor, *foeminei* l. *hermaphroditi*, pauciores. Fructus *legumina* pluria, in eodem pedunculo octo l. decem, radiorum instar expansa, oblonga, membranacea, compressa, nodosa-articulata, recentia (dum sicca huiusmodi non esse videantur & MILLERVS eorum talium non iniiciat mentionem) hirta, & in ambitu a stimulis spinosula, filo vinciente suturis nexa, eodem soluto dehiscentia in valvulas duas ut annotat MILLERVS, & hae iterum transversim, ut refert BREYNIVS, in 4. l. 5. paralellogramma, intus interstincta dissepimentis transversis, parallelis, in nostris plurimis, in BREYNII paucioribus. An nostra ideo a vera planta, an errore ab alia planta? aut differunt forsan legumina huius nostrae plantae in *Vera Cruce*, ut ex HOVSTONI imagini originali ab EHRETO adscripto nomine & MILLERI eidem iconi analoga descriptione colligo, spontaneae, ab iisdem plantae in *Brasilia* domesticae? an multiplicantur loculi? *Semina* in his leguminibus iuxta MILLERVM saepius unicum, nonnumquam duo & tria: secundum BREYNIVM in singulo loculo singulum; ex huius descriptione ovatum, compressum, cinctum annulo, olivaceum; ex illius subrotundum, compressum.

TAB. XCVI.

PIPER (obtusifolium) foliis ovatis enerviis, *LINN. Syst.* XII. T. II. p. 68. n. 12.

SAVRVRVS alius humilis, folio carnoso, subrotundo *PLVM. Americ.* 53. t. 70.

Nota. Plantam, cuius iconem Tab. XCVI. stetimus in *America calidiori* nasci, ex PLVMIERO scimus, qui totius l. c. sat accuratam dedit figuram, sed pro more tantum linearem, at primam & unicam de hac planta. Quare nostram ab EHRETO nitide & accurate delineatam & coloribus suis vivis ornatam edere permotus sum, tantummodo dolens, quod fructificationis character omnino non fuerit adpictus: sed non mirum quum sit difficillime depingendus tam ob parvitatem floris, oculo nudo vix conspiciendi, quam ob id, quod fructus in Anglia plane non, vel rarissime, maturescant. Planta vero ipsa ex nostra icone & PLVMIERI & MILLERI descriptione

ptione huiusmodi est: Parasitica, putridis innascens truncis. Radices fibrosæ, repentes, parvæ. Caules plures primum repentes, post erecti, carnosi, rotundi, pedales, geniculati, e geniculis subinde ramosi & foliiferi, infra radicantes; læves, maculosi, (quod nec in PLVMIERI delineatione nec in eius descriptione indicatum animadverto:) maculis rubris. Folia alterna, petiolata: *petiolis* crassis, maculatis; ovata, carnosa, glaberrima, fere enervia. Spicæ erectæ, tenues, vel terminales vel foliis oppositæ, pedunculatæ: *pedunculis* parvis, incrassatis, constantes *receptaculo styliformi* infra nudo & *flosculis* parvulis, oculo nudo vix conspiciendis, per huius maximam & superiorem partem disseminatis.

TAB. XCVII.

GALEGA (cinerea) leguminibus strictis patentibus pedunculatis, racemis oppositifoliis, foliolis mucronatis subtus villosis. *LINN. Amœn.* 5. p. 403. *Spec.* 1062. n. 2?

GALEGA herbacea, subcinerea, villosa, foliis oblongis pinnatis, spicis laxioribus ad alas. *BROWN. Jam.* 289.?

VICIA foliis pinnatis abruptis. *GRONOV.Virg.*2.p.106?

ONOBRYCHIS foliis hirsutis, floribus in spica pendula dense stipatis, vexillo luteo & carina rubra, siliquis compressis erectis hirsutis, seminum unicam seriem continentibus. *CLAYT. Herb.* n. 58.?

Nota. Planta, cuius iconem dedimus, cui cognitæ adhuc adnumeranda sit, minus certo mihi constat; unde synonyma, quæ supra indicavimus, sub signo interrogationis proponere coacti sumus. Hanc Galegæ speciem esse ex facie externa præcipue colligo, cum character floris prorsus non, & fructus non plene & accurate, sit delineatus, nec ab EHRETO, qui imaginem pinxit, sit tale nomen adscriptum, unde in veram plantam concludere liceat; sed hic tantum iconi subdiderit; se hoc specimen ex *Neu-York* obtinuisse, sibique ex seminibus & leguminibus iudicanti videri *Cytisi species* & præcipue notatu dignum, quod in thyrso, ut loqui amat, pedicelli per paria collocentur, ptæterea se suspicari plantam non altiorem fieri, quam hic depicta sit ob caulis infimam partem, iam aliam. Sed dum Galegæ generi adscribimus, alij eius speciei, quam *Cinereæ* LINNÆI adnumerare nequimus; cumqua caule, foliis in totum, nisi quod in nostra plura paria delineentur, ac in descriptione LINNÆANA, in *Amœnitatibus Academ.* l. c. data, indicentur, quod variare potuit, præterea stipulis, floribus & leguminibus maxima ex parte, excepto, quod parum arcuata depingantur, describantur vero stricta, convenire videtur. Cui sententiæ & amicissimus SCHMIDELIVS subscribere non dubitavit. BROWNII synonymum ex auctoritate LINNÆI addidimus. At reliqua synonyma, quæ subiecimus, idcirco adposuimus, quod CLAYTONI nomen eamdem quam nostra icon indicare videatur plantam; licet GRONOVII nomen id dissuadere videatur, cum nostra planta nec Viciæ generis esse possit, nec sit foliis pinnatis abruptis, sed pinnatis cum impari: unde & his signum quæstionis addidimus. Planta ipsa ex nostra icone est huiusmodi: fruticosa. Caules debiles, subrotundi, ut videtur erecti, supra pubescentes & rosei, quemadmodum *pedunculi* & *pedicelli* hos terminantes. Folia pinnata cum impari, 7 — 11 iuga, lanceolato-linearia, subtus inprimis cinerea & villosa, mucronata, ad angulum acutum striata. Stipulæ subulatæ rubicundæ. Folio supremo Racemus oppositus, rectus, Flores *pedicellatos* per paria colligens. Horum Calyx subquinquefidus, villosus. Vexillum subrotundum, magnum, emarginatum, reflexum, sulphureum. Alæ vexillo paulo breviores, roseæ. Carina alis brevior, rursus pallide sulphurea. Legumina erecto-patentia, parum arcuata, cinerea, pubescentia, compressa, bivalvia. Semina plura, subrotunda.

TAB. XCVIII.

ITEA Virginica *GRONOV. Virg.* 143. *II. p.* 34. *LINN. Spec. p.* 199. *II. p.* 289. *du HAM. Arb. I. p.* 319. *t.* 126. *du ROI Harbec. I.* 320.

DICONANGIA *MITCH. Gen.* 5.

Nota. Planta, cuius iconem t. XCIII. exhibuimus, est GRONOVII Itea, ab ipso in Flora virginica hoc nomine, tanquam eius regionis, cuius catalogum plantarum sisteret, incola, indicata: charactere eius generico ab *Eodem* in *LINNÆI Generum Plantarum altera editione* dicto sub nomine publicato. Cuius & nomen & characterem genericum dum LINNÆVS l. c. adoptaret, in *priori* & in *altera* sua *Specierum* plantarum editione *pentandris monogynis* accensens & locans post BRVNIÆ species, hoc nomine & cognomine virginicæ, enumeravit. Quod nomen & cognomen *du ROI* pariter, dum eam inter arbores & frutices, *Harbeccæ* solum & cœlum ferre suetas, p. c. enumeraret eiusque descriptionem bonam & plenam daret, recepit. Delineationem vero plantæ ipsius, quæ adhuc exstat, primam & unicam, dedit *du HAMEL* in *Tomo primo Tractatus arborum*, ubi tab. 126. eius sistitur ramulus, sed absque floribus, nec alioqui facie pulcher nec admodum accuratus, dum dictam p. 289. eodem nomine nuncuparet, & in tabella floris characterem, itidem minus accurate & pulchre delineatam, præmitteret. Paulo post GRONOVIVM *MITCHELL* in *Generibus* suis *novis Volumini VIII. Actor. Acad. Nat. Curios.* insertis & seorsim *Norimbergæ* 1769. editis, n. 5. huius proprium nomen genericum cum charactere publicavit, nominans Diconangiam, non reprobandum & al quibusdam receptum. Jam vero cum nulla adhuc alia eius exstet icon, ac illa, quam dedit *du HAMEL*, nec hæc sit bona, nostram secundum EHRETI imaginem nitide pictam accurate factam publicaturus, actum agere non arbitror; præsertim cum ramulum floridum, nitide & accurate depictum, adblandientem coloribus suis vivis, & characterem floris talem, sed non fructus, (planta in *Anglia*, teste MILLERO, adhuc perrara,) exhibeat.

Hanc cum inspicimus, facile animadvertere est plantam esse e frutescentium l. arborescentium genere. Cuius rei adhuc certiores simus, dum LINNÆVM in brevi descriptione, eius nomini in *Systematis Naturæ novissima editione* subnexa, MILLERVM in *Dictionario hortulanorum* & *du ROI* l. c. consulimus, unde porro & ex icone nostra constat fruticem esse altitudinis humanæ, vel potius sex aut octo circiter, & in patria iuxta MILLERVM quatuor aut quinque pedum, ramosissimum, erectum; ramos subrotundos, supra subincanos, foliosos; Folia lanceolato-ovata, alterna, serrata, rubro-marginata, acuta, supra glabra, subtus venosa, pallida, petiolata: petiolis parvis rubentibus; Flores coniunctim terminales racemosos: Racemis erectis, longis, subverticillatis, an ut refert GRONOVIVS secundis? singulatim parvos, albos, primum cylindraceos, dein patentes; Calycem monophyllum, fundo ampliatum, parvum, persistentem, quinquedentatum: denticulis acutis, rubicundis; Corollam pentapetalam, albam, primum erectam, dein patentem, calyce multo maiorem: petalis lanceolato-linearibus, acutis, canaliculatis, calyci insertis; Stamina quinque, calyce maiora, corolla minora; Filamenta erecta, subulata; Antheras incumbentes; Pistillum staminibus longius, tamen corolla brevius; Germen ovatum; Stylum cylindraceum, persistentem; Stigma iuxta iconem nostram & LINNÆI characterem genericum obtusum, ex descriptione

du ROI & eadem & delineatione *HAMELII* bifidum: an flori adultiori demum tale? Ex LINNÆO denique & *du ROI* addo fructum ovatum, calyce perſiſtente multo maiorem, ſtylo perſiſtente terminatum, unilocularem, bivalvem, apice dehiſcentem; Semina plura, parva.

TAB. XCIX.

ELLISIA Nyctelea *LINN. Spec. app. p.* 1662. *n.* 271. *Mant. II. p.* 336.

Nota. Plantam, cuius imaginem tab. XCIX. exhibuimus, LINNÆVS primum in *Specierum* plantarum *prima* editione Ipomœæ, cognomine Nycteleæ, adnumeravit, in *altera* earum editione Polemonio cum ſigno interrogationis eodem cognomine adſcripſit & in *appendice* eiusdem editionis p. c. novum inde confecit genus, Elliſiam nuncupans in honorem percelebris Botanici, nomine ELLIS: cuius characterem genericum in *noviſſima Generum* plantarum editione pro more pleniſſime & concinne deſcriptum dedit; totius vero plantæ iam aliquam, ſed quoad florem & fructum minus perfectam, exhibuit in *Speciebus plantarum, ſecundo* editis, p. 231, ubi eius adhuc ſub Polemonii genere fit mentio, deſcriptionem. Hanc pleniorem & perfectiorem ſecundum omnes partes, etiam charactere generico nonnihil immutato & correcto, reddidit in *altera* plantarum *Mantiſſa* p. ſupra c. Qua cum noſtram dum conferimus iconem per ſingula deſcriptioni LINNÆANÆ conformem reperimus. Nam & caulis plantæ, in noſtra icone depictæ, dichotomus, diffuſus, ramoſiſſimus (ramis in noſtra maxima ex parte amputatis) proſtratus, ſubteres, (præterea *pubeſcens, circa axillas violaceus.*) Folia Hydrophylli, alterna, petiolata, (*inæqualiter*) pinnatifida: laciniis acutis, *ſubdentatis.* Pedunculi oppoſitifolii, uniflori, patentes, (*ut caulis*) pubeſcentes. Flores cernui. Calyx monophyllus, quinquepartitus, acutus, corolla *fere* maior, (*tempore*) dehiſcens. Corolla monopetala, infundibuliformis, alba: *limbo* quinquefido; *laciniis* ſubrotundis, intus punctulis purpureis. Capſula ſcortiformis, exaſperata, bilocularis, calyci tum maximo, plano, ſtellari, innata. Semina in ſingulo loculo 2, globoſa, punctata: at eadem non iuxta ſe, ſed unum ſupra alterum locata, nec diſtincta diſſepimento transverſali. His addimus ex *Generibus plantarum*, quum in citata *Mantiſſa* fuerint omiſſa, noſtræ vero iconi ſint itidem congrua; nimirum, quod Staminum ſint quinque, tubo adnata eoque breviora; Antheræ ſubrotundæ; Piſtilli Germen ſubrotundum; Stylus brevis; Stigma bifurcum.

Dum Manuſcriptum illuſtrationi Decadis decimæ & ultimæ harum imaginum ſelectarum dicatum typis tradere volebam, en ex inopinato & ægre animadverti, hanc noſtram iconem ab EHRETO iam ipſo per b. TREWIVM in *Actis novis Acad. Nat. Cur.* 1761. T. II. t. VII. f. 1. cum charactere fructificationis f. 2 — 11, nomine *plantæ Lithoſpermo affinis*, accurate & nitide ſculptam & coloratam publicatam & p. 330 - 332. ab *Eodem* deſcriptionem plantæ totius aliquam, & characteris generici ſecundum propriam delineationem factam, ubi & in ſingulo loculo ſeminum binorum non iuxta ſe, ſed unum ſupra alterum poſitorum, fit mentio, datam eſſe, propriis a b. TREWIO ſubnexis cogitatis, plantæ nomina, & *genericum* & *ſpecificum*, concernentibus. Iuxta quæ, dum calycem & fructum negligimus, generi *Lithoſpermi* adnumerari poſſet, dicendi *foliis pinnatifidis pericarpio carnoſo*; dum vero ob calycem fructu increſcentem & lateſcentem & fructum peculiariter conſtitutum novum inde conderetur genus, dici poſſet *Macrocalyx* l. *Colpophyllos*.

TAB. C.

IRIS (ochroleuca) corollis imberbibus, germinibus ſexangularibus, caule ſubteteti, foliis enſiformibus ſtrictis *LINN. Mant. II. p.* 175.

Nota. Planta, quam tab. C. depictam dedimus, a nemine hactenus, quantum novi, præter LINNÆVM, qui nomine ſupra indicato eius in *Mantiſſa altera* p. c. mentionem fecit, ubi & eiusdem concinnam deſcriptionem dedit, memorata eſt; niſi forte illa Iris MILLERI eſt, quam dixit (orientalem) corollis barbatis, germinibus trigonis, foliis enſiformibus, longiſſimis, caule foliis longiore bifloro, & cuius delineationem dedit in *Iconibus* tab. 154, quæ a noſtra parum differt, niſi quod huius floribus ſit barba adpicta, quæ noſtræ non eſt, præterea in differentia ſpecifica germina dicantur trigona non ſexangularia. Anne variat hinc forſan barba, quod modo ipſi ſit, modo deſit? exemplo quidem hactenus nondum obſervato. Et eſtne forſan nota germinum trigonorum, differentiæ ſpecificæ addita, non tam a germinibus, quam a capſulis ſ. fructibus matureſcentibus trigonis, angulis tantum duplici criſta ſ. carina præditis, deſumta? Quam in cogitationem non tantum ob ſimilitudinem figuræ plantæ totius & fructus veni, ſed etiam propterea, quod EHRETVS in margine extimo imaginis ſuæ annotaverit, ſemina huius Iridis, quam cum MILLERO novam putaret ſpeciem, MILLERVM a Doctore POCOCKE obtinuiſſe: quod MILLERVS itidem de hac ſua ſpecie, dum præfatur ipſius deſcriptioni, indicat, addens locum ubi dictus POCOCKE eandem ſponte creſcentem invenerit & unde ſemina ſecum avexerit, ſcilicet *Carniolam.* Iris vero hæc ipſa, quemadmodum ex LINNÆI deſcriptione & planta ipſa, quam per plures iam annos in *horto Academico* noſtro colimus, nobis conſtat, ſequentem in modum ſe habet. Radix horizontalis, craſſa, compreſſa, tortuoſa, annulata, intus compacta & multum fibroſa, perpendiculariter demittens multas *radiculas*, carnoſas, cylindraceas, villoſas. Caulis 1 — 2. pedalis, fere teres, ſubcompreſſus, parum flexuoſus, undique foliis veſtitus. Folia *radicalia* fere longitudine caulis, erecta, ſecunda, enſiformia, ſtriata, anguſta. *Caulina* fere talia, ſed quo altiora eo minora, baſi caulem ab uno ad alterum vaginantia. Flores terminales, pedicellati, *ſpathis* ſuis bivalvibus incluſi, in quovis caule ut plurimum duo vel tres, tam preſſe ſibi adſtantes, ut alter alterum e loco ſuo emovere videantur, nec ultra corollam e ſpatha ſua eminentes. Corolla luteo-nivea, a venis flavis ſtriata, hexapetala: *petalis* tribus *exterioribus*, infra peranguſtis, medio & baſi flavis, alioqui niveis, reflexis; *interioribus* his parum anguſtioribus, æque longis, erecto patentibus, inferne & in medio pallide flavis, marginibus niveis. Stamina pro more generis tria. *Filamenta* ſubulata. *Antheræ* erectæ, oblongæ, biloculares, ochroleucæ, introrſum dehiſcentes. Piſtilli *germen* inferum, tubo corollæ longo, e unguibus connato, ſubiectum, ſexangulare. *Stylus* longus. *Stigmata* tria petaliformia, alba, petalis interioribus minora, carinata, ſupra bifida. Pericarpium (quod & integrum, ſed ſpatha ſua denudatum & a duabus partibus ſibi oppoſitis, adhoc & dehiſcens & transverſe diſſectum, ſed & hoc propter maturitatem diſſepimentis iam hians cum aliquot ſeminibus a noſtra planta adpingendum curavimus,) latet intra ſpatham ſuam, & eſt ſexangulari - trigonum: angulis per paria ſibi approximatis, hinc facie tantum tribus, bis carinatis: alioqui ovato-oblongum, triloculare, trivalve, tricorne, a ſtylo ex parte remanente, in lacinias tres, valvulas terminantes, recurvas, fatiſcente. *Semina* compreſſa, angulata.

MONITUM.

Cum centenarius numerus *imaginum plantarum selectarum* ab EHRETO ad Exemplaria naturalia, in anglicis Curiosorum hortis nutrita, nitidissime pictarum, quas b. TREWIVS ex propria collectione harum iconum maxima ex parte selegerat, & exsculpendas, vivisque suis coloribus ornandas utrique *HAIDIO, Patri* primo indeque *Filio*, mandaverat, atque nominibus idoneis, characteris explicatione, collectis synonymis & adiectis notis illustrandas sibi sumserat, cuius partes post ipsius subitam mortem ex pietate in beatum Virum mihi, dum viveret, amicissimum, & in id exoratus sustinere tentaram, iam sit expletus, meum nunc esse censui, paucis indicare: *Johannem Eliam HAIDIVM*, qui post mortem b. Patris, quæ huius erant, ut iam dixi, in se suscepit & dexterrime curavit, iam, cum b. *TREWII* voluntas paternaque sit impleta, operi huic finem imponi velle. Quod ipsi propterea dissuadere nolui, quod apte nunc fieri posset; & *Ehretianarum* iconum publicatu præ aliis dignarum tantus numerus non amplius esset, ut metam præfixam transsilire commodum putaremus. Etsi enim *Ehretianæ* icones, quæ adhuc servantur in collectione plantarum imaginum *Trewianarum*, centenum & quinquagenum fere supergrediantur numerum, tamen cum maxima earum pars ab aliis iam & crebrius, nec multo deterius, depicta sit, has denuo depicturus iniustius facere mihi ipsi viderer, cum & contra nostrum institutum esset, nec ego hanc Scientiam, iam iusto pretiosiorem, mea culpa adhuc cariorem fieri, facile paterer: iam ægre ferens, quod in ultima Decade icon *Ellisiæ*, in *Actis novis* N. C. publicata, sit recocta, qui plures pulchras icones in id iam sepositas reiecerim, cum eas iam publicatas nollem denuo venditare Publico: Et eas, quæ adhuc supersunt, ob raritatem, & alias præcipuas dotes inprimis dignas, quæ communicentur Publico, data alia occasione interserere non omissurus sim; id tantum dolens, quod aliæ sint imperfectius depictæ, nec character fructificationis additus, quo possint accurate determinari, nec nobis sit cognita via, qua ea, quæ deficiunt, suppleri queant: aliæ vero, quum sint parvæ nec natura speciosæ, ob id iam ex parte ab *HAIDIO* reiectæ, convenientiorem alibi invenient locum. Monendum porro putavi, me læte quædam in *altera LINNÆI Mantissa* annotata legere, quæ ante eam visam iam annotaveram, vel annotanda reservaveram; & invenire inter novas *Eius* species *Iridem* nostram *ochroleucæ* nomine descriptam; quam talem habens secundum *EHRETI* originalem iconem depingendam curaveram. Contra nec reticendum putavi, me de *Veratro* nostro, quod tab. 77. exhibuimus, nunc suspicari, id esse *Heloniadem bullatam LINNÆI*, cum huius descriptio & delineatio, in *Amœnitatum Academicarum Volumine tertio* p. 12. t. I. f. 1. data, huic nostræ conveniat, nec discrepet loco natali, nostræ & *Linnæanæ* plantæ patria *Pensylvania* & finitimis locis; quin etiam sciamus utramque solo fere eidem supercrescere, propterea quod *LINNÆVS* de sua, eam locis muscosis, *MILLERVS* vero de nostra, eam umbrosis inhabitare perhibeat; super hoc & sit ex *MILLERI* relatione valde crebra, ut Botanici, in plantis eiusdem regionis attenti, oculos subterfugere non facile potuerit. Sed *MORISONI* & *PLVKNETI* figuras, quas citavit *LINNÆVS* in *Speciebus plantarum*, a nostra diversas censeo. Sic rursus de *Melanthio*, quod dixi *virginicum* & delineandum curavi t. 81 me dubium, fere factum, an dictum sit, quum ungues petalorum ipsis bracteis maiores & in charactere *LINNÆI* generico & ab *HILLIO* l. c. dicantur & sint secundum Eosdem lineares: sed ponderatis denuo supra memoratis rationibus decidentibus pristinam sententiam deserere nolui; licet ungues latius & brevius delineati videantur, & hoc vitio adhuc magis laborent sculpti, sed tamen non desint, & hi in iconis originalis, attentius inspectæ, quibusdam floribus, situm lateralem magis tenentibus, clarius conspiciantur, nec maiores a *PLVKNETO*, quem citavit *LINNÆVS*, delineentur. Item & hoc annotandum; me subdubitasse, an *Sida*, tab. 89. depicta, quam pro nova declaravi specie, re vera talis sit, cum *Sida Abutilon* dicta cum hac quam plurimum habeat convenientiæ & ipsa hoc anno in horto Academico nostro pulvino ex lætamine, terra superstrato, facto insata ibidemque adolescere licta, tulerit pedunculos vulgaribus maiores, flores non singulares, sed confertos producentes: Verum, his propius inspectis examinatisque, tales quidem videri, sed re vera non esse, cum in summitate tantum huiusmodi conspiciantur, & hi propterea tales videantur, quod ob flores in summitate confertius provenientes & folia ipsos distinguentia brevissima, prima specie ramulus pro pedunculo & pedunculi pro pedicellis haberi possint, sed cum iisdem semper internascuntur foliola, nec umbellæ veram faciem unquam induant, illis nostræ, pro novæ habitæ, comparari nequeunt. Nec illud silentio prætereundum puto, me de *Helictere*, tab. 92. publicata, quam dixi *LINNÆI Isoram*, *JACQVINII Jamaicensem*, scre ambigeris, an dicta sit, cum *JACQVINIVS* in sua *Enumeratione systematica plantarum americanarum* vel *novarum* vel *minus cognitarum*, in fine p. 38. ex *herbario Francisci a MYGIND* descripserit *Helicterem*, cognominatam *barbadensem*, quæ cum nostra fere in totum convenire videtur, si exceperis folia in utraque pagina tomentosa, qualia suprema forsan & iuniora sunt; sed dum fructus descriptio adhuc deficiat, incertum adhuc est, verene sit a *Jamaicensi* distincta, an eadem ac illa. Rursus de *Pipere*, quod tab. 96. depictum dedimus cognomento *obtusifolii*, referre placet me addubitare, an memoratum sit; licet aliam non noverim *Piperis* speciem, quæ nostram depictam magis referat, & eius imago ab *EHRETO* ad naturam facta, cuius ad similitudinem nostra est expressa, sit ab Hoc, nomine *PLVMIERII*, dictum indicante, *TREWIO* missa. Sciendum vero est, me idcirco addubitare, quod nec a *PLVMIERO* nec a *LINNÆO caulis maculati & foliorum subnervosorum* fiat mentio; quod in aliis ab iisdem sedulo suisse factum animadvertimus. Sed, dum hæc scribo, incido in *Historiam SLOANI Jamaicensem*, quam in id evolvi, ut pervestigarem, an ipsi *Piperis* species non sit nostræ analoga, cum frustra alios idcirco perquisiverim: & en, quod felicissime cecidit, mihi primo obtutu occurrit Ipsius *Piper longum humilius, fructu e summitate caulis prodeunte*, cuius descriptionem cum nostra dum comparo examussim respondere, quin & nervos, ut sunt, & certe in pedunculo ruborem indicari, intelligo. Juxta eamdem enim *caulis* pedalis, rotundus, geniculatus, viridis (sed non maculatus). *Folia* alterna, obovata, ipsi sessilia, (melius subpetiolata,) decepto foliorum substantia ad petiolos se extendente, glabra, atro-viridia, succulenta, nonnunquam emarginata, subnervosa ut Plantagini aquaticæ, quatuor pollices anglicos (nimirum cum brevi petiolo) longa, duos lata. *Spicæ* terminales, (sed non semper,) quatuor pollices longæ, graciles, *Piperi longo* similes, pedunculis rubris (unde & caulis sic coloratus aut potius tali colore variegatus subinde esse potest) insistentes: his odor suaveolens & sapor acer. Ex quo nunc colligere est hoc esse dictum *LINNÆI* & *PLVMIERII*: & rursus idem quod nostrum depictum. De eo vero, si forte acciderit, quod unam vel alteram plantam non satis extricaverim, quin & nomine novo dignam, aut noviori mihi non satis cognito iam publicatam, alio adhuc indicaverim, neminem æquum iniquius iudicaturum spero; propterea quod in similibus vivis plantis Viris artis peritissimis id quotidie usu venire soleat, & difficillimum sit ex icone tantum plantam determinare, nec liceat ex una vel altera nota in icone obvia, in descriptione vero plantæ hactenus desiderata, & cuius exemplar vivum ob oculos non est, in aliam, præsertim in novam, concludere: siquidem in imagine vel bona sæpe lucidius quædam exprimantur, in ipsa planta obscurius conspicienda; ad hoc & planta ipsa pro ætate & anni temporibus faciem valde mutare, eamdemque culta & pro diverso solo, cui innascitur, plane aliam induere possit. Nec harum icones, modo sint bonæ, inutiles putandæ, potius aliis digniores, quæ publicentur, dum possint plantam hactenus neglectam vel dete-

detegere, præcipue iis, qui plantam, pro qua habetur, possident ut componere possint, vel aliorum attentionem magis excitare, ut data occasione ulterius in eam inquirant eamque extricent. Et optandum sane esset, ut *LINNÆVS Catalogum plantarum*, quas ob ignoratas notas suo *Specierum Indici* inserere nondum potuit, velit titulo sibi *dubiarum* proponere, quo alii ipsis magis invigilent & suam in ipsis extricandis collocent operam, vel sibi ipsis non fidentes aut ipsi communicare, aut easdem depingere, exstimulentur. Nam horum perplures adhuc in europæis hortis cultas, (ut taceam feras,) vel nomine alieno, vel plane neglectas, latere, non est quod probem, cum id ex *LINNÆI Mantissis* & aliorum *Botanicorum recentiorum Scriptis* sufficienter pateat, & unusquisque, qui in plantas sibi commissas inquirere velit, id propriis observatis confirmare possit, quorum aliqua in Catalogo horti nostri Academici sistere mihi est animus.

INDEX.

FINIS.

CEDRUS *foliis rigidis acuminatis non deciduis, conis ſubrotundis erectis.*

I. Iac. Haid. excud. Aug. Vind.

PLANTAE
SELECTAE
QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * * *
* * *
*

DECVRIA II.

A. R. S. MDCCLXXI.

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT
NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA III.

A.R.S. MDCCLII.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *

* * *

*

DECVRIA IV.

A.R.S. MDCCLIV.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* * *
*

DECVRIA V.

A. R. S. MDCCLXXI.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VI
A. R. S. MDCCLXXI.

PLANTAE
SELECTAE
QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VII
A. R. S. MDCCLXXI.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VIII
A. R. S. MDCCLXXI.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VIIII.

A. R. S. MDCCLXXI.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA X.

A. R. S. MDCCLXXIII.

CEDRUS *foliis rigidis acuminatis non deciduis, conis subrotundis erectis.*

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

ANANAS *aculeatus, fructu ovato, carne albida Plumerii*, Tournef. Inst. p. 650.
Plum. Cat. Spec. p. 20.

ANANAS *foliis vix serratis* [illegible]

BOCCONIA racemoſa ſphondylii folio tomentoſo Plum. N. G. p. 35 tab. 25.

J. Jac. Haid excud. Aug. V.

ANONA *fructu lutescente, laevi scrotum arietis referente* Catesb. II. tab 85

a. Flos cum calyce nondum apertus, b flos pentapetalus expansus a facie anteriori, c idem a facie posteriori cum calyce, d pistillum cum ovario, e fructus immaturus, f idem maturus ex Catesby opere mutuatus, g radix recens effossa, h flos alterius Speciei in magnitudine aucta, i bina semina unius baccae maturae, k unum a latere cum altero contiguo

1. **ARALIASTRUM** *foliis ternis quinquepartitis, Ginseng et Ninzin officinarum.*
2. **ARALIASTRUM** *foliis ternis tripartitis et quadripartitis.*

J. Jac. Haid. excudit. Aug. Vind.

Tab VII
b
d
a. Flos hermaphroditus, b. flos femininus, c. fructus rudimentum discissum, d. calyx exiguus, e. semen pellicula sua candida adhuc inclusum.
PAPAYA

CORALLODENDRON *triphyllum Americanum non ſpinosum, foliis magis acuminatis, flore pallide rubente. Houſtoun Cat. MSS. Mill. Gard. dict.*

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

MAGNOLIA *Lauri folio subtus albicante*, Catesb. 1 p 39 Dill
H Elth. p 207 Mill Gard dict

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

LIRIODENDRUM *foliis angulatis truncatis*

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS

COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS

POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT

D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA

IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA II.

A. R. S. MDCCLXXI.

LILIUM foliis sparsis, multiflorum, floribus reflexis, fundo aureo, limbo aurantio, punctis nigricantibus pedunculis singulis unico folio instructis

MEADIA *foliis oblongis ſerratis, floribus reflexis purpureis.*

a flos integer, b unum ſegmentorum, c tubus, d locus cui corollæ ſegmenta adhærent, e stamina convenientia, f eadem diducta, g filamentum, h antheræ, i ovarium, k ſtylus, l ſtaminibus longior, m perſiſtens, n calyx perſiſtens, o capſula, p tranſverſe, q verticaliter diſſecta, r placenta cum ſeminibus adhærentibus, s ſemina

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

LILIO-NARCISSUS *Africanus scillæ foliis, flore niveo linea purpurea striato* Mill

CEREUS altissimus gracilior, fructu extus luteo intus niveo, seminibus nigris pleno Sloā. Cat. Jam p 197. Itinerar. T. II p 158. Raii Hist. T. III. dendrol. p. 22. Mill. Gard. dict.

PAVIA *Boerh. Ind alt. P. II. p. 260.*

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

Fig 1. **BLATTARIA** *flore ferrugineo.* H. R. Paris. p. 31

Fig. 2. **BLATTARIA** *flore obsoleto flavescente colore.* H. L. Bat. p. 90.

MESPILUS *Caroliniana, apii folio vulgari similis, maior, fructu luteo* Miller

J. Jac. Haid. excud. et Aug. Vind.

MVSA caudice viridi, fructu longiore falcato angulofo
Sloan. Cat. plant Jamaic. p 189. Itinerar T. II p. 141.

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

MVSÆ *fructu longiori spadicis fructiferi verticillus primus et ex parte secundus tertiusque in naturali magnitudine.*

MUSÆ *fructu longiori flores et fructus in naturali magnitudine*

a flos foemineus (c petalum exterius ab ovario separatum ut stamina ad rudimentum usque appareant a petalum interius seu nectarium) b flos foemin. a facie exteriori, c idem a facie interiori seu spectatum versus d flos foemin. monstrosus e idem explicatus genitalia petalis et nectario, f fructus ex intervallis florum sterilium decerptus ad perfectionem non perveniens g fructus perfectus et maturus transversim dissectus pars inferior, h pars superior, i dimidium fructus per longitudinem dissectus k stylus perstans

J. Jac. Haid sculp. Aug. Vind.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREW

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

DECVRIA III.

A.R.S. MDCCLII.

MUSA caudice maculato, fructu recto rotundo breviore odorato Sloan Cat. Jam. p. 192. Itinerar. T. II p. 147.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

MUSÆ fructu breviore spadix floriger in magnitudine naturali

MUSAE fructu breviori spadicis fructiferi verticilli tres priores in magnitudine naturali, cum fructib. nonnullis ex maturitate dehiscentibus.

Fig. 1 **LYCIUM** foliis linearibus, flore fructuque minori

Fig. 2 **LYCIUM** foliis linearibus, flore fructuque majori

EHRETIA *foliis alternis oblongis acuminatis, spica florum sparsa, petalis reflexis albis.*

a. flos adhuc clausus, b explicatus a facie superiori, c a tergo, d explanatus, e stamina cum pistillo, f calyx, g fructus, h transverse dissectus, i semen

J. Jac. Haid excud. Ano [illegible]

PALMIFOLIA *fructu clavato polypyreno.*

a clava seu spica feminina per suam longitudinem dissecta, b flos femineus separatus cum semine utrinque adhaerente, c clava seu spica [illegible] modo dissecta, d flos masculinus cum seminibus utrinque pluribus adhaerentibus in magnitudine naturali, e [illegible] vista, f squamae separatae

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

PANCRATIUM *foliis ensiformibus, spatha multiflora, floribus magnis candidis fragrantibus*

PANCRATIUM *foliis ampl[illegible] acuminatis petiola-tis, spatha multiflora, floribus minoribus cāndidis fragrantibus*

PODOPHYLLUM *lobis foliorum truncatis et laciniatis, flore expanso polypetalo*

a flos [illegible] a parte posteriori, b fructus integer, c idem transversim, [illegible] differ[illegible] cum pla[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] lateralis f exterior, [illegible] [illegible] interior.

[illegible] excud. [illegible]

CEREUS [illegible] scandens polygonus spinosissimus, flore purpureo. [illegible] Tab. II fig. 3

[illegible] interior [illegible] ovarium, d d calycis segmenta prima pilosa, e stylus, f ejus capitulum in magnitudine [illegible] cum [illegible] [illegible] k [illegible] e staminis apex in magnitudine aucta, l caulis crassitudo, m novus caulis propullulans [illegible] [illegible] in magnitudine aucta

[illegible] Haid excud. [illegible]

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES

AD EXEMPLARIA NATVRALIA

LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA

MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET

GERMANVS

OCCASIONE HAVD VVLGARI COLLEGIT

NOMINIBVS PROPRIIS NOTISQVE SVBINDE ILLVSTRAVIT

ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV

MEDICVS NORIMBERGENSIS

IN AES INCIDIT

ET VIVIS COLORIBVS REPRÆSENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID

PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA IV.

A.R.S. MDCCLIV.

CEREUS *gracilis ſcandens ramoſus plerumqȝ sexangularis, flore ingenti atqȝ fragranti, calyce aureo corolla argentea, fructu e carneo luteſcente.*

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

CEREUS gracilis ſcandentus &c. flos et fructus maturus

MAGNOLIA *maximo flore, foliis subtus ferrugineis* Rand Hort Chels p 152

HURA *Linn. Hort. Cliff. p. 486. tab. 34*

Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

Tab XXXV.

Fig. 1.

Fig. 1. HURÆ Tab. XXXIV floris fructusque partes.

a flores masculini iulus, b idem adultior, c. idem cum staminum corpusculis, d idem longitudinaliter dissectus, e squama separata cum adhærente corpusculo in magnit. naturali, f. aucta, cum tribus antherarum ordinibus, g. squama interius concava, h externus visa cum situ antherarum in magnit aucta, i naturali, k. eadem interius visa, l flos femininus integer a facie superiori, m laterali, n longitudinaliter dissectus, o. pedunculus et calyx, p. ovarium, q. pedunculus et calyx longitudinaliter dissectus, receptaculum ovarii, r. ovarium transverse, s. longitudinaliter dissectum, t. fructus maturus, u capsula, 1. una valva a facie interna, 2. altera valva a facie externa, 3 superficies plana, 4 margo elevatus, 5. pars convexa involucro adhuc tecta, 6. foramen, x. eadem valva a facie externa separata, 7 pars convexa nuda, 8 involucrum detractum, 9. incisura, y. eadem valva a facie interna, 10. incisura, 11. margo planus, 12. nucleus in situ, z. utraque valvæ transverse dissectæ, 13. crassitudo partis convexæ, 14. margo elevatus, 15 latera contingentia, 16. foramen supremum, α fibræ involucri ad commissuras valvarum, β. fulcrum capsularum, 1 ejus corona superior, 2 axis, 3 corona inferior, 4. pedunculus, γ nucleus separatus, 5 ejus margo, δ nucleus transverse dissectus.

Fig. 2.

Fig. 2. MAGNOLLÆ Tab XXXIII floris fructusque partes.

1 alabastri gemma, 2 involucrum commune, 3 alabastri adultioris spatha, 4 alabastrus expansioni proximus cum spatha fissa, 5 spatha separata a facie externa, 6 alabastrus denudatus, 7 ovarium cum stylis singulorum loculorum, d. receptaculum staminum, 8 stamen a facie interna, 9 externa, 10 strobilus cum aliquot baccis maturis, 11 loculus separatus cum bacca ex fibra pendente, 12. loculus baccam continens, c. an stylus persistens, f ejus inferior a cavitatis pellicula, 13 baccæ semen ab utraque facie

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

ACACIA *non spinosa, flore albo, foliorum pinnis latiusculis glabris, siliquis longis planis*

Houst Cat Mss Hort Chels Mill dict

YUCCA *foliis lanceolatis acuminatis integerrimis margine filamentosis.* Gronov. Flor. Virg. P. II. p. 152.

J. Jac. Haid excud. Aug. Vindel.

Fig 1. **LEDUM** *floribus bullatis confertim in sum̃is caulibus nascentibus, foliis ex oblongo lanceolatis integerrimis glabris.*

a Corolla a facie posteriore, b calyx, c stamina decem duplicis ordinis, d stylus cum stigmate obtuso, e idem cum ovario, f idem et calyx persistens cum ovario jam adaucto, g pericarpium ex quinq; capsulis compositum a facie superiore, h inferiore, i laterali cum calyce, x transverse sectum, l capsula separata a facie interiore ubi dehiscit seminibus referta, m vacua, n involucrum seminum proprium a facie interiore, o laterali et exteriore, p unum ex seminibus perexiguis, q r. s eadem partes in magnitudine aucta

Fig. 2. **LEDUM** *floribus bullatis fasciculatim ex alis foliorum oppositis nascentibus, foliis lanceolatis integerrimis glabris.*

[illegible]

LILIO-GLADIOLUS *bifolius et biflorus, foliis quadrangulis.*

a. Corolla dissecta et explanata a facie interna, b ejus segmentum supremum maximum, c c duo lateralia, d d d tria inferiora, e tria stamina, f stylus simplex, g stigmata tria foliacea, h h Spatha herbacea duplex, i pericarpium obscure hexagonum. k idem maturum in tres valvas solutum, l semen planum et alatum, m folii quatuor anguli, n bulbus valde prolifer

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

MERIANA *flore rubello.*

a. Corolla dissecta ab interna facie, b b. ejus sex segmenta, c c c. tria stamina, d. ovarium, e. stylus, f. ejus extremum trifidum, g. stigma singularum divisionum bifidum et reflexum, h. spatha anduplex, i k l m n eadem partes in magnitudine aucta, o. ovarium transverse sectum cum tribus loculis, p. bulbus, q. recens bulbus ex caule propullulans.

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

PLANTAE SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA V.

A. R. S. MDCCLXXI.

PLUMERIA *flore roseo odoratissimo* Tournef. inst. pag. 659.

a flos adhuc clausus, b explicatus. c c calyx d siliqua matura externo in latere dehiscens. e e axis seu receptaculum seminis ... semina ...

PVLMONARIA *foliis ovatis glabris, scapo laxo, calycibus brevissimis profunde quinquefidis, corollæ limbo campaniformi quinquepartito.*

a corolla tubus a facie laterali, b idem cum limbo quinquepartito, c c calyx, d corolla dissecta ab interna facie cum quinque staminibus adcretis, e e stylus filiformis cum stigmate globoso, f calyx quinquedentatus g quatuor ovula, h i eadem in magnitudine aucta, k stylus l calyx persistens cum quatuor seminibus, m semina denudata, n unum in nexu cum stylo

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

GUALABA *foliorum ramis quadrangulis, fructu oblongo, carne rubente.*

Fig 1. ramus cum flore a facie anteriori, a flos a tergo.
Fig 2 ramus adultior cum fructu, b fructus transverse sectus, c semina

HÆMANTHUS Colchici foliis, periantheo herbaceo Dill. H. Elth. p. 167 t. 140

a. flos integer, b ovarium infra florem, c corolla dissecta et explanata a facie interna cum sex staminibus tubo adhaerentibus d ovarium denudatum e stylus cum stigmate obtuso, f bacca integra, g. transverse secta, h semen, i - p idem jam vegetans.

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

HELIOCARPUS Linn. H. Cliff. p. 211. t. XVI.

a flos a facie antica, b. postica, c racemus cum capsulis maturis, d capsula integra cum radiis suis, e aperta bilocularis, f semina, g h i. partes eædem in magnitudine auctæ

M. Chr. Haid. excud. Aug. Vind.

TACAMAHACA *folius crenatis, Sadelhout. P. B. P. 379. Pluck. Phytogr. t. 281. f. 2. Almag. 360. Mill. Gard. dict. app.*

a Julus seu amentum maris, b squama, c eadem a facie interna in magnitudine aucta

Ph. Ge. Haid. excud. et Aug. Vind.

Tab. XLVII

CROTALARIA *foliis solitariis lanceolatis lanuginosis petiolis sessilibus, caule ramoso striato, flore magno aureo.*

a. vexillum, b.b duæ alæ, c. carina, d stamina et pistillum in nexu naturali, e. stamina decem explanata. f. pistillum seu ovarium et stylus recurvus cum stigmate laterali, g. calyx, h. fructus maturus cum calyce persistente.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

AZALEA *ſcapo nudo, floribus confertis terminatricibus ſtaminibus declinatis* Linn. H. Cliff. p. 69.

a flos integer, b calyx breviſſimus, c ſtamina declinata, d stylus cum ſtigmate globoſo, e. corolla diſſecta et explanata a facie interna, f. ovarium cui ſtylus inſidet et ſtaminæ adſtant, g ſcapus cum fructu maturo, h h gemma foliorum florumque, i fructus quinquelocularis, k, idem maturus dehiſcens, l calyx perſiſtens, m loculi tegumentum ſecedens, n idem ſeparatum, o transverſe diſſectum, p. fructus transverſe ſectus, q q q ſtyli pars perſiſtens, r r axis cum ſtylo continuus s s. semen in naturali t u. in aucta magnitudine.

J. Elias Haid. excud. Aug. Vind.

GUANABANUS *Perseæ folio, flore intus albo, exterius virescente, fructu nigricante squamato, vulgo Cherimolia* Feuillée Vol. II. p 24 t XVII.

a calyx exiguus triphyllus, b flos ab anteriori facie cum staminum brevissimorum fasciculo et pistilli stigmate triquetro, c. petalum transverse sectum, ubi apparet eius unguis excavatus et compages crassa triquetra, d fructus, e. idem a facie laterali alia, f a facie postica, g idem transverse sectus, h semen, i eiusdem nucleus denudatus, k folium ab utraque facie ex Feuillee.

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

FICUS *foliis ovatis integerrimis obtusis, caule inferne radicato* Linn. H. Cliff. 471.

a a fructus a facie laterali, b anteriori, c c umbilicus, d facies ima cum eminentia, e e e petioli vices gerente et tribus foliolis cincta, f compages interna, g semen cum petiolo suo.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS

COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS

POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT

D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA

IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VI
A. R. S. MDCCLXXI.

BROMELIA *foliis aculeatis, caule* [illegible] *laxo terminato* [illegible]

a flos integer cum [illegible] *tripetala* [illegible]

separatum [illegible] *petalum* [illegible]

[illegible] *transversi* [illegible]

[illegible]

JXIA *foliis ensiformibus, floribus remotis* Linn. H. Ups. 16. Spec. 36 n. 2.

a. spathæ, b. flos a facie interiori s. superiori, c. tria petala interiora, d. flos a facie exteriori s. inferiori, e tria petala exteriora, f. ovarium, g. transverse dissectum; h vestigia petalorum; i. tria stamina, k. stamen separatum a facie interiori, l. exteriori, m n eadem in magnitudine aucta, o anthera transverse secta, p q stylus, r ejus stigmata tria, s eadem in magnitudine aucta, t stigmata a facie superiori recta, u pericarpium cum seminibus, x. idem transverse sectum, y. idem maturum, z. axis seminum, • semen separatum.

J. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

JNDIGOFERA *ſcapo recto, foliorum pinnis oblongis ad apicem obſcure acutis incanis; florum ſpicis erectis, floribus confertis, leguminibus teretibus erectis glabris.*

a. flos in magnitudine naturali a facie anteriori, b. poſteriori, c. d. in magnitudine aucta, e. calyx, f. vexillum; g. alæ, h. carina, i. ſtamen ſolitarium, k. ſtaminum diadelphorum vagina, l. apex ſtyli, m. legumen rectum, n. pendulum incurvum; o. legumen, ablata valva altera, cum ſeminibus in ſitu ſuo; p. ſemen exemtum, q. valva ablata a facie interiori.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

Tab. LIV.

a flos a facie anteriori; b. vexillum, c. alæ, d. carina; e. ſtamina diadelphia cum ſtamine ſolitario, f. germen cū ſtylo brevi et ſtigmate obtuſo; g. legumen, h. idem oblata valva altera cum ſeminibus denudatis, i. valva oblata a facie interiori, k. ſemina exemta.

a b c d e f g h i k

JNDIGOFERA ſcapo recto, foliorum piñis ovatis ad apicem obtuſis læte virentibus, florum ſpicis erectis, floribus ſparſis, leguminibus teretibus pendulis incurvis, ſubhirſutis.

JNDIGOFERA ſcapo infirmo,
foliorum piñis oblongis pallide virentibus-
glabris, pedunculis ſpicæ longiſsimis, floribus laxe diſpositis, legu-
minib9 compreſsis brevib9 gibboſis ſubaſperis diſpermis.

a flos a facie anteriori, b. vexillum, c. alæ, d. carina, e. stamina diadelphia et solitarium, g legumen, h. idē altera valva ablata cum binis seminibus denudatis, i. valva ablata a facie interiori, k. semen

N. J. Jac. e Hand. excud. c Priv.

Tab. LVI

ARUM *venis albis italicum maximum* H. Reg. Paris. p. 24.

a spadix clavatus integer, b longitudinaliter dissectus, c c. cirrhi seu filamenta primi ordinis, d. d. secundi ordinis. e e antheræ sessiles, f f ovula

J. Jac. Haid, excud. Aug. Vind.

VERBASCUM foliis lanatis radicalibus, ſcapo nudo Linn. Spec. 179. n. 9.

a. calyx et corolla a facie poſteriori, b. anteriori, c. corolla diſſecta et explanata cum ſtaminibus; d. ſtamen ſeparatum a facie poſteriori, e. laterali, f. in magnitudine aucta; g. calyx cum ovario et ſtylo, h. ovarium transverſe diſſectum; i. idem in magnitudine aucta; k. pericarpium duplex maturum a facie laterali cum calyce perſiſtente; l. idem diductum a facie interiori, m. unum pericarpium a facie interna ubi dehiſcit, n. a facie externa; o. idem transverſe diſſectum, p. in magnitudine aucta; q. r. ſemina in magnitudine naturali et aucta.

J. Iac. Haid. excud. et ſculpſ.

CORALLODENDRON *foliis ternatis, caule simplicissimo inermi, floribus clausis, leguminibus nodosis.*

a Floris calyx, b corolla clausa, c. eadem infimo in latere dehiscens, d stamina ex hiatu prominentia. e leguminis petiolus, f legumen maturum, g idem uno in latere dehiscens, h. semen exemtum, i ejus hilum, k semen transverse sectum. 1 1. floris alæ, 2 2. 3 3 carina, 4 stamina, 5 staminum vagina, 6 stylus, 7 germen.

J. Jac. Haid. excud.

SOPHORA *arborefcens, foliis pinnatis, pinnis numerofisfimis ovatis villofis, caule fimplici, leguminum nodis valde diftinctis.*

a flos integer. b calyx. c vexillum. d ambae alae. e ambo carinae fegmenta. f stamina et g germen. [illegible] h calyx inclusa [illegible] k decem stamina et i germen a calyce denudata. l l. flamen [illegible] m germen [illegible] et stigmate [illegible] n legumen maturum. o idem valva altera ablata, cum feminibus denudatis. [illegible] ablata a facie interna [illegible]

Tab. LX.

CEDRUS foliis rigidis acuminatis non deciduis, conis subrotundis erectis Plant. sel. tab. 1.

a juli gemma; b julus cum calyce prorumpens, c idem per longitudinis medium dissectus, d in magnitudine aucta e julus perfectus, f ejus calyx persistens, g calyx separatus a facie interiore, h julus separatus et per longitudinis medium dissectus, i ejus axis, kk stamina aliquot separata; l stamen in magnitudine aucta cum filamento m per brevi anthera n magna et o ejus extremitatis squama. p anthera transverse dissecta, q julus aridus, r stamẽ a facie superiore, s in magnitudine aucta, t a facie laterali. u inferiore, x in magnitudine aucta, y pars pollinis quem continet. 1 conus junior, 2 ejus calyx, 3 calyx separatus a facie externa, 4 interna, 5 ejusmodi conus per longitudinis medium dissectus, 6 ejus axis, 7 ejus pars inferior, 8 axis denudatus, 9 squamula separata a facie inferiore, 10 superiore 11 conus paullo adultior, 12 coni maturi pars inferior, cujus squamis semina incumbunt, 13 ejus axis, 14 squamarum una separata cum binis seminibus, 15 bina unius squamæ semina separata, 16 16 semen, 17 17 ejus ala

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * * *
* *
*

DECVRIA VII
A. R. S. MDCCLXXI.

CEDRUS *foliis rigidis acutis perennantibus, conis subrotundis erectis.*

*a. foliorum fasciculus thecae comuni inclusus. b. folium a theca separatum c. idem transverse dissectum d e conus ex monte Libano per medium longitudinis divisus a facie externa et interna f f Semina. g g Coni pedunculus, h i talis conus in Anglia natus, pari modo divisus ab utraque facie k.k. Semina l. pedunculus * Baculus vertici alligatus. m n o p q. squamae cum seminibus coni in Anglia nati.*

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

***MAGNOLIA** foliis ovato oblongis ad basin, et apicem angustis, utrinq; virentib.*

a a a tria petala exteriora, b b b petala interiora, c ovarium

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

MAGNOLIA *foliis ovato oblongis ad basin et apicem angustis, utrinque virentib*9.

1 1 2. gemmæ involucrum, 3 3 3 3 3. duo puncta seu glandulæ, 4. gemmæ involucrum adhærens, 5. idem solutum et delapsum, 6 gemma nondum aperta, 7. alabastrus, 8 spatha, 9 9 99 adhæsionis vestigium, 10.10 puncta alba pedunculi, 11. alabastrus expansioni proximus, 12 12 12. tria petala exteriora, a ovarium, b b b b stamina, c c.c.c c c pistilla, d stamen a facie externa, e. interna, f f antheræ, g ovarium verticaliter dissectum, h h pistillorũ axes, i i. staminum vestigia, k k duo pistilla separata, l l eorum styli, m m germina, n germen transverse o verticaliter dissectum, p. seminum rudimenta, q r r s t u x eadem partes in magnitudine aucta, y flos, z strobilus

Hæc characteris explicatio conferenda est cum illa p 22. col. a et secundum hanc emendanda expositio p 20 b.

MONARDA *floribus capitatis et verticillatis, caule acute angulato, foliis lanceolatis ferratis glabris* Buttn. enumer. plant. Hort. Cun. 226.

a a flos separatus, b b ejus calyx, c c corollæ tubus, d d limbus ringens, e e labium superius erectum, f f f f duo stamina, g g stylus, h h ejus stigma bifurcatum, i i labium inferius reflexum, k k labium superius separatum a facie interiore, l l. labium inferius separatum trifidum a facie interiore, m m ambo stamina a tubo separata cum antheris in magnitudine naturali, n n aucta, o o stamen cum antheris in magnitudine naturali, p eadem aucta, q q q q cum antheris hiantibus, r calyx separatus cum stylo, s idem calyx verticaliter dissectus cum quinque denticulis, t ovarium v. stylus separatus, x. ovarium separatum, y quatuor ovarii semina in magnitudine naturali, z aucta, 1 transversè dissecta, 2 semen perfectum a facie exteriore, 3 interiore, 4 verticillus calycum persistentium, 5 ejusmodi calyx separatus

Tab. LXV.

SOPHORA *foliis ternatis sessilibus: foliolis subrotū, dis glabris Linn. Spec. 373. n. 5.*

a. flos integer cū calyce, b. vexillum, c. c. alæ, d. d. carinæ partes, e. calyx cum germine et staminibus, f. stamen separatum, g. calyx cum germine aucto, h. h. calycis squamula triplex.

N. Jac. Hünd. excud. et pinx.

Tab. LXVI.

RHODODENDRVM *folijs nitidis ovalibus, margine acuto re- flexo Linn. Spec. 392. n. 3.*

a a a. a. perianthium, b b. floris corolla, c c. c. c c stamina, d. d. pistilli germen cum stylo, e e. styli stigma, f capsula cum stylo et peri = anthio a. persistentibus. g capsula transverse secta, h semina.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

a b c d e f g h i k l m n o p q

PETIVERIA *Linn. H. Cliff. 141.*

a flos perianthio adhuc inclusus, b explicatus in magnitudine naturali, c. aucta a facie interiore, d. anteriore et laterali, e e perianthium, f.f.f.f.f.f.f.f petala persistentia, g g g. stamina, h petalum separatum cum duobus staminibus, i pistillum, k fructus immaturus, l. fructus a corolla separatus, m. n. idem paullo maturior in magnitudine naturali, o. aucta cum involucri cornubus hamatis, p. semen denudatum, q. ejus nucleus

[illegible]

LYCIVM *foliis oblongo-lanceolatis ſine ordine, ramorum spinis rarioribus.*

a. a. corolla explicata, b calyx bifidus, c. corolla a facie interna diſſecta, d. d. corollæ tubus, e e. corollæ segmenta, f f. f. stamina, g. h germen et ſtylus cum ſtigmate globoſo, i. corolla a facie externa, k. stamen cum anthera didyma in magnitudine aucta, l. idem stamen cum anthera biloculari transverſe secta, m. germen, n. ſtylus et o. stigma in magnitudine aucta, p. germen maturius transverſe q. longitudinaliter sectum, r. ſeminis rudimentum, ſingula in magnitudine aucta.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

LAVRVS *folius integris trilobisque* Linn. H. Cliff 154 n 2.

a folium integrum, b. bilobatum, c. trilobatum

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

LAVRVS *foliis integris trilo-
bisque Linn. H. Cliff 154 n. 1.*

*a a a a folium integrum a facie superiore, b b inferiore, c c c folium tri-
fidum a facie superiore, d d inferiore, e e e e squama seu stipulae gemmae
florigerae, f f f foliolum lineare, g flos masculinus cum sex segmentis et no-
vem staminibus, h ejusmodi flos cum stylo i sine germine, k idem stylus a flo-
re separatus, l novem stamina a flore separata, m m duo stamina separata
n n n o glandulae, p glandula separata, q alia cum brevi filamento proprio, r
flos femininus a tergo, s idem a facie anteriore cum quinque segmentis, t cũ sex
segmentis, v pistillum separatum, x glandula separata cum brevi filamento pro-
prio, y fructus maturi recentes, z siccati, 1 1 bacca recens, 2 2 ejus cupula
3 cupula siccata, 4 talis separata a facie laterali, 5 a facie interna aqua, 6
bacca siccata separata, 7 ejus nux, 8 hujus putamen a facie interna cũ nucleo
9 a nucleo liberata, • nucleus separatus*

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT

GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS

COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT

D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS

POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT

D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA

IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT

IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VIII
A. R. S. MDCCLXXI.

III

I

II

II

I. PVNICA foliis lineari-lanceolatis, caule arborescente, flore majore. Mill. Gard. Dict. n. 1.
II. PVNICA flore pleno majore. Inst. R. Herb. 636.
III. PVNICA foliis linearibus, caule frutescente, flore minore. Mill. Gard. Dict. n. 2.

a. a. flos clausus, b.b. perianthium semiquinquifidum, c d. corolla, e f calyx verticaliter dissectus, g g corollæ petala quatuor calici inserta, h i quintum se-
paratum k.k l l stamina calyci adnata, m tale separatum magnitudine naturali, n. aucta. o ovarium, ∫ germen calyce reconditum, q idem per-
pendiculariter dissectum, p seminum rudimenta, r r. operculum germini. s stylus cum stigmate capitato, t t ovarii fœcundata di... magnitudine
☿ 10. Punicæ majoris flores pleni integri, ♃ 11. idem verticaliter dissecti. ☿. Punicæ nanæ flores in situ diverso et magni-
tudine naturali

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

PVNICÆ n.° I. Tab. LXXI. *Poma seu Punica mala*

u u Poma maturescentia ramulo insidentia, x fructus maturus, integer y sponte ruptus, z ☉ verticaliter dissectus ubi notantur; 1 calycis segmentum cum staminibus aridis, 2 2 stylus et stigma, 3 3 operculum convexum, 4 4 styli per medium fructus continuatio, 5 membrana pellucida, loculos et seminibus intergerina, 6 eadem remota, loculos et granis denudatis. ☽ Pomum horizontaliter dissectum, 7 7 loculi seminibus repleti & ab iisdem evacuati, 8 granum involucro suo ambitum, 9 idem nudum

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

FICUS *foliis palmatis*

β. Ficus sativa fructu majori violaceo oblongo cute lacera Tourn. Linn. Amoen. Acad. Vol. I.

I. Ramulo cui insident [illegible] ficus [illegible] matura, grossi [illegible] [illegible] et tabe [illegible] matura [illegible] lacera [illegible] squamas [illegible] foramen (vulgo umbilicum) [illegible]

[illegible]

Fructificatio Ficus caricae Linn.

Tab. LXXII

1 Grossi pusilli insistens pedunculo a, septemque ad basin calyculo seu involucro b, ex duplici serie squamarum semiovatarum composito 2. grossi majusculi oblique et inverse siti; 3 idem insistens pedunculo, umbilico a obliqueque ad anteriora spectante; 4 tales parvuli umbilico a adverso, 5 idem lente vitrea visi; 6 umbilicus ex foliolis quatuor extrinsecus conflatus seorsim in magnitudine valde aucta exhibitus, 7 foliolum tale singulare mirifice auctum, 8 pedunculus cum involucro duplici sursum spectans; 9 idem involucro prono; 10 idem magnitudine admodum aucti suspectansque involucri duplicis squamarum series a a bbb una clare conspicua, 11 grossuli absque involucro et pedunculo in magnitudine naturali; 12 idem transversim dissecta, a superior, b inferior medietas; 13 ejusdem ficuli superior pars lente vitrea visa, conspicuus in receptaculi substantia dispersa fibrarum fasciculis a a a interque foliolis viridantibus, bb tota flore ejus superficiem internam obtegentibus, 14 foliolum separatum magnitudine aucta, 15 grossuli dissecta et per microscopium visi inferior pars intus floribus foemineis undique referta 16 17 18 19 20 flosculi ut sensim sensimque dehiscunt, magnitudine et naturali et aucta, 21 23 perianthia duo sexpartita in magnitudine naturali, 22 24 aucta; 25 foliola prope umbilicum exsiccata in naturali magnitudine, 26 tale unicum ita adauctum, ut spinae marginales, costa media utriculique conspiciantur 27 portiuncula placentae, cui flosculi foeminei insistunt, 28 eadem lente vitrea [illegible] aucta, ut squamae lanceolatae bbb, et spinae inermes ccc, floribus a a a interstratae, una cum utriculis, qui in flore α, squama β, et receptaculo florum γ γ designantur, sub aspectum veniant 29 29 grossorum duorum adultorum medietates ab interiori facie 30 particula secundum longitudinem c flores umbilicali regione incisa, naturali, 31 aucta magnitudine. a superior pars foliolis, b inferior floribus foemineis foeta 32 32 34 34 foliola umbilicalem regionem occupantia, a flosculis interstrata in figura differunt, et oculo nudo et armato conspiciuntur 33 perianthium sexpartitum magnitudine valde adaucta ut sic [illegible] figurae 34 – 36 quae sequuntur, sunt magnitudine adaucta, 34 flos foemineus minor, 35 α β duo adultiores —, 36 pistillum seorsim exhibitum. a germen, b stylus in spiram contortus et quasi nodosus, c stigma bifurcum, d semen in germine reconditum, e vasculum ad stigma et germen ducens 37 semen [illegible], ambitum involucro mucilaginoso, 38 idem [illegible] denudatum vasculo nutriente una leviter designato 39 lac ficus quemadmodum oculo nudo, 40 armato conspicitur.

Characteres fructificationis a . Geoffroy / de la Hire / junior ac. Actes Galliques 1712. [illegible] mutuatur

41 Ficus immaturus verticaliter dissectus, ab interiori facie ubi regionem . 1 occupant squamae calycinae; 3 flores masculi, c foeminei 42 flos masculus nondum expansus, 43 idem explicatus a pedunculus, b calyx trifidus, c c c stamina tria, d rudimentum contortum 44 α β antherae duae a postica parte paululum diversa, 44 γ tales marescens, 45 pollen

Figurae e Pontederae Anthologia. tab. XI mutuatur

46 Caprifici grossus longitudinaliter apertus, cujus superiorem partem a a a a flores masculi, inferiorem bbbb, omnes ab insectis ficariis corrupti occupant 47 squamae duae calycinae ad foramen umbilicale [illegible], α a superiori, β ab inferiori, γ a lateribus [illegible] altera a exterior, 47 altera b interior 48 staminum quinque fasciculus, α stamen solitarium 49 flos foemineus ab insectis ficariis corruptus [illegible] flosculi foeminei naturali [illegible] umbilico late patente ? 52 an ejusdem ficuli superior pars ? [illegible] idem absque involucro mucilaginoso et

51 Ficulus ramulo supra et infra amputato insidens – quorsum ? unde ? an monstrum [illegible] 57 a semen involucro mucilaginoso tectum b idem [illegible] denudatum [illegible] magnitudine 54 flosculus solitarius 55 duo, 56 tres sibi agglutinati [illegible] cortice duriori d idem pari modo utrinque involucro orbatum, ejus interiori tenuiori membrana ex parte remota.

J. Elias Haid ex vid. [illegible]

LAMIUM |: *Garganicum* :| *foliis cordatis pubescentibus, corollis fauce inflata, tubo recto, dente utrinq; gemino* Linn. Spec. Pl p 808 ed 2.

A flos integer, a. calyx profunde quinque-dentatus, b. idem secundum longitudinem fissus, c corolla d eadem aperta, α α. tubus, β. β. faux, v. v. labium superius, δ δ. inferius, ε ε. denticuli ab utraque parte fauci insidentes, e. stamina in situ naturali, f eadem cum corolla explicata, g stylus cum h stigmate, i germen quadrifidū calyce b contentum, k. calyx in sinu fovens semina quatuor matura, l. semina seorsim exhibita.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

THEABROMA *foliis serratis* Linn. Hort. Cliff.

A flores duo integri, situ diverso et magnitudine naturali repraesentati, B C eadem magnitudine aucti, petalis remotis, uno in B relicto a a a a pedunculus, b b perianthium triphyllum magnitudine naturali, c c aucta d d corollae consistens petalis quinque, e e petala duo seorsim sola- te diversa sub situ α α petalum ipsum β β quaedam seta bicornis f idem una cum flore, cui insidet, magnitudine aucta g g nectarium foliolis- quinque constans h h stamina per paria, ut videtur, coalita i par unicum separatum magnitudine auctum k pistillum, D pericarpium maturum

Character fructificationis ab Houstono inventus

I flos integer absque pedunculo, a calyx triphyllus, b petala corollae, c petalum separatum, d calycis tria foliola, quibus stamina e insident, f stamen solitarium. II fructus integer, h secundum longitudinem, i transversim dissectus α α loculi β β semina

G. D. Ehret pinx. et sculps.

VERATRUM *scapo fistuloso et squamoso spica stricta.* Ehret

a Flos hermaphroditus integer a facie interiori, b laterali, c idem absq; corolla, d idem pedunculo et corolla remotis, staminibusq; explicatis α α α α pedunculi, ββ corolla hexapetala, γγγ
γ stamina, δδ pistilla, 1 germina tria in unicū coñata, 2. stigmata recurva, 3 germen tale universale transversim dissectum —, seminum rudimenta in vivum posita, naturali, +
aucta magnitudine e flos hermaphroditus, maturescente pericarpio α pedunculus, β petala persistentia, γ stamina pari modo persistentia, δ pericarpium maturescens, maturum discedens ~
in tres capsulas, 1 talis capsula introrsum longitudinaliter dehiscens 2 semina conjunctim exhibita, 3 duo separata.

Character fructificationis Veratri flore subviridi. Tourn.

A masculus flos, constans corolla hexapetala a, et staminibus sex b; B hermaphroditus compositus iisdem ex corolla hexapetala a, et staminibus sex b, praeterea vero pi-
stillis tribus c, germinibus α coalitis C. idem aliquantulum adultior 1 pericarpium immaturum inde excentum transversim, 2 longitudinaliter dissectum, 3 semi-
na immatura.

G. Dion. Ehret pinx. et sculps. Joh. Jac. Haid excud. Aug. Vind.

URTICA *foliis alternis, cordato-ovatis, serratis; floribus dichotomo-cymosis: masculis inferioribus, nudis.*

A Cyma masculina. a flores masculi, unus α ab inferiori et exteriori, alter β ab interiori et superiori parte. 1 1 perianthium tetraphyllum externe villosum, intus glabrum, 2 2 stamina quatuor, 3 nectarium. B Cyma foeminea, b fasciculus florum foemineorum naturalis, talis singularis aucta magnitudine, a calix bivalvis pericarpium mentiens, c stigma villosum. d pericarpium spurium transversum dissectum, in cujus medio continetur semen e

CROTALARIA *foliis ternatis lanceolato ovatis, caule lævi herbaceo, racemo terminali* Linn. Hort. Cliff. p. 499.

A flos integer a. pedunculus b calix perſiſtens c vexillum d. alæ e e carina f stamina ab origine distincta g pistillum h. ejusdem pedicellus B. legumen trigonum transverſim ad ſuturam usque diſſectum, inſidens pedicello α et deſinens in acumen ß, i. semina ſuturæ k mediantibus receptaculis, cohærentia.

J. Jac. Haid. excud. a Aug. Vind.

a b c d g h i f

BYTTNERIA *scabra* Linn. syst. 2 p 181.

a. Florũ umbellula, b flos integer, c idem, germine d cũ nectario et filamentis coronantibus exsecto et ab inferiori et interiori parte apposito, e stamina nectarium et germen in nexu et explicata per microscopiũ visa, f stamen solitarium pari modo auctum, g germen naturali magnitudine, ambitum nectarii quinq radiis sagittatis constante, h ejusdem nectarii radius sagittatus per lentem vitream auctus, i pistillum itidem magnitudine auctum.

N. Jos. Jacq. excud. Vind.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * *
* *
*

DECVRIA VIIII.
A. R. S. MDCCLXXI.

MELANTHIUM *petalis unguiculatis* Linn. spec. 485

1. Flos solitarius ab anteriori et interiori facie 2. Petallum cum petalo unico, stamine et nectario. a petalum unguiculatum, b. stamen ipsi supra unguem insertum; c. nectarium a tergo staminis situm, humorem luteum fundens; d pistillum germine trigono et stylis tribus recurvis in stigmata simplicia terminatis, constans.

et Jac. Haid. excud. et sculp.

PERIPLOCA *foliis cordato-oblongis glabris.*

1 Flos integer a latere conspiciendus. 2. idem explicatus facie interna obversa: a. corolla dissecta et explicata, b eadem una cum nectario dissecta et explanata; c. nectarium cum genitalibus in magnitudine, naturali aliquantum majori 3. flos absque corolla per microscopium conspectus: d. ejus nectarium dissectum et evolutum, ut conspiciantur denticuli illi minores, majoribus utrinque appositi, et illi interiores crassuli, cuspidati, iisdem majoribus situ respondentes 4. flos magnitudine admodum auctus, corolla et nectario, quantū fieri potuit, explanatis, quo staminum ortus et situs sub oculos cadat. 5. pistilla cum staminibus, stellæ instar resupinatis, per lentem vitream valde augentem conspecta. 6 pistilla mirum in modum aucta, germinibus oblongulis e, studio diductis, desinentibus in stigma f capitatum, in medio apiculis duobus α superominentibus, et in ambitu corpusculis quinque oblongulis β, didymis, antheras æmulantibus, notatum.

J. Jac. Haid. excud. A.V.

PONTEDERIA *foliis cordatis, floribus spicatis Linn. Cliff. 133 Spec. 412.*

A spatha lateraliter et longitudinaliter hians. 1–4. flores magnitudine naturali, I–IV. aucta. 1 I flos tenellus nondum expansus, 2 II adultus jam explicatus, a latere exhibitus. 3. III talis a facie anteriori, 4 IV idem dissectus et explanatus α, β γ corolla: α tubus, β labium superius trifidum, γ inferius tripartitum, a. b. stamina: a. tria superiora ad apicem tubi posita et laciniis labii inferioris situ respondentia, b tria inferiora basi tubi inaequaliter inserta; c pistillum

I. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

PHYLLANTHUS *caule arboreo, foliis ovatis obtusis. integerrimis* Linn. Cliff. 440.

1. Flos solitarius in magnitudine naturali. 2 foemineus explicatus et per microscopium conspectus: a calycis foliola, b nectarium polygonum germen marginans; c germen subrotundum, coronatum stylis trib. recurvis d. in summitate bifidis 3 capsula matura, subrotunda, trigona. 4 valvulæ duæ, in quas dehiscit unusquisq. loculus. 5. semina duo in situ contrario, altero apice, altero basi obtusa adverso.

J. Jac. Haid excud. e. Ehr. Pinx.

ACER *foliis quinquelobis, subdentatis, subtus glaucis; floribus pedunculatis simplicibus, rare aggreatis, dioicis.*

a. Flos hermaphroditus integer. b idem absque calyce et petalis corolla, ut conspiciantur stamina seu pistillum circumstantia et pistillum ipsum, germine compresso et stigmatibus duobus erectopatentibus constans.

Tab. LXXXII.

ACER *foliis trilobis, ſerratis, ſubtus glaucis; floribus pedunculatis ſimplicibus, confertim aggregatis.*

1 Flos masculus expanſus 2 hermaphroditus? 3. fructus e duabus capſulis coalitus, ſingula in ala membranaceam deſinente. 4 capſula ſolitaria, ab altera gemella ſeparata, loculamento, semen includente, aperto. 5 semen

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

Tab. LXXXVII

VIBVRNVM foliis cordato-orbiculatis glabris ſerratis plicatis Gronov. Virg. 46.

1 Flos ſolitarius a facie anteriori et interiori 2 idem a tergo. 3 tales in partes ſeparati, ut ſolitarie conſpiciantur a. corolla cum ſtaminibus et b. perianthium cum piſtillo 4 bacca matura, ſubrotunda, calyce perſiſtente coronata, inſiſtens pedicello pedunculo ſuffulto. 5 bacca transverſim diſſecta, ſemine unico foeta 6. ſemen ſeorſim exhibitum.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

Tab. LXXXVIII.

CHELONE *foliis lanceolatis ſerratis: ſūmis oppoſitis* Linn. spec. 849.

1 Flos ſolitarius deorſum ſpectans. 2 perianthium cum piſtillo. 3 floris stamina quatuor ſitu, nexu, magnitudine et proportione naturali.

J. Jac. Haid. excud. Aug. Vind.

SIDA *foliis subrotundo-cordatis sublobatis, pedunculis subumbellatis, capsulis multilocularibus.*

[illegible]

ABUTILON *fruticosum, aquaticum, folio cordato, flore pallide luteo Houston.*

1 Racemus supra floribus, infra fructibus ornatus. 2 flos: a perianthium exterius, b interius, c corolla. 2 fructus intra calycem duplicem persistentem. 3. fructus absq. calyce et seorsim exhibitus: 4 eius loculus, 5 semen

J. Jac. Haid. excud. et sc. Vind.

PLANTAE
SELECTAE

QVARVM IMAGINES
AD EXEMPLARIA NATVRALIA
LONDINI IN HORTIS CVRIOSORVM NVTRITA
MANV ARTIFICIOSA DOCTAQVE PINXIT
GEORGIVS DIONYSIVS EHRET
GERMANVS
COLLEGIT
ET PVBLICO VSVI DICAVIT
D. CHRISTOPHORVS IACOBVS TREVV
MEDICVS NORIMBERGENSIS
POST IPSIVS MORTEM
NOMINIBVS ET NOTIS ILLVSTRAVIT
D. BENEDICTVS CHRISTIANVS VOGEL
PROFESSOR MEDICINAE ET BOTANICES
IN ACADEMIA ALTORFINA
IN AES INCIDIT
ET VIVIS COLORIBVS REPRAESENTAVIT
IOANNES IACOBVS HAID
PICTOR ET CHALCOGRAPHVS AVGVSTANVS

* * * *
* * *
*

DECVRIA X.

A. R. S. MDCCLXXIII.

ACER (*Platanoides*) *foliis quinquelobis acuminatis acute dentatis glabris, floribus corymbosis* Linn. Spec. 1496

I. *Ramulus cui adnatus racemus floridus* A. *insistens gemmæ explicatæ* B. II. *Fructus dipterus*.

Ioh. Iac. Haid. excud. Aug. V.

HELICTERES (Isora) decandra, foliis cordatis serratis, fructu toto contorto. Linn. Syst. 2 p. 601

A. Fructus cum pediolo b, cui innititur, et calyce persistente a, an a varietate α fructu graciliori an ab H. breviensi? c capsulae duae solitariae ab utraq; parte: α interna, β externa. d d. Semina, ut videntur, naturali et aucta magnitudine
B. Fructus cum suo praelongo et incurvato pediolo 1. ab altera varietate fructu crassiori et villoso 2 Eius capsula solitaria

Joh. Jac. Haid excud. Aug. V.

Tab XCIII

ARCTOTIS (acaulis) pedunculis radicalibus, foliis lyratis
Linn. Spec. 1306.

Ioh. Iac. Haid. excud. Aug.

CEANOTHUS (americanus) foliis trinerviis.
Linn. Spec. 284

a Flos nondum explicatus in magnitudine naturali. b Alius iam expansus, petalis cum staminibus, intra calycem conniventem antea arctatis, nunc exertis. c Idem lente vitrea auctus. ∂ Lacinia calycis f. perianthii fornicato-conica. e Petalum α cum stamine ß huius ungui in basi insecto. f Pedicellus cum pistillo, cuius stylus ß trifidus, stigmata γ simplicia. g Fructus, s. bacca sicca tricocca. h Talis transverse dissecta, ut conspiciantur semina tria, suis totidem loculis inclusa. i Semen solitarium. A Ramulus fructifer.

Joh. Jac. Haid. excud. Aug. V.

MIMOSA (: sensitiva :) aculeata, foliis conjugatis pinnatis: partialibus bijugis: intimis minimis. Linn Spec. 1501.

A Legumen solitarium integrum. B Tale verticaliter dissectum, ut dissepimenta transversa, seminibus intergerina, conspici possint C Semen solitarium.

Ioh Iac Haid excud. Aug Vind.

PIPER (obtusifolium) foliis obovatis enervus
Linn. Spec 42.

Joh Jac Haid. excud. Aug Vind.

GALEGA (cinerea:) leguminibus strictis patentibus pedunculatis, racemis oppositifoliis, foliolis mucronatis subtus villosis. Linn. Spec. 1062?

A: Ramulus fructifer. a Legumen hians

Ioh. Iacob Haid. excud. Aug. V.

ITEA *virginica* Linn. Spec. 289

a Flos integer. b Petalum unicum lanceolato-lineare. c Flos absq; petalis d Stamen solitarium. e Pistillum f Calyx parvus, quinquedentatus.

Joh. Jacob Haid. excud. Aug. Vind.

Tab. XCIX

ELLISIA *Nyctelea* Linn. Spec. 1662

a Flos integer iunior, laciniis calycis adhuc angustioribus et magis erectis. b Talis adultior, iisdem iam latioribus magisq; patulis. c Calyx quinquepartitus α cum pistillo β. d Corolla integra per microscopium conspecta e Eadem per longitudinem fissa et explanata, ut stamina quinq; ipsius fundo adnata incurrant in oculos. f Stamen separatum. g Pistillum germine subrotundo muricato α, stylo parvo β et stigmate bifurco γ constans. h Calyx persistens cum pericarpio scortiformi, in stylum et stigma, hic itidem persistentia, terminato. i Pericarpium transverse dissectum, ut loculi duo, dissepimento verticali interstincti, semina α continentes, conspiciantur. k Calyx cum pericarpio, cuius posterioris dimidia pars sectione verticali secundum longitudinem facta idcirco ablata est, quo Semina in utroq; loculo bina, uti alterum alteri superimpositum est, in conspectum veniant. l semen solitarium

Joh. Mic. Seligm. excud. A.o 1

1 Fructus integer maturescens, inſiſtens portioni pedunculi, a ſtigmate ex parte perſiſtente, indurato, trifariam faliſcente, tricornis. a. b ab utraq. parte. 2 Alius maturus dehiſcens cum iisdem cornibus, valvulas terminantibus, et pedunculi portione. 3. Alius transverſe diſſectus, cuius valvulæ adhuc leviter ſibi ſunt nexæ, ſed diſſepimenta iam ex parte ſoluta 4 Semina

IRIS [ochroleuca] corollis imberbibus, germinibus ſexangularibus, caule ſubtereti, foliis enſiformibus ſtriatis

Linn. Mant. 175